Postilla sup secundū librū Regū incipit.

Caplm.j.

a Factū est aūt. Postq̄ꝫ in primo libro actuz est de regno p electionē. hic ꝯñr agit de regno p successionē. qꝛ ysbosetb successit sauli. lꝫ paruo tpe. ꝛ salomon successit dauid ꝛ sic ꝯñr alij reges vsqꝫ ad captiuitatē babylonicā ꝛ qꝛ regnum ysbosetb pcedebat debilitādo. regnū autē dd̄ fortificando. iō p̄ describit inchoatio regni vtriusqꝫ ptialis. scd̄o exterminatō regni ysbosetb totalis ca. iiij. tercio pmotio regni dd̄ integralis ca. v. Circa pmū p̄mittit saulis ꝛ filiorū eius lamētatio. scd̄o successorꝫ duplex institutio. ca. ij. Circa pmū pmo describit denunciatio mortis. secūdo actus lamētatōis: ibi. Apphēdēs aūt dd̄. Circa primū p̄mittit tp̄us huius denūciatōis cū dr̄.

b In die aūt tercia. s. a reuersione dauid i sicelech interfectis amalechitis q̄ eā incēderāt put dictū fuit. j. li. xxx. ca.

c Veste cōscissa ꝛc. ista fiebāt apd̄ hebreos in signuz tristicie ꝛ magne desolationis. Cetera patent vsqꝫ ibi.

d Casu veni in mōtē gelboe. lꝫ venisset a pposito ad pliū tn̄ fugiēs casualiter venit ad locū vbi saul erat vulneratus vel forte in hoc dixit mēdaciū. sicut ꝛ in alijs. vt patebit ꝯñr. Dr̄ eni cōiter q̄ erat filiꝰ doech. ꝛ ideo verisile est q̄ eēt iuxta patrē suū qui erat cū saule. vt p̄dictū est in fine primi libri

e Et saul incūbebat sup hastā suā. grauiter vulneratus et nō potens incedere. f Porro currus ꝛ equites appropinquabant ei. ita q̄ nō poterat eos euadere.

g Sta sup me ꝛ interfice me. hoc fingebat. ꝫ nō erat verum. qꝛ hoc dixit saul armigero suo tm̄. qui etiā interfecit seipsum. b Stansqꝫ sup eum occidi illū. Sꝫ iste in hoc mētitus fuit. qꝛ saul semetipm̄ occidit. Dicit eī iosephus q̄ iste verū dixit. qꝛ lꝫ saul irruisset sup gladiū suuz. tn̄ ita debilitatus erat q̄ nō poterat seipm̄ pforare. ꝛ iō iste iuuenis ex eius p̄cepto impegit eum sup gladiū intantū q̄ fuit mortuus. ꝯriū tn̄ tenet. i Et tuli dyadema ꝛc. Dicunt aūt hic hebrei q̄ doech videns saul mortuū tradidit ista insignia regalia filio suo. vt portaret ad dd̄ ac p h̄ inueniret gratiā apud eū. ꝛ tunc seipm̄ interfecit rōne p̄dicta in fine primi libri.

k Apphendens aūt ꝛc. Hic ꝯñr ponit actus lamentatōis. ꝛ pmo in generali. secundo modus plāctus in spāli: ibi. Plāxit aūt dauid. Circa primū p̄mittit planctus cum dr̄. Apphendens aūt dauid ꝛc. ꝛ subdit punitio nunciantis cum dr̄.

l Dixitqꝫ dauid ad iuuenem qꝛ dixerat se interfecisse saulē.

m Vñ tu es. iam eni dixerat q̄ erat amalechites. ꝫ dauid de morte ionathā et ppli isrl̄ turbatus nō aduerterat.

n Filius hoīs aduene. i. cōuersi ad iudaismū.

o Amalechite hoc videt falsuz qꝛ supra dictum est q̄ doech pat eius erat idumeus primo libro. xxj. c. ꝛ. xxij. Dicendum q̄ amalech a quo dicti sunt amalechite fuit filiꝰ eliphaz p̄mogeniti esau put declaratuz fuit supra diffuse Exod. xvij. ab esau vō denoiati sunt idumei. et sic oīs amalechita est idumeus: sed nō ecōuerso

p Vocansqꝫ dauid vnum ꝛc. et sic iusto dei iudicio et mendacio de quo sperabat impetrare gratiā reportauit mortem.

q Planxit aūt. Hic ꝯñr describit forma plāctus in spāli cum dr̄.

r Planctum huiuscemodi. qui postea subdit. sed qd̄dam p̄ceptum dauid interponit de sagittandi arte. secundo explicatur carmē eius lugubre: ibi. Et ait. Considera. Circa primum ergo ponit dauid p̄ceptum cū dicitur.

s Et p̄cepit ꝛc. Sic est in hebreo ꝛ in libris correctꝭ et p arcum hic intelligit ars sagittandi ne filij iuda de cetero debellarent a philisteis p artem sagittādi. sicut saul ꝛ eius exercitus fuerāt debellati.

t Sicut scriptum est in libro iustorum. Aliqui dicunt q̄ hic est liber Regum in quo agitur de Samuele et Dauid et alijs pluribus iustis. Sed hoc non est verisimile q̄ idem liber alleget seipsum. Et ideo dicunt alij q̄ iste liber est vnus specialis liber qui non

Incipit scd̄s liber Regū.

Caplm.j.

a Factū est aūt postq̄ mortuꝰ est saul vt dd̄ reuerteret a cede amalech: et maneret i sicelech duos dies. b In die aūt tercia apparuit homo veniēs d̄ castris saul c veste cōscissa ꝛ puluere conspersus caput. Et vt venit ad dd̄ cecidit sup faciez suā ꝛ adorauit. Dixitqꝫ ad eū dd̄. Vñ venis? Qui ait ad euz. De castris isrl̄ fugi Et dixit ad euz dd̄. Qd̄ est vbū qd̄ fctm̄ ē: Indica mihi. Qui ait. Fugit ppl̄s ex p̄lio: ꝛ multi corruētes e populo mortui sūt: ꝫ ꝛ saul ꝛ ionathas filiꝰ eiꝰ interierunt Dixitqꝫ dd̄ ad adolescētem q̄ nunciabat ei. Vñ scis qꝛ mortuꝰ ē saul ꝛ ionathas filiꝰ eiꝰ: Ait adolescēs q̄ nunciabat ei. d Casu veni i mōtē gelboe: ꝛ saul incūbebat sup hastā suā: f porro currꝰ ꝛ eq̄tes appropinq̄bāt ei: ꝛ cōuersus post tergū suū: vidēsqꝫ me vocauit. Cui cum rn̄dissem adsum: dixit mihi Quis naz es tu. Et aio ad eū. Amalechites ego sum. Et locutꝰ ē mihi. g Sta sup me: ꝛ int̄fice me: qm̄ tenent me angustie: et adhuc tota aīa in me ē. b Stāsqꝫ sup eū occidi illū. Sciebā eni q̄ viuere nō poterat post ruinā i Et tuli dyadema qd̄ erat i capite eiꝰ: ꝛ armillā de brachio illiꝰ: ꝛ attuli ad te dn̄z meū huc. k Apphēdēs autē dd̄ vestimēta sua scidit: oēsqꝫ viri q̄ erāt cū eo: ꝛ plāxerūt ꝛ fleuerūt ꝛ ieiunauert vsqꝫ ad vesperaz sup saul ꝛ sup ionathā filiū eiꝰ: et sup pplm̄ dn̄i: ꝛ sup domum isrl̄ eo q̄ corruissēt gladio. l Dixitqꝫ dd̄ ad iuuenē q̄ nūciauerat ei. m Vnd̄ es tu. Qui rn̄dit. n Filius hoīs aduene o amalechite ego suz. Et ait ad eū dd̄. Quare nō timuisti mittere manū tuā vt occideres xp̄m dn̄i. p Vocansqꝫ dd̄ vnum de pueris suis ait Accedēs irrue in euz. Qui pcussit illuz ꝛ mortuus est. Et ait ad euz dd̄. Sanguis tuus sup caput tuū. Os eni tuū locutū ē aduersuz te dicēs ego īterfeci xp̄z dn̄i. q Plāxit aūt dd̄ r planctū huiuscemodi sup saul ꝛ sup Ionathā filiū eiꝰ s ꝛ p̄cepit vt docerēt filios iuda arcum: t sic scriptū ē in libro iustorum. v Et ait. x Considera isrl̄ y p

hiis q̄ mortui ſūt: ſup excel
ſa tua vulnerati. Inclyti
iſrl' ſup mōtes tuos interfe
cti ſunt. Quō ceciderūt for
tes. Nolite annunciare in
geth: neq̄ʒ annūcietis in cō
pitis aſcalonis ne forte le
tent̄ filie philiſtijm: ne exul
tent filie incircūciſoꝝ. Mō
tes gelboe nec ros nec plu
uia veniant ſup vos. Neqʒ
ſint agri p̄mitiaꝝ: q2 ibi ab
iectus ē clypeus fortiū clypeus
ſaul q̄ſi nō eēt vnctus
oleo. a ſanguine interfecto
ruʒ ab adipe fortiū. Sagit
ta ionathe nunq̄ rediit re
troꝛſum: ʒ gladius ſaul nō
eſt reuerſus inanis. Saul
et ionathas amabiles ʒ de
cori valdi i vita ſua: i morte
q̄ʒ nō ſūt diuiſi. Aquil' veloci
ores: leonibꝰ fortiores. Fi
lie iſrl' ſup ſaul flete q̄ veſtie
bat vos coccino i delitijs q̄
p̄bebat ornamēta aurea cul
tui vro. Quō ceciderūt for
tes i p̄lio: Jonathas in ex
celſis tuis occiſus ē. Doleo
ſup te frī mi ionatha decore
nimis: ʒ amabil' ſup amorē
mlierꝝ. Sic mr̄ vnicū amat
filiū ſuū ita ego te diligebā.
Quō ceciderūt robuſti ʒ pie
rūt arma bellica. Ca. ij.
Fit poſt hec

habet̄. q2 eſdras repans bibliothecā a chaldeis incen
ſam nō repauit oēs libros ſicut pʒ de libris ſalomōis
q̄s fecit de naturis aīaliū ʒ herbarū. vt hr̄. j. iij. lib. ʒ de
libris nathan pphe ʒ abye ſilonitis q̄ allegant̄. ij. Pa
ral. ix. nec tn̄ habent̄. q2 nō fuerūt repati. ʒ idē dictum
de iſto q̄ vocat̄ li
ber iuſtoꝝ. Ra.
ſa. dicit q̄ hic eſt
liber Gene. in q̄
agit̄ de iuſtis. ſ.
abraam yſaac ʒ
iacob. ʒ Gene.
xlix. ſcribitur in
bn̄dictiōe iude.
Manus tua in
ceruicibꝰ inimi
coꝝ tuorum qd̄
fuit impletū po
tiſſime tpe dd̄ q̄
inimicos iſrl' po
tēter in circuitu
debellauit. Ad
quā debellatio
nem multū fecit
ars ſagittādi. in
qua filios iuda
inſtrui p̄cepit.
v Et ait conſi
dera. p̄miſſo p̄ce
pto dd̄ de ſagit
tandi arte. Hic
pn̄r explicat̄ car
men eius lugu
bre. ʒ primo ge
neraliter. ſcdo ſpāliter: ibi a ſanguine interfectorū. ter
cio ſingulariter: ibi. Jonathas. Circa primū lamētat̄
pplm iſrl' dicēs. x Conſidera iſrl. i. attente recogita
y Pro his qui mortui ſunt. de pplo tuo.
z Sup excelſa tua. qd̄ eſt turpius vicʒ q̄ ſūt deuicti
in terra ppria ʒ in loco montuoſo ʒ male acceſſibili. p
pter qd̄ pōt facilius ab aduerſarijs defendi.
a Inclyti iſrl. i. nobiles genere. armoꝝ peritia ʒ cor
poris virtute. Ex quo concludit admiratiue.
b Quō ceciderūt fortes. q. d. nō vr̄ hūana victoria ſ
vltio diuina. ſ. pp̄ter peccata ſaul et cōplicū eius. et iō
ſumme cauendū eſt a talibus. c Nolite annuncia
re in geth ʒc̄. i. in q̄druuijs ſeu locis vbi plures vic cō
ueniūt. ʒ ibi ſolent hoīes ꝯuenire ad audiendū rumo
res. ſicut pʒ ex p̄cedentibus. Iſtud factū iam erat di
uulgatū p totā terrā philiſthinoꝝ. quō ergo dixit dd̄.
Nolite annūciare ʒc̄. q2 qd̄ factū eſt: nō pōt nō fieri. di
cendū q̄ loquit̄ ad modū dolentis qui aliqñ immiſcet
aliqua irrōnabilia. ʒ aliqñ ꝓnunciat aliqua abſolute.
q̄ tn̄ ſunt ſub cōditione intelligēda. Eſt igit̄ ſenſus.
c Nolite annūciare ʒc̄. i. ſi iſtud poſſet fieri q̄ nō an
nunciaret̄ ibi. illud vellē ex toto deſiderio animi.
d Ne forte letent̄ filie philiſtijm. mulieres hic expri
mit potius q̄ʒ viros. q2 ille ſunt q̄ p̄cipue ſolent cane
re in choris cantilenas de victorijs ſuoꝝ. ſicut ſupra.
j. li. xviij. ca. dictū fuit de mulieribus p̄cinentibus ob
uiam ſauli ʒ dauid de victoria redeuntibus.
e Montes gelboe ʒc̄. lʒ terra ſit res inanimata. hū
tn̄ maledicit̄ pp̄ter factū qd̄ ꝯtingit in ea. f Quia
ibi abiectus eſt ʒc̄. q2 plures viderēs ſe debellatos pie
cerūt ibi clypeos pprios. vt expeditius poſſent fugere
vel dicunt̄ clypei abiecti. q2 nō potuerūt bellatores a
ſagittis philiſtinoꝝ ſe defendere. ʒ in iſto ſenſu accipit̄
qd̄ ſubdit̄. g Clypeus ſaul q̄ſi nō eēt vnctus oleo
ſcʒ cōſecratiōis regie a ſamuele. ꝑut habet̄ ſupra. j. li.
x. ca. q̄ſi dicat ita pſtratus eſt ibi ſaul q̄ſi eēt vnus de
humili plebe. h A ſanguine. Hic lamentat̄ dauid
in ſpāli ſaul ʒ ionathā. primo rememorās eorū pbita
tem dicēs. h A ſanguine interfectorū ʒc̄. i. ſagitta
ionathe ʒ enſis ſaulis nō pcuſſerit inuanū. ſ̄ pforabant
arma fortiū vſq̄ʒ ad adipē. ʒ ſanguinē intrinſecus.
i Saul ʒ ionathas amabiles. i. digni amore. qd̄ pʒ de io
natha in pluribus locis ſupra ʒ de ſaule p tpe q̄ fuit ele
ctus a dn̄o. q2 in iſrl' nō erat vir melior eo. vt hr̄ ſupra li. j.
ix. ca. k Et de
cori. qd̄ pʒ de ſaule
qui ab humero ʒ ſu
pra eminebat ſup
totū pplm vt hr̄. ſ.
j. li. x. ca. ʒ de iona
tha eius primoge
nito veriſile eſt q̄
fuerit procere ſta
ture ʒ forme deco
re.
l In morte q̄ʒ nō
ſunt diuiſi. q. d. la
mentabile eſt q̄ ta
les duo ſunt ſil' in
terfecti. m Aq̄
lis velociores. ad
pſequendū hoſtes
n Leonibus for
tiores. aduerſarijs
reſiſtendo. Scien
dū tn̄ q̄ hic ē hiper
bole ad exprimen
dū eoꝝ notabilem
agilitatē ʒ fortitu
dinē. ſicut de aliq̄
re notabiliter alba
di. q̄ ē albior niue.
o Filie iſrl' ʒc̄. i. in
veſtibus coloratis ʒ p̄cioſis de p̄da hoſtiū ſublatis.
p Qui p̄bebat ornamēta aurea. de hoſtiū p̄da.
q Cultui vro. i. ornatui. illud eī vocat̄ cultus alicuius
circa qd̄ eſt multū intētus. mulieres aūt ſunt multū intē
te circa ornatū ſuū. ʒ iō ornatū hmōi hic vocat carū cultū
r Quō ceciderūt fortes in p̄lio. verba iſta vel ſnīa plu
ries repetunt̄ in iſto lugubri carmine. ſicut ʒ in cātico le
ticie illud qd̄ eſt primū vel principale ibi pluries repetit̄.
s Jonathas. Hic ponit̄ lamētatio ſingularis ſup iona
than eo q̄ dd̄ eū ſingulariter diligebat. iō ſubdit̄.
t Amabilis ſup amorē mulierū. qd̄ pōt intelligi dupl'r.
vno mō paſſiue. i. pluſq̄ʒ amant̄ mulieres. ʒ tn̄ ille amor
eſt multū feruidus. ſm q̄ di. iij. Eſdre. iiij. multi demētes
facti ſunt pp̄ter vxores ſuas. i. pp̄ter feruentē amorē ipſaꝝ
Alio mō actiue. i. pluſq̄ʒ mulieres diligunt q̄ tn̄ aliqñ val
de feruenter amant ʒ huic cōſonat qd̄ ſubdit̄. Sicut ma
ter amat vnicum ſuū filium ʒc̄.
In ſecūdo li. Reg. j. ca. vbi di. Et p̄cepit vt docerent fi
lios iuda arcum ʒc̄. Additio.
Hoc p̄ceptū vt quidā hebreoꝝ expoſitores dicūt
eſt de ſubſtantia huius lamentatiōis cuius rō eſt.
Nā in hoc carmine principal'r intendebat dauid
plāgere inualitudinē ppli. ʒ debilitatē fortioꝝ eiꝰ. q̄ in pa
tria ʒ in locis excelſis fuerūt turpiter deuicti. Ex q̄ infere
bat lamētādo q̄ iaʒ nō erat modus defendēdi pplm ʒ pa
triā niſi p artē ſagittādi ſm quā artē debiliores ſepe pn̄t
fortiores eis debellare. qd̄ ſic nō ꝯtigit in pugna q̄ fit cuʒ
gladio in q̄ magis requirit̄ animi virilitas ʒ brachij forti
tudo. Idcirco tanq̄ꝫ ꝓhemiū ſui carminis p̄miſit h̄ lamē
tatorie dicens. p̄cepit vt docerent. Ca. ij.
a Fit poſita lamētatōe ſaul. h̄ pn̄r deſcribit̄ inſtitu
tio ſucceſſoris. hūit aūt duplicē ſucceſſorē. vnū de
iure. ſ. dd̄ q̄ iā iunctꝰ erat ex diuia electōe. ʒ aliū d̄ facto. ſ.
yſboſeth quē iſtituit abner p̄nceps militie. Et iō p̄ agit̄ d̄
iſtōe dd̄. ſcdo de iſtōe yſboſeth: ibi. abner āt. tcio d̄ pceſſu
vtrūſq̄ʒ ibi. Egreſſuſq̄ʒ ē abner. Circa p̄mū di. b Poſt h̄ cō
ſuluit dd̄ dn̄m ʒc̄. lʒ hēet ius i regno. q2 erat iunctꝰ ex p̄ce
pto diuio. tn̄ noluit intrare poſſeſſionē abſq̄ʒ diuio ꝯſilio
q2 attingit a fine vſq̄ʒ ad finē fortit̄. ʒ diſponit oīa ſuauiter

e Tunc aſcendā ⁊c̄. de illis ꝑmo queſiuit qꝛ magis cōfi-
debat de hoibus illius tribus. eo ꝙ eſſet de eadē tribu.
d Quo aſcēdā. Habita r̄nſione de tribu iuda ꝯuenien-
ter q̄rit de loco. e Et r̄ndit ei in hebrō. qꝛ in illa ciuita
te ſunt ſepulti q̄tuoꝛ principales p̄triarche. ꝓut dictū fuit
Gen̄. xxiij. ꝓpt̄ qḋ
chaleb illuc iuit ad
orandū dn̄m ex de
uotōne. ꝓut dictū
fuit Nu. xiij. ⁊ Jo
ſue. xiiij. ꝓpter qḋ
dn̄s voluit ꝙ ibi in
ciperet regnū dd̄.
f Veneruntq; viri
⁊c̄. Ter fuit inun-
ctus. primo in do-
mo pr̄is vt dictū
fuit ſupra. j. libro.
xvj. ca. ſcd̄o in he-
bron ſup tribū iu-
da. vt hic habetur.
tercio ſup totū po
pulū iſrl̄. vt habet̄
infra. v. cap̄. In ſi-
gnū ꝙ bon⁹ catho
licus regno celeſti
dign⁹ eſt hic vnctō
ne ſpūſſancti i cor-
de ꝑ verā fidē. i oꝛe
ꝑ ꝯfeſſionē. in ope
ꝑ ſanctā ꝯuerſatio
nē. ⁊ qꝛ bon⁹ rex dꝫ
eē gratus ſubditis
de facto fidelitatis
et pietatis. idō ꝯn̄r
oſn̄dit̄ gratitudo ip
ſius dd̄ erga viros
iabes galaad de ſe-
pultura ſaul ⁊ filio
rū eius. Et pꝫ lr̄a.
g Abner aūt. Hic
ꝯn̄r ponit̄ inſtitu-
tio ipſius yſboſeth
de facto. Et pꝫ lr̄a.
Sciēdū tn̄ ꝙ Ra.
Sa. dicit hic ꝙ h̄ fa-
ctū fuit ad verificā
dū verbū dn̄i ad ia
cob Gen̄. xxxv. Re
ges ex te egredient̄
et tn̄ oēs filij eius
erāt nati ꝑter ben-
iamin ⁊ ſic ſignifi-
catū fuit ei ꝙ de bē
iamin eēnt duo re-
ges futuri. i. ſaul ⁊
yſboſeth.
h Egreſſuſq; eſt
abner. Hic ꝯn̄r po
nit̄ vtriuſq; regis
i nſtituti ꝓceſſus.
qꝛ yſboſeth ꝓcede
bat ſp̄ deficiendo.
Dauid aūt ꝓficiē
do. qḋ oſn̄dit̄ in du
ob⁹. ꝑ i viroꝝ yſbo
ſeth debellatōe. ſcd̄o in ipſi⁹ abner cū dd̄ ꝯfederatōe. c. iij.
Circa ꝑmū ꝑ ponit̄ bellatoꝝ ꝯgregatio. ſcd̄o ptis yſbo-
ſeth depſſio ibi. fugatuſq; ē abner. tercio belli ceſſatō: ibi.
Perſeq̄ntibus āt. Circa ꝑmū ſciēdū ꝙ quantū ex lr̄a vr̄
abner ꝑnceps militie yſboſeth. ⁊ ioab ꝑnceps exercit⁹ dd̄
ꝯdixerāt adinuicē vt ꝯuenirēt ad locū certū ⁊ ibi videret

conſuluit dd̄ dn̄m dicens.
c Nū aſcēdā in vnā de ciui-
tatib⁹ iuda. Et ait dn̄s ad
eum. Aſcende. Dixitq; dd̄.
d Quo aſcēdā. e Et r̄ndit ei.
In hebrō. Aſcēdit ḡ dd̄ et
due vxores ei⁹ achinoē iez-
rahelites ⁊ abigail vxoꝛ na
bal carmeli: ſ; ⁊ viros q̄ erāt
cū eo duxit dd̄ ſingulos cū
domo ſua: ⁊ māſerūt i oppi-
dis hebron. f Veneruntq; vi
ri iuda: ⁊ vnxerūt ibi dd̄ vt
regnaret ſup domum iuda.
Et nūciatū eſt dd̄ ꝙ viri ia
bes galaad ſepeliſſent ſaul
Miſit ergo dd̄ nuncios ad
viros gabes galaad: dixit-
q; ad eos. Benedicti vos a
dn̄o q̄ feciſtis miſc̄diā hāc
cū dn̄o vr̄o ſaul ⁊ ſepeliſtis
eum. Et nunc retribuet vo-
bis quidē dn̄s miſc̄diam ⁊
veritatē ⁊ ego reddā gratiā
eo ꝙ feciſtis v̄bū iſtud. Cō
fortent̄ man⁹ vr̄e: ⁊ eſtote fi
lij fortitudis. Licet ei moꝛ-
tu⁹ ſit dn̄s vr̄ ſaul: tn̄ me vn
xit domus iuda in regē ſibi.
g Abner āt fili⁹ ner ꝑnceps
exercit⁹ ſaul: tulit yſboſeth
filiū ſaul: ⁊ circūduxit eū ꝑ
caſtra: regēq; cōſtituit ſup
galaad: ⁊ ſup geſſuri: et ſup
iezrahel: et ſup ephraim: et
ſup beniamin: ⁊ ſup iſrl̄ vni
uerſum. Quadraginta an-
noꝝ erat yſboſeth fili⁹ ſaul
cū regnare cepiſſet ſup iſrl̄:
et duob⁹ ānis regnuit. Sola
aūt domus iuda ſeq̄bat̄ dd̄
Et fuit numerus dierū q̄s
ꝯmoratus eſt dd̄ imperans

in hebron ſup domū iuda ſe
ptē annoꝝ ⁊ ſex menſium.
h Egreſſuſq; eſt abner filius
Ner et pueri yſboſeth filij
ſaul de caſtris i gabaō. Por
ro ioab fili⁹ ſaruie: ⁊ pueri
dd̄ egreſſi ſūt: ⁊ occurrerūt
eis iux̄ piſcinā gabaō. i Et
cū in vnū ꝯueniſſent k e regi
one ſederūt hi in vna ꝑte pi-
ſcine: ⁊ illi ex altera. Dixitq;
abner ad ioab. l Surgāt pu
eri m ⁊ ludāt corā nobis. Et
r̄ndit ioab. Surgant. Sur
rexerūt ḡ ⁊ trāſierūt nūero
duodeci de beniamin ex par
te yſboſeth filij ſaul: ⁊ duo-
decim de pueris dd̄. n App̄-
henſoq; vnuſquiſq; capite
cōparis ſui defixit gladium
in latus cōtrarij: ⁊ ceciderūt
ſil̄. o Vocatūq; eſt nomē lo
ci illius ager robuſtoꝝ in
gabaon. p Et oꝛtū eſt bellū
durū ſatis in die illa q fuga-
tuſq; eſt abner et viri iſrl̄ a
pueris dd̄. Erant autē ibi
tres filij ſaruie. Ioab ⁊ abi
ſai: ⁊ aſahel. r Porro aſahel
curſoꝛ velociſſimus fuit: s q̄ſi
vnus de capreis qui moꝛāt̄
in ſiluis t Perſequebat̄ aūt
aſahel abner: ⁊ non declina
uit ad dexterā ſiue ad ſini-
ſtrā omittēs ꝑſequi abner.
Reſpexit itaq; abner poſt
tergum ſuū ⁊ ait. Tu ne es
aſahel. Qui r̄ndit. Ego ſū.
Dixitq; ei abner. Vade ad
dexteram ſiue ad ſiniſtram
et apprehēde vnum de ado
leſcentibus: ⁊ tolle tibi ſpo
lia eius. Noluit aūt aſahel

pugnā ſingularē aliquoꝝ ex iſta ꝑte. ⁊ ex altera ad vi-
dendū ꝓbitatē viroꝝ vtriuſq; ptis. ⁊ hoc eſt qḋ dr̄.
i Et cū in vnū ꝯueniſſent. i. in vnū locū determiatū.
k E regione ſederūt. i. exercitus dd̄ ex vna ꝑte ⁊ exer
citus yſboſeth ex altera. Et piſcina erat in medio. i. cō
gregatio aquaꝝ
pluuialiū in vna
fouea. ſicut ſolꝫ
eē in cāpis pro
aialibus potan-
dis.
l Surgāt pue
ri. hoc eſt ad pre
lium apti.
m Et ludāt co
rā nobis. i. oſtē-
dāt fortitudinē
ſuā ⁊ ꝓbitatem.
vn̄ ſciendum ꝙ
iſtud verbū qḋ
hic ponit̄ equuo-
cū ē ad ludere ⁊
occidere. ⁊ etiā
ad q̄dam alia. ſi
cut dictum fuit
Gen̄. xxj. hic aūt
ponit̄ ꝓ occide
re. idō ſubdit̄.
n Apphenſo-
q; vnuſquiſq; capi
te cōparis ⁊c̄. ex
quo videt̄ ꝙ ex
vtraq; ꝑte fuerūt
interfecti. lꝫ Jo
ſeph⁹ dicit. ꝙ il-
li ſoli d̄ ꝑte yſbo
ſeth fuerūt inter-
fecti. ſed magis
credendū eſt te-
xtui. qꝛ ioſephus
frequenter dicit
aliq̄ textui diſſo
na. vn̄ ſubdit̄.
o Vocatūq; ē
⁊c̄. in hebreo hr̄
Campus ꝯciſo
rū. eo ꝙ mutuis
gladijs cōciſi ce
ciderūt ibi iſti ⁊
illi.
p Et oꝛtū eſt
bellū. qꝛ iſtis oc
ciſis vterq; exer
citus incepit pu
gnare adinuicē
ad ſuoꝝ vindi-
ctam.
q Fugatuſq;
eſt Abner. Hic
ꝯn̄r deſcribitur
ptis yſboſeth de
bellatio. Et pꝫ
lr̄a paucis exce-
ptis.
r Porro Aſa
hel curſoꝛ velo-
ciſſimus. ex hoc pꝫ ꝙ pugnauerat peditando. aliter
nō cōmēdaret̄ de velocitate curſus. ſed magis equus
poꝛtans ipſum.
s Quaſi vnus ex capreis hyperbole eſt ad denotan
dum eius agilitatem excellentē. t Perſequebat̄
aūt aſahel abner. reputans ſibi ad magnam gloriam

ſi poſſet deuincere militie pncipē. v Et leuare ꝛc. cogitabat eni abner ꝙ dd finaliter pualeret. ⁊tūc indigeret gra ipſius ioab q̄ erat maior in domo dd. ꝑpter qd reformidabat occidere fratrē ei⁹. x Percuſſit ergo eū abner auerſa haſta.i.ꝯ cum verſa. Si eni de ligno haſte pcuſ-ſiſſet eū.vt dixe-rūt aliq̄ nō potu-iſſet eū ita tranſ-fodiſſe.maxie q2 armatus erat lz leuibus armis. In hebreo hr̄. Percuſſit ꝫ euz p⁹ epar circa mē-bra vitalia vbi ē ictus mortalis. y In inguine. in hebreo dr̄. In qnta.ſ.coſta ſub q̄ ſunt mēbra vitalia. z Perſequētibus autē. Hic pōr deſcri-bit belli ceſſatio duplici de cauſa Prima ꝑpt noctē ſupuenientē q̄ notat cuz di. Sol occubuit. Scda ꝑpter piculū infectiõis ex vtraqꝫ pte.q2 filij beniamin ſe colligētes circa abner parabāt ſe ad ponenduz totuz p toto ad fortunā ꝑpt qd clamauit ad ioab.

a An ignoras ꝛc.ſ.de fuga abſqꝫ bello.q.d. tu nō debes igrare q2 p talē moduz vtraqꝫ ps ponit totum p toto. ⁊ ſic eſt in piculo cui nō debebant exponi iõ ſbdit. b Vſqꝫ q̄ nō dicis pplo.faciēdo ſignū ceſſatiõis. c Vt omittat ꝛc.quia iſti ⁊ illi erāt cultores dei ⁊ de eadē lege. ⁊ iõ nō erat bonū deſtructionē vnius ptis vel illius qre re. Cui ioab aſſentiens dixit. d Si locutus fuiſſes mane.hoc eſt ſi citius iſta verba dixiſſes belluz citius ceſſaſſet.aliqui hebrei dicunt ꝙ hec eſt lr̄a. Si nō locutus fuiſſes mane.ſ.verbū qd pdixiſti in principio.ſurgant pueri ⁊ ludant corā nobis.receſſiſſet ppl̄s abſqꝫ bello.q2 occaſione illius dicti ⁊ ſequētis facti ortū fuit bellū.vt pꝫ ex pdictis. Cetera patēt vſqꝫ ibi. e Excepto aſabele.lz eſſet de pueris dauid ſicut ⁊ alij interfecti.tn̄ mors eius p ſe exprimit q2 plus ponderabat q̄ oim alioꝝ. ꝑpter qd de eius ſepultura ſpāliter agit Et pꝫ lr̄a.ſepultura tn̄ iſta fuit poſtqꝫ ioab ⁊ exercitus redierant in hebron.lz añ ſcribat.

In ca.ij.vbi dr̄ in poſtilla. Surgāt pueri hoc eſt ad plium apti ⁊ ludant corā nobis. Additio.j.

omittere quin vrgeret eum Rurſūqꝫ locutus eſt ad aſahel. Recede ⁊ noli me ſequi ne forte cõpellar pfodere te in terrā⁹ ⁊ leuare nō potero faciē meā ad ioab frēz tuū Qui audire ɔtempſit: ⁊ noluit declinare. x Percuſſit ꝫ eum abner auerſa haſta y in inguine ⁊ tranſfodit: ⁊ mortuus eſt in eodē loco. Omneſqꝫ qui trāſibant p locuz illum in q̄ ceciderat aſabel et mortu⁹ erat: ſubſiſtebāt. z Perſequentib⁹ aūt ioab ⁊ abiſai fugientem abner ſol occubuit. Et venerūt vſqꝫ ad collem aqueductus qui eſt ex aduerſo vallis ⁊ itineris deſerti in gabaon. Congregatiqꝫ ſunt filij beniamin ad abner: ⁊ cõglobati in vnum cuneū: ſteterūt in ſummitate tumuli vni⁹. Et exclamauit abner ad ioab ⁊ ait. Num vſqꝫ ad internitionē tuus mucro deſeuiet a An ignoras ꝙ piculoſa ſit deſpatio. b Vſqꝫquo nō dicis pplo c vt omittat pſequi frēs ſuos: Et ait ioab. Viuit dn̄s: d ſi locutus fuiſſes mane receſſiſſet ppl̄s perſequens fratrē ſuū. Inſonuit ergo ioab buccina: et ſtetit oīs exercitus: nec perſecuti ſūt vltra iſrl̄: neqꝫ iniere certamē. Abner aūt et viri ei⁹ abierunt p cāpeſtria moab tota nocte illa: ⁊ trāſierunt iordanē: ⁊ luſtrata oī bethe-rom venerūt ad caſtra. Porro ioab reuerſus omiſſo abner cõgregauit oēm pplm: et defuerūt de pueris dd decem ⁊ nouē viri e excepto aſahele. Serui autē dd pcuſſerunt de beniamin ⁊ de viris qui erāt cū abner trecētos ſexaginta: qui ⁊ mortui ſūt. Tulerūtqꝫ aſabel: ⁊ ſepelierunt eū in ſepulcro pr̄is ſui in bethleē. Et ambulauerūt tota nocte ioab ⁊ viri q̄ erāt cū eo: ⁊ in ipſo crepuſculo puenerūt in hebron. Ca.iij.

Facta eſt ergo longa a cõcertatio inter domū dauid et inter domū ſaulis b dauid pficiēs c ⁊ ſemp ſeipſo robuſtior: domus autem ſaul decreſcēs q̄tidie. Natiqꝫ ſunt filij dauid in hebrō Fuitqꝫ primogenitus eius amnon de achinoen iezraelite: d ⁊ poſt eum cheleab de abigail vxore nabal carmeli. Porro tercius Abſalon filius maacha filie tholomai regis Geſſur. Quartus autem Adonias filius agith: et quintus ſaphacias filius abithal. e Sextus quoqꝫ Hietraam f de egla

Verbū hic poſitū in hebreo licz equiuocū ſit nunqꝫ tn̄ ſignificat idē qd occidere. in hoc aūt loco ꝑprie ludere ſignificat. Veruntn̄ ludibria q̄ inter hoſtes fiunt pluries inducunt occiſiones ſicut in ꝑpoſito quēadmodū haſtiludia ad exercitiū militare facta. mltotiēs inducunt plagas ſeu leſiones. nō tn̄ iſta ſignificant p hoc verbum ludere ꝑprie.

In eo.ca.ij. vbi dr̄ in poſtil. An ig̃ras ꝙ piculoſa ſit deſperatio.

Additio.ij.

In hoc loco vitas hebraica ſic habz An ig̃ras qm̄ amare erit i vltima ſeu in vltimis. Cuius ſenſus videt ee talis ꝙ in pugna licz amaritudo ſeu dolor pueniēs ex his q̄ ɔtingūt in bello nō ſentiat ipſo bello feruente. in vltimis tn̄ ceſſante ei⁹ ardore amara ſentit ex ſtrage ſeu detrimēto q̄ inde cõſueuerūt ɔtingere.

Ca.iij.

Facta eſt ꝫ. Oñſa debilitatione regni yſboſeth ex ſuorū debellatiõe. hic pōr hoc idē oñdit ex abner cū dauid federatõne. Circa qd pmittit dd pfectus. ſcdo ipſi⁹ abner fedus: ibi. Cuz ꝫ eēt pliū. Primū aūt oñdit cum di. b Dauid pficiēs in ptāte ⁊ multitudine q2 alij de nouo ſibi iungebant quotidie.

c Et ſemp ſeipſo robuſtior. reſpectu tpis pteriti. q2 ſēp creſcebat eius ptās. creſcebat etiā in ple. iõ ſubdit. Natiqꝫ ſunt filij dauid ꝛc. ſequit. d Et poſt eum cheleab de abigail. iſte aūt. j. Paralyp. iij. vocat daniel. ⁊ hoc fuit nõmen ei⁹ primū. ſm ꝙ dicit h Ra.ſa. Sed q2 tunc erant aliqui deriſores dicentes ꝙ erat filius nabal. ⁊ ꝙ abigail ſpm cõcepit qn̄ dauid eam accepit vxorē. iõ ad oñdendū hoc eē falſum mutata eſt a deo eius facies. aſſimilata eſt faciei dauid. Et extunc vocatus eſt cheleab qd nomen ſonat in hebreo quaſi pater vl̄ ſilis pr̄i. e Sextus q̄z getraam. iſte vocatus fuit nathā ſm ioſephū.

f De egla. iſta fuit michol filia ſaul. ⁊ vocat egla.i.vitula ſm ꝑprietatem idiomatis hebrei. ⁊ vocat ſic. eo ꝙ fuit ei coniuncta in iuuentute. ⁊ ei valde dilecta. eo mō loqꝫ di quo dixit ſanſon Iudic.xiiij. Si non araſſetis in vitula mea ꝛc.

g Vxore dd. lȝ eñi in ve. teſt. viri poſſent hr̃e pl'es vxores ſil. illa tñ q̄ primo accipiebat̃ vxor ſpāliter vocabat̃. ꝓpt̃ qḋ iacob dixit de rachel Gen̄. xliiij. Duos genuit mihi vxor mea. alie aūt nō ſic. q̄uis ſ̄m veritatē eſſent vxores. michol aūt p̄mo fuit ꝯiuncta dauid. ⁊ iō vocat̃ ſpāliter eius vxor.

b Cum ergo eēt. Hic ꝯñr deſcribit̃ ip̄ius abner cū dd fedus. ⁊ p̄ deſcribit̃ huius ꝯfederatōis occaſio. ſcḋo ipſa ꝯfederatō: ibi Miſit ḡ. occaſio aūt fuit turbatō abner ꝯ yſboſeth occaſiōe cuiuſdā mulieris. ⁊ h̄ notat̃ cum dr̄.

i Fuerat aūt ſauli cōcubina. i. vxor nō primaria ſ̄ priᵉ adiuncta. ſic ei noīant̃ ſecūde vxores in ve. te. vt pȝ in pluribus locis.

k Quare ingreſſus es ⁊c̄. Dicūt aliqui ꝙ abner ingreſſus fuit ad eā cōcubitu matrimoniali ſperās ꝑ hoc obtinere regnū. ſicut ⁊ adonias petiuit abiſag hr̃e vxorem vt habet̃ infra. iij. libro. ij. ca. Alij aūt dicūt ꝙ ingreſſus fuit ad eā fornicarie. qḋ redūdabat in verecūdiā yſboſeth filij ſaul. ⁊ iō ſi primo mō fuerit vl' ſcḋo merito diſplicuit ipſi yſboſeth.

l Qui iratus nimis. eo ꝙ multa fecerat ꝓpter ip̄m yſboſeth.

m Nū quid caput canis ego ſum. i. vilis et abomiabilis ſicut canis apud tribuȝ iuda de q̄ erat dd vel aliṫ. Caput canis. i. latrās cōtra dauid ⁊ tribū iuda ne obtineāt regnū contra te.

[s] vxore dd. Hi nati ſūt dd in hebrō. [b] Cū ḡ eēt p̄liū inter domū ſaul ⁊ domū dd. Abner filiꝰ ner regebat domuȝ ſaul. [i] Fuerat aūt ſauli concubina nomine reſpha filia achia: ingreſſuſq; eſt ad eā abner. Dixitq; yſboſeth ad abner. [k] Quare igreſſus es ad concubinā patris mei: [l] Qui iratꝰ nimis ꝓpter verba yſboſeth ait. [m] Nunq̄d caput canis ego ſū aduerſū iudā hodie q̄ feceriȝ miſericordiā ſup̄ domuȝ ſaul p̄ris tui ⁊ ſup̄ frēs ⁊ ꝓximos eius: ⁊ nō tradidi te in manū dd: [n] ⁊ tu requiſiſti in me ꝙ argueres ꝓ muliere hodie. [o] Hec faciat deꝰ abner et h̄ addat ei: [p] niſi quō iurauit dñs dd ſic faciā cū eo [q] vt trāſferat̃ [a] regnum de domo ſaul: ⁊ eleuet̃ thronus dd ſup̄ iſrl' ⁊ ſuper iudam a dan vſq; berſabee. [b] Et non potuit rn̄dere ei quicq̄ q2 metuebat illū. [c] Miſit ergo abner nūcios ad dd in hebron ꝓ ſe [d] dicentes. [e] Cuius eſt terra: Et vt loquerent̃. Fac mihi amicicias: ⁊ erit manus mea tecū et reducā ad te vniuerſum iſrl'. Qui ait. Optīe. Ego faciā tecū amicicias ſ̄ vnā rem peto a te dicens. [f] Non videbis faciem meā anteq̄

n Et tu requiſiſti in me. q. d. bn̄ deberes tacere.
o Hec faciat deꝰ ⁊c̄. i. tot mala ⁊ plura q̄ȝ alicui miſero.
p Niſi quō iurauit dñs dd. hoc eſt niſi impleā v̄bū dñi.
q Ut transferat̃. ad dd. a Regnū. tuū. b Et nō potuit ei rn̄dere quicq̄ȝ. tū q2 yſboſeth nō erat hō alicuiꝰ valoris. tū q2 abner regebat totā domū illā. ⁊ habebat in manu ſua totā militiā. c Miſit ergo. Poſita occaſione ꝯfederatōis cū dauid. Hic ꝯñr ponit̃ ipſa ꝯfederatio et p̄ ꝑ nuncios. ſcḋo ꝑ ſeip̄m: ibi. Et abijt. Circa p̄mū dr̄. c Miſit ergo abner ⁊c̄. ad videndū qualiter poſſet cū eo fedus ꝯtrahere. d Dicentes. ſ. ex noīe abner. e Cuius eſt terra. q. d. tua de iure ex quo voluit te deus in regē eligere. Cetera patēt vſq; ibi. Nō videbis ⁊c̄. volebat eñi dauid. ⁊ debebat p̄cauere honori ſuo. fuerat eñi dd vxore ſua iniuſte ſpoliatus. ⁊ iō in p̄mis voluit eā

ſibi reſtitui. a Miſit aūt dauid nuncios ad yſboſeth. q2 abner reſcripſerat ipi dauid ꝙ nō poterat ſibi reducere michol niſi de voluntate yſboſeth. cuius erat ſoror. ⁊ iō tunc dauid petiuit eam ab ip̄o yſboſeth.
b Miſit ergo yſboſeth. de ꝯſilio abner.

adduxeris mihi michol filiā ſaul: et ſic venies ⁊ videbis me. [a] Miſit aūt dd nuncios ad yſboſeth filiū ſaul: dicēs. Redde vxorem meā michol quā deſpondi mihi centum ꝑputijs philiſtijm [b] Miſit ergo yſboſeth: [c] ⁊ tulit eā a viro ſuo phaltiel filio lais [d] Sequebaturq; eā vir ſuus plorans vſq; bauꝛim. Et dixit ad eū abner. Uade et reuertere. Qui reuerſus eſt. [e] Sermonē quoq; intulit abner ad ſeniores iſrl' dicens. Tam heri q̄ nudiuſtercius querebatis dd vt regnaret ſuper vos. Nunc ergo facite qm̄ dñs locutus eſt ad dd dicēs. In manu ſerui mei dauid ſaluabo populum meū iſrl' de manu philiſtijm ⁊ oīm inimicoꝛuȝ eius. [f] Locutus eſt aūt abner etiā ad beniamī [g] Et abijt vt loqueretur ad dd in hebron omnia q̄ placuerāt iſraeli ⁊ vniuerſo beniamin: venitq; ad dauid in hebron: cū viginti viris. [h] Et fecit dd abner et viris eius qui venerāt cū eo ꝯuiuium. Et dixit abner ad dd [i] Surgā vt congregē ad te dn̄m meum regem oēm iſrl': ⁊ ineam tecū fedus ⁊ imperes omnibꝰ ſicut deſiderat

c Et tulit eam a viro ſuo phaltiel. nō erat vir ſuus niſi putatiuꝰ. q2 ſ̄m veritatē erat vxor dauid nec poterat ſil habere duos viros ſ̄m veritatē. q2 nunq̄ȝ fuit licitū mulieri hr̄e plures viros ſil.

d Sequebat̃q; eā vir ſuꝰ plorans. dicunt expoſitores nr̄i cōmuniter. ꝙ plorabat ex gaudio eo ꝙ ad virū ſuū reducebat̃ abſq; hoc ꝙ eā tetigiſſet. ſ̄ ſicut ſororem ſeruaſſet Erat ei doctor in lege. ⁊ ſciebat ſibi eſſe illicitū eā tangere carnaliter ip̄o dauid viuēte. ſicut dictū fuit. ſ. j. lib. xxv. Rab. ſa. dicit ꝙ flebat dolens eo ꝙ exercitiū ꝑfectōis ab eo recedebat. Reputabat eñi exercitiū magne ꝑfectōis tale dn̄aȝ ſic pulcram ⁊ nobilem ſeruare ſicut ſororem abſq; copula carnali.

e Sermonem q̄ȝ ⁊c̄. vt adhererēt ipſi dd ſciēs ꝙ alij vulgares iſtos de facili ſequerent̃.

f Locutus eſt aūt ⁊c̄. i. ad illos de tribu bēiami iſtos ei optebat ſpālius ⁊ efficacius inducere eo ꝙ in ꝓmotiōe dd trāſferabat̃ regnū de tribu eoꝝ. g Et abijt. Hic ꝯñr deſcribit̃ ꝯfederatio abner ꝑ ſeip̄m. q2 ꝑſonaliter venit ad dd. Et primo deſcribit̃ hmōi ꝯfederatio amicabilis. ſcḋo federiſ violatio deteſtabilis: ibi. Nunciatū eſt itaq;. tercio occiſi tumulatio venerabilis: ibi. Dixit aūt dd. Circa primū ſciendū ꝙ iſta federatio fuit amicabilis tū ex p̄te abner venientis. q2 an̄ inclinauerat corda filioꝝ iſrl' ad dd. vt pȝ ex p̄dictis. tū ex p̄te dd recipientis q̄ eū amicabiliter ⁊ honorifice recepit. ⁊ hoc notat̃ cum dr̄.
h Et fecit dauid ⁊c̄. valde ſolenne in federis ſignum ſilr ex p̄te abner recedentis. ad hoc eñi a rege receſſit vt ꝓmiſſum impleret in effectu. qḋ notat̃ ibi.
i Surgā vt ꝯgregē ad te ⁊c̄. ſilr ex p̄te dauid eum dimittentis. q2 ad ip̄m honorandū cōduxit eū ꝑ aliquod

vie ſpaciū. iō ſubdit. k ¶ Cū ergo deduxiſſet dauid abner ⁊c. Cetera patēt in lr̄a. l ¶ Nūciatū eſt itaqꝫ. Hic pn̄r oñdit̄ federis violatio deteſtabilis. primo in ipſius abner falſa diffamatōe. cū ſubdit̄ poſtea.

m ¶ Ignoras abner ⁊c. qḋ erat falſum. vt pꝫ ex p̄cedentibus. q2 venerat ad hoc vt ꝑficeret regnū eius. ſc̄do in ſubdola eius reductione cum dr̄.

n ¶ Miſit nuncios poſt abner ad reducendū eū q2 rex haberet cū eo loqui. ⁊ ſibi dicere aliq̄ q̄ omiſiſſet. qḋ tn̄ fuit fictū ⁊ abſqꝫ ſcitu dd̄ vt pꝫ in lr̄a.

o ¶ Et reduxit eū a cyſterna ſyra. ſic aūt vocabat̄ locꝰ ille eo ꝙ cyſterna illa erat i quadā via cōi eūdi verſus ſyriā. vt dicunt aliq̄. In hebreo habet̄. A ciſterna ſpine. q2 ibi erat quedā ſpina notabilis et gratioſa. tercio oñdit̄ deteſtabilis ex doloſa occiſione. cum dr̄.

p ¶ Adduxit eū ⁊c. fingendo ꝙ vellet ei loqui ſecrete ex ꝑte dd̄. iō ſubdit̄.

q ¶ Ut loq̄ret̄ ei in dolo. qḋ pꝫ ex effectu cū ſubdit̄.

r ¶ Et ꝑcuſſit eū ibi ⁊c. q2 in nullo ſibi p̄cauebat credēs eſſe in tuto. eo ꝙ iā erat cū rege dd̄ cōfederatꝰ. et ꝑ ꝯñs cū oibus alijs d̄ domo regis. q̄rto oñdit̄ deteſtabilis ex ꝑte cāe. cum dr̄.

s ¶ In vltionē ſanguis Aſabel ⁊c. q̄ cā erat nulla eo ꝙ abner interfecerat eum in bello ſe defendendo. nec potens aliter manū eius euadere. vt pꝫ ex ſupradictis. Aliqui xo dicunt ꝙ non ſolum interfecit eū ꝓ iſta cā. ſed motus inuidia. q2 timebat ne dauid faceret abner principē militie. ſicut fuerat cum ſaule et hoc eſt ſatis veriſile. q2 ex ſili cā interfecit amaſam. vt habet̄ infra. xx. ca. ⁊ hoc fuit peſſimū. ꝓpter qḋ dd̄ deteſtans iſtud factum dixit. t ¶ Mundus ego ſuꝫ ⁊c. volebat eñ ſciri ab oibus ꝙ talis ꝓditio nō erat fa-

oīa tua. [k] Cū ḡ deduxiſſet dauid abner ⁊ ille iſſet in pace ſtatī pueri dd̄ ⁊ ioab venerunt ceſis latronibꝰ cum p̄da magna nimis. Abner āt nō erat cū dd̄ in hebron. q2 iā dimiſerat eum ⁊ ꝓfectus fuerat in pace: ⁊ ioab ⁊ oīs exercitus qui erāt cū eo poſtea venerāt. [l] Nunciatuꝫ ē itaqꝫ ioab a narrātibꝰ. Uenit abner filius ner ad regē ⁊ dimiſit eū: ⁊ abijt in pace. Et ingreſſus eſt ioab ad regē ⁊ ait. Quid feciſti? Ecce venit Abner ad te. Quare dimiſiſti eum: ⁊ abijt ⁊ receſſit [m] Ignoras abner filium ner qm̄ ad hoc venit vt deciperet te: ⁊ ſciret exitū tuū ⁊ introitum tuū: ⁊ noſſet oīa q̄ agis? Egreſſus itaqꝫ ioab a dd̄ [n] miſit nūcios pꝰ abner [o] et reduxit eū a ciſterna ſyra ignorāte dd̄. Cūqꝫ rediſſet abner in hebrō ſeorſum [p] adduxit eū ioab ad mediū porte [q] vt loq̄ret̄ ei in dolo [r] ⁊ ꝑcuſſit illū ibi ī inguīe ⁊ mortuꝰ eſt [s] in vltionē ſanguinis Aſabel fr̄is eiꝰ. Qḋ cū audiſſet dd̄ rem iā geſtā ait. [t] Mundus ego ſum ⁊ regnū meū apud deū vſqꝫ in ſempiternum a ſanguie abner filij ner: ⁊ veniat ſup caput ioab ⁊ ſup oēm domum p̄ris eius: nec deficiat de domo ioab fluxum ſeminis ſuſtinēs. ⁊ leproſus [x] ⁊ tenens fuſum: ⁊ cadēs gladio ⁊ indigēs pane. Igit̄ ioab ⁊ abi-

cta ꝑ eū. tū q2 horrebat tale homicidiū. tum q2 ſi ꝑpl's habuiſſet eū ſuſpectū de hoc facto merito abhorruiſſet eius dominiū. ꝓpter qḋ imp̄cabat̄ facientibus multiplex malū dicens. v ¶ Et veniat ſup caput Ioab. ſ. vindicta a deo ꝓ ſanguine abner effuſo. ⁊ imp̄cat̄ quinqꝫ mala. vicꝫ fluxuꝫ ſeminis. leprā et debilitatem.

x ¶ Tenēs fuſum. hebrei dicūt. Apodiametū. ⁊ gladiū et famen.

y ¶ Dixit autē dd̄. Hic pn̄r deſcribit̄ ipſius abner venerabilis tumulatio ex luctu dauid ⁊ totius ꝑpli ⁊ ieiunio ⁊ planctu lugubri. ⁊ hoc eſt qḋ dr̄.

y ¶ Dixit autē dd̄ ad ioab. in hoc oñdēs ꝙ malū fecerat

z ¶ Et ad oēm populū vt ſolēnius fieret negocium.

ʒ ¶ Scindite veſtimenta vr̄a ⁊c. hec eñ fiebāt apud iudeos in ſignū magne triſticie. Cetera patent vſqꝫ ibi.

a ¶ Nequaq̄ ⁊c. vbi ponit̄ planctus dauid in ſpāli. Nequaq̄ vt ſolēt mori ignaui ⁊c. i. timidi ⁊ effeminati qui vidētes ꝯtra ſe gladiū p̄mittunt ſe capi ⁊ ligari abſqꝫ defenſione. iō ſubdit̄. ¶ Manus tue nō ſūt ligate ⁊c.

b ¶ Sed ſicut ſolēt cadere. viri fortes ⁊ animoſi.

c ¶ Corā filijs iniq̄tatis. q2 ſub ſimulatōe amicicie ⁊ pacis interficiūt eos doloſe q̄s nō auderent inuadere manifeſte. d ¶ Corruiſti. tu abner virorū fortiſſime.

e ¶ Cōgeminānſqꝫ oīs ꝑpl's. ſicut eī in cāticenis leticie v̄ba p̄cinēt̄ repetūt̄ ab alijs in chorea exn̄tibꝰ. ſic i carmine lugubri abner verba dd̄ ipm̄ lugendo repetebant̄ a ꝑplo. f ¶ Cūqꝫ veniſſet ⁊c. poſt ſepulturā ipſiꝰ abner. g ¶ Iurauit dd̄ ad maiorē declaratōē ſue innocētie circa mortē abner.

h ¶ Hoc faciat mihi deus. i. tātū malū ſicut abner ⁊ plus.

i ¶ Si añ occaſū ⁊c. ⁊ pꝫ lr̄a vſqꝫ ibi. k ¶ Ego āt delicatus adhuc. i. heb. hī. Tener. ⁊ loq̄t̄ metaphorice. q2 ſicut ramuſculꝰ tener de nouo plātatꝰ vel inſertꝰ indiget fomēto ⁊ nutritōe. alr̄ cito deſiccaret̄. ſic dd̄ ꝑut mltū idigebat auxilio abner vt i regno ſuo ſtatueret̄ ⁊ firmaret̄ iō ſubdit̄

ſai frater eius interfecerūt Abner: eo ꝙ occidiſſet aſahel fratrē eorū in gabao in ꝓlio. [y] Dixit autē dd̄ ad ioab: [z] ⁊ ad oēm ꝑplm qui erat cum eo. [ʒ] Scindite veſtimēta veſtra ⁊ accingimini ſaccis: ⁊ plāgite ante exequias abner. Porro rex dd̄ ſequebat̄ feretrū. Cūqꝫ ſepeliſſent abner in hebron: leuauit rex dd̄ vocem ſuā: et fleuit ſup tumuluꝫ abner. Fleuit aūt ⁊ oīs ꝑpl's. Plāgenſqꝫ rex ⁊ lugens Abner: ait. [a] Nequaq̄ vt mori ſolēt ignaui: mortuꝰ es abner. Manus tue ligate nō ſunt ⁊ pedes tui nō ſunt compedibꝰ aggrauati: [b] ſed ſicut ſolent cadere [c] corā filijs iniquitatis ſic [d] corruiſti. [e] Congeminanſqꝫ oīs ꝑpl's: fleuit ſup eum. [f] Cūqꝫ veniſſet vniuerſa multitudo cibuꝫ capere cum dd̄ clara adhuc die [g] iurauit dd̄ dicens. [h] Hec faciat mihi deus: ⁊ hec addat: [i] ſi ante occaſum ſolis guſtauero panē vel aliud quicq̄. Omniſqꝫ ꝑpl's audiuit: et placuerunt eis cuncta q̄ fecit rex in cōſpectu oīs ꝑpli. Et cognouit omne vulgus et vniuerſus iſrl̄ in die illa: qm̄ nō actū fuiſſet a rege vt occideret̄ abner filius ner. Dixit quoqꝫ rex ad ſeruos ſuos. Num ignoratis qm̄ p̄nceps ⁊ maximus cecidit hodie in iſrl̄? [k] Ego aūt adhuc delicatus ⁊ vnctus rex.

l Porro viri iſti filij ſaruie:
m duri ſunt mihi. n Retribu
at dñs facienti maluʒ iuxta
maliciā ſuā. Ca. iiij.

Audiuit āt yſboſeth
filius ſaul ꝙ cecidiſſet
abner in hebron: b ⁊ diſſolu
te ſūt manus eius: oīſꝗ iſrl'
ꝯturbatus ē. c Duo aūt viri
principes latronū erant d fi
lio ſaul: nomē vni bannaa:
⁊ nomen alteri rechab filij
remmon berothite de filijs
beniamin. Siquidem ⁊ be
roth reputata ē beniamin.
Et fugerūt berothite in ge
thaim fuerūtqʒ ibi aduene
vſqʒ ad tp̄s illud. e Erat āt
ionathe filio ſaul filius de
bilis pedib9. Quinquēnis
eñ fuit qñ venit nūcius de
ſaul et ionatha ex iezrahel.
Tollēs itaqʒ eū nutrix ſua
fugit. Cumqʒ feſtinaret vt
fugeret: cecidit: et claudus
effectus eſt habuitqʒ voca
bulū miphiboſeth. Veniē
tes igit' filij remmon bero
thite rechab ⁊ bannaa: in
greſſi ſunt feruente die do
mum iſboſeth. Qui dormi
ebat ſup ſtratum ſuum me
ridie: f ⁊ oſtiaria domus pur
gans triticum obdormiuit.
g Ingreſſi ſunt aūt domum
latenter aſſumentes ſpicas
tritici: ⁊ ꝑcuſſerūt eū in in
guine rechab ⁊ bannaa fra
ter eius ⁊ fugerūt. Cū autē
ingreſſi fuiſſent domū: ille
dormiebat ſup lectum ſuuʒ
in cōclaui: ⁊ ꝑcutientes in
terfecerunt eum. Sublato
qʒ capite eius abierūt ꝑ vi
am deſerti tota nocte: ⁊ at
tulerūt caput yſboſeth ad
dauid in hebron. Dixerūtꝗ
ad regē. Ecce caput yſbo
ſeth filij ſaul inimici tui q̄
querebat aīam tuam: ⁊ de
dit dñs dño noſtro regi vl
tionem hodie de ſaul ⁊ de ſe
mine eius. h Rñdēs aūt da
uid rechab ⁊ bannaa fratri
eius filijs remmō berothi
te: dixit ad eos. Viuit dñs
qui eruit aīam meā de omi
angustia: qm̄ eū qui annūci
auerat mihi ⁊ dixerat mor
tuus eſt ſaul qui putabat
ſe ꝓſpera nūciare: tenui ⁊ oc
cidi eū in ſicelech cui opor
tebat me mercedem dare
pro nuncio. Quātomagis
nūc cum homines impij in
terfecerunt virum innoxiū

l Porro viri iſti. ſ. ioab ⁊ abiſai cū adherētibus ſibi.
m Duri mihi ſunt. q2 dictū auxiliū mihi neceſſariū ſub
traxerūt. Sed querit' hic q̄re dauid eos nō puniuit mor
te ſicut puniuit morte eos qui occiderūt yſboſeth. vt h3'
ſeq̄nti ca. Dicēdū ꝙ dauid erat in principio regni. ⁊ ſola
tribus Juda tunc
erat cum eo. q2 alie
tribus adhuc non
erāt ſibi ꝯfederate
In tribu vō iuda
inter milites ioab
et abiſai erāt prin
cipales ⁊ trahebāt
poſt ſe totā miliciā
ꝓpt' qd̄ dd̄ eos pu
nire nō potuit tūc:
ꝓpter qd̄ eorū pu
nitionē deo recom
mendauit dicens.
n Retribuat dñs
facienti malum ⁊c̄.
In fine etiam vite
ſue punitionē hu
ius facti impoſuit
filio ſuo ſalomoni.
vt habet' infra. iij.
libro. ij. ca.

In ca. iij. vbi dr̄
in poſtilla. Porro
viri iſti. ſ. ioab ⁊ abi
ſai.

Additio.

In hebreo
h3'. Porro
viri iſti filij
ſaruie duriores me
ſūt h̄ eſt dicere nō
poſſum in eis exer
cere iuſticiā ꝓnūc
qd̄ melius videtur
continuari cum ſe
quētibus ⁊c̄.

Caplm̄. iiij.

Audiuit aūt
hic ꝯñr de
ſcribit' tota
lis deſtructio regni
yſboſeth ꝑ morteʒ
eius. Et primo de
ſcribit' eius occiſio
iniqua. ſcd̄o puni
tio iuſti: ibi Reſpō
dens aūt dauid. Circa primū ſciēdū ꝙ libro de hebraicis
q̄ōnibus dr̄ ꝙ mortuo abner yſboſeth cōſtituit rechab ⁊
bennaa als bannaa. q2 erāt de tribu beniamin. vt p3 in te
xtu duces ſuarū expeditionū. vñ hic vbi dicit' principes
latronum. in hebreo habet'. Principes turmarū vel cune
orum. poſtea iſti duo de ſcitu miphiboſeth cōſpirauerūt
in mortē yſboſeth. vt miphiboſeth regē inſtituerēt. quia
erat debilis pedibus. ⁊ ſic facerēt ſub eo quicquid vellēt.
miphiboſeth aūt videns ſe ineptum regno reuelauit hāc
cōſpirationē auunculo ſuo. ſ. yſboſeth. ⁊ tunc illi ſcientes
ſuū ꝯſiliū reuelatū. timore yſboſeth fugerūt in gethai. et
fuerūt ibi quouſqꝫ redirēt latenter ad interficiendū yſbo
ſeth. vt ſic de eo amplius nō timerēt. ⁊ ꝑ hoc erga dauid
gratiā ⁊ munera impetrarēt. Dicit' etiā in libro de hebrai
cis q̄ōnibus ꝙ hoc tradūt hebrei. Sed vbi hoc ſit ab eis
traditū neſcio. maxime q2 Ra. ſa. qui ordinauit gloſas he
braicas ſup totū vet. teſt. aliter dicit ſup locū iſtū. ſ. de re
chab ⁊ bānaa ꝙ erāt de ciuitate beroth. vt habet' i textu
⁊ q2 illa ciuitas l3 eſſet in tribu beniamin. tñ erat ꝓpinqua
terre philiſtinorum. ⁊ iō mortuo ſaule filij iſrl' dimiſerunt
ciuitatē illā inde fugiētes ſicut ⁊ de multis alijs ciuita
tibus. vt h3'. ſ. li. j. c. vlt. ⁊ maxime de ciuitatibus ꝓpin
quis ipſis philiſteis. poſtea iſti fugitiui aggregauerūt
ſibi multitudinē ꝯſimiliū hoim vt de ꝑdis viuerent. ⁊
ꝯſili occaſione latēter ⁊ doloſe venerūt ad interficien
duʒ yſboſeth vt
ꝑ hoc a dd̄ mūe
ra reportarent.
ſm̄ igr̄ vtrunqꝫ
dictū lr̄a in aliq
bus locis eſt ali
ter ⁊ aliter expo
nēda q̄ tñ ꝓ ma
gna pte p3 ex ꝑ
dictis ſm̄ vtrum
qꝫ modū dicēdi.
Veniamus er
go ad lr̄am.
a Audiuit āt
yſboſeth ⁊c̄. q2
tales rumores
cito patent.
b Et diſſolute
ſūt manus eius
eo ꝙ abner erat
ꝑnceps militie
ſue. c Duo
aūt viri pncipes
latronū. i. cuneo
rū curretiuʒ ſup
aduerſarios ad
ipos ſpoliandū
ꝓpter qd̄ vocant'
hic latronū prin
cipes q2 in tali
bus multa etiā
latrocinia exer
cēt'. d Filio
ſaul. i. de domo
eius et ab eo in
ſtituti ſuper tur
mas ſm̄ primū
modū dicendi.
ſm̄ Ra. ſa. dicū
tur principes la
tronū ad lr̄am.
d Filio ſaul. i.
inſidiātes ei ad
interficiendū ip
ſum rōnibus ꝑ
dict'. Cetera pa
tent ex dictis vſ
qꝫ ibi.
e Erat aūt ionathe filio ſaul filius ⁊c̄. ſm̄ primū mo
dum dicēdi fit hic mētio de miphiboſeth. eo ꝙ rechab
et bennaa volebāt interficere yſboſeth vt facerēt iſtū
regem vt ꝑdictū eſt. Scd̄m Ra. ſa. fit mentio de eo. eo
ꝙ hic ſcriptura oñdit qualiter regnū ſaul totaliter ceſ
ſabat. q2 poſt yſboſeth de quo in hoc ca. agit' nō rema
nebat niſi iſte claudus ad regnum totaliter ineptus.
Cetera patent ex dictis vſqꝫ ibi. f Et oſtiaria do
mus ⁊c̄. totus iſte verſus non eſt in hebreo. Sed poſt
lr̄am ꝑcedentē hunc verſum immediate ſequit'.
g Ingreſſi ſunt aūt ⁊c̄. quaſi volētes honorare regē
faciendo ſibi de hoc exenium. vt dicūt expoſitores no
ſtri ſm̄ tranſlationē iſtam. In hebreo autē habet'. Et
venerunt vſqꝫ medium domus ſumētes triticum. qd̄
exponit Ra. ſa. dicit. ꝙ intrauerunt ſub ſpecie merca
torum. q̄ſi volentes emere triticum. q2 rex de ſuis red
ditibus multū triticū recipiebat. ⁊ mercatoribus delō
ge venientibus vendebat. Cetera patēt. h Rñdēs
aūt dauid. Hic ꝯñter ponit' occaſionis yſboſeth iuſta
punitio. quia Dauid precepit homicidas illos occidi

in domo ſua ſup lectū ſuum nō querā ſanguinē eius de manu vr̄a: et auferā vos de terra. Precepit itaqꝫ dd̄ pueris ſuis: ⁊ interfecerūt eos [i]pcidēteſqꝫ manus ⁊ pedes eorū: ſuſpenderūt eos ſup piſcinā in hebron. [k]Caput aūt yſboſeth tulerunt ⁊ ſepelierūt in ſepulcro abner in hebron.

Ca. v.

Et venerūt vniuerſe [a]tribus iſrl̄ ad dd̄ in hebron: dicētes. [b]Ecce nos os tuū ⁊ caro tua ſumus: ſed et heri ⁊ nudiuſtercius [c]cū eēt ſaul rex ſup nos: tu eras educens [d]et reducēs iſrl̄. [e]Dixit autē dn̄s ad te. Tu paſces pplm̄ meū iſrl̄: ⁊ tu eris dux ſup iſrl̄. [f]Venerūt qꝫ ⁊ ſeniores iſrl̄ ad regem in hebrō et percuſſit cum eis rex dauid fedus in hebron corā dn̄o: [g]vnxerūtqꝫ dd̄ in regē ſup iſrl̄. [h]Filius triginta annorū erat dd̄ cū regnare cepiſſet: ⁊ q̄dragīta annis regnauit. In hebron regnuit ſup iudā ſeptē annis et ſex mēſib9: in hirlm̄ aūt regnuit trigītatrib9 annis ſup oēm iſrl̄ ⁊ iudam. [i]Et abijt rex ⁊ oēs viri q̄ erāt cū eo in hieruſalē ad iebuzeū habitatorē terre. [k]Dictūqꝫ eſt dd̄ ab eis Non ingredieris huc: niſi [l]abſtuleris cecos ⁊ claudos dicētes. Non ingredietur dd̄ huc. [m]Cepit aūt dauid arcem ſyō: [n]hec eſt ciuitas dauid. [o]Propoſuerat enim dauid in die illa premium qui percuſſiſſet iebuzeum: ⁊ tetigiſſet domatum fiſtulas: et abſtuliſſet cecos ⁊ claudos

bo ꝙ interfecerāt dn̄m ſuū doloſe et ducti cupiditate vt pꝫ ex p̄dictis. Et pꝫ lr̄a vſqꝫ ibi. i Precidēteſqꝫ manus ⁊c. loco pateti ⁊ cōi in deteſtationē criminis ⁊ ad declarationē innocētie dd̄. vt oi pplo iſrl̄ notū fieret ꝙ illa occiſio yſboſeth nō fuerat facta de voluntate ſeu mādato ipi9 dd̄.

k Caput autē yſboſeth ⁊c. honorifice tn̄ cum principe ſue milicii.

Ca. v.

Et venerūt. Hic cōſeꝗnter deſcribit inſtitutō ipſi9 dd̄ integralis. ⁊ ſic deinceps in h̄ libro agit̄ de regno eius integro. in q̄ aliqn̄ floruit innocenter ⁊ ſic fuit a dd̄ exaltatus: aliqn̄ vixit inſolēter. ⁊ tūc fuit ab eo caſtigatus. p̄mo ḡ agit̄ de ei9 innocētia in pſperis ſcd̄o de ei9 pn̄ia in peccatis ⁊ paciencia in aduerſis. xj. ca. Circa p̄mū p̄mo deſcribit̄ eius ꝯfirmatio ſup totū regnū. ſcd̄o ei9 deuotō erga deū. c. vj. tercio ei9 cōcertatō ꝯ aduerſariū. c. viij. q̄rto eius ꝯpaſſio erga primū ca. ix. quinto eius gratitudo circa bn̄ficiū cap. x. Circa primū oñdit̄ primo q̄liter a pplo ſit inunctus. ſcd̄o qualiter ſit famā adeptus: ibi. Et abijt rex. Circa primū dī. a Et venerūt vniuerſe tribus ad dauid. iā eīn audierat ꝙ abner ⁊ yſboſeth nō fuerāt de ſcitu eius occiſi. ⁊ ꝙ ſup hoc ſuā innocentiam declarauerat manifeſte. vt pꝫ ex p̄dictis.

b Ecce nos os tuū ⁊ caro tua. qꝛ oēs tribus deſcēderāt de iacob. c Cum eſſet ſaul rex ſup nos tu eras educēs. ſ. pplm̄ ad bellū. d Et reducēs. habita de aduerſarijs victoria. e Dixit aūt dn̄s ⁊c. q. d. ex h̄ pꝫ ꝙ tu debes ſuſcipe honorē et onus regni. qꝛ hoc eſt de volūtate dei. f Venerūt qꝫ ⁊ ſeniores in quib9 ſtabat auctoritas ⁊ reginen ppli. g Vnxerūtqꝫ dd̄ in regē. ⁊ ſic fuit ter vnctus ſicut dictū eſt ſupra. ij. ca.

h Filius. xxx. annorū erat. i. etatis. xxx. annorū. Cetera patēt. i Et abijt rex. Hic ꝯn̄r oñdit̄ q̄liter fuit famā adeptus ⁊ hoc ex q̄tuor. primo expellēdo inimicos interiores. ſcd̄o ꝯfederādo amicos exteriores: ibi Miſit q̄ꝫ hiram. tercio multiplicādo amicos interiores: ibi. Accepit ḡ dd̄. q̄rto bis debellando inimicos eius exteriores: ibi. Audierūt ergo. Circa primū ſciēdum ꝙ inimici interiores erant iebuzei habitatores hirlm̄ q̄s nō expulerāt filij iuda. ſicut dictū fuit Joſue xv. ⁊ iō dauid immediate poſt regnū integraliter adeptū iuit ad eos debellandū. ſm̄ qꝫ dī hic. k Dictūqꝫ eſt dauid ⁊c. Illud exponit̄ dupl'r. Dicūt eīn doctores noſtri cōiter ꝙ illi iebuzei in fortitudine murorū ſuorū cōfidētes poſuerāt aliqs hoīes cecos ⁊ claudos ad ꝓpugnacula in ꝯtemptum exercitus dauid q̄ſi dicerent. tales hoīes ſufficerent ad defendendū fortaliciū. Simile aūt huius habet̄ Ezech. xxvij. de ciuitate tyri vbi dī. Pigmei qui erant in turribus tuis pharetras ſuas ſuſpenderūt in muris tuis ꝑ gyrū. ipſi cōpleuerunt pulcritudinē tuā. qd̄ exponūt aliq̄ doctores de q̄buſdā puis hoīb9. q̄ ſūt cubitalis magnitudinis tm̄. ⁊ tales fuerūt poſiti in turribus tyri ad oſtētationē fortitudinis loci: q̄ſi dicerēt tales ſufficerēt ad defendendū turrim. Ra. ſa. dicit ꝙ iſti ceci ⁊ claudi erant due imagines q̄rū vna repn̄tabat yſaac q̄ in fine fuit cec9. vt h̄r Geneſ. xxvij. et alia iacob q̄ claudicabat ex luctu cū angelo vt h̄r Gen. xxxij. Dicit̄ igit̄ ꝙ iebuzei q̄ erant in hirlm̄ deſcenderāt de abimelech cū q̄ inijt fedus et iuramentum abraā. vt habet̄ Geñ. xxj. et ideo videntes poſteri eius filios abrae creſcētes timuerūt ne aliqn̄ vellēt eos inuadere. ⁊ iō poſuerūt p̄dictas duas imagines in pte ſuperiori ſui fortalicij. ⁊ in ore cuiuſlibet imaginis erat ſcriptū iuramentū abrae. q̄ſi dicerent poſteri abrae non p̄nt hunc locum inuadere. et ſm̄ hoc dicūt̄. odiētes animam dauid vt hic habet̄. inq̄ꝫtum reputabāt eum trāſgreſſorem iuramēnti abrae. ⁊ ꝑ ꝯn̄s odibilem yſaac ⁊ iacob cuius erant imagines. Dicunt̄ etiā ceci et claudi in plurali. licet eſſet tm̄ vna imago repn̄tans cecum ⁊ alia claudū. eo modo loquendi quo in ſacra ſcriptura aliqn̄ ponit̄ plurale ꝓ ſingulari. ſicut Exod. xxxij. dr̄. Iſti ſunt dij tui iſrl̄. ⁊ tn̄ erat ibi vnum ydolū tm̄. Dauid aūt licite et bene inuaſit locum illum qꝛ iuramentum abrae nō fuerat ad ſemp. eo ꝙ terra illa erat ꝓmiſſa abrae ⁊ ſemini ei9 ſed vſqꝫ ad tp̄us certum quod nondum tranſierat qn̄ ioſue cepit terram ꝓpter qd̄ filij iuda qn̄ ceperunt partem ciuitatis hieruſalem non potuerunt tunc expellere iebuſeum. ſicut dictum fuit Joſue. xiiij. in fine. ſed tempore dauid predictum tempus tranſierat. vt dicit Ra. ſa. ⁊ ideo licite eos impugnauit. ſm̄ hoc igitur lr̄a diuerſimode eſt exponenda in aliquibus.

l Niſi abſtuleris cecos ⁊c. ſm̄ doctores noſtros cōiter qui dicunt iſtos cecos ⁊ claudos fuiſſe hoīes ⁊ ꝑ ꝯn̄s potentes loqui. ipſi dicebant verba iſta dd̄ deriſorie. Scd̄m Ra. ſa. qui dicit eos fuiſſe imagines dicebant hoc interpretatiue per ſcripturam in ore eorum poſitam modo predicto.

m Cepit antē dauid arcem. i. fortalicium ipſorum iebuzeorum quod dicebat̄ arx ſyon. i. ſpecula. qꝛ inde poterat longe videri. n Hec eſt ciuitas dauid. ex tunc eā ſuo noīe denoīauit. qualiter aūt acceperit hoc fortaliciū. ſubdit̄ cum dī.

o Propoſuerat eīn dd̄ ⁊c. quale aūt fuerit iſtud p̄miū nō dī hic. ſed habet̄. j. Paralyp. xj: vbi dī. Dixitqꝫ dauid qui ꝑcuſſerit iebuzeū in primis erit princeps ⁊ dux. ſ. milicie. ⁊ ſequit̄ ibidē. Aſcēdit ergo primus ioab filius ſaruie ⁊ factus eſt princeps. p Et tetigiſſet domatū fiſtulas id eſt ſtillicidia q̄ erant in tectis domorum.

q Et abſtuliſſet cecos ⁊ claudos. id eſt homines tales:

vel imagines ſcḋm duplicē modū dicendi p̄dictū. qꝛ ſcḋm vtrāq; opinionē erāt ibi. ¶ a ❡ Odientes aiam dauid. ſi erāt hoīes odiebāt vere. ſi imagines repn̄tatiue. put eſt ſupra expoſitum. ¶ b ❡ Idcirco dr̄ in ꝓuerbio. Cecus ⁊ claudus ⁊c. Leui. xxi. ſcribit͛ q̄ cecus ⁊ claudus nō debēt intrare templū ad exercendū ſacerdotuꝫ miniſteriū. ⁊ illa ſcriptura ex iſto facto tracta eſt ad ꝓuerbiū. i. vt vulgariter inter hoīes diceret͛.

c ❡ Et edificauit ꝑ gyrū. qꝛ dilatauit edificia illa.

d ❡ A mello ⁊ intrinſecus. Mello erat quedam vorago q̄ erat an̄ fortaliciuꝫ p̄dictū. ita tn̄ q̄ inter voraginē illā et murum fortalicij erat terre ſpaciuꝫ in q̄ dauid illa edificia cōſtruxit.

e ❡ Et dn̄s de⁹ ⁊c. euꝫ in ſuis opibus mãifeſte dirigēdo.

f ❡ Miſit q̄ꝫ. Hic ꝯnter oñdit͛ q̄liter dauid amicos exteriores multiplicauit faciēdo amicitiā cū rege tyri.

g ❡ Et ligna cedrina. ꝓpter amicitiā ꝯtractā inter iſtos miſit eis ligna de terra ſua ꝑ mare.

h ❡ Et artifices lignorū ⁊c. qꝛ in t͛ra illa nō inueniunt͛ ita bona ligna. nec artifices ita expti ſicut in regno tyri. ſcḋm q̄ habet͛ infra iij. libro. v. ca.

i ❡ Et cognouit dauid ⁊c. qꝛ videbat facta ſua in oībus ꝓſperari. nec erat aliquis in regno iſrael qui auderet ſeu vellet aliquid cōtra eum machinari vel forte hoc habuit ꝑ diuinā reuelationē.

k ❡ Accepit ergo. Hic ꝯnter oñdit͛ qualiter multiplicauit amicos interiores per hoc q̄ de nouo accepit vxores plures ad multiplicandū ꝓlem q̄ ꝯiungeret͛ in matrimoniū cū nobilioribus ⁊ potētioribus regni ſui. ⁊ ſic eſſent ei affinitate cōiuncti ad maiorē firmitatē regni ſui. Lꝫ eīm de diuina ꝓtectōe ⁊ ꝯſeruatōe cōfideret. omittere tn̄ non debebat q̄ poterat facere ſcḋm ꝓuidētiā humanā ad regni ſui ſtabilitatē. Et pꝫ lr̄a hoc excepto qḋ dr̄ hic.

l ❡ Concubinas ⁊ vxores. li ⁊ nō tenet͛ hic copulatiue. ſꝫ expoſitiue ꝓ id eſt. ille eīm fuerūt vere vxores ſue. ſꝫ dicūt͛ cum hoc cōcubine eo q̄ erant ſecūdarie ⁊ nō principales

m ❡ Audierunt ergo. Hic ꝯnr̄ oſtēdit͛ qualiter bis expugnauit inimicos exteriores. ſ. philiſteos. conſuluit tn̄ primo dn̄m vt ꝑ ei⁹ auxiliū dirigeret͛ ⁊ ꝓtegeret͛. Et pꝫ lr̄a vſq; ibi.

n ❡ Venit ergo dauid in baalpharaſim. iſtud nomen ponit͛ hic ꝑ anticipationē. qꝛ ſic vocatus ē ille loc⁹ ex victoria quā habuit dauid. ſcḋm q̄ ſubdit͛

a odiētes aiam dauid. b Idcirco dr̄ in ꝓuerbio. Cecus ⁊ claudus nō intrabūt ī tēplū. Habitauit autē dauid in arce ſyon: ⁊ vocauit eā ciuitatē dauid: c ⁊ edificauit ꝑ gyrū a d mello ⁊ intrīſecus. Et ingrediebat͛ ꝓficiēs atq; ſuccreſcēs: e ⁊ dn̄s deus exercituū erat cum eo. f Miſit q̄ꝫ hyrā rex tyri nuncios ad dauid g ⁊ ligna cedrina h ⁊ artifices lignoꝝ: artificeſq; lapidū ad parietes: ⁊ edificauerunt domum dauid. i Et cognouit dauid q̄m cōfirmaſſet eum dn̄s regē ſup iſrl̄: et q̄m exaltaſſet regnum eius ſup ppl̄m ſuū iſrl̄. k Accepit ergo dauid adhuc l concubinas ⁊ vxores de hierl̄m poſt q̄ venerat ad hebron. Natiq; ſunt dauid ⁊ alij filij et filie: ⁊ hec noīa eoꝝ qui nati ſunt ei in hierl̄m. Samua ⁊ ſobab ⁊ nathan ⁊ ſalomō ⁊ iabaar ⁊ heliſua ⁊ nepheg et iaphia ⁊ heliſama ⁊ helida ⁊ heliſeleth. m Audierūt ḡ philiſtijm q̄ vnxiſſent dauid in regē ſup iſrl̄: ⁊ aſcēderunt vniuerſi vt quererent dauid. Qḋ cuꝫ audiſſet dauid: deſcēdit in p̄ſidiū. Philiſtijm autē venientes diffuſi ſūt in valle raphaim. Et cōſuluit dauid dn̄ꝫ dicēs. Si aſcendaꝫ ad philiſtijm: et ſi dabis eos in manu mea: Et dixit dn̄s ad dauid. Aſcende quia tradēs dabo philiſtijm in manu tua. n Venit ergo dauid in baalpharaſim ⁊ ꝑcuſſit eos ibi o ⁊ dixit Diuiſit dn̄s inimicos meos corā me: ſicut diuidunt͛ aq̄. p Propterea vocatuꝫ eſt nomen loci illius baalpharaſim. q Et reliq̄runt ibi ſculptilia ſua r q̄ tulit dauid et viri ei⁹. s Et addiderūt adhuc philiſtijm vt aſcēderēt et diffuſi ſunt in valle raphaim. Conſuluit aūt dauid dn̄m. Si aſcēdā ꝯ̄ philiſteos: ⁊ tradas eos in man⁹ meas: Qui rn̄dit. Non aſcendas ꝯ̄ eos: ſed gyra poſt tergū eoꝝ: et venies ad eos ex aduerſo piroꝝ. t Et cum audieris ſonitū gradiētis in cacumīe piroꝝ tūc inibis p̄lium. qꝛ tūc egredit͛ dn̄s an̄ faciē tuā vt ꝑcutiat caſtra philiſtijꝫ. Fecit itaq; dd ſicut p̄ceꝑat ei dn̄s ⁊ ꝑcuſſit phi-

o ❡ Et dixit dauid. diuiſit dn̄s inimicos ⁊c. Aqua eīm ꝓpter ſui mollicieꝫ faciliter diuidit͛. ſic philiſtei a deo territi ⁊ molles ⁊ effeminati effecti fugerunt corā dauid ꝑ vias diuerſas ſe diuidendo. qꝛ modus fugientiū de p̄lio eſt diuiſim recedere. ſicut ecōtrario modus venientiū ad p̄liū eſt ꝯiunctim et vnite incedere.

p ❡ Propterea vocatum eſt nomen loci illi⁹ baalpharaſiꝫ. a baal qḋ eſt cāpus ſeu planicies et phares qḋ ē diuiſio q̄ſi cāpus ſeu locus diuiſionis.

q ❡ Et reliquerunt ibi ſculptilia ſua q̄ apportauerant ſperātes conſequi victoriā ꝑ ipſa.

r ❡ Que tulit dauid. in heb. hꝫ Et cōbuſſit ea dauid. et q̄ hec ſit vera lr̄a pꝫ ꝑ id qḋ dr̄. j. Parali. xiiij. de iſtis ydolis. Et tulit ea dauid ⁊ iuſſit ea cōburi. qꝛ p̄ceptum erat in lege q̄ aurum ⁊ argentū ſeu aliquid aliud de ydolis nō concupiſceret. ſed oīno deſtruerent: vt habet͛ Deu. vij.

s ❡ Et addiderūt adhuc. qꝛ collegerunt maiorē exercitum q̄ꝫ prius vt ſe vindicarent. Et pꝫ lr̄a vſq; ibi.

t ❡ Et cum audieris ſonitū ⁊c. ſignū erat angeloꝝ venientiū in auxiliū dauid ad debellanduꝫ aduerſarios. ideo ſubdit͛.

v ❡ Tunc egredietur dn̄s. i. diuina virtus in angelis a deo miſſis.

❡ In ca. v. vbi dr̄ in poſtilla. Ra. ſa. dicit q̄ iſti ceci et claudi erāt due imagines. quaꝝ vna repn̄tabat yſaac

❡ Additio.

Hec expoſitio Ra. ſa. videt͛ aliqua falſa p̄ſupponere ⁊ quedā alia incerta. que nullum habent fundamentū in ſacra ſcriptura ſubiūgere. Primum patet. Nam p̄ſupponit q̄ iebuzei deſcenderant de abimelech cum quo abraam iniuit fedus ⁊ iuramētum ⁊c. quod eſt falſum. Nam abimelech erat rex philiſtinorum. vt patꝫ Gen̄. xxj. ⁊ xxvj. Philiſtei autem deſcenderunt a meſrhaim ſecundo filio cham filij noe

liſtijm de gaba vſq̄ꝫ dum venias gezer.

Ca. vj.

Congregauit aūt rurſum dauid omnes electos ex iſrl̄. xxx. milia. Surrexitq̄ꝫ dd̄ ⁊ abijt: ⁊ vniuerſus ppl̄s q̄ erat cū eo de viris iuda: b vt adduceret archaꝫ dei: ſup quam inuocatū eſt nomen dñi exercituū ſedentis in cherubin ſup eā. c Et impoſuerunt archaꝫ dei ſuper plauſtꝝ nouum. d Tuleruntq̄ꝫ eam de domo aminadab q̄ erat in gabaa. Oza aūt ⁊ haio filij aminadab minabāt plauſtꝝ nouū. Cūq̄ꝫ tuliſſent eā d̄ domo aminadab q̄ erat ī gabaa cuſtodiēs archā dei: haio p̄cedebat archā dei: e dd̄ aūt ⁊ oīs iſrl̄ ludebāt corā dño ī om-

vꝫ Gen̄. x. Iebuzei ṽo deſcenderunt a chanaan. q̄rto filio eiuſdem cham filij noe. vꝫ ibidem. ⁊ ſic pꝫ falſitas hꝰ ꝑſuppoſiti. Preterea ꝑſupponit ſcd̄o ꝙ poſteri abrae non poſſent inuadere hirlm r̄ōe p̄dicti iuramēti qđ eſt falſum. naꝫ in p̄dicto federe cū abimelech inito ꝫ abraam iurauit nō nocē abimelech nec poſter̄ ſuis ſeu ſtirpi ſue. n̄ tn̄ iurauit ꝙ poſteritas abrae n̄ noceret poſteritati abimelech. vꝫ in p̄dic. ca. Gen̄. xxj. aſpicienti formaꝫ illiꝰ iuramēti ſilr ⁊ Gen̄. xxvj. abimelech ꝯfederauit ſe cū yſaac cū iuramēto. qđ nō oportebat facere ſi iaꝫ abraam iuraſſet ꝑ poſteritate ſua. et ſic dato ꝙ iebuzei deſcenderant ab abimelech. adhuc poſſent filij iſrl̄ eos inuadere. ſcđm pꝫ naꝫ dicit ꝙ iuramētum abrae fuerat ad tp̄us certum. qđ nō duꝫ trāſierat qñ ioſue cepit terrā. ſꝫ tp̄e dauid: iaꝫ tp̄s illud trāſierat q̄ q̄dem ꝑſuppoſita nullaꝫ auctem vident̄ in ſacra ſcriptura hr̄e. vñ de tali expōne nō vr̄ mētio eſſe facienda. Alia ṽo expoſitio doctoꝝ ē ſatis applicabilis lr̄e. ſꝫ tñ eſt aliꝰ dicendi modus q̄ forte magis lr̄e adaptat̄ ⁊ ē talis vicꝫ ꝙ ceci et claudi illi erant ſimulacra deoꝝ iebuzeoꝝ ſupra poſita in ſūmis fortalicijs ſuis. q̄ q̄deꝫ iebuzei ſuos deos cecos ⁊ claudos noīabant ſm̄ eſtiatōꝫ dauid. q̄ illos deos improperando dicebat. Oculos hñt ⁊ non videbūt. pedes hñt ⁊ non ambulabūt. ⁊ iō credentes ꝙ dauid nō toleraret in illa ciuitate regia ſimiles deos nec cultum eoꝝ excuſabant ſe a receptione dauid dī. Non ingredieris huc niſi abſtuleris cecos ⁊ claudos. q. d. ſcimꝰ ꝙ ſi tu poſſideres illū locū auferres deos nr̄os q̄s reputas cecos ⁊ claudos. qđ nos nullo mō ꝑmitteremꝰ. vñ oꝫ ꝙ eos potent̄ auferas ſi vales. q2 nō ſponte eos trademꝰ tibi. vñ dauid de hoc indignatꝰ poſtq̄ꝫ cepit arcē ſyon potent̄ poſuit p̄mium facientibꝰ tria in debellatiōe iebuzeoꝝ. primo illi q̄ primo ꝑcuſſiſſet iebuzeum. qđ eſt ꝯ pſonas eoꝝ. ſecūdo illi q̄ tetigiſſet domoꝝ fiſtulas. ⁊ hoc ꝯ ſuſtētatiōes eoꝝ. hirlm eñ nō hēbat aquam int̄ muros ſꝫ ex pluuialibꝰ aq̄s in ciſternis collectis ſuſtentabant̄. vñ frangēdo ſtillicidia illa .ſ. fiſtulas ꝑ q̄s aq̄ fluuialis fluebat maxime affligerent̄. tercio ordinauit ꝯ deos eoꝝ dī. Qui abſtuliſſet cecos ⁊ claudos ⁊c̄. hoc eſt ſimulacra iebuzeoꝝ: vt dictum eſt. Et nota ꝙ vbi tranſlatio nr̄a dicit cecos ⁊ claudos odientes aiam dauid. veritas hebraica hꝫ cecos ⁊ claudos q̄s odiebat aīa dauid qđ vr̄ facere ꝓ iſta expōne. naꝫ dauid ꝓprie odiebat talia ſimulacra tanq̄ꝫ inimica diuino cultui iux̄ illud pſ. Nonne q̄ oderunt te dñe oderam. ſilr iux̄ illud qđ ſeq̄t̄ Idcirco dī in ꝓuerbio. Ceci ⁊ claudi n̄ intrabūt in tēplum dñi. vr̄ magis adaptari ad iſtaꝫ expōnem ſic. nā iſte locꝰ fuit aſſignatꝰ diuino cultui a tp̄e q̄ abraam voluit imolare yſaac Gen̄. xxij. Et ibidem iacob vidit ſcalam Gen̄. xxviij. Et ibidem fuit fundatum templum ꝑ ſalomonem. vt .j. iij. li. ca. vj. ⁊ ſecundo Paral. iij. ⁊ iō ibi erat templum dñi edificandum in q̄ nulla immundicia ydolatica debebat hr̄e ingreſſum ſꝫ ſolus deꝰ erat adorandus ⁊ colendus. ⁊ iō tanq̄ ꝑſagium huiꝰ boni futuri. q̄ſi ꝓuerbialit̄ dicebat̄. Non intrabit cecus et claudus in tēplū dñi. q. dicet̄. vere p̄noſticauert̄ iebuzei ꝙ in templum dñi in hac ciuitate edificandū. nō intrabunt ceci ⁊ claudi. hoc eſt dij gentiū. q̄ ceci ⁊ claudi dicunt̄. vt dictum eſt.

Replica. In ſecundo li. Reg. v. ca. vbi poſtil. adducit ra. ſa. non vt eius dicta approbet. ſꝫ vt obſcure dictuꝫ de cecis ⁊ claudis aliq̄liter elucidet. Burg. rōnabilit̄ q̄dam dicta ra. ſa. abijcit de cecis ⁊ claudis. ⁊ extortaꝫ ſuaꝫ ſup addit ꝯ cōmunem doctoꝝ nr̄oꝝ expoſitionem aſſerens ꝑ cecos ⁊ claudos intelligi deos iebuzeoꝝ q̄ ſuos deos ſic noīabant. q2 dauid de dijs gentiuꝫ dixerat. oculos habent ⁊ nō videbūt ⁊c̄. Sꝫ extneum vr̄ ꝙ ꝓpt̄ dictum dauid iebuzei ſuos deos dicerent cecos. Dauid eñ fuit iebuzeis ⁊ dijs gentium ꝯtrarius. vñ ſimile vr̄ ꝙ ſi q̄s infidel̄ blaſphemꝰ deo vero imponeret nomē turpe. ⁊ fidelis de deo vero loq̄ volēs vteret̄ blaſphemantis noīe. ita ⁊ infidelis audiens ydola ꝯtemptibilit̄ cecos ꝑ ſuum aduerſariū noīari ſeu ſuo noīe aduerſario ꝯformaret. q̄ñ potius reprobaret nec fortaſſe ille modus loq̄ndi de dijs gentium erat apud dauid in vſu. q2 nō duꝫ ille pſ. factꝰ vr̄ fuiſſe q̄ loquit̄ de deoꝝ cecitate. nec fortaſſe iebuzei ſibi putaſſent honeſtum deos ſuos exponere ſuper muros vbi ſagittis impeti potuiſſent. qđ tñ de cecis ⁊ claudis hic dī. nec nobis foret honeſtum ſacramētum ſic ponere in locum vbi nō parceret̄ eidem. Eſt igit̄ extorta expoſitio burg. etſi vt dicit burg. hebraica lr̄a habeat cecos ⁊ claudos q̄s odiebat anima dauid hoc bene ſtat cum nr̄a tranſlatione ⁊ doctoꝝ nr̄oꝝ expoſitione. Nam ſtant bene ſimul ꝙ ipſi ceci q̄ ad deridendum dauid ſup fortalicia poſiti oderāt aiaꝫ dauid ⁊ ꝙ dauid oderat eos Nec vere applicat burg. ꝓuerbiū iebuzeoꝝ. Ceci ⁊ claudi nō intrabunt in templum. q̄ſi p̄noſticie veꝝ dixerint ꝙ dij gentium nō eēnt ingreſſuri. q2 ꝯtrarium huiꝰ hr̄ ex daniele ⁊ euangelio Mat. vbi dī. Abominatio deſolationis ponenda in templo. ⁊ fortaſſe hodie templum hoc ꝓphanatōibꝰ debuit. ſicut tp̄e achaz.

Capitulum. vj.

Congregauit aūt. Hic ꝯñr oñdit̄ deuotio dauid erga deum. ⁊ hoc circa duo. primo q̄tum ad archam dei ducenda ad locū ſolēnem .ſ. hirlm. ſecundo q̄tum ad domum dñi edificanda ca. vij. Circa primū deductio arche incipit̄. ſecundo ex timore interrumpit̄ ibi. Poſtq̄ꝫ aūt puenert̄. tercio deuote ꝑficit̄. ibi. Nunciatūq̄ꝫ eſt. Circa primum dī. a Congregauit aūt ⁊c̄. q2 talis tranſlatio arche debebat fieri cū magna ſolēnitate.

b Et adducerent ⁊c̄. Sicut eñ dictum fuit Exo. xxv. ſup archam erat ꝓpiciatorium. qđ erat q̄ſi ſedes dei unde dantis r̄nſa.

c Et impoſuerunt ⁊c̄. iſto modo remiſerant eam principes philiſtinoꝝ. vt hr̄ li. j. vj. ca.

d Tuleruntq̄ꝫ eam ⁊c̄. ꝯtrarium vr̄ .j. Paral. xiij. vbi dī. et aſcendit dauid ⁊ omnes viri iſrael ad collem cariathiarim que eſt in iudea. vt auferret inde archam dñi dicendum ꝙ cariathiarim ⁊ gabaa erant loca ſatis ꝓpinqua. ⁊ in cariathiarim primo ꝯgregatus eſt ppl̄s ad dauid ⁊ inde tranſierunt ad deducendum archam q̄ erat in gabaa. ⁊ inde ducendo eam tranſierūt ꝑ cariathiarim. ⁊ ſic intelligendum eſt illud qđ eſt inductuꝫ de .j. Paral. vltimꝰ eñ locus in q̄ manſerat archa anteq̄ꝫ ꝑ dauid transferret̄ in domum obededon fuit gabaa. ſicut dictum fuit ſupra primo li. vij. ca.

e Dauid aūt ⁊c̄. iſte ludus n̄ erat diſſolutōis ſꝫ deuotōis

ſm illud pſ. lxxxiij. Cor meū ⁊ caro mea exultauerūt in deum viuū. f ¶ Poſtq̄ aūt. h deductio arche interrūpitur ꝓpter mortē oze repentinā. c⁹ cā fuit: vt dicūt hebrei. q2 fecerat poni archā ſup plauſtꝝ cū tn̄ deberet portari in humeris leuitaꝝ. vt h₃ Nu. vij. ⁊ in plurib⁹ alijs locis. ⁊ ꝓpter hoc qn̄ ſecūdo fuit portata de domo obededom fuit portata in humeris. vt₃ j. eo. ca. ⁊ .j. Para. xiij. Oz aūt ſic deberet portari oza nullo mō debat ignorare. Preterea peccauit in hoc ꝙ voluit aſſimilari philiſteis infidelibus in arche deportatōe vt₃ ex ꝑdictis: fuit tn̄ ꝑcuſſus a deo qn̄ archam tetigit inclinataꝫ ex recalcitratione boum portātiū ipſam. q2 tūc fuit manifeſtū ꝙ nō debat ſic portari. ſ₃ humeris hoīm rōnabiliū. q̄ꝝ deportatōe ſic nō fuiſſet inclinata. Oz āt aliq̄ dicūt ꝙ fuit ꝑcuſſus a dn̄o. eo ꝙ archam nudam tetigit. nō h₃ apparētiā q2 archa portabatur inuoluta pāno ne videretur nuda a leuitis eaꝫ portantibus ⁊ a populo ne morerentur ſubito. ſicut h₃ Nūe. iiij. ⁊ .ſ. j. li. vj. ca. Iterum ſciendū ꝙ iſte oza ſolus fuit ꝑcuſſus ⁊ nō frater ei⁹ cū eo q2 ꝑncipalr̄ erat ⁊ illa temeritas erat de e⁹ ordinatōe ⁊ mandato.

g ¶ Contriſtat⁹ eſt aūt dauid. nō de diuina iuſticia ſ₃ magis de oze offenſa. ꝓpter quā meruerat a dn̄o ꝑcuti.

b ¶ Extimuit dauid dn̄m ⁊c. ex facto em̄ illo timuit ne eſſet indign⁹ deducere archam ad domū ſuam: iō ſubditur.

i ¶ Sed diuertit eam ⁊c. iſte aūt obededom erat de leuitis. vt h₃ .j. Paral. xvj. Dicitur aūt gethe⁹. q2 ibi. ſ. in geth fuerat cum dauid fugiente ſaulem.

k ¶ Et benedixit dn̄s obededom. multiplicando eum in bonis ſpūalib⁹ ⁊ tꝑalib⁹ eo ꝙ circa archaꝫ dn̄i reuerenter ſe habuit ⁊ deuote.

l ¶ Nunciatumq̄ eſt. hic ōn̄r deductio arche interrupta ꝑficitur vbi primo oñditur ipſi⁹ dauid deuota iocūditas reſpectu dei. ſcdo ampla liberalitas reſpectu ꝑplī. ibi. Cūq̄ cōpleſſet. tcio vera humilitas reſpectu ſui. ibi. Reuerſuſq̄ eſt dauid. Circa primū dr̄.

l ¶ Nunciatūq̄ eſt ⁊c. ⁊ iō ꝯfidens de dei miſcdia voluit

nibꝰ lignis fabrefactis ⁊ cytharis: ⁊ lyris ⁊ tympanis ⁊ ſiſtris: ⁊ cymbalis.[f] Poſtq̄ aūt venerūt ad areaꝫ nachor extendit oza manū ad archā dei: ⁊ tenuit eam: qm̄ calcitrabant boues: ⁊ declinauerūt eaꝫ. Iratuſq̄ ē indignatōe dn̄s ꝯ ozaꝫ ⁊ ꝑcuſſit eū ſuꝑ temeritate: q̄ mortuus eſt ibi iuxta archaꝫ dn̄i. [g] Cōtriſtat⁹ ē aūt dd̄ eo ꝙ ꝑcuſſiſſet dn̄s ozaꝫ: ⁊ vocatū ē nomē loci illi⁹ ꝑcuſſio oze vſq̄ i diē hāc.[h] Et extimuit dauid dn̄m in die illa dicēs Quō igredietur ad me archa dn̄i. Et noluit diuertere ad ſe archaꝫ dn̄i in ciuitatē dauid[i] ſ₃ diuertit eaꝫ in domū obededom gethei. Et hītauit archaꝫ dn̄i in domo obededom gethei trib⁹ mēſib⁹: [k] ⁊ bn̄dixit dn̄s obededom: ⁊ oēm domū ei⁹.[l] Nūciatūq̄ ē regi dauid ꝙ bn̄dixiſſet dn̄s obededom: ⁊ oīa ei⁹ ꝓpter archaꝫ dn̄i. Dixitq̄ dd̄ ibo: ⁊ reducam archaꝫ cum bn̄dictōne in domū meam. Abijt g̃ dauid ⁊ adduxit archam dei de domo obededō in ciuitatem dauid cū gaudio[m] ⁊ erant cū dauid ſeptē chori ⁊ victima vituli. Cūq̄ tranſcendiſſent ꝙ portabant archaꝫ dn̄i ſex paſſus:

imolabāt bouē ⁊ ouē ⁊ arietē[n] ⁊ dd̄ ꝑcutiebat in organis armigatis: ⁊ ſaltabat totis virib⁹ añ dn̄m.[o] Porro dauid erat accīct⁹ ephot lineo: ⁊ dauid ⁊ oīs dom⁹ iſrl̄ ducebant archaꝫ teſtamēti dn̄i in iubilo ⁊ in clangore buccine. Cūq̄ intraſſet archa dn̄i in ciuitateꝫ dd̄ michol filia ſaul ꝓſpiciēs ꝑ feneſtrā vidit regē dauid ſubſilientē atq̄ ſaltantē coram dn̄o:[p] ⁊ deſpexit eū in corde ſuo. Et introduxerūt archaꝫ dn̄i: ⁊ impoſuerūt eaꝫ in loco ſuo in medio tabernaculi qđ tetenderat ei dauid:[q] ⁊ obtulit dd̄ holocauſta coram dn̄o[r] ⁊ pacifica[s] Cūq̄ ꝯpleſſet offerēs holocauſta ⁊ pacifica:[t] Bn̄dixit ꝑplo in nomine dn̄i exercituū:[v] ⁊ ꝑtit⁹ ē vniuerſe multitudini iſrl̄: taꝫ viro q̄ꝫ mulieri ſingulis collyridam panis vnam:[x] ⁊ aſſaturam bubale carnis vnam:[y] ⁊ ſimilaꝫ frixā oleo. Et abijt oīs populus vnuſquiſq̄ in domū ſuam. Reuerſuſq̄ eſt dauid vt benediceret domui ſue: ⁊ egreſſa michol filia ſaul in occurſum dauid ait.[a] Q̄ glorioſus fuit hodie rex iſrael:[b] diſcooperiens ſe[c] ante ancillas ſeruorum: ⁊ nudatus eſt

archaꝫ adducere ad domū ſuaꝫ. vt benedictio dei eſſet ſup ipm̄ ⁊ ſup domū ſuam: ⁊ ſic fecit. ⁊ ptꝫ lr̄a vſq̄ ibi.

m ¶ Et erant cū dauid ⁊c. iſte v̄ſus n̄ eſt in hebreo nec in libris correctis. ⁊ iō nō expono. q2 appoſit⁹ ē ab hoīb⁹ imꝑitis.

n ¶ Et dauid ꝑcutiebat ⁊c. i. ad armū ligad ſicut ſūt organa portabilia.

o ¶ Porro dauid ⁊c. depoſuerat em̄ inſignia regalia. vt humiliaret ſe corā deo ⁊ accepat veſtē ſimilem leuitis coram deo miniſtrantib⁹.

p ¶ Et deſpexit eū michol in corde ſuo co ꝙ i tāta ſolēnitate nō apparebat in habito regio.

q ¶ Et obtulit ⁊c. i. oblationes totaliter incenſas ad honorem diuinum.

r ¶ Et pacifica. i. oblatiōes q2 vna ps incendebatur ad honoreꝫ diuinū. alia erat ſacerdotū ⁊ alia offerentium. ſicut plenī⁹ dr̄ in leuitico in pluribus locis.

s ¶ Cūq̄ ꝯpleſſet. h ōn̄r oñditur ipſi⁹ dauid liberalitas reſpectu ꝑplī ⁊ ꝑmo i ſpūalib⁹: cum dr̄.

t ¶ Benedixit ꝑplo. i. bona imꝑcat⁹ eſt. ſecūdo in tꝑalib⁹ cū dr̄.

v ¶ Et ꝑtit⁹ eſt vniuerſe multitudini iſrael ⁊c. collyridā panis. i. panē tenuem

x ¶ Et aſſaturā ⁊c. i. vnam portidem talis carnis aſſate.

y ¶ Et ſimilā frixaꝫ. Simila eſt farina tritici delicatiſſima. ex qua cum aqua ꝑpata fiebat paſta. ⁊ oleo frigebatur. ⁊ ꝑ portōes ꝑplo diuidebatur.

z ¶ Reuerſuſq̄ eſt. h oñditur humilitas dd̄ reſpectu ſui. q2 reuerſus in domū ſuā vt bn̄faceret illis de domo ſua. ſicut fecerat illis extraneis. michol vxor ei⁹ improꝑauit ei. eo ꝙ in tāta ſolēnitate nō apparuerat in ornatu regio dr̄.

a ¶ Q̄ glorioſus fuit ⁊c. q. d. i. in illo. imo vilis ⁊ ingloꝛi⁹.

b ¶ Diſcooꝑiēs ſe. q2 regalia inſignia depoſuerat ex humilitate. q̄ magis placet deo q̄ꝫ ornat⁹ regis. vn̄ de heraclio imꝑatore legitur. ꝙ cū reportaret cruceꝫ in hirlm̄ coſdro rege deuicto. ⁊ ſedēs in eq̄ ⁊ ornat⁹ inſignijs imꝑialib⁹ portans crucem. non potuit ingredi hirlm̄ donec depoſitis oībus humilr̄ venit peditando.

c ¶ Ante

ancillas ſeruoꝝ ſuoꝝ.i.ita publice ꝙ pſone etiam Fui-
les poterāt h̄ videre.q.d.pei⁹ ē q̄ ſi fuiſſet fctm̄ ſecrete
d Quaſi ſi nudet̄ ⁊c.q.d.nō fuit diſtinctio in habitu
regis a vilib⁹ pſonis. e Dixitqꝫ dauid. humilit̄ rn̄
dendo. f Viuit dn̄s.i.ꝑ viuentē deū. g Iudaꝫ
an̄ dn̄m. mēte ⁊
corꝑe exultādo.
h Et vilioꝛ fiā
.i.hūilioꝛ. qꝛ ſ̄m
q̄ di. be. Grego.
home.xxxi.tan-
to humilioꝛ atqꝫ
ad ſuiendū deo
ꝓmptioꝛ quiſqꝫ
dꝫ eſſe ex mune
reqꝫ quo obliga-
tioꝛē ſe eſſe ꝯſpi
cit in reddendo
rōnē. dauid aūt
a deo multa bn̄-
ficia ſceꝑat q̄ ſe
humiliando re-
cogneſcebat.
i Et cū ancillis
⁊c. michol ei ex
ſua ſupbia inter
ancillas rēputa
bat alias vxoreſ
dauid. q̄s acce-
pat tanqꝫ ſecun
darias ⁊ cū iſtis
dd̄ apparuit glo
rioſioꝛ.qꝛ de ipiſ
habuit ꝯlē mul
tam pulcram ⁊
nobilem etiā ꝑ⁹
iſtud factū. non
autē de michol.
iō ſubdit̄.
k Igit̄ michol
filie ⁊c.ſ.decete-
ro lꝫ habuiſſet
ante filium: ꝑ-
ut dictum fuit.ſ̄.iii.ca.

b q̄ſi ſi nudet̄ vn⁹ de ſcurris. c Dixitqꝫ dd̄ ad michol f Vi
uit dn̄s: g qꝛ Iudam an̄ dn̄m
q̄ elegit me poti⁹ q̄ patrē tu
um:⁊ q̄ oēm domū ei⁹:⁊ ꝑce
pit mihi vt eēm dux ſr̄ ꝑplm
dn̄i in iſrl̄. h Et ludā ⁊ vilioꝛ
fiā plus q̄ fact⁹ ſum: ⁊ ero
humilis ī oculis meis: i ⁊ cū
ancillis d̄ q̄bꝫ locuta es glo
rioſioꝛ apparebo k Igr̄ mi-
chol filie ſaul n̄ eſt nat⁹ fili⁹
vſqꝫ i diē mortꝭ ſue. Ca.° vii.

Factū eſt aūt cū ſediſ-
ſet rex i domo ſua ⁊ dn̄ſ
dediſſet ei requiem vndiqꝫ ab
vniuerſis inimicis ſuis: b di
xit ad nathan ꝓphā: c Vide
ne ꝙ ego habitē in domo ce
drina d ⁊ archa dei poſita ſit
in medio pelliū e Dixitqꝫ na
than ad regem. f Omne qd̄
eſt in corde tuo vade fac g qꝛ
dn̄s tecū eſt. h Factū eſt aūt
in illa nocte: ⁊ ecce ſmo dn̄i
ad nathā di. Vade ⁊ loq̄re
ad ſuū meū dd̄. hec dic̄ dn̄ſ
i Nūq̄d tu edificabis mihi
domū ad hītandū. k neqꝫ eñ
habitaui ī domo ex die illa
q̄ eduxi iſrl̄ de t̄ra egypti vſ
qꝫ in diē hanc: ſꝫ ambulabā
in tabernaculo ⁊ in tētorio
ꝑ cūcta loca q̄ trāſiui cū oī-
b⁹ filijs iſrl̄. l Nūq̄d loq̄ns
locut⁹ ſum ad vnā de tribu
bus iſrl̄: cui ꝑcepi vt paſcēt
ꝑplm meū iſrl̄ dicēs: q̄re nō
edificaſti mihi domū cedri-
nam. m Et nūc h̄ dices ſuo
meo dd̄. Hec dicit dn̄s exer-
cituū n Ego tuli te de paſcu
is ſeq̄ntē greges: vt eēs dux
ſuꝑ ꝑplm meū iſrl̄. o ⁊ fui te-
cū ī oībꝫ vbicūqꝫ ambulaſti
p ⁊ intfeci vniuerſos inimi-
cos tuos a facie tua q feciqꝫ
tibi nomē grāde r iux̄ nomē
magnoꝝ qui ſunt in terra.
s Et ponam locū ꝑplo meo

e Dixitqꝫ nathan ad regem. non ſpū ꝓphetico ſ̄ huma-
no qd̄ ꝑꝫ ex hoc qꝛ poſtea retractauit v̄bum ſuum.
f Omne qd̄ eſt ⁊c.q.d.bonum ꝓpoſitū ꝯcepiſti. imple-
as ope. g Quia dn̄s tecū eſt. credebat eñ deo place-
re ꝙ dom⁹ a dauid edificaret̄. ⁊ ex hoc ꝑꝫ ꝙ ſpūs ꝓphetie
nō ſp̄ tangit corda
ꝓphetaꝝ. qꝛ aliqñ
loquunt̄ inſtinctu
ꝓprio ⁊ humano ⁊
nō diuino. vtꝫ in h̄
loco ⁊ in pluribus
alijs.
h Factū eſt aūt.
hic ꝯn̄r ponit̄ diui
na ꝓhibitio: cū dr̄.
Factum eſt aūt in
nocte illa.i.imedia
te ſeq̄nti dictū ꝯſi-
lijs videbat eñ dn̄ſ
ipm̄ dd̄ valde volū
tariū ad op⁹ incho
andum cui⁹ tñ tp̄s
nōdum aduenerat
vt magis patebit
ex ſeq̄ntibus. iō ita
cito facta eſt diui-
na ꝓhibitio. ne da
uid ſtatim incboa-
ret opus.
i Nunq̄d tu edi-
ficabis ⁊c.q.d.nō:
cui⁹ rō ſubdit̄.
k Neqꝫ eñ in do-
mo habitaui ⁊c.qꝛ
archa dei ⁊ ꝓpicia-
torium. qd̄ erat q̄ſi
ſedes dei. vt.ſ̄. di-
ctum eſt. ſp̄ fuerat
in tabernaculo. et
nō in domo ſtabili
vel manſiua de li-
gnis ⁊ lapidib⁹ edi
ficata.

In ca. vi. vbi dr̄ in poſtil. Et cum ancillis. de q̄bus
locuta es glorioſioꝛ apparebo.

Additio.

Non appet ꝙ michol vocaſſet alias vxores dd̄
ancillas put poſtil. ait. Nam v̄ba ſua in tex. ta
lia ſunt. Q̄ glorioſus fuit iſrael hodie diſcoopi
ens ſe an̄ ancillas ſuoꝝ ſuoꝝ. Nō eñ dixit. an̄ ancil-
las ſuas. ſ̄ an̄ ancillas ſuoꝝ. volens dicere ꝙ nō ſolū
vxores. ſ̄ et̄ ancille ſuoꝝ poterāt eū vidē diſcooptū
qd̄ ipſi michol videbat̄ inhoneſtū. In rñſiōe v̄o dd̄
vbi dicit. Cū ancillis de q̄b⁹ locuta es glorioſioꝛ appe-
bo. intendit dicere ꝙ etiā vilificādo ſe corā ancillis ſ̄-
uoꝝ glorioſioꝛ deberet apparere: iux̄ illud ſaluatoris.
Qui ſe humiliat exaltabit̄.

Ca. vii.

Factū eſt aūt. hic ꝯn̄r deſcribit̄ deuotio dd̄ erga
deū q̄ntū ad domū ipſi⁹ edificādaꝫ. Circa qd̄ ꝑ-
mo ponit̄ humana ꝯſultatio. ſcd̄o diuina ꝓhi
bitio ibi. Factū eſt aūt. tercio de xp̄o repꝛomiſſio ibi. ⁊
nūc h̄ dices. Circa ꝑmū ſciendū ꝙ Deu. xii. dr̄ ꝙ q̄n fi
lij iſrl̄ q̄etati eēnt in t̄ra ꝓmiſſionis. tūc dn̄s eligeret lo
cū. vbi templo edificato offerrent̄ decetero ſacrificia
dn̄i: ⁊ nō alibi. ſicut etiā fuit expoſitū ibidē. ⁊ iō vidēs
dd̄ ꝙ dn̄s dediſſet ſibi vndiqꝫ requiem ab vniuerſis ini-
micis ſuis credidit eē tp̄s edificādi templū ꝓpt̄ qd̄.
b Dixit ad nathan ꝓphāꝫ ꝑ modū collatōis ⁊ ꝯſilij.
c Vide ne ⁊c. notabilr̄ ⁊ ſumptuoſe edificatam.
d Et archa dn̄i ⁊c.q.d. iuſtum vr̄ ⁊ rōnabile. ꝙ ego ei
edificem excellentiſſimam domum.

l Nunq̄d loquens locut⁹ ſum ⁊c.q.d. adhuc nō ꝑcepi.
in hebꝛeo hr̄. Et dixi ad vnam de tribubus iſrael. cui ꝑce
pi vt paſceret. qꝛ de omnib⁹ fere tribub⁹ fuerant aliq̄ pa-
ſtores ꝑpli iſrael: verbi grā. de tribu leui moyſes ⁊ aaron.
de tribu ephꝛaim ioſue. de tribu iuda othoniel. d̄ tribu ma
naſſe iepthe. de tribu beniamin ayoth ⁊ ſaul. de tribu ne-
ptalim barach. de tribu zabulon aylon. de tribu dan ſan-
ſon. de tribu iſachar thola.
m Et nunc hec dices. Hic ꝯn̄r ponit̄ de xp̄o repꝛomiſ-
ſio. ⁊ ſecundo ipſi⁹ dauid gratiarūactio. ibi. Ingreſſus ē
dauid. Prima in duas. qꝛ primo beneficium exhibitū re-
colit̄. ſecundo exhibendum ꝓmittit̄. ibi. Et ponam locū.
Circa primum dicit̄.
n Ego te tuli de paſcuis ⁊c. hoc ꝑꝫ ex ꝑdictis. ſ̄. i. libro
re. c. xvij.
o Et fui tecuꝫ. ꝓtegens te ab aduerſarijs ⁊ dirigens in
operibus tuis.
p Et intfeci ⁊c.ſ. ſaul ⁊ alios ⁊ docch. vtꝫ ex ſupꝛadictiſ.
q Feciqꝫ tibi nomen grande. dando tibi dignitatem re
giam.
r Iuxta nomen magnoꝝ ⁊c.q.d. magnitudo iſta q̄ hr̄
in terra modica eſt reſpectu illius que expectat̄ in futuro
vn̄ dicit ſaluatoꝛ Mat. xi. Qui aūt minoꝛ eſt in regno ce
loꝝ maioꝛ eſt eo. Iſta aūt beneficia dauid exhibita deus
recitauit nō ad exꝓbꝛandum ſ̄ ad accendendum am-
pli⁹ coꝛ dauid ad amorem diuinum.
s Et ponam locū. Hic ꝯn̄r ꝓmittit̄ beneficium exhibē
dum. ⁊ primo q̄ntum ad tempoꝛale regnum. ſecundo q̄n-
tum ad ſpūale ⁊ eternum. ibi. Cūqꝫ ꝯpleti fuerint. Circa

pꝛimum dicit. ¶ a ❡ Et ponaꝫ locum ꝑplo meo iſrl̄.i.tem‑
plum in hirlm̄ vt ꝑplus ibi offerat ⁊ nō alibi.
¶ c ❡ Et plantabo eum.i.firmit̄ radicabo in regno tuo.
¶ d ❡ Et hitabo cum eo.p veꝝ cultum. ¶ e ❡ Et nō turba‑
bit amplꝰ.ſicut fuit in egypto ſub pharaone.
¶ f ❡ Nec addet filij
iniquitatis.i.infi‑
deles.
¶ g ❡ Vt affligāt eū
ſicut pꝰs.ſ.tpe iu‑
dicū ꝗ freqnt̄ ꝓpt̄
pctā ſua affligebā‑
tur ab infidelibꝰ.ſi
cut pꝫ ex decurſu li
liꝰ li.qꝛ lꝫ filij iſrael
fuerit poſtea aliqn̄
afflicti ꝓpter pctā
ſua nō tn̄ ita freqnt̄
¶ a ❡ Et regem dabo
tibi.lꝫ eīn dauid iā
eſſet in rege vt pdi
ctū eſt.tn̄ illa reqes
nō erat adhuc ita
pfecta ſicut poſtea
fuit qn̄ infideles exn̄tes in circuitu regni ſui debellauit vt
hr̄ ca.ſeqnti. ¶ b ❡ Predicitqꝫ tibi ⁊c̄.ſ.ſucceſſionem regni
tui in filijs tuis. ¶ c ❡ Cūqꝫ ꝯpleti fuerint. hic ꝯn̄r fit ꝓ‑
miſſio ipſi dauid de regno ſpūali ⁊ eťno.que ꝓmiſſio im‑
pleta fuit in xp̄o. Ad intellectum aūt huiꝰ paſſus ⁊ ſimili
um ꝯſiderandum.ꝙ geſta ve.te.fuert̄ figura geſtoꝝ noui
ſm̄ ꝙ dicit apl̄s.j.ad Coꝝ.x. Omnia in figura ꝯtingebāt
illis.⁊ ſic ſalomon filꝰ dauid fuit figura xp̄i.ꝗ natꝰ eſt eti
am de dauid ſm̄ carnem.vt dr̄ Ro.j. Illud aūt qd̓ eſt fi‑
gura alteriꝰ oꝫ ꝙ ſit aliq̄ res ſm̄ ſe.niſi eīn circulus pen‑
dens in taberne oſtio eſſet aliq̄ res in ſe.nō poſſet eſſe ſi‑
gnū in figura vini exn̄tis in cellario. Sic igit̄ illud qd̓ eſt
figura alteriꝰ pōt tripliciť ꝯſiderari. vno mō vt eſt res in
ſe tm̄.alio mō vt eſt figura alteriꝰ tm̄. tercio mō ſm̄ vtrū‑
qꝫ.Sic igit̄ in ſac̄ ſcriptura aliq̄ dicunt̄ de ſalomone ſm̄
ſe.⁊ ſic nō fuit figura xp̄i. ſicut ꝙ fecit templa ydoloꝝ vt
hr̄.j.iij.li.xj.c. Aliq̄ aūt dicunt̄ de ipſo inqn̄tū fuit figura
xp̄i tm̄.que non pn̄t verificari de ſalomone ſm̄ ſe.ſ; tm̄ de
xp̄o.ſicut illud pſal.lxxj. Et dn̄abit̄ a mari vſqꝫ ad mare.
⁊ a flumine vſqꝫ ad terminos orbis terraꝝ.qd̓ nō fuit ve‑
rum de ſalomone.qꝛ non fuit monarcha ſ; habuit regnuꝫ
ſatis artum. Sꝫ veꝝ eſt de xp̄o homine cui in ſua reſurre
ctione data fuit omnis ptās in celo ⁊ in t̄ra. vt hr̄ Mat.
vl. Alia aūt dicunt̄ in ſcriptura de ſalomone vtroqꝫ mo‑
do que.ſ.verificata ſunt de ipſo licet minus perfecte. ⁊ de
xp̄o perfectius. cuiuſmodi ſunt illa que hic ponunt̄ ſal‑
tem aliqua.
¶ c ❡ Cūqꝫ ꝯpleti fuerint dies tui ⁊c̄.exponēdo de ſalomōe
Sciendū ꝙ lꝫ fuerit coronatꝰ in regem.viuēte adhuc da
uid.vt hr̄.j.iij.li.j.c.tn̄ nō fuit firmit̄ ſtabilitꝰ in regno vſ‑
qꝫ poſt mortē dauid.qn̄ adonia ⁊ ioab interfectis diſſoluta
fuit colligatio eoꝝ ꝗ fauebant adonie.tn̄ ſalomon adhuc
nō erat natꝰ nec ꝯceptꝰ. qn̄ iſta v̄ba fuerunt dicta dauid
ex pte dn̄i.ſic igit̄ qd̓ dr̄ hic. Suſcitabo ſemen tuū poſt te
⁊ firmabo regnum eiꝰ.ſ.poſt mortē tuam. ita ꝙ iſta ſuſci
tatio intelligit̄ ꝗtum ad regni ſtabilitatē. ſicut aliqs dr̄
creari in regem.qd̓ egredier̄ de vtero tuo. p hoc deſignat̄
natiuitas ſalomonis.ꝗ lꝫ fuerit ante mortē patrꝭ. fuit tn̄
poſt v̄ba iſta ſibi dicta.⁊ ſic lr̄a eſt intricata ⁊ referenda ē
ad diuerſa mō dicto.⁊ talis modus loqndi hn̄ inuenit̄
alibi in ſcriptura. Ipſe edificabit domū nomini meo. ſic
hr̄.j.iij.li.vj.c. Et ſtabiliam thronū regni eiꝰ vſqꝫ in ſem‑
piternū.i.tpus longum.ſicut in pſal.dicunt̄ mōtes et̄ni.
Regnū eīn ſalomonis defecit in tranſmigratōe babylo‑
nis.vel ſaltē in diebꝰ herodis qui fuit alienigena. qꝛ pat̄
eius fuit idumeꝰ. Et ero ei in patrē.⁊ ipſe erit mihi in filiū
p grām adoptionis.qꝛ in principio ſalomon fuit gratio‑
ſus coraꝫ dn̄o.ꝓpt̄ qd̓ nathā ꝓpha vocauit eū amabilem

iſrael: [e] ⁊ plātabo eū: [d] ⁊ hitabo cū eo [e] ⁊ nō turbabit̄ amplꝰ [f] nec addet̄ filij iniquitatis [g] vt affligāt eū ſic prꝰ ex die ꝗ ꝯſtitui iudices ſup ꝑplm̄ meū iſrl̄. [a] Et regeꝫ dabo tibi ab oibꝰ inimicis tuis [b] predicitqꝫ tibi dn̄s ꝙ domū faciat tibi dn̄s. [c] Cūqꝫ ꝯpleti fuerint dies tui ⁊ dormierꝭ cū prībꝰ tuis: ſuſcitabo ſemē tuū pꝰ te: qd̓ egredieť de vtero tuo: [d] ⁊ firmabo regnū eiꝰ. [e] Ipſe edificabit domū nomini meo: ⁊ ſtabiliam thronū regni eiꝰ vſqꝫ in ſempit̄nū. [f] Ego ero ei in patrē: ⁊ ipſe erit mihi in filiū. [g] Qui ſi inique aliqd̓ geſſerit: arguam eū in v̄ga

dn̄o.vt hr̄.j.xij. Qui ſi inique aliqd̓ geſſerit.h̓ accipit̄ ſi
ꝓ qꝛ.qꝛ de eo ſcribit̄.j.iij.li.xj.Cūqꝫ eēt iā ſenex depra
uatū eſt coꝛ eiꝰ p mulieres.vt ſeqret̄ deos alienos ⁊ ibi
dem ſubdit̄. Quō edificauit templa ydoloꝝ in mōte
oliueti ꝯ hirlm̄.ita ꝙ de templo dn̄i poterāt ydolatrie
vidēri qd̓ erāt ma
ximū incitamen
tū ꝑplo iſrl̄ ad re
linqndū dn̄ꝫ.qꝛ
pnꝰ erat ad ydo
latriaꝫ.arguam
eū in v̄ga viroꝝ
.i.i moleſtijs ab
hoibꝰ inflictis ſi
cut.j.dr̄.iij.li.xj.
ꝙ dn̄s ſuſcitauit
aduerſarios plu
res ſalomoni in
fine vite ſue. Et
in plagis filioꝝ
hoim eodeꝫ mō
exponēdum eſt
de aduerſarijs p̄
dictis ſalomoni
ſuſcitatis. In heb.hr̄. In plagis filiꝰ p adam qd̓ expo
nūt hebrei de adaꝫ p̄mo hoie dicētes ꝙ adaꝫ in centū
tribꝰ annis qbꝰ ꝯtinuit ſe ab vxore ſua eua ꝓpt̄ interfe
ctōꝫ abel.demones ſuccubi iungebant̄ ei ⁊ ꝯcipiebāt
ab eo.⁊ pꝛiebant demōes.⁊ iſti fuert̄ filij adam.ꝗ vt di
cūt incitauert̄ ſalomonē ad peccādū ⁊ p hoc diuiſum
fuit regnum tpe filij ſui. Hoc aūt hic poſui ad oſten‑
dum ad quā cecitatē deuenert̄ iudei: ſm̄ dictū apl̄i ad
Ro.xj.qꝛ cū demones ſint ſpūales ſ; h̓ nō pn̄t ex ſemi
ne hoīs ꝓduci.etſi demones aliqn̄ fiunt ſuccubi.vt ex
ſemine illo aliqd̓ generaret̄ oꝫ ꝙ poſtea fiāt incubi. vt
ſemen illud in mulierē trāſfundat̄.⁊ ſic ex eo homo ⁊
nō demon generaret̄. Miſcdiaꝫ aūt meam nō auferā
ab eo. Ex hoc dicūt aliq̄ ꝙ ſalomon lꝫ peccauerit ꝗuit̄
vt dictū eſt.tn̄ in fine penituit.⁊ ſic ē ſaluatꝰ. Et h̓ etiā
dicit ꝗdam glo.hebraica ſup Eccl̄.ij.ca. Sꝫ hoc eſt mi
hi valde dubiū.ſicut diffuſiꝰ tractaui in ꝗdam qōe de
ꝗlibet mihi ſup hoc ꝓpoſita.qꝛ ſi vere penituiſſet cum
eēt rex valde potēs. cui nullus de ꝑplo auſus fuiſſet ꝯ
dicere.deſtruxiſſet tēpla ydoloꝝ ꝗ edificauerat. vt vꝫ
qd̓ nō fecit.qꝛ ſteterūt vſqꝫ ad tp̄us ioſie regis.vt hr̄.j.
iiij.li.xxiij.cap. Nec ex hoc loco pōt efficacit̄ argui de
miſcdia dei circa eū.niſi ꝗtū ad tp̄ale regnū.qd̓ nō fu
it ab eo.nec a filijs eiꝰ totalr̄ ablatū.ſicut fuit a ſaul.ꝯ
ſubdit̄. Sicut abſtuli a ſaul quem amoui a facie mea.
ſ.ne regnaret poſteritas ſua. Nꝛ eīn ſaul fuerit dānatꝰ
nō hr̄ exp̄ſſe ex ſcriptura ſicut.ſ;.dictū eſt li.j.ca.vl.⁊ fi
delis erit domꝰ tua.qꝛ lꝫ aliq̄ reges a dauid deſcēdētes
declinauert̄ ad ydolatriā.tn̄ alij ſeqntes reducebāt ꝑplm
ad cultū diuinū. Exponēdo aūt lrāꝫ iſtaꝫ de xp̄o.expo
ſitio eſt multo clarioꝛ ⁊ melioꝛ ſaltē in pluribꝰ cū dr̄.
¶ c ❡ Cūqꝫ cōpleti fuerint dies ⁊c̄. certum eſt ꝙ xp̄c de‑
ſcendens ex dauid ſm̄ carnem p v̓ginem mariam fuit
magno tpe poſt mortem dauid. ⁊ ſic lr̄a patet prout
iacet.
¶ d ❡ Et firmabo regnum eius.qꝛ regnum xp̄i firmum
eſt in perpetuum.ſm̄ ꝙ dicit̄ Daniel.vij. Ptās eius
ptās eterna que nō auferet̄.⁊ regnum eius quod non
corrumpet̄.
¶ e ❡ Ipſe edificauit domū ⁊c̄.ſ.eccleſiam de lapidibus
viuis ⁊ electis.
¶ f ❡ Ego ero ei in patrem ⁊c̄.nō p adoptōeꝫ.ſ; p naturā
que eſt vera ⁊ pfecta filiatio.⁊ ſub iſto intellectu intro
ducit apl̄us hanc auctoritatem dictam de xp̄o hebre.
j.capitu. ¶ g ❡ Qui ſi inique aliquid geſſerit. hoc non
poteſt exponi de chriſto in perſona ꝓpria. quia pecca‑
tum non fecit:nec inuētus eſt dolus in oꝛe eius. nec ſa
lomon inqn̄tum petōꝛ fuit figura ipſiꝰ vt p̄dictum eſt

pōtꝰ tñ exponi de ipſo ꝓ mēbris ipſiꝰ ꝓpt̄ ꝯdeſcenſionē capitꝭ ad mēbra ſm illā r̄gulā quā poſui in ꝓ̄. Geñ. ⁊ hoc mō peccā ꝓp̄li xp̄iani dicunt̄ peccā xp̄i pſ. xxj. Lōge a ſalute mea v̄ba delictoꝝ meoꝝ. vbi loq̄t̄ ꝓpha in ꝑſona xp̄i. vñ ⁊ ꝓ peccatis nr̄is v̄beratꝰ fuit plagatꝰ ⁊ crucifixus.

b ¶ Et fidel' erit doꝰ tua. q: fides nō deficiet in eccleſia.
i ¶ Et regnū tuum vſq; in eternū. q: regni xp̄i nō erit finis Luce. j.
k ¶ Ingreſſus ē aūt. hic ꝯñr ponit ḡr̄iarūactio. vbi dauid p̄mo regr̄iat̄ de ꝓmiſſione. ſcḋo dep̄cat̄ ꝓ ꝓmiſſi impletōe. ibi. Nūc ḡ dñe. Circa primū dr̄.
k ¶ Ingreſſus ē aūt dauid locuꝫ oꝛonis iuxᷓ tabernaculum.
l ¶ Et ſedit corā dño. i. coram archa dñi vbi deꝰ rep̄ntabat̄ mō ſpāli. lꝫ ei ſit vbi ꝗ ꝑ eentiā pñtiā ⁊ potentiā.
m ¶ Quis ego ſum ⁊c. q: adduxiſti me hucuſq;. i. vſq; ad ſublimitatē regiam. q. d. ex me ñ habeo ad hoc aptitudinem.
n ¶ Sꝫ ⁊ hoc parū ⁊c. q: nō ſolū locutus es de regno ꝯfirmādo i ꝑſona mea. ſꝫ et i poſt̄itate mea.

viroꝝ: ⁊ in plagis filioꝝ hominū. Miſcḋiā aūt meam nō auferā ab eo ſicut abſtuli a ſaul quē amoui a facie mea.[b] Et fidelis erit domus mea[i] ⁊ regnū tuū vſq; in eternū añ faciē meā ⁊ thronꝰ tuus erit firmꝰ iugiter. Scḋm oīa v̄ba h̄: ⁊ iux̄ vniuerſam viſionē iſtā: ſic locutꝰ ē nathā ad dd.[k] Ingreſſus ē āt rex dd:[l] ⁊ ſedit corā dño ⁊ dixit[m] Quis ego ſum dñe deꝰ ⁊ q̄ domꝰ mea: q: adduxiſti me hucuſq;?[n] Sꝫ ⁊ h̄ paꝝ viſum ē in ꝯſpectu tuo dñe deus: niſi loq̄reris etiā de domo ſui tui i lōgīquū.[o] Iſta ē eī lex adā dñe deꝰ[p] Quid ḡ addere poterit adhuc dd vt loq̄t̄ ad te[q] Tu eñ ſcis ſuū tuū dñe deꝰ[r] ꝓpter v̄buꝫ tuū[s] ⁊ ſm coꝛ tuū feciſti oīa magnalia h̄ ita vt notū faceres ſuo tuo[t] Idcirco magnificatꝰ es dñe deꝰ: q: nō ē ſilis tui neq; ē deꝰ extra te ī oīb; q̄ audiuimꝰ aurib; nr̄is[v] Que ē āt vt pplꝰ tuꝰ iſrl' gens in t̄ra ꝓpt̄ quā iuit deꝰ

e ¶ Iſta eñ eſt lex adam. ſ. vt q̄libet ſit ſollicitus ⁊ deſiderans ꝓſperitatem poſteritatis ſue.
p ¶ Quid ḡ adhuc ⁊c. q. d. tu maioꝛa feciſti ⁊ ꝓmiſiſti q̄ ego fuiſſem auſus petere.
q ¶ Tu eñ ſcis ſuū tuū. i. ꝑ effectum oñdiſti ꝙ tu habeas noticiam ⁊ memoꝛiam mei. tot ⁊ tanta mihi faciendo ⁊ ꝓmittendo.
r ¶ Propt̄ v̄bum tuū. i. ꝓpt̄ v̄bum qḋ locutꝰ es de me ſamueli. iſta feciſti ⁊ ꝓmiſiſti. vt impleat̄ qḋ ei dixiſti.
s ¶ Et ſm coꝛ tuū feciſti. i. ſm voluntatē tuā. q: hoc ꝓcedit ex tua mera liberalitate. nō ex mea dignitate.
t ¶ Idcirco magnificatus es. Modus eñ magnifici eſt facere maioꝛa q̄ ſit dignitas recipientis.
v ¶ Que aūt eſt gens ⁊c. deducendo filios iſrael in columna ignis ⁊ nubis. Sciendum tñ ꝙ ille q̄ p̄cedebat erat angelus. vt dr̄ Exo. xiiij. tamen aliq̄ñ nominatur deus cuiꝰ ꝑſonam rep̄ſentabat ſm ꝙ dicit Greg. In hebreo habet̄. Propter quam iuerunt dij. qḋ exponit Ra. ſa. de moyſe ⁊ aaron q̄ miſſi fuerunt ad educendū ꝓp̄lm iſrael de egypto. ⁊ dicuntur dij participatiue eo modo quo dicit̄ moyſi Exod. vij. Ego conſtitui te deum pharaonis. ſed hec expoſitio apparet falſa per illud qḋ dr̄. j. Paral. xvij. vbi dr̄. Ad quam perrexit dñs deus. ⁊ ſic eſt in hebreo. ex q̄ pꝫ ꝙ intelligit̄ de deo vero. Sꝫ meliꝰ pōt exponi de pluralitate ꝑſonaꝝ in diuinis. q̄ꝝ opa ſunt indiuiſa. ⁊ iō hic notat̄ pluralitas ꝑſonaꝝ cū dr̄. Iuerūt dij q: tres ꝑſone vere dicunt̄ tres. deitatē hñtes. q: tñ illa deitas ⁊ eētia vna eſt ſimplex in tribꝰ iō ſbdit̄ in ſinglari.

x ¶ Ut redimeret eā ſibi ⁊c. ⁊ ponēt ⁊c. q: a redēptōe illiꝰ ꝓp̄li noiatꝰ ē deꝰ iſrael in ſpāli.
y ¶ Faceretq; eis magnalia ⁊ horribilia ⁊ que ſint illa oñdit dicens.
z ¶ A facie ꝓp̄li tui ⁊c. ſubintelligit̄ eijciēdo. ſ. A facie ꝓp̄li tui ⁊c. i. ꝓp̄lm q̄ habitabat in t̄ra chananeoꝝ. ⁊ deos eiꝰ q̄s ꝯtriuerūt filij iſrl' ⁊ ꝙ ſic debeat intelligi patꝫ ꝑ illud qḋ dr̄. j. Pali. xvij. vbi iſta ſnīa clariꝰ ponitur ſic. Et magtudine ſua atq; t̄roꝛe eijceret natōes ⁊c.
a ¶ Nunc ḡ. h̄ ꝯñr dauid dep̄cat̄ ꝓ ꝓmiſſi ad impletiōe duplici de cā. vna ē q: lꝫ deꝰ velit dare beneficia in futuro vult tñ ſup hoc dep̄cari. vt recipiētes mereant̄. Alia ē q: tales ꝓmiſſiones diuine intelligēde ſunt ſubꝯditōe. ſ. ſi hoies faciant debitū ſuū. ⁊ nō ꝓnāt diuine ꝓmiſſioni ipedimētū. ꝓut diffuſiꝰ dictū fuit. Jo. j. li. ij. c. Ipſus fi. Cetera patent vſq; ibi.

[x] vt redimeret eā ſibi ī ꝓp̄lm ⁊ ponēt ſibi nomē:[y] faceretq; eis maḡlia ⁊ horribilia ſup t̄rā[z] a facie ꝓp̄li tui quē redemiſti tibi ex egypto gētē: ⁊ deū eiꝰ. Firmaſti eñ tibi ꝓp̄lm tuū iſrl' in ꝓp̄lm ſempit̄nū ⁊ tu dñe deus factꝰ es eis in deū.[a] Nūc ḡ dñe deuſ v̄bum qḋ locutꝰ es ſup ſuū tuū ⁊ ſup domū eiꝰ ſuſcita in ſempit̄nū: ⁊ fac ſic locutꝰ es vt magnificet̄ nomē tuū vſq; in ſempit̄num: atq; dicat̄. Dñe deꝰ exercituū deus ſup iſrl'. Et domꝰ ſui tui dd erit ſtabilita coram dño: q: tu dñe exercituū deꝰ iſrl'[b] reuelaſti auriculā ſui tui dicēs. domū edificabo tibi[c] ꝓpt̄ea īuenit ſuꝰ tuꝰ coꝛ ſuū vt oꝛaret te oꝛōne hac. Nūc ḡ dñe deꝰ[d] tu es deꝰ:[e] ⁊ v̄ba tua erūt vera. Locutꝰ es eñ ad ſuū tuū bona h̄. Incipe ḡ ⁊ bñdic domui ſui tui: vt ſit in ſempit̄nū corā te: q: tu dñe deꝰ locutꝰ es h̄ ⁊ bñdictione tua bñdicet̄ domꝰ ſui tui in ſempiternum. ¶ Ca. viij.

b ¶ Reuelaſti auriculam. alꝭ aurem ſui tui ⁊c. ſequit̄.
c ¶ Propterea inuenit ſuus tuus ⁊c. i. niſi reuelaſſes mihi ꝑ nathan ꝓphetam ꝙ tu velles mihi tanta bona facere nullo mō ꝓ̄ſumerē iſta dep̄cari a te.
d ¶ Tu es deꝰ. ⁊ ꝑ ꝯñs veritas ꝑ eſſentiam.
e ¶ Et v̄ba tua erunt vera. ꝑ ꝯñs niſi ponat̄ impedimentum a parte nr̄a.
¶ In ca. vij. vbi dr̄ in poſtil. Miſcḋiā aūt meam nō auferam ab eo. ex hoc dicūt aliq̄ ꝙ ſalomon lꝫ peccauerit.

¶ Additio.

POſſibile fuit ſalomonē penituiſſe. ſic tñ ꝓpe moꝛtē q̄ iā nō valebat ydola deſtruere. vñ ex h̄ nō ꝯcludit̄ nec ꝓ ipm nō eſſe ſaluatū. In hoc aūt ꝙ dicit poſtil. Miſcḋiā aūt meam nō auferam ab eo. nō intelligit̄ niſi q̄tum ad t̄pale regnū ⁊c. nimis vꝫ lr̄alizare. Naꝫ manifeſtū ē ſm doctores nr̄os ꝙ lex vetꝰ diſponebat ad xp̄m. ſic imꝑfectū ad ꝑfectū. ⁊ iō ꝓp̄ls ille ꝯpat̄ puero ſub pedagogo exiſti. vtꝫ ad Gal. iij. vñ ꝯ t̄palia bona eis ꝓmiſſa p̄ncipalr̄ intelligūt̄ ꝓ ſpūalibꝰ. ⁊ iō iſta regna dd ꝓmiſſa ⁊ filio ſuo ſalomoni. ſilr̄ ⁊ ꝑpetuitas fidelitat̄ domꝰ eiꝰ. ⁊ ſi intelligat̄ de regno t̄pali intelligēda ſt̄ p̄ncipaliꝰ. et

ad lrām de regno eterno.ſicut cum dr̄ abrae. ⁊ benedicent in ſemine tuo oēs gentes ⁊c̄. Geñ.xxij. intelligendū eſt de bn̄dictōe ſpūali etiā ad lrāz. Si em̄ intelligerent de bn̄dictōe tpali tm̄ euacuaret rō apli ad Gal.iij. qd̄ nullo mō a catholicis ē aſſerēdū. de dānatōe aūt ſaul dictū ē.ſ. in additōe pmi li.ca.vi.

Replica.

In ca.vij. vbi multa bona dicunt de ſalomone ⁊ ei⁹ domo. qd̄ poſtil.exponit ſm̄ pn̄tem iuſticiā volēs ꝙ ex illis dictis nō pōt argui ſalomōj ſaluat⁹ ſicut ꝗdaz voluerūt huic burg. opponit aſſerēs etiam intelligēdum ñ de regno tpali ſolū ſ eterno. volens ſalomonē ſaluare co ſicut dicit burg. ꝙ poſſibile fuit ſalomonē penituiſſe ſic ꝓpe mortē vt ñ valeret idola deſtruē. Sz iſtud vr̄ ꝯfictū ſuꝑ abilē hur. Eſt em̄ cōe ei⁹ argumētū qd̄ rpetit ⁊ ꝯſueuit ſepe repetere: vicz ex lr̄a ñ hz fundamētū. igr̄ irrōnabilr̄ dictū. ⁊ maxime qñ ex lr̄a pt rōnabilr̄ trahi ꝯtrium vn̄ ſi p caſuz a bur. poſitum ſalomoni remanēret aliqua excuſatio de tanto: non tñ de toto. nulla tñ ſucceſſorib⁹ ſuis remanet excuſatio. q̄ dom⁹ eius hic dicunt. ⁊ hec dom⁹ dr̄ fidelis: ꝑut in lr̄a. Formet igr̄ argumentū ſic: cui⁹ dom⁹ eſt ꝯ dei diffinitōz. ⁊ infidelis ille ſaluat⁹ eſſe nō pōt. ſ dom⁹ ſalomōis fuit infidelis: vt late declarat in glo. ordi. igr̄ ⁊c̄. Omnia igr̄ que hic laudabilia de ſalomone ⁊ ei⁹ domo dicunt. intelligunt de eo ſm̄ pn̄tem iuſticiam ⁊ nō eternam ꝑdeſtinatōz. ſ ſm̄ eternaz ꝑſcientiaz intelligunt de xp̄o de q̄ eſt principalis ſenſus lr̄alis eoꝝ laudabilium q̄ hic dicunt: ꝑut dic eadē glo. q̄ ē notabil. Fictio etiā burg. pōt argui ex tex. iij. reg. xj. ⁊ xij. vbi dn̄s p⁹ ꝓphaz abyā ſilonitē diffiniuit regnū ſalomonis ſciendū eo ꝙ dereliqt dn̄m ⁊ adorauit aſtartem deaz ſydonioꝝ ⁊c̄. Et ꝯſtat illaz diffinitōz nō eſſe poſitam in executōz niſi tpe roboam filij ſalomonis. qr̄ dr̄ ca. xij. nō acqeuit rex ꝑplo: qm̄ aduerſat⁹ fuerat eum dn̄s vt ſuſcitaret v̄bum ſuum qd̄ locutus fuerat in manu abye ⁊c̄. vide ibi diligent lrāz. Si igr̄ ſalomō egiſſet pniaz ꝑut vult burg. illa ſnia dei nō fuiſſet poſita in executōz poſt pniam ſalomonis. mutata em̄ cā mutari debuit ſnia. Nuc aūt cā ſciſſure regni fuit idolatria ſalomonis. vtz ex lr̄a allegata. Idcirco pnia eius debuit eſſe cā ꝯrij. ſ. vnitatis regni. qd̄ tñ ſciſſum eſt. Hui⁹ argumentuz ſimile accipit ab hiſtoria niniuitaꝝ Yone. iij. vbi ſnia diuina lata ꝯ pctā coꝝ. ꝓpter pactam pniam fuit immutata. vnde vr̄ ſalomon nō penituiſſe. Aplūs igr̄ ad Gal. iiij. allegans pn̄tem lrām de regno eterno fideli ⁊c̄. ad lrām intelligit de xp̄o ⁊ ei⁹ domo nō de dauid ⁊ ſalomone niſi ſm̄ pn̄tem iuſticiam.

Capitulum viij.

Factum eſt aūt. Hic ꝯñr oñdit fortitudo dauid in debellando aduerſarium. Et primo ponit hmōi debellatio. ſecundo regni dauid ordinatio. ibi. Et

Factū eſt autē poſt h̄ ꝑcuſſit dd̄ philiſtijm: ⁊ hūiliauit eos: [b] ⁊ tulit dd̄ frenū tributi de manu philiſtijm: [c] ⁊ ꝑcuſſit moab: [d] ⁊ mēſus eſt eos funiculo [e] coequās tre [f] Menſus ē aūt duos funiculos: [g] vnū ad occidendū: [h] ⁊ vnū ad viuificandū. Factuſq; ē moab dd̄ ſuiens ſub tributo [i] Et ꝑcuſſit dd̄ adadezer filiuz roob regē ſoba qñ ꝑfect⁹ ē vt dn̄aret ſup flumē euphratē. Et captis dd̄ ex pte ei⁹ mille ſeptingētꝭ eqtib⁹: ⁊ xx. milib⁹ peditū [k] ſubneruauit oēs ingales currū. [l] Dereliqt aūt ex eis cētum curr⁹. Venit qz ſyria damaſci vt ꝑſidiuz ferret adadezer regi ſoba: ⁊ ꝑcuſſit dd̄ de ſyria. xxij. milia viroꝝ: [m] ⁊ poſuit dd̄ ꝑſidiū in ſyria damaſci: factaq; ē ſyria dd̄ ſuiens ſub tributo. Seruauitq; dn̄s dd̄ i oib⁹ ad q̄cūq; ꝑfect⁹ eſt [n] Et tulit dd̄ arma aurea q̄ habebant ſui adadezer: ⁊ detulit ea in hirlm̄. Et de bethe ⁊ de beroth ciuitatib⁹ adadezer: [o] tulit rex dauid es multū nimis. [p] Audiuit aūt thou rex emath ꝙ ꝑcuſſiſſet dauid om̄e robur adadezer. Et miſit thou ioram filiū ſuuz ad regē dauid vt ſalutaret eum ꝯgratulans ⁊ gratias ageret eo ꝙ expugnaſſet adadezer ⁊ ꝑcuſſiſſet eum. Hoſtis q̄ppe erat thou adadezer. Et i manu

regnauit dauid. Prima in q̄tuor ptes ſm̄ q̄tuor gentes q̄s debellauit. ſcd̄a ibi. Et ꝑcuſſit moab. tercia ibi. Et ꝑcuſſit dd̄ adadezer. q̄rta ibi. Fecit qz. Pria gens ab eo debellata fuit gēs philiſtinoꝝ: qd̄ notat cū dr̄.

b Et tulit dd̄ frenū ⁊c̄. frenum eſt id q̄ tenet equus ſub ſeſſore. ⁊ eodez mō tributū ē id q̄ tenet ꝑpls ſubiect⁹ ſb̄ dn̄atore. Dauid aūt deuincendo philiſteos hoc frenū d̄ māib⁹ eoꝝ abſtulit. qr̄ ꝑus dn̄abāt hebreis ſ poſtea ecōuerſo ſuiert dauid ſub tributo.

c Et percuſſit moab. Secūd⁹ ꝑpls a dauid debellat⁹ fuit ꝑpls moabitaruz. qd̄ notat cū dr̄.

d Et menſus eſt eos funiculo agens cū eis rigore iuſticie.

e Coeq̄ns terre. qr̄ deſtruxit fortalitia coꝝ ne poſtea poſſent rebellare.

f Menſus eſt aūt ⁊c̄. i. ordinauit duos ꝓcedēdi modos.

g Vnū ad occidēdū. ſ. mag culpabiles ꝑ viā iuſticie.

h Et vnū ad viuificandū. min⁹ culpabiles dimittēs p viam miſcdie. In heb. hr̄. Menſus eſt duos funiculos ad mortificādum. ⁊ impleuit funiculum ad viuificāduz: qd̄ exponūt hebrei. d. ꝙ duas ptes occidit terciam ptē vite reſuauit. Cā aūt q̄re ſic rigide ꝯ eos ꝓceſſit fuit. qr̄ rex moab patrē ⁊ matrē dd̄ ⁊ aliq̄s d̄ amicis ei⁹ q̄s ibi reliq̄rat dauid ꝓ cuſtodia occidit. recedēte dauid de terra illa. ſm̄ ꝙ dicit Ra. ſa. ⁊ ꝑut dictum fuit. ſ. li. j. xxij. c. Iſta tñ ſnia dauid intelligenda eſt q̄ntum ad viros bellatores. qr̄ totū vulgarem ꝑplm dimiſit ad ſuiendum ſibi ſub tributo.

i Et ꝑcuſſit dauid ⁊c̄. Hic ponit debellatio ꝑpli ſyrie a dauid. ⁊ ꝑ̄ ponit iſta debellatio. ſecundo ex h̄ ſequēs ꝯfederatio ibi. Audiuit aūt thou. Circa primū dr̄.

i Et ꝑcuſſit dauid adadezer qui regnabat in vna pte ſyrie.

k Subneruauit oēs iugales currū. i. eq̄s iugo currum applicatos. vt decetero eēnt inepti ad ꝑlium.

l Dereliqt aūt ex eis. c. curr⁹. i. eq̄s centū curruum q̄ erant ei neceſſarij. In q̄libet aūt curru erant q̄tuor eq̄. vt ꝓbat p illud qd̄ dr̄. j. iij. li. x. ca. in fi. Egrediebat aūt q̄driga ex egypto. i. eq̄ ꝓ vna q̄driga ſexcentis ſiclis argenti ⁊ equus. d. Ex q̄ ptz ꝙ in vna q̄driga erāt q̄tuor eq̄. qr̄ d. ſicli q̄ter accepti faciūt ſexcētos ſiclos ⁊ ſic ptz ꝙ dauid q̄dringentos eq̄s reſuauit. q̄ erant ſibi neceſſarij in diuerſis negocijs.

m Et poſuit ⁊c̄. i. homines bellatores in fortalitio vt ſyri ſecurius tenerent ſub tributo.

n Et tulit dauid arma aurea. In hebreo hr̄ pharetras aureas.

o Tulit rex dauid es multū nimis. qd̄ aūt ſeqt̄ immediate. de q̄ fecit. vſq; ibi. Et altare nō eſt in heb. ſ appoſitum fuit a q̄daz gloſatore. qr̄ illud es fuit expēſum in

opꝰ tēpli. ⁊ poſtea vicio ſcptoꝝ ħ glo. infra ē textui.
p ¶ Audiuit aūt thou. Hic ꝯñr ponit̄ ſeq̄ns ꝯfedera
tio. q: freq̄nt̄ ꝯtingit ꝙ aliq̄ fiunt amici. eo ꝙ ſunt ini
mici eiuſdem. ⁊ hoc mō thou factꝰ ē amicꝰ david eo ꝙ
debellauerat adadezer inimicū eiꝰ. ⁊ in ſignū amicitie
miſit ſibi vaſa
aurea ⁊ argētea
⁊ erea.
q ¶ Que ⁊ ipſa
ſactificauit ⁊c. i.
ꝯſecuuit vt inde
fierēt illa q̄ erāt
nccīa in templo
ita ꝙ decetero n̄
poterant huma
nis vſibꝰ applica
ri. Dic aūt hˀ ra.
ſa. ꝙ ꝑpē hoc iſta
bella david po-
ſita ſūt in hoc ca.
poſt p̄cedēs im-
mediate in q̄ de-
claratꝰ voluntas
david circa tem
pli edificatoꝝ q:
oia metalla q̄ p
illa bella acq̄ſi-
uit ad opa tēpli
fiendi ꝯſecuuit.

r ¶ Fecit q̄z. hic
ponit̄ debellatō
gētis ꝑpl. ſ. idūe-
oꝝ q̄s ꝯbellauit
rediens de ſyria
in valle ſalinaꝝ
⁊ hoc eſt qd̄ dī.
r ¶ Fecit q̄z dd̄
ſibi nomen ⁊c. i.
arcum triūpha-
lem vt ꝯmunit̄
dicunt expoſito
res nr̄i poſuit in
ſignum victorie
habite ꝯ idume
is. ſ hoc nō vi; p
babile. quia tale
qd̄ fit ad iactan
tiam. ꝓpter qd̄ ſaul increpat̄ de erectione arcus trium
phalis vt hˀ. ſ. j. li. xv. ca. ꝓpter qd̄ ra. ſa. hoc exponit
de ſepultura idumeoꝝ tunc occiſoꝝ in ꝓlio q̄s david fe
cit ſepeliri. ⁊ in hoc acq̄ſiuit ſibi nomen bonū. tum q:
exercuit circa mortuos opus miſc̄die. tum q: ſcribit̄
Deu. xxiij. Non abominaberis idumeū. q: frat̄ tuꝰ
ē. iacob aūt a q̄ deſcenderūt iudei. ⁊ eſau a q̄ deſcende
rūt idumei fuerūt fratres vterini. vt hˀ Gen. xxv. ⁊ io
iudei ⁊ idumei frēs dicunt̄. ꝓpt̄ qd̄ david eis ſepultu-
ram exhibuit. Et idē legit̄ feciſſe ioab. j. iij. li. xj. ca.
s ¶ Et poſuit in idumeam cuſtodes. ne rebellarent ⁊
recederent ab eo.
t ¶ Et facta eſt vniuerſa ⁊c. ſicut p̄dictum fuerat Gen.
xxv. Maior ſeruiet minori.
v ¶ Et ſeruauit dn̄s david. hoc additū eſt ad oñdendū
ꝙ david habuit p̄dictas victorias non virtute huma
na. ſ diuina.
x ¶ Et regnauit david. hic ꝯñr oñdit̄ regni david or-
dinatio cū dī. y ¶ Faciebat q̄z david iudiciū. recte
ſententiando. z ¶ Et iuſticiam. debite exeq̄ndo.
a ¶ Joab aūt filiꝰ ⁊c. ſicut eñ regnum bene ordinat̄ in
tra ſe p iuſticiam. ita ex̄ ſe reprimendo aduerſarios p
miliciam.
b ¶ Joſaphat filiꝰ achilud erat acōmētariis. vnū no-

eiꝰ erāt vaſa aurea ⁊ vaſa ar
gentea ⁊ vaſa erea: q q̄ ⁊ ipſa
ſanctificauit rex dd̄ dn̄o cū
argēto ⁊ auro: q̄ ſanctifica
uerat de vniuerſis gentibꝰ
q̄s ſubegerat de ſyria ⁊ mo-
ab ⁊ filiis āmō ⁊ philiſtiim
⁊ amalech: ⁊ de manubiis
adadezer filii roob regis ſo
ba. r Fecit q̄z ſibi dd̄ nomen
cū reuerteret̄ capta ſyria in
valle ſalinaꝝ ceſis. x. ⁊ octo
milibꝰ ⁊ in gebelē ad viginti
tria milia: s ⁊ poſuit in idu-
mea cuſtodes: ſtatuitq̄ p̄ſi
diū t Et fcā ē vniuerſa idu
mea ſeruiēs dd̄ v ⁊ ſeruauit dn̄s
dd̄ in oibꝰ ad quecūq̄ ꝓfe-
ctꝰ eſt. x Et regnauit dd̄ ſup
oēm iſrl̄: y faciebat q̄z david
iudiciū z ⁊ iuſticiā omī ꝑplo
ſuo. a Joab aūt filiꝰ ſaruie
erat ſup exercitū. b porro io-
ſaphat filius achilud erat
acōmentariis: ⁊ ſadoch fili
us achitob: ⁊ achimelech fi
liꝰ abiathar erāt ſacerdotes
c ⁊ ſaraias ſcriba: d banaias
aūt filiꝰ ioiade ſup celethi ⁊

men ē ⁊ indeclinabilet̄ ſignificat idē ꝙ cancellariꝰ. vt dicūt
aliq̄. Alii aūt dicūt ꝙ eſt offm̄ dictandi leges. Jn heb. hr̄.
h. Recordatoꝝ dicit ra. ſa. ꝙ offm̄ eiꝰ erat repetere ſeu re
cordari caſus varios: q̄ venerant ad david. vt p ordinē
expedirent̄. ſ. primꝰ primo. ⁊ ſecūdus ſcd̄o. ⁊ ſic de aliis.
c ¶ Et ſaraias ſcri-
ba. hēbat eñ offm̄
ſcribēdi geſta tꝑm
Alii dicūt ꝙ ſcribe
bat lr̄as regis.
d ¶ Banaias autē
⁊c. i. ſup ſagittarios
⁊ baliſtarios. vt di
cit tranſlatio chal-
daica. filii autē dd̄
ſacerdotes erāt. i.
maiores vel primi
ad honores. vñ. j.
Para. xviii. hr̄. filii
aūt david p̄mi ad
manū regis. nō eñ
pōt dici ꝙ eēnt ſa-
cerdotes ꝓprie i ta-
bernaculo miſtrātes
q: nō erāt de gene-
re aaron.

¶ Jn cap. viii. vbi
dr̄ in poſtil. Facie-
bat q̄z dd̄ iudiciū
recte ſentētiando.
¶ Additio.
Quia ſc̄m phm
in. iii. politico
rū. Ordinatio ꝑpli
p̄cipue depēdet ex
maximo p̄ncipatu
idcirco poſtq̄ dicit
ꝙ dd̄ faciebat iudi
cium ⁊ iuſticiā ⁊c.
ſubiūgit ſuā opti
mam ordinatōꝝ in
eiꝰ officialibꝰ. in q̄-
bus tota ordinatō
regiminis p̄ncipa-
tus vtualit̄ ꝯtineri
vr̄. nā ad offm̄ io-
ab ptinebant oia il
la q̄ ad defenſionem ſubditoꝝ ⁊ inuaſionē hoſtium erant
nccīa cū ipſe eēt princeps milicie. Ad offm̄ vō ioſephat p-
tinebant omnia illa q̄ ad iudicia pticularia erant nccīa p
ſe vel p alios expedienda tanq̄ ad cancellarium. Ad offi
cium vō ſaruie ptinebant oia dictamina ſcripturaꝝ q̄ a
rege vel ſuis iudicibꝰ emanabāt ſeu in hiſtoriis regalibꝰ
erant reponēda. Ad offm̄ vō banaie filii ioiade ptinebat
cuſtodia regis ⁊ executio iuſticie ſp̄aliter criminalis. que
cum manu valida ⁊ potent̄ exerceri ſolent. Et hoc eſt qd̄
dicit. Sup cerethi ⁊ phelethi. q̄ ſc̄m hebraicam veritatē
q̄ in glo. in hoc loco hr̄. interp̄tant̄ interficiētes ⁊ viuificā
tes. q̄m ſc̄m iudicium regis vel officialium eius digni re-
ſeruabant̄ ad vitam. alii ducebant̄ ad mortem. Filii autē
david nō hēbant nomen officii. ſ dignitatis: erāt eñ ma
iores ſeu primi poſt regem ad honores.

¶ Capitulum. ix.

ET dixit david. Hic ꝯñr oñdit̄ pietas david ad p
ximū faciendo miſc̄diā erga domum ſaul ꝓpt̄ io-
nathā amicum ſuum q̄ pietas in tribꝰ oñdit̄. pri-
mo q: diligent̄ inq̄ſiuit qd̄ notat̄ cum dī.
b ¶ Putaſne ⁊c. hoc q̄ſiuit david ab aſſiſtentibꝰ ſibi p q̄s
indicium vocauit ſibam q̄ ſauli ſeruierat. vt ab eo certiꝰ de
hoc inq̄reret ⁊ in pticulari. q̄ interrogatꝰ rn̄dit.

phelethi. e Filii aūt david
ſacerdotes erant.

¶ Caplm̄. ix.

a ET dixit dd̄. b putaſne
eſt aliq̄s q̄ remanſerit
de domo ſaul vt faciā cum
eo miſc̄diā ꝓpter ionathā
Erat aūt de domo ſaul ſeruꝰ
noīe ſiba. Quē cū vocaſſet
rex ad ſe dixit ei. Tu ne es
ſiba. Et ille rn̄dit. Ego ſū
ſeruus tuꝰ: ⁊ ait rex. Nūq̄d
ſupeſt aliq̄s de domo ſaul:
vt faciā cū eo miſc̄diā dei?
Dixitq̄ ſiba regi. c Supeſt
filiꝰ ionathe debilis pedibꝰ
Vbi inq̄t ē: ⁊ ſiba ad regē.
Ecce ait in domo ē machir
filii amihel i lodabar. Mi-
ſit ḡ rex david: ⁊ tulit eum
de domo machir filii ami-
hel de lodabar. Cum autē
veniſſet miphiboſeth filiꝰ
ionathe filii ſaul ad david
corruit in faciē ſuam ⁊ ado
rauit. Dixitq̄ david. Mi-
phiboſeth. Qui reſpondit
Adſum ſeruꝰ tuus. d Et ait
ei david. Ne timeas: quia

e Superest filius ionathe debilis pedibus. cuius cā dicta fuit s. iiij. ca. secūdo ondit fidelitas dauid et eius pietas. eo q mipbiboseth ꝙsitū dulcit recepit. qd notat cum di.
d Et ait ei dauid ne timeas. timebat eñ eo q auus eius et patruus fuerant inimici dd. ꝓpt qd cum assecurauit. et sibi benefacere ꝓmisit
d Restituam tibi oēs agros ⁊c.
e Qui adorās eū adoratōe dulie.
f Dixit quis ego sum. q. d. nullius momēti respectu tanti beneficij.
g Qm̄ respexisti oculo pietatis.
h Sup canē mortuū. i. sup vilē et despicabilē. qr erat impotēs corpe et genere eo q amici sui erāt mortui. tercio ondit pietas dauid eo q ipsi mipbiboseth diligent ꝓuidit assignās ei ꝓcuratores et suū ꝓ domo sua et familia gubernāda. s. sibā q auo suo suerat et ipm mipbiboseth faciēdo sibi ꝯmēsalem. et ꝓz lra paucis exceptis q discurrēt
i Sedi filio dñi tui. i. filio mipbiboseth q nūc est dñs tuus. cuius filius vocabat micha. vt. j. di nō eñ pōt hoc intelligi de cibis admistrandis mipbiboseth. qr sp comedebat in mensa regis. sequit.
k Et mipbiboseth comedet sup mēsā tuā. et sm hoc siba dixit istud vbū. In heb. hr. et mipbiboseth comedet sup mensaz meā. et sm hoc est vbum ipsius dd. qd exponūt hebrei di. q postq̄ siba dixerat regi. sic faciet suus tuus. dauid rñdit. et mipbiboseth comedet sup mensam meam. ita q hic subintelligit. rñdit dauid. Et ē modus loqndi q apud hebreos vocat decurtatus vel recisus. s. qn aliqd omittit qd tñ necessario subintelligit ad hñdum sniaz pfectaz et talis modus loqndi freqnt inuenit in scriptura ve. te. Cetera patent.

faciēs faciaz in te miscdiaz ꝓpt ionathā patrē tuū: et restituaz tibi oēs agros saul patris tui: et tu comedes panem in mensa mea sp. [e]Qui adorās eū dixit. [f]Quis ego sum suus tuus: [g]qm̄ respexisti [h]sup canē mortuū silem mei? Uocauit itaqz rex sibaz puez saul: et dixit ei: oia qcūqz fuerāt saul et vniuersā domū eius [i]dedi filio dñi tui. Opare igit ei trāz tu et filij tui et sui tui: et inferes filio dñi tui cibos vt alat. Miphiboseth aūt filius dñi tui comedet sp panē sup mēsā meaz. Erāt aūt sibe. xv. filij et. xx. sui. Dixitqz siba ad regez. sicut iussisti dñe mi rex suo tuo: sic faciet suus tuus: [k]et miphiboseth comedet sup mēsam meaz q̄si vnus de filijs regis. Hēbat aūt miphiboseth filiū puulū noie micha. Omnis vo cognatō domus sibe suiebat miphiboseth. Porro miphiboseth hītabat in hirlm. qr de mēsa rgis iugit vescebat et erat claudus vtroqz pede.

Capi. x.

Factū est aūt post hec vt moreret rex filioz ammō: et regnauit anon filius eius pro eo. Dixitqz dd. [b]Faciam miscdiaz cū anō filio naas:

Factū est aūt. hic dñr ponit ꝗtitudo dd erga beneficium. Circa qd primo ponit ipsius dd gra. ꝓpt impensum sibi bñficiū. scdo illata sibi iniuria p malū ꝯsiliū ibi. Cū aūt venissent. tercio vindicās iusticia ꝓpt illatū obprobrium. ibi. Quod cū audisset. Circa primū di.
b Faciam miscdiaz cū anon ⁊c. Ista aūt miscdia quaz fecit naas cum dauid tacta est supra primo li. xxij. ca. sm duplicem opinionem. vna est q iste naas q di hic mortuus esset simul rex ammon et moab. qr ibidem di q dauid dimisit patrē et matrē et aliqs eius amicos. q nō poterāt sequi eū cū rege moab ꝓ custodia. et sic voluit filio eius recōpensare. Alia ē q rex moab apud quē dimisit pdictos iratus ꝓpt recessum dd de terra sua. interfecit eos paucis exceptis q fugerūt ad naas regē ammon et ibi saluati fuerūt et ista opinio vr verior. qr s. viij. ca. dictū est qlr dauid rigide ꝓcessit ꝯ regem moab et ꝓplm eius. et h dr quō amicabilit voluit pcedere ꝯ regem āmon. Ex q manifeste vr non q iste naas fuerit filius a rge moab cui rcomēdauit pres et matrē. cū eet in fuga saul.
c Misit ergo ⁊c. nuncians ei q eet paratus ad eius auxilium si indigeret. ꝓpt pris sui receptum bñficiuz.
d Cū aūt venissent. Hic dñr describit illata dd iniuria p maluz ꝯsilium cū di.

sicut fecit pr eius mecū miaz. [c]Misit ergo dd ꝯsolans eū p suos suos sup pris interitu. [d]Cū aūt venissent sui dd in terrā filioz ammon: dixerūt principes filioz ammō ad anon dñm suū [e]Putas q ꝓpt honorē pris tui miserit dd ad te ꝯsolatores: et nō ideo vt inuestigaret et exploraret ciuitatē et euerteret eaz: misit dd suos suos ad te. [f]Tulit itaqz anon suos dauid: rasitqz dimidiaz ptem barbe eoz: [g]et pcidit vestes eoz medias vsqz ad nates: et dimisit eos. Qd cum nunciatum esset dauid: misit in occursum eoz. Erant eñ viri ꝯfusi turpit valde. Et mandauit eis dauid. [h]Manete in hiericho donec crescat barba vra: et tunc reuertimini. [i]Uidentes aūt filij ammō q iniuriam fecissent dd: miserūt et ꝯduxerunt mercede syrz roob: et syrz soba viginti milia peditum et a rege maacha mille viros: et ab histob decem milia viroꝝ. [k]Quod cū audisset dd: [l]misit ioab et omnez exercitum bellatoꝝ. Egressi sunt ergo filij āmon: et direxerūt aciē añ ipm introitū porte. [m]Syrus autē soba et roob et histob: et maacha seorsum erant in

e Putas q ꝓpter honorē ⁊c. q. d. nō. sed vt sub spē amicitie decipiat te explorādo p nuncios suos infirma terre tue.
f Tulit itaqz anon ⁊c. qr tunc tpis erat maximū vitupium: et adhuc est in trā illa in q hoies sine barba reputant q̄si mulieres.
g Et pcidit vestes ⁊c. ita q appebāt vereēda eorum.
h Manēte in hiericho. q erat in principio regni dauid ex illa pte vñ veniebant. vt sic nō apparerent inter homines cū turpitudine sibi illata.
i Uidentes aūt filij ammon ⁊c. qr cognouerūt q nō ex fraudulentia sed ex vera amicitia nuncios miserat. et tñ non recognouerūt culpam nec petiuerūt veniam. sed magis ꝑpauerunt se ad defendendum suam stulticiā vocando alios in suum auxilium ꝯ dauid qd factum eoz notabiliter aggrauauit.
k Quod cum audisset dauid. Hic dñr ponit vindicatio pdicte iniurie p viam iusticie: et hoc notat cū di.
k Qd cū audisset dd. s. filios āmon obstīatos in sua malicia. l Misit ioab ⁊c. ad vindicādū obprobriū sibi illatū. nō zelo vindicte sed amore iusticie. m Sy

rus autē ſoba ⁊ roob ⁊c. iſti libē ter iuuabant fili os ammō. vt p h eēnt liberati de tributo dauid.

n Videns igr ioab ꝙ ꝑparatum eēt ⁊c. ante ⁊ re tro. ſic em̄ diuiſe rant aduerſarij ſuū exercitū vt inducerēt filios iſrl. ꝓpt qḋ ioab expt⁹ i bellis di uiſit exercitū in duas ptes. vt q̄ libet ps hret ho ſtes in frōte ⁊ ſic ſecuri⁹ poſſent pugnare. ⁊ p iſtam viā habuerūt ꝯ vtroſqȝ victoriā. Cetera patēt vſ qȝ ibi.

o Videtes igr ſyri. ſ. ſuā debel latōz ⁊ ꝯfuſionē vt poſſent ſe vi dicare. ꝯgrega uerūt multitudi nē maiorē. ꝓpter qḋ dauid i ꝓpria ꝑſona ad ꝑliū venit cū exerci tu ſuo maiori q̄ ꝑus. ⁊ eos debel lauit. ⁊ patȝ lr̄a vſqȝ ibi.

p Videtes āt vniuerſi reges ⁊c. fecerūt pacē ꝑ mittētes reddē dd pacifice tri butū. ⁊ decetero nō ꝑbere ei⁹ ad uerſarijs auxili um.

Capitm̄. xj.

Factum eſt aūt. h ōnr oñdit q̄lit dauid vixit inſo lenter. ꝓpter qḋ fuit a deo caſti gat⁹. vbi etiā oñ dit eius pnia de pctis ⁊ patia in aduerſis. Primo igit oñdit peccaſſe ꝑ luxuriam. ſcḋo ꝑ negligentiam ca. xxj. tercio ꝑ ſuꝑbiam ca. xxiiij. Circa pmū ponit pmo culpe ꝑpetratio. ſcḋo humilis recognitio ca. xij. tercio punitōis patiens toleratio. c. xiij. Circa pmū deſcribit pmo ipſi⁹ dauid adultera tio. ſcḋo querit facti celebratio. ibi. Miſit aūt dd. ter cio ꝑcipit innocētis occiſio. ibi. Factū eſt ḡ. Circa pri mū dicit.

a Factū eſt aūt vertente anno ⁊c. ſ. in ꝑn cipio veris. qn̄ terre naſcētia ſūt in campis ad pabulū eqꝝ.

b Miſit dauid ioab ⁊c. alijs em̄ ꝓcedentib⁹ ad bel lum remanſit dauid in hirlm̄ q̄ſi ocioſus ꝓpt qḋ fuit lapſus in adulteriū. vn̄ dicit poeta. Ocia ſi tollas perire cupidis artes. ⁊ Eccl. xxxiij. Multā maliciam docuit ocioſitas.

campo. Videns ḡ ioab ꝙ ꝑparatū eēt aduerſum ſe ꝑliū: ⁊ ex aduerſo: ⁊ p⁹ tergū elegit ſibi ex oīb⁹ electis iſrl ⁊ iſtruxit aciē ꝯ ſyꝛ: reliquā aūt ptē ꝑpli tradidit abiſai frī ſuo. Qui direxit aciē ꝯt filios ammō ⁊ ait ioab. Si ꝑualuerit aduerſū me ſyri eris mihi in adiutoriū: ſi āt filij ammon ꝑualuerint ad uerſum te: auxiliabor tibi. Eſto vir fortis ⁊ pugnem⁹ ꝑ ꝑplo nr̄o ⁊ ciuitate dī nr̄i Dn̄s aūt faciet qḋ bonū eſt i ꝯſpectu ſuo. Iniūt itaqȝ io ab ⁊ ꝑplus q̄ erat cū eo cer tamē ꝯ ſyros q̄ ſtatim fuge rūt a facie ei⁹. Filij aūt am mon videntes qr fugiſſent ſyri: fugerūt ⁊ ipſi a facie abi ſai ⁊ ingreſſi ſūt ciuitatē. Re uerſuſqȝ eſt ioab a filijs am mon: ⁊ venit hirlm̄. Videntes igit ſyri qm̄ corruiſſent coram iſrl ꝯgregati ſūt pariter Miſitqȝ adadezer ⁊ eduxit ſyros q̄ erant trās fluuiū ⁊ adduxit eoꝝ exercitū. Sobach aūt mgr̄ militie ada dezer erat princeps eorum. Qḋ cū nūciatū eſſet dd cō traxit oēm iſrlem ⁊ trāſiuit iordanē: venitqȝ in helema Et direxerūt aciē ſyri ex ad uerſo dauid: ⁊ pugnauerūt ꝯt iſrl. Fugerūtqȝ ſyri a fa cie iſrl: ⁊ occidit dd de ſyris ſeptingētos curr⁹: ⁊ q̄draginta milia eqtū: ⁊ ſobach pn cipem militie ꝑcuſſit: q̄ ſta tim mortu⁹ eſt. Videntes aūt vniuerſi reges q̄ erant i

ꝑſidio adadezer ſe victos eē ab iſrl: expauerūt ⁊ fugerūt qn q̄ginta ⁊ octo milia coram iſrl. Et fecerūt pacem cū iſrl ⁊ ſeruierūt eis timuerūtqȝ ſyri auxiliū ꝑbere filijs ammō.

Factum eſt Ca. xj. Factum eſt autē vertente anno eo tpe q̄ ſolent reges ad bella ꝓce dere: miſit dauid ioab ⁊ ſ uos ſuos cū eo: ⁊ vniuerſū iſrl: ⁊ vaſtauerūt filios am mon: ⁊ obſederūt rabba. Da uid aūt remanſit in hirlm̄. dum hec agerent: accidit q̄ dam die vt ſurgeret dauid de ſtratu ſuo poſt meridiē: ⁊ deambularet in ſolario dom⁹ regie: viditqȝ mulie rem ſe lauantē ex aduerſo ſuꝑ ſolariū ſuum. Erat āt mulier pulcra valde. Mi ſit ḡ rex ⁊ q̄ſiuit q̄ eſſet mu lier. Nunciatumqȝ eſt ei ꝙ ipſa eēt berſabee filia heli am vxor vrie ethei. Miſſis itaqȝ dauid nūcijs tulit eā. Que cū ingreſſa eēt ad illū dormiuit cū ea. Statimqȝ ſanctificata ē ab imūdicia ſua: ⁊ reuerſa ē domū ſuam ꝯcepto fetu: mittēſqȝ nūcia uit dd ⁊ ait: cōcepi. Miſit aūt dd ad ioab dicēs: mit te ad me vriā etheū. Miſitqȝ ioab vriā ad dd: ⁊ venit vrias ad dd. Queſiuitqȝ dd q̄ recte ageret ioab: ⁊ po pul⁹: ⁊ quō adminiſtraret bellum. Et dixit dauid ad vriam. Vade in domū tuā ⁊ laua pedes tuos. Et egreſ ſus ē vrias de domo regis. ſe

c Viditqȝ mulie rem ſe lauantē. Ex q̄ ptȝ ꝙ aſpect⁹ im pudic⁹ eſt valde pi culoſus qr dd tam ſanct⁹ ⁊ bon⁹ ꝑ hoc fuit tract⁹ in adul teriū ⁊ ex ꝯñti ad homicidiū ꝓditorie ꝓcuratū vt ex ſeq̄ntib⁹ apparebit.

d Miſit ḡ rex ⁊c. ad hoc em̄ q̄ſiuit vt ſciret ſi eēt ſoluta. vt ſic eam acciperet in vxorem ⁊ licite cognoſcerēt eā. In ualeſcente tn̄ tenta tiōe ſciens ꝙ eſſet maritata. nihilomi nus mādauit ꝓ ea adducenda ⁊ ꝯmi ſit adulterium.

e Statimqȝ ſan ctificata eſt ⁊c. i. a fluxu mēſtruoꝝ. n̄ qr tūc pateret mē ſtrua qn̄ dauid eā cognuit qr tūc muli eres ſūt turpis colo ris ⁊ abomiabiles ad actū carnalem ⁊ de ipſa dr̄ hic ꝙ erat pulcra valde. dr̄ ḡ tūc purgata a menſtruis futuris vſqȝ ad ptū. qr in il lo coitu ꝯcepit. vtȝ in textu poſt ꝯce ptōnem aūt ceſſat fluxus menſtruoꝝ qr ſāguis ille cedit in formatōē fetus ⁊ eius alimētum.

f Miſit autē da uid. Hic ōnr que rit celatio facti cū dicit.

g Mitte ad me vriam. ad hoc em̄ ꝑ ipſo mandabat vt vxorem ſuam cognoſceret. ⁊ ſic crederet puer naſciturus eſſe ſuus. ⁊ ſic peccatum dauid occultaret. ⁊ mulier a lapidatione q̄ ſm̄ legem ei debebat ꝑſuaret.

h Queſiuitqȝ dauid q̄ recte ageret ioab ⁊c. hoc queſi uit vt ſtatum ſui exercitus ſciret. ⁊ vrias cauſam ſui ad uentus nō ꝑciperet.

i Vade in domum tuā ⁊ laua pedes tuos. i. vtere bal neo ꝓpter fatigationem laboris ꝓcedentis. ⁊ per lotionē pedum deſignat ablutio totius corporis. intelligendo a parte totum.

k Secutuſqȝ eſt eum cibus regius. vt ſic per balneum ⁊ cibum delicatum ꝓuocaret ad coitum. Cetera patent vſqȝ ibi.

l Nunquid non de via longinqua veniſti ⁊c.

q. d. in exercitu fui
ſiſti labore. ⁊ ſiſtr in
via veniendo inde
⁊ iō indigens recre
atione.
m ¶ Et ait vrias.
ſe excuſando val-
de fideliter.
n ¶ Archa dei. q: tē
erat portata ad ex
ercitū ſicut fuerat
tpe ſaul. put hī. ē.
.j. li. xiiij. Ad dādū
ɔfidētiam bellato-
rib⁹. Cetera patēt
vſqȝ ibi. Et voca-
uit eum dauid.
o ¶ Ut comederet
coraȝ ſe ⁊ biberet.
⁊ inebriauit eū fa-
ciens ſibi ꝓpinari
latent̄ potū inebri
atiuū credens ꝙ p
hoc daret obliuiōi
archam ⁊ exercitū.
⁊ ſic vino calefact⁹
cū vxore ſua dormi
ret. ⁊ p hoc tñ nō fu
it decept⁹. ⁊ ſic ptȝ
bonitas ⁊ pfectio
ipſi⁹ q̄ p reuerētia
dei ⁊ afflictōne ꝓſi
exñtis in expeditō
ne. etiam a licitē ab
ſtinebat. Et ex hoc
ptȝ ɋuitas pcti dd̄
q̄ militē tam fidelē
⁊ ꝓbuȝ nō horruit
occidere ꝓditorie.
p ¶ Factū eſt ḡ. h̄
pn̄r deſcribit̄ inno
cent̄ occiſio: cū dr̄.
q ¶ Ponite vriam
⁊c. i. vbi aduerſarij
ſunt fortes ⁊ auda
ces.
r ¶ Et derelinq̄te
eum. retrahendo
vos ab ipſo.
s ¶ Ut pcuſſus in-
tereat. ſciebat em̄ eū
eſſe ɔſtantē ⁊ ꝙ nō
turpit̄ recederet. ſ̄
mag mori eligeret
t ¶ Igit̄ cum ioab
obſideret ⁊c. crede
bat ei ꝙ regē offen
diſſet faciēs aliq̄d
vñ dign⁹ eſſet morte ⁊ qd̄ dauid hūc modū moriendi de
creuiſſet ad celandum culpam vrie. Et ceciderūt ⁊c. ex q̄
aggrauatū fuit ipſi⁹ pctm̄. q: occaſione illius quem vole-
bat mori fuerunt etiam alij interfecti.
x ¶ Si eū videris indignari. ꝓpt̄ interfectōȝ pꝓli.
y ¶ Et dixerit q̄re acceſſiſtis ad muꝝ ⁊c. q: ex illa pte pſo
ne etiam inualide pñt homies fortiſſimos interficere qd̄
ptȝ p exemplum. 3 ¶ Nōne mulier miſit ⁊c. Dices: eti
am h̄u⁹ tuus vrias ethe⁹ occubuit. hoc dixit ioab ad ſui ex
cuſatōȝ erga dauid. vt dauid cognoſceret ꝙ ioab nō fece
rat illum inſultum ex ignorantia artis bellice. ſ̄ vt imple
ret mandatū regis. cetera patent vſqȝ ibi.
a ¶ Nō te frāgat iſta res ab obſidiōe ciuitatis recedēdo.

cutuſqȝ eſt eum cibo regius.
Dormiuit aūt vrias añ por
taȝ dom⁹ regie cū alijs h̄uis
dñi ſui: ⁊ nō deſcēdit ad do-
mū ſuā. Nūciatūqȝ ē dd̄ a
dicentib⁹. Nō iuit vrias in
domū ſuaȝ. Et ait dd̄ ad vri
am. [l] Nunq̄d nō de via veni
ſti: Quare nō deſcendiſti i
domū tuam. [m] Et ait vrias
ad dd̄. [n] Archa dei ⁊ iſrl̄ ⁊ iu
da hītāt i papiliōib⁹ ⁊ dñs
me⁹ ioab ⁊ h̄ui dñi mei ſup
faciē terre manēt: ⁊ ego in-
grediar domū meā vt come
dam ⁊ bibā ⁊ dormiā cū vxo
re mea: Per ſalutē tuaȝ ⁊ p
ſalutē aie tue nō faciaȝ rem
hanc. Ait ḡ dauid ad vriaȝ
Mane h̄ etiaȝ hodie ⁊ cras
dimittaȝ te. Manſit vrias
in hirl̄m in die illa ⁊ altera
⁊ vocauit eū dd̄ [o] vt come-
deret coraȝ ſe ⁊ biberet ⁊ in-
ebriauit eū: q̄ egreſſus veſpe
dormiuit in ſtratu ſuo cū h̄-
uis dñi ſui: ⁊ in domū ſuam
ñ deſcēdit. [p] Factū eſt ḡ ma-
ne: ⁊ ſcripſit dd̄ epl̄aȝ ad io
ab: miſitqȝ p manū vrie ſcri
bens in epl̄a. [q] Ponite vriā
ex aduerſo belli vbi fortiſſi
mū eſt pliū [r] ⁊ derelinq̄te eū
[s] vt pcuſſus intereat. [t] Igit̄ cū
ioab obſideret vrbē poſuit
vriam i loco vbi ſciebat vi-
ros eē fortiſſimos: egreſſiqȝ
viri d̄ ciuitate bellabāt ad
uerſum ioab: [v] ⁊ ceciderūt de
pplo h̄uoꝝ dd̄ ⁊ mortu⁹ eſt
etiaȝ vrias ethe⁹. [q] Miſit ita
qȝ ioab ⁊ nūciauit dd̄ oia v̄-
ba plij: pcepitqȝ nūcio di-
cens. Cum ɔpleuerit vniuer
ſos ſmones belli ad regem
[x] ſi eū videris idignari [y] ⁊ di-
xerit q̄re acceſſiſtis ad mu-
rum vt pliaremi: an ignora
batis ꝙ multa deſup ex mu
ro tela mittant̄: qs pcuſſit
abimelech filiū hierobaal:
[3] nōne mulier miſit ſup euȝ
fragmē mole de muro ⁊ int̄-
fecit eū i thebes: q̄re iux̄ mu
rum acceſſiſtis: dices. Etiā
h̄u⁹ tu⁹ vrias ethe⁹ occubu-
it. Abijt ḡ nunci⁹ ⁊ venit ⁊
narrauit dd̄ oia q̄ ei pcepat
ioab: ⁊ dixit nūcius ad dd̄.
Preualuerūt aduerſum nos
viri: ⁊ egreſſi ſunt ad nos in
agꝝ. Nos aūt facto ipetu
perſecuti eos ſum⁹ vſqȝ ad
portaȝ ciuitatis: ⁊ direxerūt
iacula ſagittarij ad h̄uos tu
os ex muro d̄ſup: mortuiqȝ
ſunt de h̄uis regis. Qui eti
am h̄u⁹ tu⁹ vrias ethe⁹ mor
tuus eſt. Et dixit dauid ad
nuncium. Hec dies ioab.
[a] Nō te frāgat iſta res [b] Ua
rius em̄ euēt⁹ eſt belli ⁊ nūc
hūc ⁊ nūc illū ɔſumit gladi
us. Cōforta bellatores tu-
os aduerſus vrbē vt deſtru
as eam: ⁊ exhortare eos [c] au
diuit aūt vxor vrie ꝙ mor-
tuus eſſet vrias vir ſuus: ⁊
planxit eū. [d] Tranſactoqȝ
luctu miſit dd̄ ⁊ introduxit
eam in domū ſuam: ⁊ facta
eſt ei vxor: peperitqȝ ei filiū
Et diſplicuit verbum hoc
quod fecerat dauid coram
domino.

¶ Capi. xij.

b ¶ Uarius eſt
em̄ euent⁹ belli.
q. di. ſi fortuna
nūc fuit ɔ̄ te erit
poſtea p te.
c ¶ Audiuit aūt
vxor vrie ⁊c. fi-
cte tm̄ ⁊ ſm ap-
parentiā. q: bñ
volebat ei⁹ mor
tem. vt p hoc la
pidatōȝ euade-
ret. ⁊ vxor regis
fieret. ⁊ ad iſtaȝ
intentōȝ pcura
uerat dd̄ mortē
ſuam. Ad cuius
intellectum ple
niorē ſciendū ꝙ
dicit hic ra. ſa. ꝙ
viri pcedentes
ad bellū dabant
vxoribus ſuis li
bellū ſepatōnis
vt libere poſſent
ɔ̄here ſi viri in p̄
lio morerent̄ ⁊
ɔputabat̄ tp̄us
a die datōis libel
li. ⁊ ideo q: vxor
vrie ɔcepat pr⁹
receſſum mariti
ſui. iō ipſo mor-
tuo euadebat pe
naȝ lapidatōis.
d ¶ Tranſacto-
qȝ luctu. hoc eſt
tēpe determinato
lugendi. q: poſt
mortē viroꝝ vx-
ores corꝑ aliq̄d
tp̄us portabant
veſtes lugubres
⁊ iſtud tp̄s voca
tur tp̄s luct⁹.

¶ In ca. xi. vbi
dī in poſtilla. ad
cui⁹ pleniorē in-
tellectum ſcien-
dum ꝙ hic dicit
ra. ſa. ꝙ viri pce
dentes ad bellū
dabant vxorib⁹
ſuis libellum ſeparationis.
Dicit ra. ſa. ⁊ alij heb. expoſitores ſepe corrum-
punt veꝝ intellectū ſcripturaꝝ ꝓſeq̄ndo lr̄āȝ
pluſqȝ oportet. in q̄b⁹ verificat̄ illud: lr̄a occi-
dit. ij. Coꝝ. iij. ita ꝙ q̄ſpluries labunt̄ in oppoſito vici-
oſo ⁊ extremo. ſ. fabulando multa contraria lr̄e. ⁊ que
nuſqȝ in ſcripturis autenticis reperiunt̄ ⁊ in talib⁹ de
eis verificat̄ illud pſ. Narrauerunt mihi iniqui fabu
lationes. ſed non vt lex tua. vtȝ in hoc paſſu. Naȝ hec
aſſertio Ra. ſa. dependet ex opinione quorūdam tal-
mudiſtaꝝ aſſerentium ꝙ dauid nunqȝ fuit adulter cū
vxore vrie. Ad quod fundandum fingunt illud de li-
bello ſeparatōnis quod hic ponit Ra. ſa. quod eſt fal-

ſiſſimū ⁊ maxime ꝯ textꝰ planos huiꝰ hiſtorie. Unde dauid rephendit a deo tanq̄ adulter ꝑ ꝓphā. q̄ q̄dē pctm̄ etiā verificat ꝑ ꝯfeſſionē ipſiꝰ dauid. vt. j. xij. c. ⁊ in alijs multis locis. Si aūt fictio iſta Ra. ſa. ⁊ aliorū ſeq̄ntiū eſſet vera. tūc dauid nunq̄ fuiſſet reꝰ illiꝰ adulterij. nam vxor vrie eēt libera a dic datōis libelli q̄ pceſſerat tēpus ꝑme ꝯiunctōis dauid cū ea: vt ꝫ māifeſte. Cām aūt quam aſſignat Ra. ſa. ad datōē huiꝰ libelli repudij. dicit q̄ hoc fiebat ad finē q̄ ſi viri in bello morerētur vxores libere poſſent ꝯhere q̄ q̄dem cā eſt penitꝰ inanis et vacua. Nā ꝫ talem libellū repudij nunq̄ darēt adhuc vxores poſſent ꝯhēre maritis mortuis. manifeſte eſt em̄. q̄ in morte alterꝰ ꝯiugis ſoluit vinculū mr̄imoniale. etiam ſi libellū repudij nō pcederet. vn̄ talia nō vident̄ inſponenda int̄ expoſitiones ſacrarū ſcripturarū niſi forte ad detegēdum errorē maleſentientiū. vel in deriſione talr̄ fabulantium.

M Iſit ḡ dn̄s nathā ad dauid. Qui cū veniſſet ad eū dixit ei. Rn̄de mihi iudiciū. Duo viri erant ī ciuitate vna. vnꝰ diues ⁊ alter pauper. Diues hēbat oues ⁊ boues plurimos valde: paup autē nihil hēbat oīno ꝑter ouē vnam paruulam quā emerat ⁊ nutrierat: ⁊ q̄ creuerat apud eū cū filijs eiꝰ ſimul de pane illiꝰ comedens ⁊ de calice eiꝰ bibens: ⁊ in ſinu illiꝰ dormiēs eratq̄ illi ſicͭ filia. Cū aūt pegrinꝰ q̄dā veniſſet ad diuitē: pcens illi ſumē de ouibus ⁊ d̄ bob ſuis vt exhiberet ꝯuiuiū pegrino illi q̄ venerat ad ſe: tulit ouem viri paupis ⁊ ꝑpauit cibos hoī q̄ venerat ad ſe. Iratꝰ autē idigr̄tōe dd̄ aduerſus hoīem illū nimis: dixit ad nathan. Uiuit dn̄s qm̄ filꝰ mortis ē vir q̄ fecit h̄. Quē reddet in q̄druplū. eo q̄ fecerit v̄bū iſtud ⁊ nō pepcerit. Dixit aūt nathan ad dd̄. Tu es ille vir q̄ feciſti hanc rē. Hec dicit dn̄s deꝰ iſrl̄. Ego vnxi te in regem ſuꝑ iſrael: ⁊ ego erui te de domo ſaul: ⁊ dedi tibi domū dn̄i tui: ⁊ vxores dn̄i tui in ſinu tuo: dedicq̄ tibi domū iſrl̄ ⁊ iuda: ⁊ ſi parua ſūt iſta adīciā tibi multo maiora. Quare ḡ cōtempſiſti v̄buz dn̄i vt faceres malū in ꝯſpectu meo. Uriam etheū ꝑcuſſiſti gladio ⁊ vxorē illiꝰ accepiſti in vxorē tibi: ⁊ interfeciſti euz gladio filiorū ammon. Q̄obrē nō recedet gladiꝰ de domo tua vſq̄ ī ſempitnū eo q̄ deſpexeris me: ⁊ tulerī vxorē vrie ethei vt eēt vxor tua. Itaq̄ h̄ dicit dn̄s. Ecce ego ſuſcitabo ſuꝑ te malum de domo tua: ⁊ tollam vxores tuas in oculis tuis: ⁊ dabo pximo tuo: ⁊ dormiet cū vxoribus tuis in oculis ſolis hꝰ. Tu eīm feciſti abſcondite: ego aūt faciā v̄bum iſtud in conſpectu omnis iſrael: ⁊ in conſpectu ſolis huiꝰ. ⁊ dixit dd̄ ad nathan. Peccaui domino. Dixitq̄ nathan ad dauid. Dominus quoq̄ tranſtulit peccatum

c Paup aūt nihil ⁊c. i. vxorem vnicam. dauid aūt habebat plures. vt ꝫ ex ſupradictis. d Quam emerat dauid ꝑ ca dotem. e Et nutrierat. q̄ accepat eā puulā. f De pane illiꝰ comedens ⁊c. q̄ cōicabat cū eo in cibo ⁊ lecto. g Cum aūt pegrinꝰ ⁊c. i. dyabolus q̄ alienatus eſt a ꝯmunitate ciuium celeſtiū ꝑ obſtiatōē in pctō cui dauid fecit ꝯuiuiū ꝑ ꝯſenſum in adulterium ⁊ homicidium in opus deductū. q̄ dyabolus in talibꝰ delectat̄. talē aūt pabolam ꝓpoſuit nathā ipſi dd̄. vt ignorās ſcipm̄ ꝯdēnaret ⁊ ſic frōtē n̄ hēret defendēdi pctm̄ ſuū: iō ſubditur ſn̄ia dauid. h Filꝰ mortis ē vir q̄ fecit hoc. i. dignꝰ morte ꝓpt̄ horrorem facti. i Quē reddet in q̄druplum. hoc ſententiauit ſm̄ legem q̄ hr̄ Exo. xxij. ſ. q̄ ꝓ furto ouis reddat̄ q̄druplū. ⁊ ſic factum eſt ei. q̄ ꝓ morte vrie mortui ſunt q̄tuor filij eiꝰ. ſ. ꝑmꝰ filꝰ berſabee abſalon. ammon. adonias. vt hr̄ ex ſeq̄ntibꝰ. Dixit autē nathan. hic ꝯn̄r h̄ pabola p̄dicta exponit̄ ꝯ ipm̄ dauid Et ptꝫ ſn̄ia ex p̄dictis paucis excepꝭ q̄ diſcurrent̄. l Et vxores dn̄i tui in ſinu tuo. ꝫ n̄ ligat̄ q̄ dauid vxores ſaulis accepit dn̄s tantā ptātē ei dedit q̄ poterat accipē. ⁊ forſitan aliquas accepit. q̄ nobiles erant nō eīm omnia ſcripta ſunt. m Uriā etheū ꝑcuſſiſti gladio. q̄ ex eiꝰ mādato factū fuit. vt ꝫ ex p̄dictis. ⁊ ille facit rē cuiꝰ auctē fit. n Q̄obrē nō recedet gladiꝰ de domo tua. q̄ frat̄ occidit frēm. vt abſalon ammon vt hr̄ ca. ſe. ⁊ ſalomon adoniā. vt hr̄. j. iij. li. ij. ca. Et filius inſurrexit ꝯ patrē. ſ. abſalon ꝯ dauid. vt hr̄. j. xv. ca. iō ſubdit̄. o Ecce ego ſuſcitabo ſuꝑ te malum de domo tua. ſ. abſalon filium tuum volentem inuadere regnum. p Et dormiet cū vxoribꝰ tuis in oculis ſolis huiꝰ. i. manifeſte coram omnibꝰ ꝓut hr̄. j. xv. ca. q Et dixit dauid. hic ꝯn̄r ponit̄ ipſiꝰ dauid humilis cōfeſſio ⁊ pene rpatio. ⁊ ſcd̄o humana ꝯſolatio. ibi. Et ꝯſolatus eſt. tercio recapit̄ hiſtorie narratio. ibi. Igit̄ pugnabat. Circa ꝑmū dicit̄. Et dixit dauid. ore ⁊ corde. r Peccaui dn̄o. nō defendens pctm̄ ſuum. ſ̄ humilr̄ recognoſcens. ꝓpter q̄d ſequit̄ pene rpatio: cum dr̄. s Dominꝰ q̄ tranſtulit peccatum tuum q̄ntum ad culpam remittendo ꝓpter penitentiam tuam. ⁊ q̄ntum ad

Replica.

I N ca. xj. vbi poſtil. allegat dictum Ra. ſa. de libello dato vxoribꝰ a viris pcedentibꝰ ad bella ⁊ cetera q̄ inde ſequunt̄. Iſtud dictū burg. rephendit ſicut rephenſione dignū eſt. ſ̄ q̄ dicit hmōi erronea dicta in expoſitōē nō miſcenda. non vr̄ erudite dictum. q̄ ſancti doctores hereſes ⁊ errores in libris ſuis explicant. nō vt approbant ſ̄ vt deridcant. ⁊ falſitatem eorū oſ̄dant. ita ⁊ hic poſtil. facit. q̄ ⁊ dauid cōmiſiſſe adulterium ſepe oſ̄dit̄. nec cū rigore huiꝰ dicti ra. ſa. ab adulterio excuſari pmittit. nec vr̄ poſſe excuſari ſtante etiā dicto ra. ſa. q̄ etſi talis libellus daret̄ ante tn̄ mortē ſui mariti nō hēret effectū. qm̄ an̄ mortē ꝯiūcta alteri adulterium ꝯmiſiſſet. ſicut in ꝓpoſito caſus berſabee habet.

Capi. xij.

M Iſit ḡ dn̄s. hic ꝯn̄r deſcribit̄ humilis recognitio pctī. ⁊ ꝑmo ponit̄ peccātis rephenſio. ſcd̄o rephenſi humilis ꝯfeſſio. ibi. Et dixit dd̄ ad nathan. Prima in duas. q̄ ꝑmo in rephenſiōe dd̄ pabola ꝑponit̄. ſcd̄o exponit̄ ibi. Dixit autē nathan. Circa pmū dr̄. b Duo viri erant. ſ. dauid ⁊ vrias.

penaꝫ tpando eaꝫ
q꜄ lꝫ ſis homicida
⁊ morte dignꝰ: tñ.
a ¶ Nõ morierꝭ in
ꝓpria pſona. ſꝫ in fi
lio tibi nato. cuius
cauſa ſubdicꝭ.
b ¶ Qm̃ blaſphe-
mare ⁊c. q꜄ hoies
ignorantes ⁊ mali
ex hoc blaſphema
bant iudicia dei oc
culta. dicentes eũ
iniuſte egiſſe. r̃pro-
bando ſaul. ⁊ eligẽ
do dd̃. q̃ ſatꝭ peiora
fecerat ꝙ̃ ſaul.
c ¶ Percuſſitꝗ dñs
puulũ infirmitate
incurabili ſimplr̃ ꝑ
naturaꝫ. iõ ſubdicꝭ.
d ¶ Et deſpatꝰ ẽ. ſ.
dauid de ſanatõne
pueri ꝑ viam natu
re ⁊ artis medicine
q꜄ tñ deus poterat
eũ ſanare. iõ ſbdicꝭ.
e ¶ Deꝓcatuſqꝫ eſt
dauid ⁊c. q꜄ neſcie
bat ſi vbum dñi de
morte pueri fuiſſet
dictũ ꝑ ſniaꝫ diffi-
nitiuaꝫ. q꜄ tunc nõ
oraſſet ꝓ eius ſani
tate. aut ꝑ ꝯmina-
tõꝫ tm̃. ſicut Jone
iij. dr̃. Adhuc. xl. di
es ⁊ niniue ⁊c. que
tñ nõ fuit ſubuerſa
eo ꝙ niniuite egerũt
pniaꝫ. ꝓpẽ hoc da-
uid interrogatꝰ de fle
tu ꝓ puero ꝙ̃diu
viuebat ⁊ ꝯſolatio
ne ſua ipſo mortuo
de q̃ mirabanꝭ ho-
mines ſui vtꝫ in lr̃a:
r̃ndit.
f ¶ Dum adhuc vi
ueret ieiunaui ⁊ fle
ui ꝓ eius ſanitate
impetranda.
g ¶ Dicebaꝫ em̃. i.
in corde meo cogi-
tabam.
h ¶ Quis ſcit ſi for
te donet ⁊c. ꝓpter
pniam ⁊ afflictõeꝫ
meam.

tuũ. [a] Non morieris. verũ-
tñ qm̃ [b] blaſphemare feciſti
inimicos nomẽ dñi ꝓpẽ ver
bum huꝰ: filiꝰ q̃ natꝰ eſt ti-
bi morte morieꝭ: ⁊ reuerſuſ
eſt nathan in domum ſuaꝫ.
[c] Percuſſitꝗ dñs paruulũ
quẽ pepit vxor vrie dauid:
[d] ⁊ deſpatꝰ eſt. [e] Deꝓcatuſqꝫ ẽ
dauid dñm ꝓ paruulo: ⁊ ie-
iunauit dd̃ ieiunio: ⁊ ingreſ
ſus ſeorſum iacuit ſup̃ teraꝫ
Venerũt aũt ſeniores domꝰ
eiꝰ cogentes eum vt ſurgerẽt
de terra. Qui noluit nec co
medit cũ eis cibum. Acci-
dit aũt die ſeptima vt more
reꝭ infans: timuerũtqꝫ ſui
dauid nũciare ei ꝙ mortuꝰ
eẽt paruulus. Dixerũt em̃.
Ecce cũ paruulus adhuc vi
ueret loq̃bamur ad eum ⁊ ñ
audiebat vocẽ nr̃am: q̃nto-
magis ſi dixerimꝰ mortuus
eſt puer ſe affliget. Cum ḡ
dd̃ audiſſet ſuos ſuos mu-
ſitãtes: intellexit ꝙ mortu-
us eẽt infantulus. Dixitqꝫ
ad ſuos ſuos. Nũ mortuꝰ
eſt puer? Qui r̃nderunt ei.
Mortuꝰ eſt. Surrexit ḡ da-
uid de terra ⁊ lotꝰ vnctuſqꝫ
eſt. Cũqꝫ mutaſſet veſtem:
ingreſſus eſt domũ domini
⁊ adorauit: ⁊ venit in domũ
ſuam: petiuitqꝫ vt ponerẽt
ei panem ⁊ comedit. Dixe-
runt aũt ei ſui ſui. Quis ẽ
ſmo quẽ feciſti? [f] Propẽ in-
fantẽ cum adhuc viueret ie
iunaſti ⁊ flebas. mortuo aũt
puero ſurrexiſti ⁊ comediſti
panẽ. Qui ait. [g] Propter in
fantem: [f] dum adhuc viue-
ret ieiunaui ⁊ fleui. [g] Dice-

bam em̃. [h] Quis ſcit ſi forte
donet eum mihi dñs ⁊ viuat
infans. Nunc aũt q꜄ mor-
tuꝰ eſt: q̃re ieiuno. Nunq̇d
potero reuocare eũ ampliꝰ.
Ego vadam magis ad eũ:
ille vo non reuerteꝭ ad me.
[i] Et ꝯſolatꝰ eſt dauid berſa
bee vxorẽ ſuam ingreſſuſqꝫ
ad eã dormiuit cũ ea. [k] Que
genuit filium: ⁊ vocauit no-
men eiꝰ ſalomon: [l] ⁊ dñs di-
lexit eum. [m] Miſitqꝫ eum in
manu nathan ꝓphe: ⁊ voca-
uit nomẽ eiꝰ amabilis dño
eo ꝙ diligeret eũ dñs. [n] Igr̃
pugnabat ioab ꝯ rabbath
filioꝝ ãmon ⁊ expugnabat
vrbẽ regiam. Miſitqꝫ ioab
nuncios ad dauid dicens.
Dimicaui aduerſuꝫ rabba:
[o] ⁊ capienda ẽ vrbs aquaꝝ.
[p] Nũc igiꝭ ꝯgrega reliquaꝫ
ptem ꝓpłi: ⁊ obſide ciuitatẽ
⁊ cape eaꝫ: ne cũ a me vaſta
ta fuerit vrbs nomini meo
aſcribaꝭ victoria. Congre-
gauit itaqꝫ dauid oẽm po-
pulũ ⁊ ꝓfectꝰ eſt aduerſum
rabba. Cũqꝫ dimicaſſet ce-
pit eam. [q] Et tulit diadema
regis eoꝝ de capite eiꝰ: pon
do auri talentũ hñs gẽmas
ꝓcioſiſſimas: [r] ⁊ impoſitum
eſt ſup̃ caput dauid. Sed ⁊
p̃dam ciuitatis aſportauit
multam valde: populũ [s] q̃ꝫ
eius adducẽs ſerrauit: ⁊ cir
cumegit ſuper eos ferrata
carpenta. Diuiſitqꝫ cultris
⁊ tranſduxit in typo lateꝝ.
Sic fecit vniuerſis ciuita-
tibus filiorum ammon. Et
reuerſus eſt dauid ⁊ om-
nis exercitus in hieruſaleꝫ.

m ¶ Miſitqꝫ eũ
in manu nathã
ꝓphe. vt ꝑ cum
ſancte nutrireꝭ:
⁊ bñ doceretꝭ. vt
ſic poſtea ad re-
gnũ aptior effi-
ceretꝭ.
n ¶ Igiꝭ pugna
bat interpoſito
pctõ dd̃ q̃rtũ ad
adulteriũ ⁊ ho-
micidiũ. h̃ reuer
tiꝭ ſcriptura ad
ꝯplendũ hiſtori
am ſupra incho
atam. x. ca. de ex
pugnatõe filioꝝ
ammon: cuꝫ dr̃.
Igiꝭ pugnabat
ioab ꝯ rabbath
que erat ciuitas
principalis ⁊ re
gia. ꝓpẽ qđ rex ⁊
bellatores ſui po
ſuerꝭ ſe in ea.
o ¶ Capiẽda eſt
vrbs aq̃ꝝ. q꜄ cir
ca eam erant aq̃
⁊ paludes. in q̃-
bꝰ ꝯſidebãt inte
nnõẽs. ſꝫ his ñ ob
ſtãtibꝰ ioab tan
tũ fecerat ꝙ eẽt
in ꝓrio capiẽda
p ¶ Cõgrega re-
liquã ptem ꝓpłi.
Et q̃ pꝫ magna
fidelitas ipſiꝰ io
ab erga dd̃. q꜄ vi
ctoriaꝫ ſuo labo
re ꝓcurataꝫ no
luit ei aſcribi.
q ¶ Et tulit dia-
dema. regis eoꝝ
h̃ eſt idoli ipſoꝝ
q̃ vocabaꝭ mel-
chõ. ⁊ interpꝛtaꝭ
rex eoꝝ.
r ¶ Et impoſitũ
eſt ⁊c. ꝑmo tñ cõ
flauit ⁊ purga-
uit metallũ. ſm
purgatõeꝫ legis
⁊ poſtea fecit in-
de ſibi diadema
Sꝫ ſi hoc dicaꝭ
vꝫ dauid feciſſe
ꝯ legẽ Deu. vij.
vbi dr̃. Sculpti-
lia eoꝝ igne ꝯbu
res. ⁊ nõ ꝯcupi-
ſces auꝝ ⁊ argentum de q̃bus facta ſt̃ ⁊c. Ad qđ dđm
ꝙ iſtud ꝓcepꝛũ itelligiꝭ tm̃ de ciuitatibꝰ ⁊ ꝓpłis q̃ erãt
intra terminos terre ꝓmiſſionis q꜄ de eis loq̇ꝭ. ſic pꝫ
ibidem ꝓpłis aũt ammonitaꝝ nõ erat ꝯtentꝰ intra ter
minos terre ꝓmiſſionis.
s ¶ Populum q̃ꝫ ⁊c. qđ non eſt intelligendum de toto
ꝓpło ammonitaꝝ. ſꝫ de illis ſolum q̃ ꝯſilium dederãt ꝙ
fieret vituperium nũcijs ſuis. q꜄ miſerat eos bona inte-
tione ad ꝯſolatõꝫ regis. ⁊ reddiderunt malũ ꝓ bono.
⁊ iõ voluit ꝯ eos exercere rigorem iuſticie. ne deceter-
ro aliq̇s attentaret ſimile facere.

i ¶ Et ꝯſolatꝰ eſt. Hic ꝯñr poniꭍ ipſiꝰ dauid aliq̇lis ꝯſola
tio eo ꝙ dñs pctm̃ ſuũ remiſerat q̃rtum ad culpam ⁊ tpa-
uerat q̃rtum ad penam vt p̃dictũ eſt. ⁊ iõ ꝯñr. Conſolatꝰ
eſt berſabee vxorem ſuam. de morte pueri.
k ¶ Que genuit filiũ ⁊ vocauit nomẽ eiꝰ ſalomon. q̃ inꭍ-
p̃taꭍ pacificꝰ ⁊ hoc fuit ex ordinatiõe diuina. fuit em̃ ipſi
dauid reuelatũ ꝙ poſt eũ regnet. ⁊ in tãta pace ꝙ templũ
dñi edificaret. ſicut ꝓmiſſum fuerat dd̃ a dño. ſ. vij. ca.
l ¶ Et dñs dilexit eum. dando ſibi grãm in ſua iuuentute
q̃uis errauerit in ſenectute. vel dr̃ ꝙ dñs dilexit eũ. eo ꝙ
dñs dedit ſibi bona naturalia ex pte corpis ⁊ anime.

Ca.ᵐ

Factū est aūt. Ca. xiij. Post h̄ vt absalon filij dd̄ sororē speciosissimā vocabulo thamar adamaret ammon fili⁹ dauid: ⁊ deperiret in eā valde ita vt ꝓpter amorē ei⁹ egrotaret: ᵇqꝛ cū eēt virgo difficile ei videbat̄: vt q̄ppiam inhoneste ageret cum ea. ᶜErat aūt ammon amic⁹ noīe ionadab fili⁹ semmaa fr̄is dd̄ vir prudens valde. qui dixit ad eū Quare sic attenuaris macie fili r̄gis ꝑ singulos dies. Cur nō indicas mihi. Dixitq̄ꝫ ei ammon. Thamar sororē fr̄is mei absalō amo. Cui r̄ndit ionadab. Cuba sup̱ lectū tuū ⁊ languorē simula: cumq̄ꝫ venerit p̄r tu⁹: vt visitet te dic ei. Veniat oro thamar soror mea: vt det mihi cibū: ⁊ faciat pulmentū vt comedā de manu ei⁹. Accubuit itaq̄ꝫ ammō ⁊ q̄si egrotare cepit. Cumq̄ꝫ venisset rex ad visitāduz eū ait ammon ad regem. Veniat obsecro thamar soror mea: ᵈvt faciat in oculis meis duas sorbiciunculas: ⁊ cibum patū capiaz de manu ei⁹. Misit ḡ dauid ad thamar domum di. Veni in domū ammon fr̄is tui: ⁊ fac ei pulmentum. Venitq̄ꝫ thamar in domū ammō fratris sui ille aūt iacebat. Que tollens farinaz ꝯmiscuit ⁊ liq̄faciens ī oculis ei⁹ coxit sorbiciūculas: tollēsq̄ꝫ qd̄ coxerat effudit ⁊ posuit coraz eo: ⁊ noluit comedē. Dixitq̄ꝫ ammon. Ejicite vniuersos a me. Cumq̄ꝫ eiecissent oēs dixit ammō ad thamar ᵉInfer cibū in ꝯclaui vt vescar de manu tua. Tulit ḡ thamar sorbiciūculas q̄s fecerat ⁊ intulit ad āmon fratrē suū in ꝯclaui. Cūq̄ꝫ obtulisset ei cibū: app̄hendit eam ⁊ ait. Veni cuba mecū soror mea. Que r̄ndit ei. noli frat̄ mi: noli opprimē me: neq̄ꝫ eñ h̄ fas est in isrl̄. Noli facere stulticiaz hāc. Ego eñ ferre nō potero obprobrium meū: ⁊ tu eris q̄si vn⁹ de insipiētib⁹ in isrl̄. q̄n poti⁹ ᶠloq̄re ad regem: ⁊ nō negabit me tibi. Noluit aūt āmon acq̄escere p̄cib⁹ eius: s̄ p̄ualens virib⁹ opp̄sit eaz ⁊ cubauit cū ea. ᵍEt exosaz eaz habuit odio magno nimis: ita vt maius eēt odiuz q̄ oderat eaz: amore q̄ ante dilexerat. Dixitq̄ꝫ ei ammō Surge ⁊ vade. Que r̄ndit. ʰMaius est hoc malum qd̄ nunc agis aduersum me q̄̄ qd̄ aū fecisti expellens me. Et noluit audire eam: sed vocato puero q̄ mīstrabat ei dixit. Ejice hanc a me foras ⁊ claude ostiū post eaz. ⁱQue induta erat talari tunica: huiuscemodi eñ filie regis v̄gines vestib⁹ vtebāt̄ Eiecit itaq̄ꝫ eaz minister ill⁹ foras: clausitq̄ꝫ fores p⁹ eaz. ᵏQue asp̱gēs cinerē capiti suo scissa talari tunica īpositisq̄ꝫ māib⁹ sup̱ caput suū ibat īgrediēs ⁊ clamās. Dixit aūt ei absalon frater su⁹. Nūq̄d āmō frat̄ tu⁹ cōcubuit tecū. Sꝫ nunc soror tace frat̄ tu⁹ est. Neq̄ꝫ affligas cor tuū ꝓ hac re. ˡMāsit itaq̄ꝫ thamar ꝯtabescēs in domo absalon fr̄is sui. ᵐCū autem audisset rex dauid verba hec contristatus est

Ca. xiij. Factuz est aūt. Post q̄ descripta est transgressio dauid ⁊ ei⁹ punitio occulta ꝑ pueri mortē. hic ꝯñr describit̄ ei⁹ punitio manifesta ⁊ qꝛ peccauerat ꝑ homicidiū ⁊ adulteriū. iō primo describit̄ primogeniti sui interfectio. secūdo v̄ro oꝛ suarū cognitio. c. xvj. tercio ꝯ cum ipsi rebellatō. c. xx. Circa primū ꝯsiderandum q̄ ꝑmogenit⁹ dauid occisus ē. eo q̄ sororem suā thamar violent̄ deflorauit. ⁊ iō ꝑmo describit̄ stuprat⁹ sororis. scd̄o cōceptio rancoris in corde absalō. ibi. Porro ñ est locut⁹ absalon. tercio vindicatio pudoris ibi. Factum est aūt p⁹ h̄ ⁊c. Circa primū dī. Factuz ē aūt post h̄ ⁊c. qꝛ in vindictā p̄ctō rum dauid ammon ꝑmogenitus ei⁹ amore illicito exarsit in sororē suam: ita q̄ infirmabat̄ ꝓpter eam. qꝛ passiones excessiue amoris odij vel timoris. ⁊ hmōi mirabiliter immutant corpus.

b Quia cū eēt v̄go ⁊c. nō qꝛ formidaret inhonestatem. s̄ qꝛ filie regis v̄gīes claudebant̄ intra domum custodiebāt̄. ita q̄ sibi impossibile videbat̄ q̄ posset ei⁹ h̄re p̄ntiā ad exercendū suam luxuriam.

c Erat aut ammon amic⁹ noīe ionadab ⁊c. i. astutus qꝛ ad finē maluz sciebat inuenire media opportuna sic p3 ꝑ malū ꝯsiliū qd̄ dedit ipsi āmon. ⁊ p3 lr̄a vsq̄ꝫ ibi.

d Ut faciat in oculis meis duas sorbiciunculas. i. duo pulmenti genera ad sorbendum apta. Cetera patent vsq̄ꝫ ibi.

e Infer cibum in ꝯclaui. i. in loco secreto ⁊ remoto. qd̄ dicebat vt posset ea abuti. vtz ex ꝯseq̄ntib⁹. sequit̄.

f Loq̄re ad regē. ⁊ non negabit me tibi. hoc v̄r esse ꝯ legem Leui. xx. vbi ꝓhibet̄ matrimoniū fratris cū sorore. siue sit de patre tm̄ siue de mr̄e. ⁊ multo forti⁹ de vtroq̄ꝫ. Ad qd̄ r̄ndet Ra. Sa. q̄ dauid cepit matrē thamar in bello. ⁊ circūcisis vnguibus ⁊ pactis alijs que ad hoc req̄runt̄. vt h̄r Deu. xxj. c. ⁊ accepit eaz vxorem. veritamē tunc erat imp̄gnata de viro quē pri⁹ habuerat habēs in vtero istā thamar ⁊ iō nō erat filia naturalis ipsi⁹ dauid ꝓpt̄ q̄ fili⁹ eius poterat eam h̄re vxorem s̄m legem.

g Et exosam illā habuit. qꝛ sicut dicunt hebrei in eius defloratione lesus fuit intantuz q̄ dolor seq̄ns maior fuit delectatione p̄cedenti.

h Maius est hoc maluz. s. me expellendo cōfusibiliter sicut meretricē q̄̄ q̄ me violenter deflorasti. qꝛ poterat eam accipere in vxorem.

i Que induta erat talari tunica. In hebreo habet̄ serica tunica.

k Que aspergēs cinerem capiti suo ⁊c. hoc nō fecit thamar statim cū eiecta fuit ab ammō quia seipsam scandalizasset. sed postq̄̄ venit ad domum fratris sui. ideo subditur. Ibat ingrediens ⁊ clamans.

l Mansit itaq̄ꝫ thamar cōtabescens magis volens innupta manere q̄̄ a viro sibi dato violata inueniri. Et ex hoc patet continentia ⁊ puritas illius tempis in virginibus desponsandis.

m Cū aūt audisset rex dd̄ v̄ba hec ꝯtristatus est valde

tū q̄ filius ſuus deū offenderat faciendo op⁹ nephariū. tum q̄ filia ſua adoptiua erat vituperata imppetuum.
n ¶ Et noluit ↄtriſtari ⁊c. videt̄ ꝙ dauid in hoc ↄuit peccauerit. q̄ nō ſolū tenebat̄ filium increpare. ſ; etiam interficere. vt vī. ꝑ v̄ginis violēta defloratōe. Pōm ꝙ nō hēbat ſibi infligere penā mortis. nec rōe defloratōis nec rōne violentie ꝑmū p;. q̄ āmon ⁊ thamar erant ꝑſone libere nullo vinculo mřimoniali alligate. n̄ ſolum ꝑ mřimonij ↄſummatoꝝ. ſ; nec etiam ꝑ affidatoꝝ Lex aūt nō impoſuit penam mortis talib⁹. vn̄ deu. xxij. vbi pena mortis infligit̄ v̄gini deflorate in domo patna lex illa loqt̄ de v̄gine alteri affidata. ſicut ibidē diffuſi⁹ fuit declaratū. ſcđo p;. q̄ illa violentia ⁊ totū factū erat occultum. nec poterat defloratio ⁊ violentia ꝓbari niſi ꝑ ↄtrimoniam ipſi⁹ thamar ⁊ ſui corꝑis oſtēſionē. qđ ipſa nō fecit immo ſimplr̄ tacuit. ⁊ de ↄſilio fřis ſui abſalon. vt; in lřa. ⁊ iō dauid nō hēbat viam interficiendi ammon iuſte tenendū eſt tñ ꝙ alit̄ corripuit eū ſecrete. l; n̄ ſit ſcriptū in tali āt correctōe d; expectari oportunū tp̄s ⁊ alie circūſtantie. ⁊ ſic intelligit̄ qđ h̄ dicit̄.
m ¶ Noluit ↄtriſtari ſpm̄ ammon filij ſui. ſ. ꝑtūc. q̄ erat debilis ⁊ infirm⁹ ⁊ dolēs de fctō qđ p; ex h̄ ꝙ hēbat thamar odio. q̄ etſi n̄ dolebat rōne culpe dolebat tñ rōne leſionis incurſe vt p̄dictū eſt. Si aūt q̄rat̄ q̄re dauid n̄ coegit ammon ad accipiendū thamar vxorem. p; rn̄ſio. q̄ ꝓpt̄ odium ↄ eam ↄceptū ꝓbabile erat ꝙ interfeciſſet eam.
o ¶ Porro n̄ eſt locut⁹. hic ↄñr deſcribit̄ ↄceptio rancoris. q̄ abſalon iſtā iniuriam ſibi ⁊ ſorori factam tenuit in corde ſuo clauſam ⁊ iō magis fuit rancor odij augmētat⁹ q̄; ſi ꝑ aliq̄ fctā vel ſigna exteriora fuiſſet ei ꝓpalat⁹. q̄ v̄t⁹ vnita fortior ē ſe ipſa diſpſa.
p ¶ Factū eſt aūt. hic ↄñr ponit̄ p̄dicte iniurie vindicatio mō tñ ꝓditorio. q̄ abſalon vocauit ammon ad prandium: q̄ſi factū eēt totalit̄ oblitū: ⁊ tūc interfecit eum ⁊ p; in lřa paucis exceptis q̄ diſcurrent.

valde: [n] ⁊ noluit contriſtari ſpm̄ ammō filij ſui: q̄m diligebat eum: q̄ primogenit⁹ erat ei⁹. [o] Porro nō eſt locut⁹ abſalon ad ammon nec malū nec bonū. Oderat eīn abſalon ammō: eo ꝙ violaſſet thamar ſororē ſuā. [p] Factū eſt aūt poſt tp̄s biennij [q] vt tonderent̄ oues abſalon in balaſor q̄ eſt iux̄ ephraim. Et vocauit abſalon oēs filios regis: veniteq; ad regē: ⁊ ait ad eū. Ecce tondent̄ oues ſerui tui. veniat oro rex cū ſeruis ſuis ad ſeruū ſuū. Dixitq; rex ad abſalō. Noli fili mi: noli rogare vt veniamus oēs: ⁊ grauem⁹ te. [r] Cū aūt cogeret eū: [s] ⁊ noluiſſet ire: bn̄dixit ei. Et ait abſalon ad dauid. [t] Si nō vis venire [v] veniat obſecro nobiſcum ſaltē ammō frat̄ me⁹. Dixitq; ad eū rex. Nō eſt neceſſe vt vadat tecū. Coegit itaq; abſalō eū: ⁊ dimiſit cū eo āmon ⁊ vniuerſos filios regis. Feceratq; abſalon ↄuiuium q̄ſi ↄuiuiū regis. Preceꝑat aūt abſalō pueris ſuis di. [x] Obſeruate cū temulent⁹ fuerit ammon vino: ⁊ dixero vobis ꝑcutite eū ⁊ interficite: [y] nolite timē. Ego eīn ſum q̄ p̄cipio vobis. Roboramini: ⁊ eſtote viri fortes. Fecerūt ḡ pueri abſalō aduerſum ammon ſicut p̄ceꝑat eis abſalon. Surgenteſq; oēs filij regis [z] aſcenderūt ſinguli mulas ſuas ⁊ fugerūt. Cūq; adhuc ꝑgerēt in itinere: [a] fama ꝑuenit ad dauid dicēs [b] Percuſſit abſalon oēs filios regis: ⁊ nō remanſit ex eis ſaltē vnus. Surrexit itaq; rex dauid: ⁊ ſcidit veſtimēta ſua ⁊ cecidit ſuꝑ terram: ⁊ oēs ſerui illius q̄ aſſiſtebant ei ſciderūt veſtimēta ſua. Rn̄dens autē ionadab fili⁹ ſemmaa fřis dd̄ dixit: ne eſtimet dn̄s meus rex ꝙ oēs pueri regis occiſi ſint. [c] Ammon ſolus mortu⁹ eſt: q̄m in odio abſalō erat poſit⁹ ex die q̄ oppſſit thamar ſororē ei⁹. Nūc ḡ ne ponat dn̄s me⁹ rex ſuꝑ cor ſuū v̄bum iſtud dicens. oēs filij regis occiſi ſūt: q̄m ammō ſolus mortu⁹ eſt. Fugit aūt abſalō. Et eleuauit puer ſpeculator oculos ſuos ⁊ aſpexit: ⁊ ecce ꝑpl̄s multus veniebat ꝑ iter deuium ex latere montis. Dixit aūt ionadab ad regē. Ecce filij regis adſunt: iux̄ v̄bum ſerui tui ſic factū eſt. Cūq; ceſſaſſet loq̄ appuerūt ⁊ filij regis Et intrātes leuauerūt vocē ſuā ⁊ fleuerūt. Sz ⁊ rex ⁊ oēs ſerui ei⁹ fleuerūt ploratu magno nimis. [d] porro abſalon fugiens abijt ad tholomai filium ammiur regē geſſur [e] Luxit ergo dauid filiū ſuum ammon multis diebus

q ¶ Et tonderent oues abſalon. tūc eīn faciebāt antiq̄t⁹ magna ↄuiuia in mēoriā patriarchaꝝ q̄ fuerūt paſtores ouiū. vt h̄r Gen̄. xlvij.
r ¶ Cū āt cogeret eū. i. obnixe rogaret patrē ſuū.
s ¶ Et noluiſſet ire. bn̄dixit ei. imp̄cando bona ſibi abſalon. ⁊ amicabilit̄ ſe excuſando.
t ¶ Si nō vis venire in ꝑſona ꝓpria.
v ¶ Veniat obſecro ⁊c. q̄ repñtat ꝑſonam tuā tāq; p̄mogenit⁹
x ¶ Obſeruate cū temulent⁹ ⁊c. q̄ tunc nō poterit ſibi p̄cauere.
y ¶ Nolite timere ego ſum. q̄ p̄cipio. q.d. factum ſuꝑ me accipio: ⁊ vos defendā; vn̄ credendū eſt ꝙ abſalō fugiēs duxit eos ſecū.
z ¶ Aſcenderūt ſinguli mulas ſuas. l; ei eēt ꝓhibitū filijs iſrl̄ ne facerēt ↄmiſceri animalia diuerſe ſpēi vt h̄r Leui. xix. tñ poterant vti aīalib⁹ ex tali ↄmixtōe generatis cuiuſmodi ſunt mule.
a ¶ Fama ꝑuenit ad dauid. q̄ de tali fctō fama cito volat. ſeq̄t̄.
b ¶ Percuſſit abſalon ⁊c. q̄ in talib⁹ plus cōit̄ d̄r in ꝑn̄. q̄; ſit in veritate.
c ¶ Ammō ſol⁹ mortu⁹ eſt. Ex h̄ dicūt aliq̄ ꝙ iſte ionadab erat nathan ꝓpha. ⁊ q̄ erat binomi⁹ dicentes ꝙ ſpū ꝓphetico ſciuit ſolū ammon mortuū. q̄ cū eſſet abſens via hūana ſcire n̄ potuit ſ; iſtud dictū p; falſum ꝑ illud ꝙ iſte ionadab dederat ammō peſſimum ↄſilium de ſorore ſua defloranda. vt; ꝑ p̄dicta quod nullo modo feciſſet ꝓpheta dn̄i. qđ ergo dixit. ſolus ammon mortuus eſt. hoc nō dixit certitudinaliter ſ; coniecturaliter tm̄. eo ꝙ nouerat odium abſalon cōtra ammon: ⁊ cauſam odij. vt; ex p̄dictis. Cetera patent vſq; ibi.
d ¶ Porro abſalon fugiens ⁊c. q̄ attinebat ei ex parte matris. erat eīn pater maacha matris abſalon. vt h̄r ex ſupradictis. iij. ca.
e ¶ Luxit ergo dauid filium ſuum ammon. et cetera.

magis p morte ſpūali q̄ corꝑali eo q̄ fuerat occiſus
actu ebri⁹. f Ceſſauitq̄ rex ⁊c. eo q̄ reuoluerat in
aīo āmō flagitiū. ⁊ ſic iuſto dei iudicio eū fuiſſe occiſuꝫ.
⁊ hoc eſt qḋ ſubdiꝭ. eo q̄ ꝯſolat⁹ eēt ſup ammō inītu.
In ca. xiij. vbi dr̄ in poſtil. Ceſſauitq̄ rex dauid pſe
q̄ abſalon ⁊c.

Additio.

Ubi in trāſlatione nr̄a
hr̄. et ceſſauit dauid rex: in heb. ē
q̄ddam v̄bū eq̄uocum qḋ vno
mō idē ſignificat
q̄ ceſſare vel cōſummare. Alio
mō ſignificat idē
qḋ deſiderare ſeu
ꝯcupiſcere. vn̄
vt vr̄ in ſecunda
ſignificatōe poſ
ſet ꝓpri⁹ intelligi
Nam dauid nū
q̄ inchoauit nec
incepit pſeq̄ abſalō. vtꝫ ex dicti
i hoc ca. ⁊ iō improprie diceret.
Ceſſauit a perſecutōe. ſimilr̄ vbi
trāſlatio nr̄a hꝫ
pſeq̄ abſalō. in
heb. hr̄. vt egrederet ad abſalō.
cui⁹ ſenſus eſt q̄
dauid deſiderabat ſeu ꝯcupiſcebat egredi ad recipiēdum abſalon eo q̄ ꝯſolat⁹
eſſet ⁊c. Et h ſenſus magis ꝯſonat cū imediate
ſequenti vbi dr̄.

Abſalō aūt cū fugiſſet ⁊ veniſſet in geſſur fuit ibi tribꝰ
ānis ᶠceſſauitq̄ rex dd̄ pſeq̄
abſalō: eo q̄ ꝯſolat⁹ eēt ſup
ammō inītu. Ca. xiiij.
Intelligēs āt ioab fili⁹ ſaruie q̄ cor rḡis v̄ſuꝫ eēt ad abſalō ᵇmiſit thecuā: ᶜ⁊ tulit inde mulierē ſapiētē: dixitq̄ ad eā. ᵈLugē te ſimula: ⁊ induere veſte lugubri ⁊ ne vngar oleo vt ſis
q̄ſi mulier iam plurimo tp̄e
lugēs mortuū. Et ingredieris ad regē ⁊ loq̄ris ad eū ſmōes huiuſcemodi. Poſuit āt ioab v̄ba i ore ei⁹ ᵉ Itaq̄ cū ingreſſa fuiſſet mulier
thecuites ad regem: cecidit
coraꝫ eo ſup terrā: ⁊ adorauit ⁊ dixit ᶠ Serua me rex: ⁊
ait ad eam rex. Quid cauſe
hēs: Que rn̄dit ᵍ Heu mulier vidua ego ſum: mortu⁹ ē
eī vir me⁹: ʰ⁊ āc illę tue erāt
duo filij q̄ rixati ſūt aduer-

Cognouit ioab q̄ cor regis eſſet v̄ſuꝫ ad abſalō qḋ ſonat idem qḋ egredi ad recipiendū eum. ſm eīm primā
ſignificatōꝫ q̄ dicit eum ſolū ceſſare a pſecutōe. nō ita
pfecte intelligeret cor regis eſſe v̄ſum ad abſalon. ſ ſolum q̄ ceſſaret a pſecutōe eius ⁊c.

Replica.

In ca. xiiij. notat burg. nr̄am tranſlatōeꝫ ſicut ⁊
poſtil. facit in tractatu ſuo de dr̄a tranſlationis
nr̄e ⁊ hebraice veritatis. Rn̄det hic be. hiero.
ꝓ quo nō recipio luctamen. ſ ſolum ꝓ poſtil. auctoritas eīm be. Hiero. ⁊ nr̄e tranſlatōnis p eccliaꝫ recepte
defendit ſemetipſam.

Capi. xiiij.

a Intelligens aūt. Deſcripta pena dauid rōe homicidij. hic ꝯn̄r deſcribiꝭ ei⁹ pena rōne adulterij p hoc q̄ abſalon filiū ei⁹ ipm fugauit. ⁊ vxores ei⁹ carnalr̄ cognouit. ⁊ hoc factū enorme oib⁹ manifeſtauit. igiꝭ circa hoc ſic ꝓcediꝭ. q: primo deſcribiꝭ
ipſi⁹ abſalō reuocatio. ſcd̄o ꝯ patrem ꝯſpiratio ca. xv.
Circa primū p̄mittiꝭ mulieris informatio. ſcd̄o informate petitio ibi. Igiꝭ cū ingreſſa fuiſſet. tercio petitionis interp̄tatio ibi. Dixit ḡ mulier. q̄rto regis ꝯceſſio.
ibi. Et ait rex ad ioab. Circa p̄mū dr̄.
a Intelligens aūt ioab ⁊c. q: videbat eum ꝯſolatū
de morte ammon ⁊ ſuſpirantē poſt abſalon.
b Miſit thecuā. nomē eſt ville de q̄ fuit amos ꝓpha
⁊ in terminis illi⁹ ſunt paſcua bona.

c Et tulit inde mulierē ſapiētem. i. prudenteꝫ efficater
loq̄ntem. d Lugere te ſimula ⁊c. ex hoc vr̄ eſſe falſuꝫ
q̄ aliq̄ dicūt hanc mulierē ad lrā̄m duos filios habuiſſe.
q̄ꝝ vn⁹ interfecerat aliū. q: tunc nō fuiſſet ſimulatio luct⁹
ſ veritas. nec eēt locutio figuralis: ſ magis rei geſte. cui⁹
ꝯriuꝫ dr̄. j. Poſuit
in os āc ille tue oīa
v̄ba h. vt v̄terēꝫ figuraꝫ ſmonis h⁹.
e Itaq̄. hic ꝯn̄r
ponit mulieris informate a ioab petitio: cum dr̄.
f Serua me rex.
q. d. reputo me morituā niſi iuues me.
g Mulier vidua
ego ſum. iſtud erat
verꝫ ad lrā̄m.
h Et ancille tue
erat duo filij. totū
qḋ ſeq̄ꝭ eſt parabola
ꝯficta ꝓpꝭ illud qḋ
explicaꝭ poſtea.
i Nulluſq̄ erat q̄
eos phibere poſſet
de inſurrectōe vni⁹
ꝯ alteꝝ ⁊ p ꝯn̄s nullꝰ erat q̄ poſſet ferre teſtimoniū ꝯ interfectorem.
k Et pcuſſit alꭐ
alteꝝ. hoc nō dixit
mulier ꝯfitendo q̄
ita eſſet. ſ repetēdo
qḋ dicebāt pſecutores filij nō hn̄tes
tn̄ legitimā pbatōnē ꝯ eum: iō ſeq̄ꭐ.
Et ecce ꝯſurgens
vniuerſa cognatio
⁊c. ſeq̄nꭐ.
l Et deleam⁹ heredem. q. d. nō que

ſum ſei ī agro: ⁱnulluſq̄ erat
q̄ eos phibē poſſet: ᵏ⁊ pcuſſit alꭐ alteꝝ: ⁊ intfecit eum.
Et ecce ꝯſurgens vniuerſa
cog̃tio aduerſuꝫ āc illā tuā
dic. trade eū q̄ pcuſſit frēm
ſuū vt occidā⁹ eū p aīa fris
ſui quē intfecit ˡ⁊ deleamuſ
heredē: ᵐ⁊ q̄rūt extinguere
ſcintillā meā q̄ relicta ē: vt
nō ſupſit viro meo nomē ⁊
reliq̄e ſup t̄raꝫ: ⁊ ait rex ad
mulierē. Uade in domū tuam: ⁿ⁊ ego iubebo p te. ᵒDixitq̄ mlr̄ thecuites ad regē
ᵖIn me dn̄e mi rex ſit iniq̄tas: ⁊ in domo p̄ris mei: rex
aūt ⁊ thron⁹ ei⁹ ſit innocēs:
ᑫ⁊ ait rex ʳqui ꝯdixerit tibi:
ˢadduc eū ad me: ⁊ vlꭐ non
addet vt tāgat te. ᵗQue ait
ᵛRecordeꭐ rex dn̄i dei ſui:
vt n̄ multiplicēꭐ ꝓximi ſanguis ad vlciſcendū: ⁊ neq̄q̄
intficiant filiū meū. ˣQui
ait ʸUiuit dominus: ᶻquia

runt hoc amore iuſticie. ſ ducti hereditatis cupiditate.
vt deuoluaꭐ ad eos. q: ſunt ꝓpinqui. m Et q̄runt extinguere ſcintillam meam. i. nomē meū ⁊ nomē viri mei
defuncti. vt nō ſit ex p̄te eius q̄ noieꭐ in hereditate nr̄a.
Seq̄ꭐ regis rn̄ſio. n Ego iubebo p te. ſ. q̄ fili⁹ tu⁹ non
moriaꭐ. ſuppoſito q̄ tu dicas verꝫ. ⁊ hoc erat iuſtum. q: filius ei⁹ nō erat ꝯuict⁹ de homicidio p euidentiā facti. nec
p teſtes. cū eēnt ſoli in agro. nec p recognitōꝫ ꝓpriaꝫ. ⁊ iō
iſtud dēbat derelinq̄ iudicio diuio. dato q̄ ſic eēt i v̄itate.
o Dixitq̄ mulier ⁊c. nō ꝯtenta iſta rn̄ſione.
p In me dn̄e ⁊c. qḋ ſic exponūt heb. ⁊ hn̄t vt vr̄. Dn̄e mi
rex ꝓpꭐ multa negocia magna ⁊ ardua poterit eſſe q̄ tu
des obliuioni iſtud negociū. ⁊ tunc in me ⁊ in domo mea
erit h iniq̄tas. i. fili⁹ me⁹ interficereꭐ a q̄rentib⁹ ei⁹ ſanguinē
⁊ tu eris innocens. q: p̄ter intentōꝫ tuam iſtud fiet. q. d.
placeat tibi iſtud magis firmare. ⁊ me ⁊ filium meum aſſecurare. q Et ait rex. rn̄dens huic petitioni.
r Qui ꝯdixerit tibi. q̄rendo ſanguinē filij tui.
s Adduc eum ad me. ⁊ ego ꝯpeſcam eum.
t Que ait. adhuc nō ꝯtenta iſto rn̄ſo.
v Recordeꭐ rex ⁊c. ⁊ eſt intellect⁹ h⁹ mulieris. q. d. ꝓximi q̄ querūt vltōꝫ de filio meo ſunt multi. nec poſſem omnes ꝯgregare ſimul. ⁊ adducere ad te. ⁊ ſi adducam vnū
vel duos alij interim interficiunt filiū meū. Et iō recordeꭐ
rex dn̄i dei ſui. i. firmet v̄bum ſuū iuramēto p deum. ⁊ per
publicatōeꝫ hui⁹ iuramēti. ita q̄ nullus audeat inuadere
filiū meū. ꝓpꭐ q̄d ſeq̄ꭐ. x Qui ait. acq̄eſcēdo ei⁹ dicto
y Uiuit dn̄s. i. iuro p viuenteꝫ deum. z Quia non

ꝛc̃.i.ſuabit non ſolū a morte ſ; etiam a quacūq; mutila-
tōe q̄ntūcunq; modica. ¶ a Dixit ḡ. hic ꝯñr ponit̃ ꝑdi-
cte parabole interꝑtatio in q̄ p muliere accipit̃ ipſe dauid.
Per duos filios mulieris duo filij regis.ſ.ammō ⁊ abſa-
lon. Per cognatoꝝ defuncti intelligunt̃ amici ipſi⁹ āmon
q̄rentes vindictā de morte e⁹. ⁊ p hoc ꝯcludit q̄ ſicut rex ſententiauerat p filio ſuo vt nō morere-
t̃. ſic dz ſentētiare p abſalon vt ab exilio reuocet̃ qḋ q̄dem exilium mors ē ciuilis ꝑmittit tñ mulier tres rōnes inducētes ad miāz circa abſalon. Prima accipit̃ ex parte maioris mali euitandi. q2 abſalon ⁊ illi q̄ erant cum eo erant fugitiui in t̃ra idolatrie ſubdita. ꝓpt̃ qḋ erant in piculo declinandi ad idolatriā p coꝝ ſuggeſtōz vel coꝝ inductōz int̃ q̄s hītabāt. ad qḋ euitādum erant reuocādi ad terram iſrl' in q̄ de⁹ colebat̃ ⁊ h̃ rō tangit̃ cum dr̃.

b Quare cogitaſti ꝛc̃.i.ꝯ abſalon ⁊ ſocios ei⁹ q̄ erant de ꝑplo dei.

c Et locut⁹ eſt rex v̄bum iſtud. vt peccet. ꝑbendo eis occaſionē idolatrandi eo q̄ nō ꝑmittit eos redire ad locū vbi ē cult⁹ dei. ſcḋa rō accipit̃ ex parte defuncti. q̄ ad vitā reuocari nō pōt ex ꝑſecutiōe abſalon. ⁊ h̃ rō tangit̃ cū dr̃.

d Omnes morimur ꝛc̃.q.d. ex q̄ tu nō potes reuocare defunctū reuocaviuū. tercia rō accipitur ex parte dei. cui⁹ ꝓprium eſt parcere ⁊ miſereri. ⁊ hec rō tangit̃ hic cum dr̃.

nō cadet de capillis filij tui ſup terram. a Dixit ḡ mulier Loquat̃ ancilla tua ad dñz meū regem v̄bum: ⁊ ait. Loq̄re. Dixitq; mulier. Quare cogitaſti huiuſcemōi rē ꝯ ꝑplm dei: c ⁊ locut⁹ ē rex v̄bum iſtud vt peccet: ⁊ nō reducat eiectū ſuū. d Oēs morimur: ⁊ q̄ſi aque dilabimur in terrā q̄ nō reuertūt̃. e Nec vult de⁹ ꝑire aīam: f ſ; retractat cogitans: g ne penit⁹ pereat h q̄ abiect⁹ eſt. i Nūc igit̃ veni vt loq̄r ad dñm meū regem v̄bū h̃ p̄ñte ꝑplo. Et dixit ancilla tua. Loq̄r ad regē: ſi quō faciat rex v̄bū ancille ſue. Et audiuit rex vt liberaret ancillā ſuā de manu oīm q̄ volebant de hereditate dñi delere me ⁊ filiuz meū ſil̃. k Dicat ḡ ācilla tua vt l fiat v̄bum dñi mei regis ſicut ſacrificiū. Sicut ei angelus dñi: ſic eſt dñs me⁹ rex vt nec bñdictōe nec maledictōe moueat̃. Vñ ⁊ dñs de⁹ tu⁹ ē tecū. Et rñdēs rex dixit ad mulierē. Ne abſcōdas a me v̄bum qḋ te interrogo. Dixitq; ei mlier. Loq̄re dñe mi rex: ⁊ ait rex. Nūq̄d man⁹ ioab tecuz eſt in oībꝫ iſtis. Rñdit mulier ⁊ ait. Per ſalutez aīe tue dñe mi

rex: nec ad ſiniſtram nec ad dexterā eſt ex oībꝫ his q̄ locutus eſt dñs me⁹ rex. Seru⁹ eñi tu⁹ ioab ipe p̄cepit mihi ⁊ ipe poſuit i os ancille tue oīa v̄ba h̃: vt v̄terem figurā ſmonis h⁹. Seru⁹ eñi tu⁹ ioab p̄cepit iſtud. Tu āt dñe mi rex ſapiēs es: ſicut hz ſapiaz angelus dei vt itelligas oīa ſup t̃rā. m Et ait rex ad ioab Ecce placat⁹ feci v̄bū tuū Vade ḡ ⁊ reuoca pueꝝ abſalon. Cadēſq; ioab ſup faciem ſuā in t̃raz adorauit ⁊ bñdixit regi. Et dixit ioab Hodie intellexit ſu⁹ tu⁹: q2 inueni grām in oculis tuis dñe mi rex. Feciſti eñi ſmonē dñe mi rex ſui tui. Surrexit ḡ ioab ⁊ abijt i geſſur ⁊ adduxit abſalon in hirl'm Dixit aūt rex n Reuertat̃ in domū ſuā: ⁊ faciē meā nō videat. Reuerſus eſt itaq; abſalon in domū ſuam: ⁊ faciē regis nō vidit. Porro ſicut abſalon vir nō erat pulcer in oī iſrl': ⁊ decor⁹ nimis. a veſtigio pedis vſq; ad v̄ticem non erat in eo vlla macula Et qñ tondebat capillum o ſemel autē in anno tondebat̃: q2 grauabat eum ceſaries: ponderabat capillos capitis ſui ducentis ſiclis

ſalon aūt interfecerat ammon p ſuos ſuos in palaz corā multis. ⁊ ſic hēbant̃ teſtes ꝯ eū. Ad qḋ rñdet ra.ſa. q̄ oēs illi q̄ fuerāt p̄ñtes interfectōi āmō q̄ poterāt p teſtimonio induci erāt ꝓpinq̄ ipſi⁹ defuncti: vt ſatis patz ex p̄dictis ⁊ iō ñ erāt idonei ad ferendū teſtimoniū in hoc caſu. ⁊ ſi dicat̃ q̄ ſilr erant ita ꝓpinq̄ ipi abſalō. Dōm q̄ ñ eſt ver̃. q2 abſalon erat de m̃re alienigena vtz p p̄dicta: ammon v̄o erat de m̃re iſraelitide. ⁊ per ꝯñs de ꝑplo iſrl'. q̄ ipſi alienigenas abomabat̃ Alit̃ aūt ſoluūt aliq̄.d.q̄ qñ ꝓpinq̄ aliq⁹ occiſi conſentiebāt in ꝯcedenda pace interfectori. rex hñs curam toti⁹ ꝑpli ad petitōes coꝝ poterat hoc ꝯcedere. ⁊ talis caſus ꝓponebat̃ in pabola vīcz q̄ m̃r q̄ erat ꝓpinq̄ſſima interfecto petebat pacem interfectoris ⁊ eodem mō dauid q̄ erat ꝓpinq̄ſſim⁹ ipſi ammon interfecto ⁊ cū hoc erat rex hñs curam ꝯmunitat̃. poterat reuocare abſalō abſq; offenſa leg̃ ⁊ matie: q2 āmō magnū flagitiū fecerat. vtz p p̄dicta. Cetera patent in l'ra.

m Et ait rex ad ioab. h̃ poſt petitōis ꝯceſſio ⁊ q2 facta erat p ſuggeſtōez ioab ⁊ iō ꝯceſſio fit ei a rege. ⁊ patz l'ra vſq; ibi.

e Nec vult de⁹ ꝑire aīaz.ſ.pctōris. lz ipm offenderit.
f Sed retractat cogitans. t̃pus pnie ꝯcedens.
g Ne penitus pereat. pena gehenne. ¶ h Qui abiect⁹ eſt ab eo. p offenſaz mortalis culpe. q.d. hec mulier. tu es q̄ſi loco dei in regimine ꝑpli ꝓpt̃ qḋ deēs ei in pietate ꝯformari. tūc ꝓcedit ad applicandū negocium dicens.
i Nunc igit̃ veni vt loq̄r ꝛc̃.ſ. vt ſnia data p me ⁊ filio meo ⁊ iuramento tuo ꝯfirmata publicet̃ corā ꝑplo. vt eandem efficatiam hēat in te ⁊ filio tuo.
k Dicat ergo ancilla tua.i. poſſit vere dicere.
l Fiat verbum domini mei ꝛc̃.i. ſententia ab eo data ſit deo placita ſicut ſacrificium. ſ; vr̃ q̄ iſta mulier p pabolā ꝑmiſſam nō ꝯcludat intentū. q2 pabola ſua eſt de homicidio occulto. quod nō poterat ꝓbari. vtz ex p̄dictis. Ab-

n Reuertat̃ in domum ſuaz ꝛc̃. ne reuocaret ad memoriam ex p̄ñtia ſua mortem p̄mogeniti. ⁊ ſic doloꝝ regis renouaret̃.
o Semel aūt in anno tondebat̃. in hebreo hr̃. Statuto tpe. q2 ſicut dicūt aliq̄ pluries in anno tondebat̃ Ponderabat capillos capitis ſui.cc. ſiclis. dicūt aliq̄ q̄ tantū vendebat tonſionē capilloꝝ mulierib⁹ q̄ inde ornabant capita ſua. ſ; hoc non eſt veriſimile q̄ filius regis tonſionem capilloꝝ ſuoꝝ vēderet. Preterea dr̃ h̃ q̄ ſemel in anno ad min⁹ tondebat̃. creſcentia v̄o capilloꝝ vni⁹ anni nō vr̃ ita longa q̄ inde poſſent fieri talia ornamenta. ⁊ iō vr̃ magis ꝓbabile q̄ ſcriptura ſolum faciat mētōz de hoc pōdere ad oñdendū q̄ hēbat multos capillos qḋ facit ad pulcritudinem hominis quia de pulcritudine abſalon ſcriptura hic loquitur.

g Pondere publico. hoc dr̄ ad diſtinctōꝫ ponderis ſanctuarij qḋ erat alteri⁹ q̄ntitatꝫ. cetera patēt vſq; ibi.
b Et venientes ſui ioab. iſte v̄ſus nō eſt in hebreo. ſ; īmediate ſubdit᷑. c Surrexitq; ioab ⁊c. ad ſciendū cāꝫ damni ſibi illati. d Quare veni de geſſur. q. d. nihil valet mihi erḡ nō poſſum accedē ad regeꝫ imo nocet. iō ſb̄dit.

e Meli⁹ erat mihi ibi eſſe. q2 tūc n̄ erat mihi ꝯfuſibile faciem patris mei nō videre. ſ; erḡ ſum hīc eadē ciuitate cū eo eſt mihi valde ꝯfuſibile.
f Q2 ſi meōr ē ⁊c. nolens me videre. h̄ dicebat abſalon ad incli nādū cor dauid fingēs ꝙ tantuꝫ eum diligeret ꝙ mag⁹ vellet mori q̄; diuti⁹ ab e⁹ ꝯſortio ſegregari.

In capi. xiiij. vbi dr̄ in poſtil. Nec vult de⁹ ꝑire animaꝫ.
Additio.

Ubi tranſlatio nr̄a hꝫ. Quia non vult deꝑire aīam. veritas hebraica dicit. Non accipit de⁹ aīam. vn̄ v̄ba hui⁹ ſapiēt̄ mulieris ꝓfundi⁹ p̄nt intelligi ⁊ in fauorem catholice veritatꝫ exponi. Pro cuius intellectu ſciendū ꝙ lꝫ cōiter antiq̄ non hr̄ēt explicitam fidē de myſterijs xp̄i. hēbāt tn̄ implicitam. vtꝫ ꝑ Aug. in li. de correctōe ⁊ gr̄a. vn̄ hec mulier ꝓponebat ipſi dauid ꝙ totū gen⁹ humanū nō ſolū erat ad mortē tp̄alem ꝯdemnatū. ſ; etiaꝫ vltia felicitas q̄ in adheſione ad deū ꝑ gloriaꝫ ꝯſiſtit ei erat interdicta. ⁊ iō dicebat. Omnes morimur. hoc eſt morte tp̄ali. ꝯn̄r dicit. Quaſi aq̄ dilabimur in t̄ra q̄ nō reuertent᷑. hoc eſt dicere ꝙ poſt mortē nō ꝯgregamur in locum beatitudinis. cui⁹ r̄ōem ſubdit di. Nec nō accipit de⁹ aiaꝫ. ſ. ad ſui ꝯſortium. ſ; retractat cogitans ne penitus ꝑeat q̄ abiectus eſt. hoc eſt dicere ꝙ ꝓuidentia diuina intendebat ſic diſponere. vt humanū gen⁹ qḋ abiectū erat nō ꝑiret. iux̄ illud. Ego cogito cogitatōes pacis. hiere. xxix. ca. Ex q̄ intendebat ꝯcludere ꝙ dd̄ tanq̄; miniſter dei in terris debebat cogitare q̄liter recōciliaret eiectum filium ſuū ne ꝑiret ⁊c.

Replica.

Et qḋ in ca. xiiij. burg. ponit circa illum paſſuꝫ Nec vult de⁹ ꝑire aiaꝫ. habeat᷑ ꝓ additōe q̄; uiſ nō directe ad l̄ram. vtꝫ intuenti. Ca. xv.

a ponḋē publico. Nati ſunt aūt abſalon filij tres ⁊ filia vna noīe thamar elegātis forme. Manſitq; abſalō in hīrlm duob᷒ annis: ⁊ faciē regis nō vidit. Miſit itaq; ad ioab vt mitteret euꝫ ad regē. Qui noluit venire ad euꝫ. Cūq; ſecundo miſiſſet ⁊ ille noluiſſet venire ad eū dixit ſuis ſuis. Scitis agrū ioab iux̄ agrū meū hn̄tē meſſem ordei. Ite igit᷑: ⁊ ſuccēdite eum igni. Succenderūt ḡ ſui abſalon ſegeteꝫ igni. b Et veniētes ſui ioab ſciſſis veſtib᷒ ſuis dixerūt. Succenderūt ſui abſalon ꝑtem agri igni. c Surrexitq; ioab ⁊ venit ad abſalon in domū ei⁹ ⁊ dixit. Quare ſuccēderūt ſui tui ſegetē meā igni: Et rn̄dit abſalon ad ioab. miſi ad te obſecrās ⁊ venires ad me ⁊ mitterē te ad regē ⁊ diceres ei. d Quare veni de geſſur: e Meli⁹ mihi erat ibi eē. Obſecro ḡ vt videam faciē regis. f Quod ſi memor eſt iniq̄tatis mee: interficiat me. Ingreſſus itaq; ioab ad regem nūciauit ei oīa. Uocatuſq; eſt abſalon ⁊ intrauit ad regem: ⁊ adorauit ſuꝑ faciem terre coraꝫ eo. Oſculatuſq; eſt rex abſalon.

Ca. xv.

a Igit᷑ poſt hec b fecit ſibi abſalon currus ⁊ eq̄tes ⁊ quinq̄ginta viros q̄ ꝑcederent eū. c Et mane ꝯſurgēs abſalon d ſtabat iux̄ introitū porte in via e ⁊ oēm viꝝ q̄ hēbat negocium vt veniret ad regis iudiciū vocabat abſalon ad ſe ⁊ dicebat. De q̄ ciuitate es tu. Qui rn̄dens aiebat. Ex vna tribu iſrael ego ſum ſ̄u⁹ tu⁹. Rn̄debatq; ei abſalō. f Uident᷑ mihi ſmones tui boni ⁊ iuſti. g S; nō eſt q̄ te audiat ꝯſtitutus a rege. Dicebatq; abſalon. h Quis me ꝯſtituat iudicem ſuꝑ terrā vt ad me veniant oēs q̄ hn̄t negociū ⁊ iuſte iudicem. i S; ⁊ cū accederet ad eū homo vt ſalutaret illum k extendebat manum ſuam. ⁊ apprehendens l oſculabat᷑ eum. Faciebatq; hoc omni iſrael venienti ad iudicium vt audiretur a rege: m ⁊ ſollicitabat corda virorum iſrael

a Igit᷑ poſt hec. Deſcripta reuocatione abſalon ⁊ e⁹ reconciliatione. hic ꝯn̄r deſcribit᷑ eius ꝯſpiratio ꝯ patrem. ⁊ primo q̄liter eum fugauit. ſcḋo q̄liter fugatū ſedauit ca. xvi. tercio q̄lit᷑ de morte ei⁹ tractauit ca. xvij. q̄rto q̄lr dei iudicio interijt. ca. xviij. q̄nto quō dd̄ ad domū regiā redijt ca. xix. Circa ꝑmū primo ponit᷑ ipſi⁹ abſalon deceptio ſimulatoria. ſecūdo eius ꝯſpiratio ꝓditoria. ibi. Miſit āt abſalon. tercio ipſius dauid humiliatio meritoria ibi. ⁊ ait dauid. q̄rto ei⁹ ordiatio ꝯſultoria ibi. Et dixit rex. Simulatio aūt abſalon fuit in duobus q2 ꝑ̄ ſimulauit maximuꝫ zelum erga ꝑplm. ſcḋo deuotōꝫ erga deum. ibi. Poſt xl. aūt annos. Circa primū dr̄.
a Igit᷑ p⁹ hec. i. poſt reconciliatōꝫ abſalon cum patre ꝯfidens de patris benignitate ⁊ de ioab familiaritate. ⁊ eleuat⁹ ex ſua pulcritudine. ⁊ q2 int᷑ ceteros filios dauid r̄manētes erat ꝑmogenit⁹. q2 chelcab erat mortuus qḋ videt᷑ ex hoc. q2 de eo nō fit aliqua mentio.
b Fecit ſibi currꝫ ⁊ eq̄tes. ſ. q̄ddaꝫ ꝑludium ꝙ deberet regnare poſt patrē ſuum. ſ; ei⁹ ambitō intantū inualuit ꝙ patrē de regno expellere voluit. ⁊ iō corda ꝑpli ad ſe trahere diſpoſuit. iḋo ſubdit᷑.
c Et mane ꝯſurgens. i. antēq̄; aliq̄s intraret ad regem.
d Stabat iuxta introitum porte. ita ꝙ omnes illi q̄ ingrediebant᷑ ad regem ꝓ negocijs habebāt iux̄ eū trāſire.
e Et omnem viꝝ. pauꝑem vel diuitem vt magis colorarēt fictionem ſuam.
f Uident᷑ mihi ſmones tui ⁊c. q. di. ſtatim deberet tua petitio exaudiri.
g S; nō eſt ⁊c. q. d. rex iam eſt antiquus. nec pōt ꝯpetēter intendere talibus. ⁊ iō magnū damnū eſt ꝙ alius hn̄s zelum ꝯmunitatis nō eſt ad hoc inſtitutus.
h Quis me ꝯſtituat iudicem. q. d. ꝓ neceſſitate ꝑpli ⁊ n̄ ꝓ alia re. iſtud onus ſuſtinerem.
i S; ⁊ cum accederet ⁊c. tanq̄; regis filium.
k Extendebat manū ſuam in ſignum familiaritatis.
l Oſculabat᷑ eum. in ſignū magne ꝯdeſcenſionis.
m Et ſolicitabat corda. In hebreo hr̄. Et furabat᷑ corda. q2 ꝑ tales fictiones falſas iniuſte attrahebat ad ſe corda hominum. vt ſic ei iungerent᷑ ꝯ patrem ſuum. q2 ꝑpt̄ talia eis impenſa iudicabant ⁊ dicebant eum eē regno dignum.

[m] Poſt .xl. aūt annos [n] dixit abſalō ad regē dd̄ [o] Uadā ꝛ reddā vota mea que voui dn̄o in hebrō: vouēs em̄ vouit ſu⁹ tu⁹ cū eēt i geſſur ſyrie dicēs. Si reduxerit me dn̄s in hirl'm: ſacrificabo dn̄o. Dixitq; ei rex dd̄. Uade i pace. et ſurrexit ꝛ abijt in hebron. [p] Miſit aūt abſalon exploratores in vniuerſas trib⁹ iſrl' dicēſ. Statī vt audieritis clangorē buccine dicite. Regnabit abſalon in hebron. [q] Porro cū abſalon ierunt ducenti viri de hirl'm vocati: euntes ſimplici corde ꝛ cām penit⁹ ignorantes. [r] Accerſiuit q̄ȝ abſalon achitophel gilonitem ꝯſiliariū dauid: de ciuitate ſua gilo. Cūq; immolaret victimas [s] facta eſt ꝯiuratō valida: ꝓpl'ſq; ꝯcurrēs augebat' cū abſalō. [t] Uenit igr̄ nūci⁹ ad dd̄ dicēs. Toto corde vniuerſus iſrl' ſeqt̄' abſalon. [v] Et ait dd̄ ſuis ſuis q̄ erant cū eo in hirl'm [x] Surgite: fugiā⁹: neq; ei erit nob̄ effugiū a facie abſalō: feſtinate egredi: ne forte veniēs occupet nos: ꝛ īpellat ſup nos ruinā: ꝛ ꝑcutiat ciuitatē in ore gladij. Dixeruntq; ſui regis ad eū. Oia q̄cūq; ꝑcepit dn̄s nr̄ rex libent' exeq̄mur ſui tui. [y] Egreſſus eſt ergo rex ꝛ vniuerſa dom⁹ ei⁹ pedib⁹ ſuis. [ȝ] Et reliq̄t rex decem mulieres concubinas ad cuſtodiendam domum. Egreſſuſq; rex et omnis iſrael pedib⁹ ſuis [ȝ] ſtetit

[m] Poſt .xl. aūt annos. hic ꝯn̄r ponit' fictio deuotōis ex pa deī p ſacrificiū in hebron offerēdū. abſalon aūt intēdebat ibi ꝯſpirare ꝯ̄ patrē ſuū. dicit igr̄. Poſt .xl. aūt annos ꝛc̄. aliq̄ li. hn̄t. poſt q̄tuor annos q̄ accipiunt' a fuga abſalon vſq; tūc ſm̄ iſtā lrām. ſ; q̄ ſit falſa pȝ ex duob⁹. qꝛ primo a fuga abſalon vſq; tunc cucurrit mai⁹ tp̄s. qꝛ pt⁹ dictam fugā abſalō māſit in geſſur trib⁹ ānis. vt hꝫ. ſ. xiiij. in fi. Itē p⁹ e⁹ reuocatōȝ māſit i hirl'm duob⁹ annis añq̄ videret faciē regis vt hꝫ ſ. xiiij. ꝛ ſic in ſexto anno faciē regis vidit ꝛ ꝑfecte recōciliat⁹ fuit. ꝛ poſtea fecit ſibi curꝰ ꝛ eqtes ꝛ corda ꝑpl'i ſibi attraxit. vt ꝑdictū eſt q̄ nō potuerūt fieri in tā breui tp̄e q̄n ad min⁹ currerent ibi duo āni vel circit'. ꝛ ſic ante q̄ ꝯſpiraſſet in hebron ꝯ̄ prē iā tūſi erāt ſeptē anni vel octo. ſc̄do hoc apparet. qꝛ hebraica veritas ꝛ li. nr̄i correcti hn̄t ħ. xl. ꝛ nō q̄tuor. ex q̄ pȝ lrā fuiſſe corruptā vicio ſcriptoꝝ. Iſti autē .xl. anni varie ꝯputāt'. In li. eni de hebraicis q̄ōib⁹ dr̄ q̄ hec ꝯputatio incipit a tp̄e q̄ ſaul interfecit ſacerdotes. vt hꝫ. ſ. j. li. xxij. c. ꝛ terminat' in ꝯſpiratōe abſalon ꝯ̄ patrē ſuū. cui⁹ rō eſt. qꝛ dauid fuit cā ꝛ occaſio aliq̄ mō dicte occiſionis. lȝ eni nō peccauerit petendo panes ꝛ gladiū ab achimelech ſacerdote. ꝛ celando ei fugā ſuā. ꝑut ibidē dictū fuit. tn̄ in hoc peccauit q̄ nimis patent' hoc fecit. Ex q̄ eni ſciebat ibi eſſe doech idumeū. de q̄ timebat ꝓbabilr̄ q̄ iſta ſauli referret: vt ibidem dr̄: debuit facere ita ſecrete q̄ lateret ipm̄ doech. ꝛ iō hic fit mētio illi⁹ tp̄is. qꝛ culpa illa ipſi⁹ dauid in ꝑte fuit cā hui⁹ rebellionis abſalon ꝯ̄ ipm̄. nec obſtat qd̄ ꝑdictum eſt hanc rebellionē eueniſſe ꝓpt' pctm̄ dauid cum berſabee. qꝛ plura pctā pn̄t bene eſſe cauſe ꝑtiales vni⁹ pene a deo inferēde. Ra. ſa. di. q̄ iſti .xl. anni incipiūt a tp̄e q̄ ꝑplus iſrael petiuit regem. ꝛ ſimplr̄ hr̄e voluit ꝯ̄ ſamuelis ꝑſuaſionem. vt hꝫ. ſ. j. li. viij. c. ꝛ fit hic memoria illi⁹ tp̄is in rebelliōe ipſi⁹ abſalon ꝯ̄ patrē. qd̄ prima facie videbat' magnū malum q̄ſi ſcriptura reduceret ad memoriā dictū ſamuelis vicȝ q̄ petitio ꝑpl'i de inſtitutiōe regis nō erat ad bonum.

[n] Dixit abſalon ad regē. ad hoc accepit licētiā vt magis operet maliciā ſuam excogitatam. [o] Uadā ꝛ reddā ꝛc̄. i. offerēdā in hebron. loc⁹ eni ille ſanct⁹ reputabat'. eo q̄ q̄tuor patriarche ꝑncipales ſunt ibi ſepulti cū ſuis ꝯiugib⁹. ſ. adam ꝛ eua. abraam ꝛ ſara. yſaac ꝛ rebecca. iacob ꝛ lya. ſicut dictū fuit Gen̄. xxiij. ꝛ iō abſalō fingebat illuc ire ex deuotōe. ſ; ꝑncipaliter intendebat ibidem ꝯ̄ patrē ꝯſpirare. qꝛ loc⁹ ille diſtat a hirl'm ꝑ .xvj. miliaria. ſm̄ hiero. li. de diſtantijs locoꝝ. ꝛ iō melius poterat ibi fautores ſue ꝯſpirationis aggregare. Item qꝛ dauid pr̄ eius ibi ꝑmo regnauit. vt hꝫ. ſ. ij. c. ꝛ iō videbat' locus aptus vt ibi inciperet regnum eius.

[p] Miſit aūt abſalō exploratores. hic ꝯn̄r deſcribit' ipſi⁹ abſalon ꝯſpiratio. qꝛ ad diē determinatā ꝯgregauit fautores ſuos in hebron. Miſit eni nuncios ad ciuitates ꝑncipales tribuū. ita q̄ in q̄lib; ciuitate notabili erāt plures miſſi ex ꝑte abſalon. q̄ꝝ vn⁹ hēbat tubam ſcientes horā in q̄ clamaret' in hebron ad ſonitū tube. Regnabit abſalon. ita q̄ eadē hora in oīb⁹ ciuitatib⁹ notabilib⁹ nūcius abſalon hn̄s tubā vt ſonaret. ꝛ alij diſcurrētes per vicos clamarēt Regnabit abſalon in hebrō. diuulgantes q̄ ibi erat inūctus in regem. ꝛ q̄ ꝑncipales de ciuitatibus feſtinarent illuc ad faciendum ſibi debitam reuerentiā ideo poſtea ſubdit'. Populuſq; ꝯcurrens augebatur cum abſalon.

[q] Porro cum abſalon ierunt .cc. viri ad petitionem eius abſalon. vt pauciores cum dauid remanerēt. ꝛ vt illi de ciuitate regia viderent' ſibi fauere. qꝛ ꝓpt' multitudinē alioꝝ abſalon fauentium non audebant ꝯ̄dicere.

[r] Accerſiuit q̄ȝ ꝛc̄. de cui⁹ ꝯſilio iſte abſalō hoc negociū acceꝑat. ꝛ vt alij facili⁹ iungerent' ſibi vidētes ꝑncipalem regis ꝯſiliariū adherentem ſibi. [s] Facta eſt aūt ꝯiuratio valida. qꝛ illi q̄ erant ibi iurauerāt ſtare cū abſalon ad maiorē ꝯſpiratōis ꝯfirmatōȝ.

[t] Uenit igit' nuncius ad dauid. non tn̄ ita cito eo q̄ abſalon faciebat cuſtodiri vias. ne hoc factum nūciaret' dauid donec hrēt tantam multitudinem q̄ dauid nō poſſet reſiſtere ſm̄ ſuam eſtimatōȝ.

[v] Et ait dauid. hic ꝯn̄r deſcribit' ipſi⁹ dauid humiliatio meritoria. qꝛ ꝑ eā de⁹ fuit placat⁹ erga dd̄. ꝛ ꝯ̄ abſalon ꝓuocat⁹. apparuit aūt iſta hūiliatio ſpālit' in duobus. ſ. in humilr̄ de ciuitate regia recedēdo. ſc̄do archā dn̄i remittēdo ibi. Uenit aūt ꝛ ſadoch. Circa ꝑmū ſciēdum q̄ cū dauid eēt in bellis exꝑt⁹ ꝛ audaciſſim⁹ ꝛ eēt in loco forti. ꝛ hrēt ſecū plures ꝛ fortiſſimos bellatores. nō receſſit de ciuitate timore ipſi⁹ abſalō principaliter ſ; timore dei. quem ſciebat ſe pri⁹ offendiſſe. ꝛ ꝓpt' hoc ex ſnīa dei iſtud malū ſup eum eueniſſe. ſm̄ q̄ dixerat ſibi nathan ꝓpha. ſ. xij. c. Hec dicit dicit dn̄s. ſuſcitabo ſup te malum de domo tua. ꝛ iō ad placandū irā dei voluit ſe corā deo humiliare. q̄ ꝑces humiliū exaudit. ꝛ iſta humilitas apparuit in ꝯfuſibili egreſſu eius de ciuitate: cum dicit'.

[x] Fugiam⁹ ꝛc̄. non ꝓpt' ipſius virtutem: ſ; dei cuius erat flagellum ad punitōȝ dauid. ſecūdo apparuit ei⁹ humiliatio in ꝓgreſſu: cum dr̄.

[y] Egreſſus eſt ꝯ̄ ꝛc̄. qꝛ incedebat peditando cum tn̄ poſſet hr̄e equos ꝛ mulos ꝛ non ſolum exiuit peditando. ſ; etiam nudus pedib⁹ incedendo. vt hꝫ. j. eo. ca.

[ȝ] Et reliquit rex decem mulieres. quia ſciebat q̄ non interficerentur. [ȝ] Stetit procul a domo. extra

in ciuitatem. vt
cõſire faceret to
cũ ꝓpiſm ſuũ aſ
ſe. vt poneret ſe
i maiori ꝑiculo
ſi abſalon eũ in
ſeq̄ret. quod ſe
cit eo ꝙ erat cul
pa: vt p̄dictũ ẽ.
r alij patiebant̃
ꝓpter eum.

a Dixit ãt rex
ꝛc. dicit aliq̄ ꝙ
iſte fuit fili⁹ achi
regis geth q̄ ad
heſit dauid ꝓpt̃
ſuã bonitatẽ ꝛ
ꝓbitatẽ. ꝛ ouer
ſus erat ad iuda
iſmũ. ꝓpt̃ qđ dd
magis ſibi ꝛ ſo
cijs ſuis ꝯpatie
bat̃ eo ꝙ dimi
ſerant gentẽ ſu
am ꝛ locum.

b Ego aũt va
dã q̄ itur⁹ ſum
.i. vagabundus
ad locũ incertũ
quocũq; dñs ſit mi
bi placat⁹. Cete
ra patẽt vſq; ibi
c Omeſq; flebãt
voce magna. ipi
regi ꝯpatiẽdo ꝛ
ad ꝓuocãdũ dei
miſcdiã.

d Uenit aũt ꝛ
ſadoch. hic ꝯñr
oñdit̃ hũiliatio
dauid in remiſſi
one arche. Et p̄
mo deſcribit̃ ap
portatio eiꝰ dr̃.
Uenit aũt ꝛ ſa
doch ꝛc. q2 vole
bat ſe aſſociare
dd in fuga ſua ꝛ
ꝓ eo ꝯſulẽ dñm
tpe debito. iõ ſb
dit̃.

e Et depoſue
rũt archã dei. ſ.
ad viam p̃tẽ ad
ꝯſulendũ dñm
ad quẽ locũ va
dã declinare.

f Et aſcẽdit ab
iathar. ſ. ad ꝯſu
lendum dñm ſe
applicauit. q2 erat tũc ſacerdos principalis ſ tunc non
habuit rñſum ꝑ qđ cognouit dauid deum adhuc non
eſſe placatũ erga ipm. ꝓpter qđ ſocietate arche repu
tauit ſe indignum. ꝛ iõ eam humilit̃ remiſit ad taber
naculum vñ fuerat aſſumpta di. g Si inuenero
grãm ꝛc. vt3 i lr̃a. h Si aũt dixerit ꝛc. ſ. ſubire fugã
exilium: mortem vt impleat̃ diuinum beneplacitum.
i Et dixit rex. hic ꝯñr ponit̃ ordinatio ꝯſultoria. q2 l3
dauid nõ deſperaret de mis ꝯſeq̄nda. noluit tñ omitte
re illud qđ poterat fieri via humana. ꝛ iõ ꝑmo ordina

ꝓcul a domo: ꝛ vniuerſi ſer
ui eiꝰ ambulabant iuxta eũ
ꝛ legiones celethi ꝛ felethi:
ꝛ oẽs gethei pugnatores va
lidi ſexcẽti viri q̄ ſecuti eũ
fuerãt d̃ geth pedites p̄cede
bant regẽ. a Dixit aũt rex ad
ethai getheũ. Cur venis no
biſcũ? Reuertere ꝛ hita cũ
r̃ge: q2 ꝑegrinꝰ es ꝛ egreſſus
es de loco tuo. Heri veniſti:
ꝛ hodie ꝯpelleris nobiſcũ
egredi. b Ego aũt vadam q̄
iturꝰ ſum. Reuertẽ ꝛ reduc
tecũ frẽs tuos ꝛ dñs faciet
tecũ miſcdiã ꝛ veritatem:
q2 oñdiſti grãm ꝛ fidem. Et
rñdit ethai regi di. Uiuit
dñs ꝛ viuit dñs meꝰ rex qm̃
in quocũq; loco fueris dñe
mi rex ſiue in morte ſiue in
vita ibi erit ſuus tuus. Et
ait dd ethai. Ueni ꝛ tranſi
ꝛ trãſiuit ethai getheꝰ ꝛ rex
ꝛ oẽs viri q̄ cum eo erant ꝛ
reliq̄ multitudo. c Omeſq;
flebant voce magna: ꝛ vni
uerſus ppl's trãſibat. Rex
q̄q; trãſgrediebat̃ torrẽtẽ ce
dron: ꝛ cunctꝰ ppl'us incede
bat ꝯtra viam oliue q̄ reſpi
cit ad deſertum. d Uenit aũt
ꝛ ſadoch ſacerdos: ꝛ vniuer
ſi leuite cũ eo portantes ar
cham federis dei: e ꝛ depoſu
erũt archã dei: f ꝛ aſcendit
abiathar: donec expletꝰ eẽt
oĩs ppl'us q̄ egreſſus fuerat
de ciuitate. Et dixit rex ad
ſadoch: reporta archã dei
in vrbẽ. g Si inuenero grãm
in oculis dñi: reducet me ꝛ
oñdet mihi eam ꝛ taberna
culũ ſuũ. h Si ãt dixerit mihi:
ñ places: p̄ſto ſum faciat qđ

bonũ eſt corã ſe: i ꝛ dixit rex
ad ſadoch ſacerdotẽ. O vi
dens reuertere i ciuitatẽ in
pace: ꝛ achimaas filiꝰ tuꝰ ꝛ
ionathã filiꝰ abiathar duo
filij vr̃i ſint vobiſcũ. Ecce
ego abſcõdar in cãpeſtribꝫ
deſerti: donec veĩat ſmo a vo
bis indicãs mihi. Reporta
uerũt ḡ ſadoch ꝛ abiathar
archã dei in hirl'm ꝛ mãſe
rũt ibi. Porro dd aſcende
bat cliuũ oliuaꝝ ſcandẽs ꝛ
flens: nudis pedibꝫ incedẽs
ꝛ opto capite. Sz ꝛ oĩs ppl's
q̄ erat cũ eo opto capite aſ
cẽdebat plorãs. Nunciatũ
eſt ãt dd ꝙ achitophel eſſet
in ꝯiuratõe cũ abſalon: di
xitq; dd. k Infatua q̄ſo dñe
ꝯſilium achitophel: l cunq;
aſcẽderet dd ſũmitatẽ mõ
tis: m in q̄ adoraturus erat
dñm: n ecce occurrit ei chuſi
arachites o ſciſſa veſte ꝛ tra
pleno capite: ꝛ dixit ei dd.
p Si veneris mecũ: eris mi
hi oneri q ſi ãt in ciuitatẽ re
uertaris: r ꝛ dixerĩs abſalõ ſ
uꝰ tuꝰ ſum rex: patẽ me viuẽ
ſic fui ſuꝰ pr̃is tui: ſic ero ſ
uꝰ tuꝰ s diſſipabis ꝯſiliũ achi
tophel. hẽs ãt tecũ ſadoch
ꝛ abiathar ſacerdotes ꝛ oẽ
v̓bum qđcunq; audieris in
domo regis indicabis ſadoch
ꝛ abiathar ſacerdotibꝫ. Sũt
eñ cũ eis duo filij eoꝝ achi
maas filiꝰ ſadoch ꝛ ionathã
filiꝰ abiathar: ꝛ mittetis ꝑ
eos ad me oẽ v̓bũ qđ audie
ritis. Ueniẽte ḡ chuſi ami
co dd in ciuitatẽ: abſalõ q̄q;
ingreſſus ẽ hirl'm ꝛ achito
phel cũ eo. Ca. xvj.

uit de ſtatu abſalõ
ſibi renũciando. ſe
cundo de ꝯſilio eiꝰ
diſſipando. ibi. Cũ
q; aſcẽderet dd. ꝑ
mũ aũt fecit ꝑ hoc
ꝙ duos ſacerdotes
remittẽs cũ archa
ordiauit ꝙ duo fi
lij eoꝝ eẽnt nuncij
ad reportãdum ſi
bi illud qđ audiret̃
de domo abſalon ꝛ
eẽt expediẽs ſibi il
lud ſcire ꝛ patꝫ lr̃a
vſq; ibi.

k Infatua queſo
ꝛc. Erat eñ iſte ni
mis aſtutꝰ ꝓpt̃ qđ
erat magꝭ timẽdus

l Cunq; aſcende
ret. hic ꝯñr ponit̃
ordinatõ dauid de
ꝯſilio abſalon diſſi
pando remittendo
chuſi ad hoc q̄ eti
ã erat valde ſapi
ens ꝛ eloq̄ns vt pa
tebit. j. xvij. ca. p̃e
mittit̃ tñ hic locus
in q̄ chuſi occurrit
ipſi dauid: cũ dr̃.

l Cũq; aſcendẽt
ꝛc. ſ. oliuaꝝ.

m In q̄ adoratu
rus erat dñm. de lo
co eñ illo videbat̃
clare tabernaculũ
in q̄ ſuabat̃ archa
in mõte ſyon ex op
poſito. ꝛ iõ qñ da
uid veniebat ad lo
cũ illum ſolitꝰ erat
adorare dñm. ſicut
hoĩes a longe vidẽ
tes eccliã alicꝰ ſan
cti ſolent eũ dep̄ca
ri. ꝛ tũc ibi dd dñz
adorauit.

n Occurrit ei chu
ſi arachites. q2 erat
de ciuitate arach.

o Sciſſa veſte ꝛc.
in ſignũ magne tri
ſticie.

p Si veneris ꝛc.
q2 nõ erat vir bella
tor. q Si ãt in
ciuitatem reuerta
ris. q̄ſi non curãs
de me.

r Et dixeris ꝛc. videt̃ ꝙ dauid hic peccauerit inducen
do eum ad mentiendum dõm ꝙ l3 nõ ſit aliq̄ neceſſitas
excuſandi dauid ꝛ chuſi de aliq̄ mendatio officioſo. cum
ipſe dauid peius fecerit tunc vt patebit. c. ſ. põt tñ dici ꝙ
nõ erat ibi mendatium. ille eñ ſuit alicui q̄ agit ꝛ agere
intendit ad bonum ipſiꝰ. bonũ aũt erat abſalon ꝙ a ſuo
intento peſſimo fruſtraret̃ ꝛ patri traderet̃. maxime. q2
nolebat eum interficere. ſed magis conſeruare ad ſui
correctionem. vt patet ex his que habentur infra. xviij.
capitulo. s Diſſipabis conſilium achi. ꝛc. i. diſſipare

poteris p tuam ſapiam ⁊ eloq̄ntiam: ſicut apparuit p effe
ctum. vt hẽ. ij. c. xvij. Cetera patent in lr̃a.
¶ In ca. xv. vbi dr̃ in poſtil. Iſti aũt. xl. anni varie ↄpu-
tantur.

¶ Additio.

Licet dauid fuiſſet cã occaſionalis occiſiõis ſacer-
dotum. nõ tñ culpabilit̃ ei attribuendũ eſt. tum q̄z
ſacra ſcriptura nõ imponit ei hmõi culpam. tũ q̄z
nõ debebat p̄ſumere in ſaule eſſe tantã maliciam. vt inꝼſi
ceret ſacerdotes ꝓp̄t hoſpitalitatẽ dauid. q̄ erat gener re
gis ⁊ nõdum publice ab eo eiect⁹ neq̄z damnat⁹. lꝫ in oc-
culto ſaul ↄcepiſſet rancorẽ de eo. q̇ꝺ latebat abimelech.
vt. ꝫ. j. Reg. xxij. Tum q̄z pueritas ipſi⁹ doech nondum
erat ipſi dauid nota. q̄z nihil legit̃ ↄtigiſſe ante illud factũ
in q̄ dauid potuiſſet hoc p̄ſumere de doech. nec ipſe doech
hoc reuelauit ſaule ſponte q̄ſi ingerens ſe ad hoc. ſ; poſt
inſtantem inq̄ſitõꝫ ipſi⁹ ſaulis. vtꝫ. ꝫ. j. Reg. xxij. c. Ex q̄-
bus vꝫ q̄ꝫ hoc geſtum nullam hꝫ ↄtinuatiõem cum facto
achimelech. nec rõnabiliter hꝫ reſpectum ad petitõꝫ ꝓli
de rege inſtituendo. vt ra. ſa. dicit. Tum q̄z hmõi petitõe
lꝫ ꝓls peccaſſet. non tñ dauid q̄ ꝓtunc erat innocens. tũ
q̄z illa mala q̄ ſamuel p̄dixerat ꝓlo eſſe ventura veriſimi
liter ex inſtitutõe regis. nõ ſunt huic caſui abſalon ſimi-
lia. ſ; oĩa ptinebant ad malũ regimen regis q̄ ad tyranni-
dem ſe inclinaret. q̇ꝺ nullo mõ dicendum eſt de dauid. c⁹
regimẽ publicũ fuit a deo approbatum. vt. ꝫ. c. viij. vñ cõ-
putatio hoꝝ. xl. annoꝝ meli⁹ videret̃ inchoari a p̄ma vn-
ctione ipſi⁹ dauid in regem. de q̄. ꝫ. j. Reg. xvj. Que q̄dẽ
vnctio in ordine tp̄is fuit poſt petitõꝫ ꝓli de inſtitutõne
regis. ⁊ ante occiſionem ſacerdotũ p̄dictaꝫ. Rõ aũt hui⁹
ↄtinuationis talis eſt. nam in prima p̄dicta vnctõe legit̃
Direct⁹ eſt ſp̄us dñi in dauid a die illa ⁊ deinceps. q̄ q̄dẽ
ſp̄us dñi exponit̃ cõit̃ de ſpũ fortitudinis ⁊ ↄſtantie. que
poſt vnctõꝫ viguerit in dauid. vñ extunc incepit dauid in
v̾tutib⁹ florere. ⁊ ad magnos honores aſcendere. Et exin
de ↄtinue fuit in cũctis ꝓſpere agẽs. ⁊ famoſiſſim⁹ in oĩ-
bus actib⁹ v̾tuoſis ⁊ in victorijs bellicis a deo. vt non ſo
lum in iſrael. ſ; in ceteris natõib⁹ p gyꝝ timeret̃. ⁊ in ma-
gna reuerẽtia haberet̃ tanq̄ꝫ dñs p̄cipu⁹ ⁊ ſtrenu⁹ vir bel
lator. vtꝫ. j. Reg. xvj. ⁊. xvij. ⁊. xviij. ⁊ ſcdo Reg. v. ⁊ in q̄-
plurimis alijs locis. Cui⁹ tñ oppoſitũ vꝫ ei ↄtingere in ꝑ-
ſecutõe abſalon in q̄ ꝓſpitas ſua ⁊ celeritas ſeu claritas
ſue fame fuit multiplicit̃ denigrata: cum ille q̄ fructu ven
tris ſui egreſſus fuit taminuerecũde ⁊ audacter illum ꝑ-
ſecut⁹ eſt vſq̄ꝫ ad eiectõꝫ ꝑſone ſue de domo ⁊ ciuitate re-
gia. ⁊ deturpatõe ↄcubinaꝝ ⁊ hmõi. nec ſolum hoc ſ; etiã
p vnum ſimplicẽ hoiem. ſ. ſemei fuit in facie blaſphema-
tus. ⁊ v̾bis ⁊ factis g̃uiter iniuriat⁹. vtꝫ. ij. xvj. ca. Meri-
to igit̃ ſacra hiſtoria accipit ↄputatõꝫ hui⁹ ꝑſecutõis ab-
ſalon a p̄ma vnctõe ipſi⁹ dauid. tum q̄z oppoſita iux̃ ſe po
ſita magis eluceſcũt. tñ ad oñdendum q̄ꝫ celeberrima ꝓ-
ſperitas ipſi⁹ dauid viguit ↄtinue p. xl. annos dũ ipſe da
uid recte ambulauit cum deo. ⁊ deinde incepit denigrari
ſeu debilitari p tale infortunium q̇ꝺ ſibi ↄtigit ex ordina-
tione diuina ꝓp̄t pctm̃ ↄmiſſum. ex q̄ fideles pñt ſalubrit̃
erudiri. Queq̄ꝫ eñ ſcripta ſunt ad nr̃am doctrinaꝫ ſcri
pta ſunt ad Ro. xv. ca. ⁊ vt intelligam⁹ q̄ꝫ ꝓſperitas ipſi⁹
dauid cũ ad culmen celſitudis ſublimat⁹ fuit ex ſuo pctõ
facilit̃ v̾ſa fuit in ꝓfundum iux̃ illud. Eieciſti eos cũ alle-
uiarent̃. q̇ꝺ totũ etiaꝫ in bonũ ſp̄uale ipſi⁹ dauid redun-
dauit. vt ipſe dixit. ij. xvj. ca. Forte videbit de⁹ afflictõem
meam ⁊c̃. vñ iux̃ ſniaꝫ apli. diligentib⁹ deũ oĩa coopant̃
in bonũ. ad Ro. viij. c. naꝫ ſm doctores de⁹ tantũ dat iu-
ſtis de bonis vel malis tp̄alib⁹ q̄ntũ decet eoꝝ ſaluti ſp̄ua
li. ꝑut in p̄ma ſcdẽ. q. vi. ar. vi. rñdendo ad q̄õem.

¶ Replica.

In cap. xv. vbi dr̃ de. xl. annis poſt quos abſalon ↄ̄
dauid patrem ſuũ ſe erexit. poſtil. dicit. Initium
illoꝝ. xl. annoꝝ a diuerſis varie ↄputari. nam be.
Hiero. ↄputat eos ab occiſione ſacerdotũ in nobe cui ne
ci dauid cãꝫ ⁊ occaſionem dedit ⁊c̃. Burg. licet in ꝓlogo
ſui opis valde rep̄hendit poſtil. q̄z aliq̄n dicta ſanctoꝝ
p̄cipue ſancti Thome ex magnis cauſis declinauit.
Hic ipſe ſine rõne be. Hiero. ↄ̄dicit aſſerens q̄ꝫ p̄dicta
occaſio ſacerdotum non ſit ipſi dauid culpabiliter at-
tribuenda. nec ſacra ſcriptura vt dicit ipõit ei hmõi
culpaꝫ. ſ; ecce burg. nõ veret̃ ſe opponere totũ do textui
nõ mirꝝ igit̃ q̄ꝫ ſe
opponat ſancto
doctori. dr̃ eñ. j.
Reg. xxij. Cũq̄ꝫ
abyathar neceꝫ
ſacerdotum ipſi
dauid nũciaſſet.
rñdit dauid ſcie
baꝫ in illa die q̄ꝫ
cum ibi eſſet do-
ech idumeus ꝑ-

Cumq̄ꝫ dauid trãſiſſꝫ
paululũ mõtis v̾ticeꝫ
[b]apparuit ſiba puer miphi
boſeth in occurſum eius cũ

culdubio ennuciaret ſauli dicẽdo. Ego ſum reus oĩm
animaꝝ patris tui. Et he. hiero. dicit ⁊ aſſumit̃ in glo.
ordinaria. iõ hic. xl. annus ponit̃. vt monſtret̃ diuinaꝫ
vltõꝫ ſuſcitari ſup dauid eo q̄ꝫ abimelech ſacerdotem
dei fefellit ⁊ tãte cedis cã fuit. nec põt dici q̄ꝫ dauid ex
humilitate ſit mentit⁹ di. Ego ſum re⁹. hec ⁊ alia ꝑpen
dant q̄ burg. delyramenta grandipendũt. Illud autẽ
q̇ꝺ burg. q̄ſi ſuam ↄputatõꝫ ſubiungit nõ min⁹ dely-
ramentum vꝫ. Computat eñ illos. xl. annos a prima
vnctione dauid vſq̄ꝫ ad rebellionem filij ſui abſalon.
vt oppoſita iux̃ ſe poſita magis moueãt. vꝫ puta q̄z da-
uid ab illa vnctiõe. xl. annis fuit in ↄtinua ꝓſperitate.
⁊ poſt cepit rebellio. de q̄ pñs ſmo. Sed de opinione
be. Hiero. ra. ſa. burg. ⁊ alioꝝ circa hanc ↄputatõꝫ nõ
faciendo vim. rõ ↄputationis burg. nihil videt̃ valere
nam prima vnctio dauid q̄ facta fuit primo anno re-
gni ſaul. vt vult be. Aug. xvij. de ci. dei. ca. vij. Et ponit̃
dictum ei⁹ in glo. j. Reg. xv. ſup v̾bo ꝓiecit te dñs ne
ſis rex. xl. aũt annis regnauit ſicut ⁊ dauid. vt dicit idẽ
be. Aug. ibidem. dauid aũt ꝓtũc nullum ius in regno
habuit. lꝫ hrẽt ius ad regnum. nec hẽbat executõeꝫ ꝓ-
tunc regie ptãtis. vt dicit burg. ꝫ. j. Reg. xxviij. c. ⁊ tñ
vtꝫ ex decurſu primi li. Regum p totum. viuente ſaul
⁊ regnante nulla fuerit ipſi dauid ſecuritas neq̄ꝫ ꝓſpe
ritas: ſ; neq̄ꝫ ſuis: nec auſus fuit q̄ſq̄ꝫ in regno iſrl̃ euꝫ
aut ſuos recipe in domum ſuam. nec quicq̄ꝫ humani-
tatis exhibere. q̄z bãnitus coactus eſt ſe transferre ad
achis regem geth. vtꝫ. j. Reg. xxvij. ⁊. xxviij. A prima
igit̃ vnctiõe dauid vſq̄ꝫ ad mortem ſaul fluxerũt. xxix.
anni q̄bus fuit ſub ↄtinua fuga ⁊ tribulatione. niſi q̄s
illam tribulatõꝫ ꝓſperitatem dicere voluerit. q̄z in bo-
num ſui pari mõ ⁊ rebellio abſalon dicenda erit ꝓſpe
ritas. q̄z in bonum. ſ. humiliationem dauid ⁊ poſt̃ exal
tationem. vt etiaꝫ dicit burg. Videt̃ igit̃ manifeſtum
delyramentum dicere dauid fuiſſe in ↄtinua ꝓſperita
te ante adeptum regnum q̄n fuit ſcdo vnctus. Nam
talis modus loquendi eſt omnium ſanctoꝝ doctoꝝ q̄
dicunt dauid tempe aduerſitatis in virtutibus creuiſ
ſe. ſ; tempore ꝓſperitatis turpiter ſepe peccaſſe. ſicut
patet p decurſum ſecundi li. ⁊c̃. Reliqua vſq̄ꝫ ad finẽ
li. ij. ſtant in difficultate vocabuli ⁊c̃.

¶ Capitulum. xvj.

Cumq̄ꝫ dauid. Hic conſequenter oſtenditur
qualiter Abſalon patrem ſuum fedauit in-
grediendo ad eius vxores. Premittunt̃ ta-
men hic tria. quia primo dauid a ſyba reci-
pit̃. ſecundo a ſemei impetit̃. ibi. Venit ergo rex. ter-
cio chuſi ab abſalon recipit̃. ibi abſalon autem. quar-
to abſalon ad vxores patris ingreditur. ibi. Dixit ab-
ſalon. Circa primum ſciendum q̄ꝫ adulatores intendẽ
tes magnatos decipe. conſiderant tempus ⁊ locum ⁊
alia ad hoc apta. ⁊ hoc notat̃ cum dicitur. Cumq̄ꝫ da-
uid tranſiſſet paululum montis verticem. q̄z iam erat
fatigatus ex itinere ⁊ triſticia. [b] Apparuit ſiba ⁊c̃.

quaſi multuꝫ paratus ad ſuccurrēdū regi in tali neceſ
ſitate: vñ ſequit̃. ¶ [d] Aſini domeſticis regis vt ſede-
ant. i. ſi aliq̇s de domo tua fuerit ita fatigatꝰ ꝙ nō poſ
ſit incedē poterit ſup aſinū ſedere. ¶ [e] Panes ⁊ pa-
late ad veſcēdū ⁊c. palate dicunt̃ ficꝰ ꝯpſſe inter tabu-
las. ¶ [f] Ubi ē
filiꝰ dñi tui. ha-
bebat em̄ eiꝰ cu-
ram ꝓpter iona
the amiciciā.
[g] Rñditq; ſiba
⁊c. iſte ſiba men
tiebatur: vt pꝫ
ex his q̄ hñt̃. j.
xix. c. q2 miphi-
boſeth de fuga
dd̓ fuit valde tri
ſtis ſic̃ appebit
ibi. Cogitabat
ei ſiba ꝙ dd̓ ꝑp̄e
ſapiam ſuam et
bonā militiā fi-
nalit̃ obtinēt vi-
ctoriā: et iō ſtu-
debat heredita
tē dñi ſui impe-
trare a dd̓ qd̓ et
factū ē: vñ ſub-
dit̃. [h] Tua
ſint omia ⁊c. qd̓
fuit male ⁊ p̄ci-
pitāter ⁊ iniuſte
dictū. tuꝫ q2 iſte
ſiba dixerat fal-
ſuꝫ. tuꝫ q2 dato
ꝙ veruꝫ dixiſſet
tñ miphiboſeth
dominꝰ ſuus nō
erat ꝯdemnan-
dus anteq̄ au-
diret̃. vl̓ anteq̄
veritas alio mo
do ſufficiēter de
clararetur.
[i] Venit ergo
rex. Hic ꝯñr dd̓
a ſemei impetit̃
verbꝭ maledicis
⁊ aliis iniuriis ⁊
hoc eſt qd̓ dr̄.
[k] Egrediebat̃
vir ⁊c. j. xix. ca.
dr̄ ꝙ erat de do-
mo ioſeph. dicē
dū ꝙ erat de do
mo ioſeph ex ꝑ-
te patris. ſcꝫ de
tribu ephraim:
ſʒ ex parte mr̄is
erat d̓ cognatōe
ſaul q2 mulieres
in hereditate nō ſuccedētes poterāt ꝯtrahere mr̄imo-
niū cū viris alteriꝰ tribꝰ ꝓut dictū fuit Nume. xxxvj.
[l] Egredere vir ſanguinuꝫ. i. effuſor multi ſanguinis
innocētis. [m] Et vir belial. i. abſq; iugo diſcipline ⁊ le
gis diuine. Cetera patēt vſq; ibi. [n] Quid mihi et
vob eſt filii ſaruie: ex hoc pꝫ ꝙ ioab ſimiliter ſemei oc-
cidere volebat/ vel frēm ſuū abiſai ad hoc incitabat.
[o] Dimitte eum vt maledicat. quia eius maledictio
eſt mihi materia ad exercitiū patiētie. [p] Dñs. n.
p̄cepit ei ⁊c. hic occurrit ꝑplexitas: q2 ſi dñs p̄cepit ei
non peccauit hoc faciēdo. ſicut nec miniſter iudicis de

[c] duobꝫ aſinis q̇ onerati erāt
ducentis panibꝫ: ⁊ cētū alli-
gaturis vue paſſe: ⁊ centum
maſſis palatarum: ⁊ duobꝰ
vtribus vini. Et dixit rex ſi
be. Quid ſibi volūt h̄. Re-
ſponditq; ſiba. Dñe mi rex
[d] aſini domeſticis regis vt ſe
deant: [e] ⁊ panes ⁊ palate ad
veſcēdū pueris tuis: vinum
autē vt bibat ſiq̇s defecerit
in deſerto. Et ait rex. [f] Ubi
eſt filiꝰ dñi tui. Rñditq; ſi-
ba regi. Remanſit in hir͞lm
dicens. Hodie reſtituet mi-
hi domꝰ iſrl̓ regnum patris
mei. Et ait rex ſibe. [h] Tua
ſint oīa q̄ fuerūt miphibo-
ſeth. Dixitq; ſiba. Oro vt
inueniā gr̄am coraꝫ te dñe
mi rex. Venit ergo rex dauid
vſq; bahuri. [k] Et ecce egre-
diebat̃ inde vir de cognatio
ne domꝰ ſaul noīe ſemei fili-
us gera: procedebatq; egre-
diēs: ⁊ maledicebat: mitte-
batq; lapides ꝯ dd̓ ⁊ contra
vniuerſos ſuos regis dauid
Oīs āt ppl̓us ⁊ vniuerſi bel
latores a dextro ⁊ a ſiniſtro
latere regis incedebāt. Ita
āt loq̄bat̃ ſemei cuꝫ maledi
ceret regi. [l] Egredere egre
dere vir ſanguinū: [m] ⁊ vir be
lial. Reddidit tibi dñs vni-
uerſum ſanguinē domꝰ ſaul:
qm̄ inuaſiſti regnū pro eo: ⁊
dedit dñs regnum in manu
abſalon filii tui: et ecce pre-

mūt te mala tua qm̄ vir ſan
guinuꝫ es. Dixit aūt abiſai
filiꝰ ſaruie regi. Quare ma-
ledicit canis hic moriturus
dño meo regi: Vadaꝫ ⁊ am
putabo caput eius. Et ait
rex. [n] Quid mihi ⁊ vobis eſt
filii ſaruie: [o] Dimitte euꝫ vt
maledicat. [p] Dñs em̄ p̄cepit
ei vt malediceret dauid. Et
q̇s eſt q̇ audeat dicere qua-
re ſic fecerit. Et ait rex abi-
ſai et vniuerſis ſeruis ſuis.
[q] Ecce filiꝰ meꝰ q̇ egreſſus ē
d̓ vtero meo querit aīaꝫ me
am: q̄nto magꝭ hic filiꝰ gemi
ni maledicet mihi. Dimit-
tite euꝫ vt maledicat iux̄ p̄-
ceptum dñi ſi forte reſpiciat
dñs afflictionē meaꝫ: ⁊ red-
dat mihi dñs bonum ꝓ ma-
ledictōe hac hodierna. Am
bulabat itaq; dauid ⁊ ſocii
eiꝰ ꝑ viam cum eo: ſemei aūt
ꝑ iugū montis ex latē cōtra
illū gradiebat̃ maledicēs ⁊
mittēs lapides aduerſuꝫ eū
terrāq; ſpargēs. Venit ita-
q; rex dd̓ ⁊ vniuerſus ppl̓us
cuꝫ eo laſſus: ⁊ refocillati ſūt
ibi. [r] Abſalon āt ⁊ oīs popu
lus eiꝰ ingreſſi ſunt ir͞lm ſed
⁊ achitofel cū eo. Cum aūt
veniſſet chuſi arachites ami-
cus dauid ad abſalon: locu-
tus ē ad euꝫ. Salue rex: ſal-
ue rex. Ad quē abſalō. [s] Hec
ē inquit gratia tua ad ami-
cū tuū. Quare nō iuiſti cuꝫ

precepto eius malefactorem interficiendo. Dauid auteꝫ
peccauerat coram deo: et dignus erat hac pena ⁊ maiori
vt patet ex ſupradictis. xj. ca. Sʒ ad hoc ſequit̃ ꝙ dauid
peccauit iniungendo ſalomoni eiꝰ interfectōeꝫ. vt habet̃.
j. iiij. li. ij. ca. cuiꝰ ꝯriū videt̃ ſcriptura innuere ibideꝫ. Si
aūt dicat̃ ꝙ ſemei
maledicēdo dauid
peccauit ſequit̃ in-
cōueniēs. ſ. ꝙ deus
p̄cepit eū peccare:
et ſic fuit cā peti ꝑ
ſe ⁊ directe qd̓ ē im
poſſibile. Dicēduꝫ
ad h̄ ꝙ dd̓ videns
ſemei ſolum ⁊ iner
mē ita ꝯſtāter ⁊ in
trepide ſibi iniuriā
tē ⁊ manifeſte corā
bellatoribꝰ multis
fortiſſimis ⁊ auda-
ciſſimis. Et ad vin-
dicandū regis iniu
riā ꝓmptiſſimis ꝑ-
pēdit: ꝙ hoc nō ꝓ-
ueniebat ab ipſo ſe
mei tm̄: ſʒ a deo ſpe
cialiter hoc agēte:
⁊ hoc vocauit p̄ce-
ptum dei ⁊ lꝫ ſemei
i hoc peccauerit vo
luntate iniq̄ male-
dicēs dauid: nō tñ
ꝓpter hoc deus fuit
cā peccati in q̄tum
peccatū ē. Ad cuiꝰ
intellectū ſciendū
ꝙ ad peccatū plu-
ra cōcurrūt. ſ. potē
tia q̄ peccat̃ q̄ ē li-
berū arbitriū. ⁊ mo
tus liberi arbitrii i
ꝯſenſū ⁊ ad impul
ſum potentiaꝝ exe
cutiuaꝝ: et totum
iſtud ē a deo: qui ē
actor nature ⁊ opa
tionū eius. Eſt eti-
am ibi deformitas
in actū. q̄ ē q̇dā de-
fectꝰ ex q̄ actus hꝫ
rōnem peti ⁊ huiꝰ
deꝰ non ē cā ſʒ defe-
ctibilitas liberi ar-
bitrii: ſicut in clau-
dicatione q̇cq̇d eſt
ibi ambulatōis ſeu
motōis reducitur
in virtutē motiuaꝫ
ſicut in cāꝫ. iſtd̓ āt
qd̓ ē ibi deformita-
tis ⁊ defectus redu
citur in cām tibie curuitatis. et ſic pꝫ ꝙ deus nō eſt cauſa
peti: lꝫ ſit cā liberi arbitrii ⁊ motōis ipſiꝰ. Sic igit̃ pōt di-
ci ꝙ ꝯſtātia ⁊ audacia q̄ fuit i ſemei dd̓ impetēdo: ⁊ enti-
tas illiꝰ actōis totū fuit a deo: vt ꝑ h̄ dd̓ puniret̃ ⁊ ꝯpatia
ꝓbaret̃. Sʒ deformitas ſeu defectꝰ. ſ. ꝙ iniq̄ volūtate hoc
fecerit: hoc n̄ reducit̃ in deū ſicͥ i cāꝫ: ſʒ in liberi arbitrii de-
fectibilitatē. [q] Ecce fi. me. ⁊c. hoc dr̄ ꝓ tāto. q2 ſemē vi
ri qd̓ ē ꝑncipiū generatōis filii ē de ſupfluo alimēti: qd̓ in
vtero digerit̃: ⁊ ad mēbra generatiue ꝯtuꝫ defert̃. Cete-
ra patēt ex dictis. [r] Abſalon aūt. Hic ꝯñter chuſi ab
abſalon recipit̃. Et pꝫ lr̄a vſq; ibi. [s] Hec eſt inq̇t gr̄a

ad amicū tuū. ſ. ad dauid. q. d. nō oſtēdiſti te fidelē ei. hoc aūt dicebat abſalō: vt exploraret mētē ipi⁹ chuſi. t ¶ Reſponditqꝫ chuſi ad abſalon nequaq̄ꝫ. ſ. debui ire cū dauid v ¶ Quia illi⁹ ero quē elegit dn̄s. in hoc mentit⁹ eſt chuſi. qꝛ abſalon nō erat a deo electus: ſed dixit hoc chuſi vt abſalon eū reciperet citius: nec opꝫtet eū excuſari de mendacio officioſo.

x ¶ Dixit aūt abſalon. Hic vltimo abſalō ad vxores pr̄is ſui ingredit̄ de conſilio achitofel c⁹ cā ſubditur.

y ¶ Ut cū audierit ⁊c. ꝓpēdēat ei achitofel ꝙ multi erāt cū abſalō vacillantes. eo ꝙ timebant ne pater ⁊ fili⁹ recōciliarent̄ ⁊ ſic fieret odioſi vtriqꝫ. eo ꝙ fauiſſent abſalō in malo ex quo timebant poſtea grauit̄ puniri ⁊ iō ad ſmouendū hunc timorē ⁊ vacillationē achitofel conſuluit abſalon. vt patent̄ fedaret pr̄em ſuū ei⁹ vxores cognoſcendo carnalit̄. vt ꝑ tale vituperiū ipſi dauid illatū crederet̄ a pp̄lo dictā recōciliatiōē non poſſe fieri: et ſic firmiter ſtarēt cū abſalō. Iſtud aūt ꝯſiliū lꝫ fuerit ad malū finē ordinatum tn̄ erat valde accōmodū ad finē intētū iō ſubdit̄.

z ¶ Cōſiliū aūt achitofel ⁊c. Iſta ſimilitudo nō tenet i oībus: qꝛ ꝯſiliū dei n̄ pōt ad malū ordinari: ſꝫ tenet q̄tū ad hoc ꝙ ꝯſiliū dei eſt accōmodū ad finē intētū. Dicūt aūt aliq̄ ꝙ achitofel dedit hoc ꝯſiliū: eo ꝙ berſabee neptē ſuā dauid polluerat ꝑ adulteriū.

¶ Capitulum. xvij.

Dixit ergo. Hic ꝯn̄r oſtendit qualiter abſalon de morte patris ſui tractauit. Et p̄io circa hoc ꝯſiliū tractatur: ſcd̄o hm̄ōi tractatus ipſi dauid renūciat̄: ibi. Et ait chuſi. Circa primū p̄mittit̄ ꝯſiliū achitofel. ſcd̄o ipſi⁹ chuſi: ibi. Ait aūt abſalō. Circa primū dicit̄. a ¶ Dixit ergo achitofel: volēs abſorbere dauid ex cā p̄dicta. b ¶ Eligam mihi. xij. milia viroꝝ. tot eñ videbant̄ ſufficere ad debellandū dauid ⁊ ei⁹ exercitū. quia erant fugitiui et ſtupefacti de hoc qđ acciderat. c ¶ Et ꝯſurgens ꝑſequar ⁊c. anteq̄ꝫ poſſit aliqđ fortaliciū intrare: ⁊ ibidem pp̄lm ſibi fauentē recolligere. d ¶ Et irruēs ſup eum quippe qui laſſus eſt. i. ex itinere fatigatus. e ¶ Et ſolutis manib⁹. i. deſtitutis virib⁹. f ¶ Percutiā eum: tanq̄ꝫ facilē ad debellandū. g ¶ Et reducā vniuerſum populum. ad obediendū tibi. h ¶ Unū eñ virū tu queris. ſ. dauid. i ¶ Et oīs pp̄ls erit in pace. i. eo interfecto omnes obedient tibi pacifice. k ¶ Placuitqꝫ ſermo eius abſalon ⁊c. tanq̄ꝫ valde accomod⁹ ad finem intentū licet malū. l ¶ Ait aūt abſalon. Hic cōſequenter ponit̄ ꝯſilium ipſi⁹ chuſi: et primo diſſipat achitofel ꝯſilium: ſcd̄o dat ſuū: ibi. Sed hoc mihi.

amico tuo. t Rn̄ditqꝫ chuſi ad abſalon. v Nequaq̄ꝫ: qꝛ illi⁹ ero quem elegit dn̄s. ⁊ oīs hic pp̄ls ⁊ vniuerſus iſrl̄: ⁊ cum eo manebo. Sꝫ vt ⁊ hoc inferā cui ego ſeruitur⁹ ſum. Nōne filio regis. Sicut parui pr̄i tuo: ita parebo ⁊ tibi. x Dixit aūt abſalō ad achitofel. Inite ꝯſiliū qđ agere debeam⁹. Et ait achitofel ad abſalō Ingredere ad ꝯcubinas patris tui q̄s dimiſit ad cuſtodiendā domū: y vt cū audierit oīs iſrl̄ ꝙ fedaueris pr̄ē tuū: roborent̄ tecū man⁹ eorū. Tetēderūt ergo abſalon tabernaculū in ſolario: īgreſſuſqꝫ ē ad ꝯcubinas pr̄is ſui corā vniuerſo iſrl̄. z Cōſiliū aūt achitofel qđ dabat i diebus illis q̄ſi ſiquis ꝯſuleret deū. Sic erat om̄e ꝯſilium achitofel: ⁊ cū eēt cū dauid ⁊ cū eēt cū abſalon.

¶ Capitulum. xvij.

Dixit ergo achitofel ad abſalon. b Eligā mihi duodecim milia viroꝝ c ⁊ ꝯſurgens ꝑſequar dauid hac nocte: d ⁊ irruēs ſup eū quippe q̄ laſſus ē e ⁊ ſolutis manib⁹: f ꝑcutiā eū. Cumqꝫ fugerit oīs pp̄ls q̄ cū eo eſt. ꝑcutiam regē deſolatū: g et reducā vniuerſū pp̄lm quō vn⁹ hō reuerti ſolet. vnū. n. h virū tu queris: et oīs pp̄ls erit i pace. k Placuitqꝫ ſmo ei⁹ abſalon ⁊ cūctis maioribus natu iſrl̄. l Ait aūt abſalon. Uocate chuſi arachitē: ⁊ audiam⁹ qđ etiā ipſe dicat. Cūqꝫ veniſſet chuſi ad abſalon: ait abſalon ad eū. Huiuſcemodi ſmonē locutus ē achitofel. Facē debemus an nō: Qđ das ꝯſiliū. Et dixit chuſi ad abſalon. m Nō eſt bonū ꝯſiliū qđ dedit achitofel hac vice. Et rurſū intulit chuſi. n Tu noſti pr̄em tuū ⁊ viros q̄ cum eo ſūt eē fortiſſimos ⁊ amaro aio: veluti ſi vrſa raptis catulis in ſaltu ſeuiat. o Sed ⁊ pr̄ tuus vir bellator eſt: nec morabit̄ cū pp̄lo. Forſitan nūc latitat in foueis aut in vno q̄ voluerit loco: ⁊ cū ceciderit vn⁹ quilibꝫ in principio audiet q̄cūqꝫ audierit: ⁊ dicet. Facta ē plaga in pp̄lo q̄ ſeq̄bat̄ abſalō. Et fortiſſim⁹ q̄ſqꝫ cui⁹ cor ē quaſi leonis: pauore ſoluet̄. Scit ei oīs pp̄ls iſrl̄ fortē eē pr̄ē tuū ⁊ robuſtos oēs q̄ cū eo ſūt. p Sꝫ hoc mihi vr̄ rectū eſſe ꝯſiliū. q Cōgreget̄ ad te vni

Circa primū dicit̄ ſic. m ¶ Non eſt bonū hoc cōſiliū ⁊c. q. d. licet ſit ſapiens hō ⁊ ꝯſuet⁹ dare bona ꝯſilia: tn̄ defecit iſta vice: hoc autē dixit chuſi ne videret̄ ꝯtra achitofel inuidia moueri. ⁊ ideo lꝫ de ſapia eū ꝯmēdauerit generaliter nō tn̄ i hoc facto ſm illud q̄n̄qꝫ bon⁹ dormitat homerus Rōnē aūt hui⁹ defect⁹ oñdit ex trib⁹ rōnib⁹. p̄ia accipit̄ ex fortitudine dn̄i ⁊ voluntate ſe vindicādi: ⁊ ſimiliter alioꝝ qui cū eo erant. qđ notat̄ cum dr̄.

n ¶ Tu noſti patrē tuū ⁊c. q. d. ꝑiculoſū ē inuadere eū: et maxime modo q̄ ex amaritudine aīmi ponet totū ꝑ toto ad ſe vīdicandum: ſcd̄a ratio accipit̄ ex prudentia bellica que erat i dauid ex multis experimentis. ⁊ hoc notat̄ cum dr̄. o ¶ Sed ⁊ pater tuus ⁊c. Mod⁹ eñ ducum ē exercit⁹ qui timēt inuadi perſonaliter de nocte quieſcentib⁹ aliis ſe cum paucis ſolent abſentare maxime q̄n̄ timent a ſuis tradi: quia dicebat chuſi ipm̄ dauid de hoc ꝓbabilit̄ ſe timere: vt tradentes eum haberent gratiā abſalon q. d. chuſi: ſic faciet pater tu⁹. Et ideo ſi percutiat̄ totus eius populus. non habebis intentū: quia non morabitur cū eis in caſtris. Sed alibi vbi poterit ad eum poſtea populus aggregari. Tercia rō accipitur ex ꝓtervia viroꝝ abſalon: qꝛ cōmuniter in talibus inuaſionibus cadūt aliq̄ de inuadentibus: et ex feſtuca fit trabs. q̄a ex modica ꝑcuſſione fit rumor magne occaſionis: ⁊ ſic expaueſcunt inſequentes: et diſſoluuntur ⁊ fugiunt: ⁊ hec ratio notatur cum dicitur. Et cum ceciderit vnus quilibet in principio ⁊c. p ¶ Sed hoc mihi rectū videt̄. Hic ꝯſequenter chuſi dat ſuum ꝯſilium dicens. q ¶ Congregetur ad te vniuerſus populus iſrael. i. in tanta multitudine ꝙ nullus poſſit tibi reſiſtere. r ¶ Et tu eris in medio eorum. ſicut rex potentiſſim⁹. et glorioſiſſimus: et ſic attribuet̄ tibi victoria de dd̄ et

nō achitofel vel cuicunqȝ alteri ad hoc miſſo.
a ¶ Et operiemus eū ꝛc.i. in tanta multitudine ꝙ nō poterit ſe ꝓtegere. t ¶ Qȝ ſi vrbem aliquam fuerit ingreſſus.ꝺe fugiendo. v ¶ Circundabit omnis iſrl'. ꝛc.loquitur metaphorice et eſt ſenſus:ita ꝺeſtruemus totā illā ciuitatem ꝙ non erit aliqua reſiſtētia vñ in hebreo habet. Circūdabit oēs iſrl' ciuitati illi ſocietates.ſ.armatorū ad totum ꝓplm ꝺeſtruendum.

ret negotium.qꝛ ibat quaſi ad lauandū pannos ibidem.
d ¶ Non eñ poterant videri ꝛc.iam.n. ſciebat abſalō ꝙ erant ꝯiuncti ipſi dauid. ꝛ ideo iuſſit eos interfici.
e ¶ Qui habebat puteū in veſtibulo ſuo.i.in curia ſua ſeu atrio. f ¶ Quaſi ſiccans tipſanas.i. ordeū ꝺecorticatū

x ¶ Dixitqȝ abſalō ꝛc.ita ꝙ diſſipatum fuit ꝯſiliū achitofel cuius cā ſubditur y ¶ Domini aūt nutu diſſipatū eſt.quia domin⁹ humiliationem dauid ꝛ ei⁹ patientiam reſpexerat oculo miſericordie: ꝛ abſalō reddere volebat penam ſue malicie:totam autē ꝑdictam contitōnem narrauit chuſi. vt dauid haberet temp⁹ ſe recolligēdi in aliquo fortalicō et congregandi populū ſibi ꝺeuotū et ordināꝺi eū ad pugnandum contra abſalon.
z ¶ Et ait chuſi. Hic conſequenter tractatus cōſilij ꝑdicti renūciatur ipſi Dauid:et primo ꝺeſcribitur hui⁹ cōſilij renunciatio ſcđo ipſius achitofel digna punitio:ibi. Porro achitofel.tercō pugne dauid ꝑparatio:ibi. Dauid autem. Sētentia prime ꝑtis pȝ vſqȝ ibi.

uerſus ppl'us iſrl'a dan vſqȝ berſabee q̄ſi harena maris innumerabilis: ꝛ tu eris ī medio eoꝝ: ꝛ irruem⁹ ſuꝑ eū in quocūqȝ loco inuent⁹ fuerit ꝛ opiem⁹ eū ſic cadere ſolet ros ſuꝑ terrā: ꝛ nō relinquemus ꝺe viris qui cū eo ſunt nec vnū quidē. Qȝ ſi vrbē aliquā fuerit ingreſſus circūdabit oīs iſrl' ciuitati illi funes: ꝛ trahem⁹ eā ī torrentē vt nō repiat nec calculus quidē ex ea. Dixitqȝ abſalō ꝛ oēs viri iſrl'. Meli⁹ ē cōſilium chuſi arachite cōſilio achitofel. Dñi autē nutu diſſipatū ē ꝯſiliū achitofel vtile vt induceret dñs ſuꝑ abſalon malū. Et ait chuſi ſadoch ꝛ abiathar ſacerdotib⁹. Hoc ꝛ h̄ mō ꝯſilium ꝺedit achitofel abſalō ꝛ ſenioribus iſrl'. ꝛ ego tale ꝛ tale ꝺedi ꝯſiliū. Nūc ergo mittite cito ꝛ nūciate dauid dicētes. Ne moreris nocte hac in cāpeſtribus ꝺeſerti: ſꝫ abſqȝ dilatione tranſgredere: ne forte abſorbeat rex: ꝛ oēs ppl's qui cum eo eſt. Jonathas āt ꝛ achimaas ſtabāt iuxͣ fontē rogel. Abijt ācilla ꝛ nūciauit eis ꝛ illi ꝓfecti ſunt vt referrēt ad regē dd nunciū. Nō eñ poterant videri aut introire ciuitatē. Vidit aūt eos q̄dā puer: ꝛ indicauit abſalon. Illi vo ꝯcito gradu ingreſſi ſūt domū cuiuſdā viri ī bahurim qui hēbat puteū ī veſtibulo ſuo: ꝛ ꝺeſcēderūt ī eū. Tulit aūt mulier ꝛ expādit velamē ſuꝑ os putei q̄ſi ſiccās tipſanas ꝛ ſic latuit res. Cūqȝ veniſſent ſerui abſalō in domū ad mulierē: dixerunt Vbi eſt achimaas et ionathas. Et rñdit eis mulier. Trāſierūt feſtināter guſtata paululū aq̄. At hi q̄ querebāt cū nō repperiſſent: reuerſi ſunt in irl'm. Cūqȝ abijſſent: aſcēderūt illi ꝺe puteo: ꝛ ꝑgētes nūciauerūt regi dd ꝛ dixerūt. Surgite ꝛ trāſite cito fluuiū: qm̄ huiuſcemodi ꝺedit ꝯſiliū ꝯtra vos achitofel. Surrexit ḡ Dauid ꝛ oīs ppl's q̄ cū eo erat: ꝛ trāſierūt iordanem donec dilucēſceret anteq̄ ꝺenudaret verbū: ꝛ nec vn⁹ q̄dē reſidu⁹ fuit q̄ nō trāſiret fluuium. Porro achitofel videns ꝙ nō fuiſſet factū ꝯſiliū ſuū ſtrauit aſinū ſuū: ſurrexitqȝ ꝛ abijt in domū ſuā ꝛ in ciuitatē ſuā: et diſpoſita domo ſua ſuſpēdio interijt: et ſepult⁹ ē ī ſepulcro pr̄is ſui. Dauid aūt venit in caſtra et abſalon trāſijt iordanē ipſe ꝛ oēs viri iſrl' cum eo. Amaſam vo ꝯſtituit abſalon ꝓ ioab ſuper exercitum Amaſa aūt erat fili⁹ viri q̄ vocabat ietbra d' iezraheli q̄ ingreſſus eſt ad abigail

g ¶ Tranſierūt ꝛc. in hebreo habetur Tranſierūt riuum aquarum quod exponūt hebrei d' iordaneq̄ dicit riuus aquarū. eo ꝙ riui fontiū illi⁹ terre ꝺeſcendūt in eo: ſicut in fluuio principali. Eſt igit ſenſus. Trāſiert fluuium aq̄ꝝ.i. iā ſt ita elōgati ꝙ tranſierunt iordanē: ꝓpter qđ nunq̄ abſalō ꝺe cōſecutione eoꝝ ꝺeſperati reuerſi ſunt in irl'm. Cetera patent.
h ¶ Porro achitofel. Hic ꝯñr ponit ipſi⁹ achitofel dig. punitio.quia ꝓpter nimiā iniquitatē ſuam pmiſſus eſt a ꝺeo interficē ſeipm̄ ꝛ hoc eſt qđ dr̄.
i ¶ Videns ꝙ non fuiſſet ꝛc. ꝺe hoc fuit valde indignat⁹ eo ꝙ conſiliū chuſi approbatū fuerat ꝛ ſuū reprobatum
k ¶ Et diſpoſita domo ſua.qꝛ filijs ſuis diuiſit bona ſua.
l ¶ Suſpendio interijt. ꝑ ſeipm̄. qđ fecit non ſolum ꝓpter indignatōem ꝑdictam ſꝫ etiā qꝛ ſtulticiā abſalon ꝛ populi qui erat cū eo ꝑcipiebat: et ex hoc firmit' tenebat ꝙ dd ꝑualeret ꝛ in regnum rediret.ꝓpter qđ timebat ab eo occidi morte turpi et doloroſa: ꝛ ideo voluit mag preuenire mortem ſuam ꝑ aliam viā
m ¶ Dauid autē. Hic ꝯñr ꝺeſcribit belli ꝑparatio: q̄a dauid tranſito iordane venit ad quēdam locum fortiter munitum: ꝓpter quod vocabatur manaym. id eſt caſtra: quia iacob ibi obuiauit angelus. vt habetur Gene. xxxij. et ibi populum ad ſe venientem recollegit ꝛ ipſum ordinauit ad reſiſtendum abſalon. vt plenius habet infra.

z ¶ Nūciate dd ꝛc.hoc aūt dixit chuſi timēs ne i c⁹ abſentia achitofel ſuaderet abſalon executōē ſui conſilij: vnde vbi tranſlatio noſtra habet. a ¶ Ne abſorbeatur rex ꝛc.i.dauid.in hebreo habetur. Ne conſulatur regi.ſ.abſalon: ꝙ faciat conſilium achitofel: et ſic inueniretur dauid et eius exercitus laſſus et fatigat⁹ et ſic ꝺe facili poſſet capi rationibus predictis in conſilio achitofel. b ¶ Jonathas autē et achimaas ꝛc. expectantes extra ciuitatē rumores ꝺe domo abſalon
c ¶ Abijt ancilla. Ad hoc eñ fuit miſſa vt magis lateret negotium.

n ¶ Et abſalon trāſiuit iordanem vt caperet dd ꝯfidēs ꝺe multitudine ꝑpli cū eo exñtis. o ¶ Amaſam vo ꝯſtituit abſalon ꝓ ioab ſuꝑ exercitū. Ex q̄ patꝫ ꝙ ꝓponebat ioab occidē cū dauid. ꝛ iſte amaſa erat nepos dauid quod pꝫ ex hoc qđ ſequit' ꝺe patre eius. p ¶ Qui ingreſſus ē ad

abigail filiā naas.i.iſai pr̄is dauid. q̄ vocat⁹ eſt ieſſe iſai ⁊ naas. q Cūq̄ veniſſet dauid. Hic reuertit̄ ſcriptura ad oñdendū qualiter dauid fuit ibi receptus cum dr̄. r Sobi fili⁹ naas ⁊c. iſte naas fuit rex āmon q̄ fecit cum dauid miſcḋiam: vt dictū ē ȷ̄.x.ca. cui⁹ fili⁹ anon deturpauit nuncios dauid ꝓpter qḋ fuit ab eo interfectus: et ſobi frater ei⁹ ꝓ eo rex ↄſtitut⁹: qꝛ illud vituperiū nō fuit factum p ip̄m: et q̄a tunc dauid miſericorditer egit cū eo ideo viceuerſa dō fugiēti ꝓbuit auxiliū ↄtra abſalon: ⁊ neceſſaria ꝓut potuit miniſtrauit: et ſilr̄ āmibel ⁊ berzellai. s Stratoria et tapetia.i. neceſſaria ꝓ lecti. Cetera patent.

In ca. xvij. vbi dr̄ in poſtilla. Circūdabit oīs iſrl̄ ciuitati illi funes ⁊c. loq̄tur metaphorice.

Additio .j.

Nomo ī hebreo habet̄ ꝓprie funes ſicut in tranſlatiōe nr̄a: ⁊ ē intelligēdū metaphorice q̄i diceret ſic attraheremus illā ciuitatem vſq̄ ad torrentem ac ſi eſſet aliq̄ res mobilis q̄ p funes poſſet attrahi ⁊c.

In eod. ca. xvij. vbi dr̄ in poſtilla. Ne ↄſulat̄ regi ſcꝫ abſalon ⁊c.

Additō .ij.

Nomo ī hebreo habet̄ Ne abſorbeatur regi expſſe ⁊c.

s Igit̄ cōſiderato. hic cōſeq̄nter oñdit̄ qualit̄ abſalon dei iudicio in bello interijt. Et primo ex pte dauid deſcribit̄ ordiatō populi: ſcḋo ↄgreſſio belli: ibi. Itaq̄ egreſſus: tcio denunciatio facti: ibi. Achimaas aūt. q̄rto lamentatō filij: ibi. Cōtriſtat⁹ itaq̄. Circa primū ſciēdū q̄ ſḃm vegetiū libro de re militari: pauci bñ ordinati et ↄſtātes ſt̄ diſpoſiti ad victoriā: multitudo v̄o inordinata nō ē niſi victima parata ad cedem. ꝓpter hoc dauid expertus in rebus bellicis p̄p̄lm ſuum qui paru⁹ erat ↄpatiue diligenter ordinauit: ⁊ h̄ eſt qḋ dr̄. b Conſtituit ſup eos tribunos. quoꝝ q̄libet ꝑerat mille bellatoribus. c Et centu. p̄ſidi. centuꝫ. d Et dedit populi terciam ꝑtem. qꝛ de toto p̄p̄lo fecit tres acies. e Egre

filiā naas ſororē ſaruie que fuit mr̄ ioab. Et caſtrametat⁹ ē iſrl̄ cū abſalō in terra galaad. q Cunq̄ veniſſet dō in caſtra: r ſobi fili⁹ naas de rabbath filioꝝ āmō et machir fili⁹ āmihel ď lodabar ⁊ berzellai galaadites ď rogeli obtulerūt ei s ſtratoria ⁊ tapetia ⁊ vaſa fictilia frumentū ⁊ ordeū ⁊ farinā ⁊ polentā ⁊ fabā ⁊ lentē ⁊ frixuꝫ oleo cicer ⁊ mel ⁊ butirum: oues ⁊ pigues vitulos dederunt q̄ dō ⁊ pp̄lo qui cū eo erat ad veſcēdū. Suſpicati enī ſūt pp̄lm fame ⁊ ſiti fatigari in deſerto. Ca. xviij.

a Igitur cōſiderato dō pp̄lo ſuo b ↄſtituit ſuꝑ eū tribunos c ⁊ cēturiōes d ⁊ dedit pp̄li terciā ꝑtē ſḃ manu ioab: ⁊ terciā ꝑtē ſḃ manu abiſai filij ſaruie fratris ioab: ⁊ terciā ꝑteꝫ ſub mãu ethei q̄ erat de geth. Dixitq̄ rex ad pp̄lm. e Egrediar ⁊ ego vobiſcū. f Et r̄ndit populus. Nō exibis. Siue enī fugerim⁹ non magnoꝑe ad eos de nobis ꝑtinebit: ſiue media ꝑs ceciderit e nobis nō ſatis curabūt: qꝛ tu vn⁹ ſol⁹ ꝓ decē milib⁹ ↄputaris g Meli⁹ ē igit̄ vt ſis nobis in vrbe preſidio. Ad quos rex ait. Qḋ vob̄ vr̄ rectū h̄ faciam. h Stetit ḡ rex iux̄ portā. Egrediebaturq̄ pp̄ls ꝑ turmas ſuas cēteni et milleni: i Et p̄cepit rex ioab ⁊ abiſai ⁊ ethei dicēs. Seruate mihi pueꝝ abſalō. k Et oīs populus audiebat p̄cipientē regē cūctꝭ pncipib⁹ ꝓ abſalon. l Itaq̄ egreſſus ē pp̄ls in cāpū ↄ iſrl̄. ⁊ factū ē pliū in ſaltu m ephraiꝫ. Et ceſus ē ibi pp̄ls iſrl̄ ab exercitu dauid. Factaq̄ ē plaga magna in die illa viginti miliuꝫ. Fuit āt ibi pliū diſꝑſū ſuꝑ facieꝫ oīs t̄re: n ⁊ mlt̄o plr̄es erāt q̄s ſalt⁹ ↄſūpſerat de pp̄lo q̄ hi quos vorauerat gladius in die illa. o Accidit aūt vt occurrēt abſalō ſeruis dō inſidens mulo. Cūq̄ ingreſſus fuiſſꝫ mul⁹ ſubter ↄdēſā q̄rcū ⁊ magnā: p adheſit caput ei⁹ quercui et illo ſuſpenſo īnt̄ celū et terrā mul⁹ cui inſederat ꝑtrāſiuit. Vidit āt h̄ quiſpiā: et nūciauit ioab dicēs. Vidi abſalō pēdere de quercu. Et ait ioab viro q̄ nūciauerat ei. Si vidiſti q̄re nō ↄfodiſti eū cuꝫ terra et ego dediſſem tibi decem argēti ſiclos et vnū baltheum. Qui dixit ad ioab. Si appēderes in manib⁹ meis mille argēteos: neq̄q̄ mitterē manū meā i filiū regis. Audiētib⁹ eī nobis p̄cepit rex tibi et abiſai ⁊ ethei dicēs. Cuſtodite mihi puerū abſalon. Sꝫ et ſi feciſſem ↄ aīaꝫ meaꝫ audacter neq̄q̄ h̄ regē latē potuiſſet. ⁊ tu ſtares ex aduerſo. Et ait ioab: q Non ſic tu vis: r ſꝫ aggredi

diar ⁊ ego vobiſcū. qꝛ volebat eſſe ď primis ad laborē ⁊ ꝑicula. f Nō exibis. cui⁹ rō ſubdit̄. Siue.n. fugerim⁹ ⁊c. q.d. paꝝ curāt de nobis: qꝛ te ſolū q̄rūt. g Meli⁹ ē igit̄ vt ſis nobis in vrbe p̄ſidio. vt ſi debellati fuerimus poſſimus ibi habere refugium vt poſſit ibi iteꝝ exercit⁹ ↄgregari. h Stetit ḡ rex iuxta portaꝫ: vt videꝫ qualiter exirēt ordinate et eos aiaret ad fortiter prēliandū. i Seruate mihi puerum abſalon. ſ. viuū ſi ei p̄ualebitis: hoc dicebat dō ne moreret̄ i peccato mortali ꝑſequēdo patreꝫ ꝓpriū ⁊ ſic etnaliter dānaret̄. k Et oīs pp̄ls audiebat. h̄ faciebat rex: vt nullus eū interficeret. l Itaq̄ egreſſus ē. Hic ↄſnter deſcribit̄ ↄgreſſus belli: ⁊ notat̄ loc⁹ cū dicit̄. m In ſaltu ephraiꝫ .i. ꝓpe ſaltū illū qꝛ pugnabat in cāpo plano non in nemore. Sed q̄ritur hic quō vocabatur ſaltus ephrai cū n̄ eēt in ſorte ephraiꝫ ſ3 vltra iordanē vtꝫ ex p̄dictis. Dicēdū q̄ erat ex oppoſito ſortis ephraim: ita q̄ iordaiſ fluui⁹ tm̄ erat intermedi⁹. ⁊ ex hoc ſorti⁹ ē iſtō nomē. n Et mlt̄o plures ⁊c. quia ibi erant fouee magne. vtꝫ ex hoc qḋ.j.dr̄. q̄ abſalon fuit ꝓiectus in foueā magnā ⁊ in foueis illis fugiētes de exercitu abſalon ceciderūt et mortui ſunt. Dicūt etiam hebrei q̄ in illo ſaltu erant fere terribiles: que multos de illo exercitu fugiētes ⁊ intrantes ſaltū occiderūt. o Accidit aūt ⁊c. qꝛ fugientes de p̄lio vagant̄ incerti ⁊ frequēter incidūt in illos quos fugere intēdūt. p Adheſit caput ⁊c. quia videns ſuos deuictos ad fugiēdū expediti⁹ depoſuerat galeam. ⁊ ſic per capillos ſuos q̄ multi erant: vt dictū eſt ſupra. xiiij. ca. retētus eſt frondibus quercus. Cetera patent vſq̄ ibi. q Non ſicut tu vis. Abſalon ſeruabit̄ viuus. r Sed aggre

ar eū coraꝫ te. Tulit ergo ioab
tres lāceas ī manu ſua ꝛ in-
fixit eas in corde Abſalon.
Cumq adhuc palpitaret:
herēs ī quercu: cucurrerunt
decē iuuenes armigeri io-
ab: ꝛ ꝑcutientes interfecerūt
euꝫ. Cecinit aūt ioab buccīa
ꝛ retinuit ppl'm ne ꝑſeque-
ret fugiētē iſrl' volēs parce
re multitudini. [o]Et tulerūt
abſalon ꝛ ꝓiecerūt eū ī ſal-
tu in foueā grandē: [p]ꝛ ꝯpor-
tauerūt ſup eū aceruū lapi-
dū magnū nimis. Oīs autē
iſrl' fugit in tabernacła ſua
[q]Porro abſalon erexerat ſi-
bi cū adhuc viueret titulū
qui ē in valle regis. [r]Dixe-
rat em̄. Nō habeo filiū et hoc
erit monimentuꝫ nois mei.
Vocauitq titulū nomine
ſuo: [y]ꝛ appellat manꝰ abſa-
lon vſq ad hanc diē. [z]Achi
maas aūt filius ſadoch ait.
Currā et nunciabo regi: qr
iudiciū fecerit ei deꝰ de ma-
nu inimicoꝝ eiꝰ. Ad quē io
ab dixit. Nō eris nūcius in
hac die: [a]ſed nūciabis in alia
Hodie nolo te nūciare. Fili
us em̄ regꝭ ē mortuꝰ. Et ait
ioab chuſi. Vade: ꝛ nuncia
regi que vidiſti. Adorauit
chuſi ioab ꝛ cucurrit. [b]Rur
ſus aūt achimaas filius ſa-
doch: dixit ad ioab. Quid
impedit ſi etiā ego curro pꝰ
chuſi. Dixitq ei ioab: quid
vis currere fili mi: Veihuc
Nō eris boni nūcij baiulꝰ.
Qui rñdit. Quid em̄ ſi cu-
currero? Et ait ei. Curre.
Currens ergo achimaas ꝑ
viā ꝯpendij trāſiuit chuſi.
Dauid aūt ſedebat int' du-
as portas. Speculator vo

qui erat in faſtigio porte ſu
per murū: eleuās oculos vi
dit hominē currētē ſolū: et
exclamans indicauit regi.
Dixitq rex. [c]Si ſolus ē bo-
nus eſt nūciꝰ in ore eiꝰ. Pro-
ꝑante aūt illo et accedente
ꝓpiꝰ vidit ſpeculator hoīē
alteꝝ currētē: ꝛ vociferans
in culmine ait. Apparet mi
hi alt' hō: currēs ſolꝰ. Dixit-
q rex. Et iſte bonꝰ ē nūciꝰ.
[d]Speculator aūt ꝯtemplor
ait curſuꝫ prioris qſi curſum
achimaas filij ſadoch. Et
ait rex. Vir bonꝰ ē: ꝛ nūciuꝫ
portās bonū venit. Clamās
autē achimaas dixit ad re-
gem. Salue rex. Et adorās
regem corā eo ꝓnꝰ in terram
ait. Bñdictus dñs deꝰ tuꝰ q
ꝯcluſit hoīes q leuauerunt
manꝰ ſuas ꝯtra dñm meum
regē. Et ait rex. Eſt ne pax
puero abſalō. Dixitq achi-
maas. [e]Vidi tumultū ma-
gnū cū mitteret ioab ſeruꝰ
tuꝰ o rex me ſeruū neſcio aliđ
Ad quem rex: [f]tranſi ait: et
ſta hic. Cūq ille trāſiſſet et
ſtaret: apparuit chuſi. Et ve-
niēs ait. Bonum apporto
nūciū dñe mi rex. [g]Iudica-
uit ei ꝓ te dñs hodie de ma-
nu oīm q ſurrexerūt ꝯtra te
Dixit aūt rex ad chuſi. Eſt
ne pax puero abſalon. Cui
rñdens chuſi: [h]fiāt inqt ſic
puer inimici dñi mei regis.
et vniuerſi q ꝯſurgūt aduer
ſus eū in malū. [i]Cōtriſtatꝰ
itaq rex [k]aſcēdit cenaculuꝫ
porte et fleuit. Et ſic loqba
tur vadēs. [l]Fili mi abſalon
[m]abſalon fili mi. Quis mi-
hi tribuat vt ego moriar ꝓ te.
Abſalon fili mi: fili mi ab-

diar eū interficiendo. s Et tulerūt abſalon ꝛc. Ex
quo pꝫ qđ dictū eſt q in illo ſaltu erāt fouee magne.
t Et ꝯportauerūt ꝛc. Hoc fecerūt ſcḋm legē Deutro. xxi.
vbi ꝑcipit filiꝰ ꝯtumax a ꝑplo lapidari. Iſte aūt nō ſo-
lum erat ꝯtumax ſed etiā manifeſte ꝑſequebatur prēm
ꝛ iō nō ſolū erat
dignꝰ a gladio
ꝑimi. ſed etiā a po
pulo lapidari.
v Porro ab-
ſalon erexe. cuꝫ
adhuc vi. titulū
dicit ioſephꝰ q
fecerat ſtatuam
marmoreā ad
ſui memoriā im
poſterū. Alij di
cunt q fecerat
quoddam edifi
ciū notabile ꝛ al
tū ad eūdē finē.
x Dixerat em̄
nō habeo filiuꝫ
ſed .xiiij. ca. dcm̄ ē
q habuit tres fi
lios ꝛ ideo dicē-
dū ē q erāt mor
tui vel inepti ad
regnādū pꝰ ipm
y Et appellat
manꝰ abſalon .i.
opꝰ eiꝰ memo-
ria dignū. Ma-
nus eī ē organū
organoꝝ vt ha-
bet .iij. de aīa. et
iō ꝑ eaꝫ ſignant
opa ꝛ marie ſo-
lēnia et memo-
ria digna.
z Achimaas
aūt. Hic ꝯñr de
ſcribit denunci-
atio facti. quia
achimaas zelās
ꝓ dauid deſide-
rabat victoriaꝫ
ſuoꝝ nunciare
ſed ioab impedie-
bat dicens. Nō
eris nūciꝰ ī hac
die. a Sed
nūciabis in alia
ſ. de alia victoria
futura que ma-
gis placebit re-
gi. ſciebat em̄ io-
ab dauid đ mor
te abſalon tur-
bari: et ideo no-
lebat iſtum quē
diligebat rumo
res iſtos porta-
re, ꝓpter qđ mi-
ſit aliuꝫ. ſ. chuſi
Sciendū tñ q
iſte chuſi nō erat
de quo dictū eſt
capitulo prece-
dēti q erat ami
cus et conſiliari
us dauid: tuꝫ qr
tantus hō ad hoc nō mitteret ſicut curſor: tū qr nō fu
erat in bello: ſed fuit alius eiuſdē nois ꝛ de humili plebe.
b Rurſus aūt achimaas ꝛc. qr omībꝰ modis volebat
currere ad dauid, ꝓpter eiꝰ importunitatē ꝑmiſit hoc io-
ab marie qr credebat ꝓbabiliter q chuſi ꝑueniſſet ꝛ mor-
tem abſalon nūciaſſet. c Si ſolꝰ bonꝰ ē nūcius in ore
eius. illi em̄ q reuer-
tunt de ꝑlio fugiti-
ui nō veniūt ſoli. ſed
turmati. victores
aūt remanēt. quia
ſūt intēti ad rapiē-
duꝫ ſpolia deuicto-
rū: ꝛ iō ex hoc q erat
ſolꝰ bene ꝯiectura
uit dđ q erat euen
tus ꝓſperi nunciꝰ
ꝛ eodeꝫ mō de alio
ipm ſequente.
d Contēplor ait
curſum prioris ꝛc. iā
em̄ erat ita ꝓpe q
poterat ꝑſonā cur
rentis diſcernere.
Cetera patēt vſq
ibi. e Vidi tu-
multum magnum
Alij libri hñt. Tu
multū et male: quia
hebraica veritas ꝛ
libri correcti hñt.
Tumultū: et acci-
pit hic: vidi ꝓ au-
diui: ſicut Exo. xix.
Cunctꝰ aūt ꝑplꝰ vi
debat voces .i. au-
diebat. q.d. tantus
erat ibi tumultus
q ego nō potui au-
dire ſeu ꝑcipere quid
eēt factū de abſalō
ſed mētiebat ne regē
offenderet: qr vide
rat ipm mortuū. ſed
nūciauit tñ victori
am q erat bonū nū
ciū. f Trāſi ait
ꝛ ſta hic donec au-
diamꝰ qđ dicet cur
ſor alius. g Iu
dicauit hodie ꝓ te
dñs. tuos aduerſa
rios debellando.
h Fiāt inqt ſicut
puer ꝛc. ꝑ hoc intelle
xit rex abſalon eſſe
mortuū qr ꝑ talem
modum loquendi
mors alicuius nū-
ciabat coiter.
i Cōtriſtatꝰ itaq
rex. Hic vltio ponit
lamētatio filij cuꝫ
di. k Aſcendit
cenaculuꝫ porte .i.
ſolariuꝫ vt in loco
ſeqſtrato ab alijs
fleret ꝛ plāgeret fili
um ſuū dicens.
l Fili mi abſalon
ꝛc. Plangebat em̄
mortē eiꝰ ſpūalem
quia mortuus erat
in pctō mortali: actualiter ꝑſeqndo prēꝫ: ꝛ ꝓpē hoc vbū

m Abſalon fili mi. Ponit̄ hic ſex vicibus quater in hoc ca. ⁊ bis in ſequēti ꝓpter. vj. ꝯditōes pene gehēne: q̄z ibi ē pena dāni: ⁊ pena ſenſus ſtridor dentiū: ⁊ fletus: exteriores tenebre: ⁊ duratio ſine fine. Moraliter exponēdo abſalon ꝑſequēs dauid ⁊ viros ei⁹ tyrannū ſignificat ſimpliciū oppreſſorē. cui⁹ caput adheret q̄r cui mūdi ſublimia appetendo. Trib⁹ lanceis ꝯfigitur triplici ꝯcupiſcētie aſſentiēdo. in foueā ꝓijcitur ad inferos deſcendendo.

In ca. xviij. vbi dr̄ in poſtilla. Sciēdū tn̄ q̄ iſte chuſi n̄ erat ille de quo dictū eſt ꝑce. capi.

Additio.

In hebreo noīa iſtorū ſūt diuerſa Naz ille amic⁹ dd̄ vocat̄ Chuſai. iſte aūt vocat̄ chuſi: et ex vicio trāſlatorū ſeu ſcⁱptorꝫ vocat⁹ ē vterq̄ chuſi. Chuſi āt i hebreo ē equiuocū. vno mō ſignificat idē q̄d ethiops alio mō ē nomē ꝓpriū. q̄ iſtorꝫ modorū accipiat̄ in hoc ca. nō bn̄ ex lr̄a cōꝓbatur.

Ca. xix.

Nunciatū ē. Hic ꝯſeq̄nter oſtenditur qualit̄ dauid in regnum ſuū rediit vn̄ primo deſcribit̄ ipſius dauid ꝯſolatio. ſcd̄o ꝯſolati reuocatō ibi. Oīs q̄z ꝑpl's. tercio renouati reductio: ibi. Et reuerſus eſt rex. q̄r to reducentiū concertatō: ibi. Omīs aūt ꝑpl's iuda. Circa primum dr̄.

... ſalon.

Ca. xix.

Nunciatū ē aūt ioab q̄ rex fleret et lugeret filiū ſuū ⁊ verſa eſt victoria in luctū in die illa omī ꝑpl'o Audiuit eī ꝑpl's ī die illa dici: dolꝫ rex ſuꝑ filio ſuo [b] Et declinauit ꝑpl's ī die illa ingredi ciuitatē quō declinare ſolet ꝑpl's vſus ⁊ fugiēs de ꝑlio. Porro rex operuit caput ſuū: ⁊ clamabat voce mag̃: Fili mi abſalō: abſalon fili mi. Ingreſſus ḡ ioab ad regē i domū dixit. [c] Cōfudiſti hodie vult⁹ oīm ſeruorꝫ tuorū q̄ ſaluā fecerūt aīaz tuā ⁊ aīam filiorum tuorum ⁊ filiarum tuarꝫ: ⁊ aīam vxorū tuarꝫ et aīam ꝯcubinarum. tuarꝫ. [d] Diligis odientes te: ⁊ odio habes diligentes te. Et oñdiſti hodie q̄z nō cures de ducibus tuis ⁊ ſeruis tuis: ⁊ vere cognoui modo: q̄z ſi abſalon viueret ⁊ oēs nos occubuiſſem⁹ tūc placeret tibi. [e] Nūc igr̄ ſurge [f] ⁊ ꝓcede [g] ⁊ alloquēs ſatiſfac ſeruis tuis. [h] Iuro enim tibi ꝑ dn̄m q̄ ſi nō exieris [i] ne vn⁹ quidem remāſurus ſit tecū nocte hac et peius erit h̄ tibi: q̄ omnia mala que venerunt ſuꝑ te ab adoleſcentia tua vſq̄ in pn̄s. [k] Surrexit ergo rex: [l] ⁊ ſedit ī porta. Et oī ꝑpl'o nūciatū ē q̄ rex ſederet ī porta. Uenit q̄z vniuerſa mltitudo corā rege: [m] iſrl' aūt fugit in tabnacula ſua. [n] Omnis q̄z ꝑpl's certabat ī cunctis tribub⁹ iſrl' dicens [o] Rex liberauit nos de manu inimicorꝫ nr̄orꝫ: ipſe ſaluauit nos de manu philiſtinorꝫ: [p] et nūc fugit de t̄ra ꝓpter abſalon. Abſalon aūt quē vnxim⁹ ſuꝑ nos: mortuus ē in bello. [q] Uſq̄ q̄ ſiletis [r] ⁊ n̄ r̄ducitꝫ regē: [s] Et ꝯſiliū toti⁹ iſrl' venit ad regē. Rex ꝟo dauid miſit ad ſadoch ⁊ abiathar ſacerdotes dicēs Loq̄mini ad maiores natu iuda dicentes. Cur venitis nouiſſimi ad reducendum regeꝫ in domū ſuā. Sermo aūt oīs iſrl' ꝑuenerat ad regem in domo ei⁹: q̄z dixerat rex. Hec dicetis ad populū Fratres mei vos: [t] os meum et caro mea vos. Quare nouiſſimi reducitis regē. [v] Et amaſe dicite. Nōne os meū es et caro mea. [x] Hec faciat mihi deus: ⁊ h̄ addat: ſi non [y] mgr̄ militie fuerꝫ corāꝫ me omni tempore ꝓ ioab. [z] Et

ı Et ſ... Israel aūt fugit. ſcꝫ illi qui erāt cū abſalō. n Omis q̄z ꝑpl's. Hic cōſequenter deſcribit̄ ipſius dauid reuocatio: q̄z ꝑplus q̄ fuerat cū abſalon videbat ſe deceptum: adeo dicebat.

⁊ cōi: vt poſſet oēs venīētes amicabilr̄ recipe ⁊ gr̄oſe alloqui: et ſic recollegit ꝑplm. m Iſrael aūt fugit. ſcꝫ illi qui erāt cū abſalō. n Omīs q̄z ꝑpl's. Hic cōſequenter deſcribit̄ ipſius dauid reuocatio: q̄z ꝑplus q̄ fuerat cū abſalon videbat ſe deceptum: adeo dicebat.

o Rex liberauit nos. ſ. dauid q̄ ꝑplm iſrl' de inimicis ſuis exn̄tibus per circuitū liberauit: vt ꝑꝫ ex ſupra dictis viij. ca.

p Et nūc fugit de t̄ra. i. de vrbe regia. ꝓpt̄ abſalon c⁹ mala r̄ducebant ad memoriam in fedatōe patris. ⁊ ei⁹ ꝑſecutione. q. d. indignū ē q̄ ꝓ ipō fugiat.

q Uſq̄ quō ſiletꝭ. a recognitōne culpe ⁊ petitiōe venie

r Et nō reducitis regē ad locum ſuuꝫ honorifice.

s Et ꝯſiliū totius iſrl' venit ad regē: q̄z ꝑ nuncios certos ⁊ ſolēnes ſignificata fuer̄t ſibi iſta. q̄bus auditis rex miſit ad viros iuda q̄ fuerant cū abſalon: vt cēnt de ꝑmis ad ipm reducendū. Et hoc eīn q̄ erant de tribu dd̄ verecūdabant̄ apparere i ꝯſpctū eius q̄z plus ſibī forefecerant q̄ extranei: ⁊ ideo dd̄ hoc aduertens mādauit ꝑ eis vt venirēt ſecure q̄z paratus erat remittē cuius rōneꝫ tāgit.

a Nunciatuꝫ eſt aūt ioab. ab illis q̄ formidabant redire ad domū regis ꝓpter eius luctuꝫ: vn̄ ſubditur. b Et declinauit ꝑpl's ⁊c. ⁊ ideo iminebat ꝑiculum ne ꝑpl's indignat⁹ ꝯtra dauid faceret ſibi aliū regē quod aduertēs ioab reꝑhendit eū acrit̄. d. c Cōfudiſti hodie vultus ⁊c. cuꝫ tn̄ deberes eos honorare ⁊ ꝯgaudere de victoria in q̄ poſuerūt ſe ꝑiculo ꝓ te. d Diligis odientes te. i. tu oñdis hoc ꝑ ſignuꝫ lugendo abſalon aduerſariū tuum. e Nūc igit̄ ſurge de luctu. f Et ꝓcede. ad recipiendū bellatores tuos honorifice.

g Et alloquens ſatiſfac ſeruis tuis ꝓmittēdo eis honores ⁊ ꝑmia ꝓ victoria. h Iuro eīn tibi ꝑ dn̄m. q̄ſi de re certa: q̄ ſi nō exieris ad ſatiſfaciendū eis modo ꝑdicto i Ne vn⁹ quidē remanſurus ⁊c. q̄z illi q̄ pugnauerūt ꝓ te ꝯtra abſalon recedēt a te ⁊ inuenient alijs ad faciendū regem. ſuꝑ totum ꝑplm: ⁊ tu remanebis ſolus ab oibus derelictus. k Surrexit ergo rex. de luctu acq̄eſcēs rationabili reꝑhenſioi. l Et ſedit in porta. in loco patenti.

t Os meum ⁊ caro mea vos. q. d. nō poſſem vos odire: q̄z hoc eſſet ꝯ̄ me. v Et amaſe dicite. iſte inter oēs plus peccauerat: q̄z fuit princeps exercitus abſalon: vt h̄r ſ. xvij. c. cuꝫ tn̄ eſſet nepos dauid ⁊ iō ipm ſpāliter nominauit ſicut ⁊ xp̄c poſt reſurrectōeꝫ ſuā ꝑ angelū expreſſit ſpecialiter petrum dicēs. Dicite diſcipulis ſuis et petro. Marci. xvj. q̄z ꝓpter xp̄i negatōeꝫ nō fuiſſet auſus inter diſcipulos ꝯparere: niſi fuiſſet ſpāliter noīatus.

x Hec faciet mihi deus ⁊c. i. maiora mala q̄ ſuſtinuerim in perſecutōne abſalon.

y Si nō magiſter militie fueris omni tempore corāꝫ me ꝓ ioab. Aliq̄ libri h̄nt poſt ioab. i. ſb ioab. Dictō ē hebraica que ibi ponit̄ aliquādo ſignat ꝓ: aliquando ſub: tn̄ eſt eadem ſententia. quia dauid nō intendebat amouere ioab de ſuo officio: ſed q̄ iſte ſuppleret vices eius pro tempe ⁊ loco vbi videret̄ expedire.

z Et inclinauit cor omnium virorum iuda ad ſeper

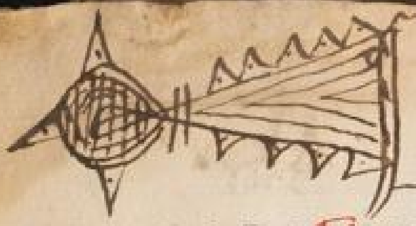

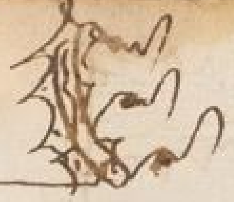

suū benignū mandatū. b Miſerūtq; ad regē. Hic
pn̄ter deſcribit ipſius renouati reductio: vbi interpo-
nit benignitas dauid in ſemei obuiatōne: ſcd̄o ei⁹ ine-
q̄litas in hereditatis miphiboſeth diuiſione: ibi. Mi-
phiboſeth quoq;. tercio eius curialitas in berzellai li-
centiatione: ibi.
Berzellai quo-
q;. Circa primū
di. b Miſe-
runtq; ad regē
ſcz viri iuda.
c Et ois iuda
venit in galgala
.i. tribus iuda:
vt occurrerz re-
gi et traduceret
eum iordanē in
nauibus ad hoc
paratis ab ipſis
vt dicunt aliqui
Alij aūt dicunt
ꝙ iſta traductō
intelligit̄ ꝑ hoc
qd̄ viri iuda trā
ſiert iordanē aū
regē in eq̄s: ad
explorādū vbi
aq̄ eēt bn̄ vada
bilis. d Fe-
ſtinauit aūt ſe-
mei. vt apd̄ da-
uid inuenirz mi
ſericordiam.
e Et irrūpen-
tes iordanē. trā
ſeuntes ad ripā
oppoſitā in qua
adhuc erat da-
uid vt ſibi ſerui-
rent in tranſitu
Cetera patēt vſ
q; ibi. f Nū
quid ꝓ his verb̄
nō occidetur ſe-
mei. q. d. magnū
malū eſſet ſi vi-
uus euaderet:
q2 icurrerat cri-
mē leſe maieſta-
tis. g Cur
efficimini m̄ ho
dici ſathā. q2 ſi
dauid eū ſtatim
occidi ꝑmiſiſſet
alij q̄ cū abſalō
fuerāt in pſeq̄n
do dauid timu-
iſſet ſibi: 7 illi q̄
nondū venerāt
retroceſſiſſent: 7
forte aliqui q̄ iā
venerāt occulte
receſſiſſent: 7 ſic
eius occiſio potuiſſet eē occaſio magne ſciſſiōis 7 ma
gni mali ꝯtra dauid. b Nō morieris. iurauitq; ei
Sed videt̄ qd̄ dauid iſtd̄ iuramentū fregerit. q2 iniū-
xit filio ſuo ſalomoni de morte ei⁹ vt habet̄. .iij. li. ij. c.
Dicendum ꝙ dauid non iurauit niſi ꝙ non moreret̄
tūc et ꝓ illa cauſa tm̄. ſed quia erat homo ſeditioſus
monuit dauid filiū ſuum: vt contra hoc poneret cau-
telam. d. Tu aūt vir ſapiens es et ſciens que facies ei.
vt ibidem hr̄. ꝓpter qd̄ ſalomon inhibuit ei ſub pena
mortis ne exiret hieruſalē ꝯcludendo ſibi viaz facien-
di colligatōnes. 7 ꝓpter tranſgreſſionem hui⁹ ꝓcepti fu
it mortuus: dauid etiā bn̄ cogitabat ꝙ cautelam ſibi im-
poſitā nō ſeruaret: 7 ſic morte de nouo incurreret.
i Miphiboſeth. Hic oñditur inequalitas dauid in he-
reditatis miphiboſeth diuiſione cum dr̄. Miphiboſeth
quoq; fili⁹ ſaul. i.
nepoſ. Alij libri ha
bent. Filius iona-
than filij ſaul. Sed
veritas hebraica 7
libri correcti nō ha
bent. Dauid ei nō
fuit tūc recordat⁹
amicicie ionathan
pr̄is miphiboſeth
Si em̄ fuiſſz recor-
datus medietatez
hereditatis ſue ſer-
uo ſuo nō dediſſet.
k Intōſa barba.
in hebreo hr̄. In-
cōpoſita barba. q2
illo tp̄e nō tōdebat
barbam filij iſrael
ꝑut hr̄ .ij. r. capi. de
nuncijs dauid.
l Veſteſq; ſu. nō
lau. in ſignū triſti-
cie ꝓpter fugā dd̄.
Ex q̄ pz verum qd̄
dcm̄ eſt .ij. xvj. ca. ſ.
ꝙ ſiba ſeruus ſuus
falſo diffamauerat
eū apud dauid. Ce
tera patēt vſq; ibi.
m Quid vltra lo
queris. q. d. pro ni-
hilo: q2 dictum me
um non retractabo
totalr̄. retractauit
tn̄ in ptē dicens.
n Tu 7 ſiba diui-
dite poſſeſſiones.
iniuſte concedens
ſeruo ſuo medieta-
tez hereditatis ſue
ꝓpter qd̄ regnum
eius poſtea fuit di-
uiſum tempore ro-
boam nepotis ſui:
ꝑut dictū fuit ple-
nius .iij. li. ij. capi.
Hic aūt aduerten-
dum quātū adula-
tores et detracto-
res ſunt periculoſi
principibus q2 da
uid tam ſanctus et
iuſtus verbis ſibe
adulatoris 7 detra
ctoris vt patet ex
ꝓdictis fuit ita ca-
ptus et inuolutus
ꝙ hereditatem miphiboſeth domini ſui ei conceſſit i ab-
ſentia miphiboſeth: et eo non audito: et ꝙ peius eſt poſt-
q̄ȝ audiuit miphiboſeth ſe vere excuſantem: vt patz ꝑ ꝓ-
dicta non retractauit dictum ſuum iniuſtum totalit̄: ſed
ſeruum ſuum peſſimum fecit equalem domino: quem tn̄
debuiſſet ſuſpendiſſe ꝓpter falſam accuſationem domini
ſui de crimine leſe maieſtatis.
o Berzellai quoq;. Hic conſequenter oſtenditur grati
tudo dauid erga berzellai qui ſibi neceſſaria ꝓ parte mi-
niſtrauerat vtz ex ꝓdictis: et cum vſq; ad iordanem con

inclinauit cor oīm virorum
iuda q̄ſi viri vni⁹. b Miſerūt
q; ad regē dicētes. Reuerte
re tu et oms̄ ſerui tui. Et re
uerſus eſt rex. Et veīt vſq;
iordanē. c Et oīs iuda venit
vſq; ī galgala vt occurreret
regi 7 trāſducēt eū iordanē
d Feſtinauit autē ſemei fili⁹
gera filij gemi de bahurim
7 deſcēdit cū viris iuda in
occurſum regis dd̄ cū mil-
le viris de beniamin: 7 ſiba
puer de domo ſaul 7 quinde
cim filij ei⁹ ac. xx. ſerui erāt
cū eo. e Et irrūpētes iorda-
nē aū regē trāſiert vada vt
trāſduceret domū reg̃ 7 fa-
ceret iux̄ iuſſionem ei⁹. Se-
mei aūt fili⁹ gera ꝓſtrat⁹ co-
rā rege cū iā trāſiſſet iorda-
nē dixit ad eū. Ne reputes
mihi dn̄e mi iniq̄tatez neq;
memineris iniuriarū ſerui
tui in die q̄ egreſſus es dn̄e
mi rex de hirlm̄ neq; ponas
rex ī corde tuo. Agnoſco ei
ſeru⁹ tu⁹ peccatū meū et id-
circo hodie prim⁹ veni de oī
domo ioſeph: deſcēdiq; ī oc
curſuz dn̄i mei reg̃. Rn̄dēs
vo abiſai filius ſaruie dixit
f Nūq̄d ꝓ his verb̄ nō occi-
det̄ ſemei q̄ maledixit chri-
ſto dn̄i. Et ait dauid. Quid
mihi et vobis filij ſaruie.
g Cur efficimini mihi ho-
die in ſathan. Ergo ne ho-
die interficiet̄ vir in iſrael.
An ignoro hodie me factū

regem ſup̄ iſrl̄. Et ait rex ſe-
mei. h Nō morieris. Iura-
uitq; ei. Miphiboſeth q̄ȝ fi
lius ſaul deſcendit in occur
ſum reg̃ illotis pedib⁹ k 7 in-
tōſa barba. l veſteſq; ſuas n̄
lauerat a die q̄ egreſſus fue
rat rex vſq; ad diē reuerſio-
nis ei⁹ in pace. Cūq; occur-
riſſet regi: dixit ei rex. Qua
re non veniſti mecū miphi-
boſeth. Et rn̄dēs ait. Dn̄e
mi rex ſeru⁹ me⁹ cōtēpſit me
Dixitq; ei ego famul⁹ tuus
vt ſternerēt mihi aſinū 7 de
ſcēdēs abirē cū rege. Clau-
dus em̄ ſuz ſeru⁹ tu⁹. Inſup̄
et accuſauit me ſeruū tuuz
ad te dn̄m meū regē. Tu āt
dn̄e mi rex ſicut angelus dei
es: fac qd̄ placitum eſt tibi.
Neq; ei fuit dom⁹ pr̄is mei
niſi morti obnoxia domino
meo regi: tu āt poſuiſti me
ſeruū tuū inē ꝯuiuas men-
ſe tue. Quid ḡ habeo iuſte
querele: aut q̄d poſſum vl-
tra vociferari ad regē. Ait
ḡ ei rex m Quid vltra loque
ris. Fixū eſt qd̄ locut⁹ ſum.
n Tu 7 ſiba diuidite poſſeſ-
ſiones. Rn̄ditq; miphibo-
ſeth regi. Etiā cūcta accipi
at poſtq̄ reuerſus ē dn̄s me⁹
rex pacifice in domuz ſuam.
o Berzellai quoq; galaadi-
tes ſenex valde deſcēdens d̄
rogelim trāſduxit regē ior-
danē pat⁹ etiā vltra fluuiū
ꝓſeq̄ eū. Erat aūt berzellai

duxerat cui dauid obtulit p̄mia ꝛ honores: ſi vellꝫ ire hie
ruſalē ſecū: ſꝫ excuſauit ſe ꝓpter ſenectutē. d. ¶ p ❡ Quot
ſunt dies ānoꝝ vite mee. q. d. tp̄s eſt ꝙ ego cogite de mor
te: nō de honorib⁹ aut delicijs qḋ ē ꝯtra ſenes ſe ingeren-
tes curis magnatoꝝ: miſit tn̄ filiū ſuū cū dd. d. ¶ q ❡ Eſt
aūt ſeru⁹ tuus cha-
maā. ita ꝙ dꝫ ſcribi
ꝑ m. in medio et in
fine. ¶ r ❡ Ipſe va-
dat tecū. ipſe eſt. n.
iuuenis ꝛ poterit ad-
diſcere ea q̄ ſūt vir
tutis ꝛ honorꝭ. No
tandū ē ſꝫ ꝙ in cu-
ria dauid erāt can
tores ꝛ cātatrices
inſtrumētis ꝛ voci
bus hūanis: talib⁹
eīm licitū ē vti mo-
derate: q꞉ ſicut mē-
bra corpis indigēt
quiete ꝛ recreatiōe
ita et vires aiales:
ad qḋ multuꝫ facit
melodia.
¶ s ❡ Et oſculat⁹ eſt
rex berzellai .i. ſignū
magne amicicie.
¶ t ❡ Et benedixit ei.
imp̄cans ei bona vi
te p̄ſētis ꝛ future.
v ❡ Omnis aūt pp̄ls.
Supraposita ē ip
ſius regis reductio.
Hic dn̄r p⁹ inꝑpo-
ſitiōeꝫ p̄dictoꝝ de-
ſcribit̄ reducentiū
ꝯcertatō: q̄ cā exp̄-
mit̄ cuꝫ dī. Omīs āt
pp̄ls iuda tradux-
rat regē. iordanem
fluuiū mō ſ. dicto.
¶ x ❡ Et media trī-
bus affuerat de ꝑplo
iſrl': ꝛ iō in hoc rpu
tabāt ſe dehonora
tos: tum q꞉ plures
erāt: tū q꞉ p̄io nū-
cios miſerāt ad dd
ꝓ ei⁹ reuerſione: vt
p̄dictū ē. ꝓpter qḋ
dixerūt regi.
¶ y ❡ Quare te fura-
ti ſunt ꝛc̄. q. d. i dā
culo factū ē anteq̄ꝫ
veniremus in con
temptū nr̄m.
¶ z ❡ Et r̄ndit oīs vir
iuda ſupbe.
¶ a ❡ Quia mihi ꝓpi
or ē rex .i. de tribu ꝛ
cognatōne mea.
¶ b ❡ Decem ꝑtibus ego maior ſum. q. d. licet nō ſit de tri-
bu noſtra. tn̄ multoplus valem⁹ ſibi in ſubſidiū tp̄ale. et
adiutoriū ꝯtra aduerſarios. ¶ c ❡ Duri⁹ aūt reſpondert
viri iuda. tū q꞉ erāt viri bellicoſi ꝛ animoſi: tū q꞉ erāt hoi-
nes de tribu regia: ex q̄ ſꝫ alijs in ſupbiā erigebant̄.

❡ Capitulum. xx.

Accidit quoq̄ꝫ. Poſtq̄ꝫ deſcripta ē punitio dd rōne
homicidij vrie. ꝛ rōe adulterij cū berſabee. Hic cō
ſequenter ponit̄ eiuſdem punitio ratōne ꝓditonis: quia
vriam occidit ꝓditorie: vt patet ex ſupradictis. xj. cap. et
de hoc punitur hic per rebellionē populi ꝯtra ipm̄ ad in-

galaadites ſenex valde id ē
octogenari⁹: ꝛ ipſe p̄buit ali-
mēta regi cū moraret̄ in ca-
ſtrꝭ. Fuit q̄ppe vir diues ni
mis. Dixit itaq̄ꝫ rex ad ber-
zellai. Ueni mecū vt requeſ-
cas ſecurus in ir̄lm. Et ait
berzellai ad regē. [p] Quot ſūt
dies ānoꝝ vite mee vt aſcē-
dam cū rege in ir̄lm. Octo-
genari⁹ ſuꝫ hodie. Nūq̄d vi
gēt ſenſus mei ad diſcernē-
dū ſuaue aut amarū aut de-
lectare pōt ſuū tuū cibꝰ aut
pot⁹: vel audire poſſum vl-
tra vocē cantoꝝ atq̄ꝫ canta
tricū. Quare ſu⁹ tu⁹ ſit one
ri dn̄o meo regi. Paululum
ꝓcedā famul⁹ tu⁹ ab iorda-
ne tecuꝫ. Non indigeo hac
viciſſitudīe: ſꝫ obſecro vt re
uertar ſeru⁹ tuus: et moriar
ī ciuitate mea: ꝛ ſepeliar iu-
xta ſepulcrum patris mei ꝛ
mr̄is mee. [q] Eſt āt ſeru⁹ tu⁹
chamaā: [r] ipſe vadat tecū do-
mine mi rex: ꝛ fac ei q̄cquid
bonū tibi videt̄. Dixit ita-
q̄ꝫ ei rex. Mecū trāſeat cha-
maā: ꝛ ego faciā ei q̄cq̄d ti-
bi placuerit: ꝛ oē qḋ petieris
a me ip̄etrab. Cūq̄ꝫ trāſiſſꝫ
vniuerſus pp̄ls ꝛ rex iorda-
nē: reſtitit: [s] et oſculatus eſt
rex berzellai: [t] ꝛ benedixit ei
et ille reuerſus eſt in locum
ſuuꝫ. Tranſiuit ergo rex in
galgalā et chamaā cum eo.
[v] Omīs aūt pp̄ls iuda trāſdu
xerat regeꝫ: [x] ꝛ media trīb⁹

affuerat de pp̄lo iſrl'. Itaq̄ꝫ
oēs viri iſrl' concurrētes ad
regeꝫ: dixerūt ei. [y] Quare te
furati ſūt frēs noſtri viri iu
da: ꝛ tranſduxerūt regem ꝛ
domū ei⁹ iordanē: oēſq̄ꝫ vi-
ros dauid cum eo. [z] Et r̄n-
dit oīs vir iuda ad viros iſ-
rael. [a] Quia mihi ꝓpior eſt
rex. Cur iraſceris ſup hac
re? Nūq̄d comedim⁹ aliq̄d
ex rege: aut munera nob̄ da
ta ſunt. Et r̄ndit vir iſrl' ad
viros iuda ꝛ ait. [b] Decē par
tibꝰ maior ego ſuꝫ apd̄ regē
magiſq̄ꝫ ad me ꝑtinꝫ dauid
q̄ꝫ ad te. Cur feciſti mihi in
iuriā: ꝛ nō mihi nūciatuꝫ ē
p̄oꝛ vt reducerē regē meuꝫ
[c] Duri⁹ āt r̄nderūt viri iuda
viris iſrl'. ❡ Ca. xx.

Accidit q̄ꝫ vt ibi eſſet [a]
[b] vir belial [c] noīe ſeba fi
li⁹ bochri [d] vir gemie⁹ ꝛ [e] ce-
cinit buccina: [f] ꝛ ait. [g] Nō ē
nob̄ ps ī dd neq̄ꝫ hēditas in
filio iſai. Reuertere in tabna
cula tua iſrl'. [h] Et ſepatus ē
oīs iſrl' a dd ſecutuſq̄ꝫ ē ſeba
filiū bochri: viri āt iuda ad
heſerunt regi ſuo a iordane
vſq̄ꝫ hir̄lm. [i] Cumq̄ꝫ veniſſet
rex ī domum ſuā in ir̄lm: tu-
lit decē mulieres ꝯcubinas
q̄s dereliq̄rat ad cuſtodiē-
dā domuꝫ: ꝛ tradidit eas in
cuſtodiā alimēta eis p̄bēs.
Et nō ingreſſus ē ad eas ſꝫ
erāt clauſe vſq̄ꝫ ī diē mortis
ſue [k] in viduitate viuentes.

ſtinctum ſeba filium bochri. Circa qḋ ꝓceditur: quia
primo deſcribitur hui⁹ rebellionis ortus: ſcḋo punitō-
nis modus: ibi. Dixit autē rex amaſe. Prima in duas
in ꝑtem principalem ꝛ incidentalem. ſecunda: ibi. Cū
q̄ꝫ veniſſet rex. Circa primū dicit̄. ¶ a ❡ Accidit quo-
q̄ꝫ vt eſſet ibi ſcꝫ
in ꝯtentōne ali-
arū tribuū ꝯtra
tribū iuda. Uir
belial .i. abſq̄ꝫ iu-
go diſcipline ꝛ le
gis diuine.
¶ c ❡ Noie ſeba.
et ſic debꝫ ſcribi
vbiq̄ꝫ ꝑ e.
¶ d ❡ Uir gemie-
us .i. de ſtirpe ge
mini ꝛ ſic patet
ꝙ erat de cogna
tione ſaul ꝓpter
qḋ odiebat da-
uid ꝓpter trāſla
tōeꝫ regni de do
mo ſaul ad ipm̄
ꝛ ideo vidēs po
pulū diſpoſituꝫ
ad rebellanduꝫ
ipſi dauid.
e ❡ Cecinit buc-
cina. vt ex repē-
tino ſonitu oēs
tacerēt ꝛ ſic da-
ret̄ ei maior au-
dientia.
f ❡ Et ait. voce
magna.
g ❡ Non eſt no-
bis ps in dauid
q. d. ex quo con-
tēpſit nos: nos
debemus eū di-
mittere ꝛ aliuꝫ
regē eligere.
h ❡ Et ſepat⁹ ē
omnis iſrl' a da-
uid ad tp̄us: vt
ſic dauid de pro
ditione ꝯtra vri-
am puniretur: ꝛ
ſeba ꝓpter ſuaꝫ
maliciaꝫ occide
ret̄. i ❡ Cumq̄ꝫ
veniſſꝫ rex. Hec
eſt pars incidē-
talis. q̄a dauid
veniēs in hieru
ſalem repit ſe eē
fedatū in vxori-
bus ſuis ꝑ abſa
lon: vt dcm̄ ē ſ.
xvj. ca. ꝛ iō reclu
ſit eas ꝓuidens
eīs de victu et veſtitu duplici ratione: primo quia ꝓ-
hibetur Leui. xx. Turpitudinem nurus tue nō diſco-
operies: licet autem iſte mulieres non fuerint vxores
abſalon filij dauid ſm̄ veritatem: fuerant tn̄ ſm̄ appa
rentiam ꝓpter concubitū carnalē: et iō nō erat decēs
ꝙ dauid vltra ad eas accederet: nec etiā aliquis alius
ꝛ ideo fecit eas recludi: ſcḋo q꞉ ſi viderent̄ in publico
rememoraret̄ factū abſalon: qḋ in vituperiū dauid re
dundabat. ¶ k ❡ In viduitate viuentes. ex hoc patet
qḋ p̄dictū eſt. ſ. eas fuiſſe vxores dauid. Aliter nō dice
rent̄ ſꝫ viuere in viduitate. Iſta tn̄ viduitas intelligitur

ꝯtum ad ſeparationē:nō ꝯtum ad mortē mariti.qꝛ
dauid adhuc viuebat Abſalon autem nunq̄ fuit eā ꝑ
maritus:qꝛ nullꝰ poterat acape vxorem pr̄is maxime
eo viuente. ¶ l Dixit aūt rex. Hic ꝓſequēter deſcri
biť punitio ſebe de rebellionis cōmotione. vbi primo
deſcribiť ipſiꝰ in
ſecutio. ſcđo eiꝰ
occaſio:ibi. Ue
nerūt itaqꝫ: ter
cio repetiť r̄gnū
dauid ordinatō
ibi. Fuit ꝗ ioab
Prima in duas
īꝑtē principa
lem ꝛ incidētalē
ſcđa ibi. Cūqꝫ il
li eſſent. Circa ꝑ
mū ſciendum ꝙ
dauid habebat
bellatores ex tri
bus ꝑtibus vna
erat tribꝰ iuda
q̄ ſibi adheſerat
vt dictū ē: ꝛ con
gregationē iſto
rū comiſit ama
ſe: qꝛ erat prin
ceps militie illiꝰ
tribꝰ qꝛ licet io
ab eēt ſup totū
exercitū genera
liter:tñ in quali
bet tbu erat vnꝰ
ꝓnceps militie
ſpāliter: ꝛ iō cō
gregationē mili
tie tribus iuda
meliꝰ poťat face
re amaſa q̄ aliꝰ
Alia ꝑs erat bel
latoꝝ q̄ erant đ
domo dauid tā
q̄ famuli eius ꝛ
ſtipendiarij ſpā
les: ꝛ iſtos ꝯmē
dauit abiſai.d.
¶ m Tolle ergo
ſuos dñi tui ꝛc.
qꝛ de facili ñ poſ
ſet ibi capi. Ter
cia ꝑs erat bella
toꝝ de diuerſis
tribubꝰ iſrl: qꝛ li
cet mltitudo cu
iuſlibet tribus
receſſiſſet a dauid:excepta tribu iuda:tñ de q̄libet tri
bu erant viri bellatores robuſti q̄ ꝯiūcti fuerāt ipi da
uid a tꝑe quo fugit a facie ſaul. vt habeť .j. palip. xij. c.
ꝛ iſti volebant iuuare ipm dauid.et ad hos ꝯgregan
dos exiuerat ioab:qꝛ erat difficiliꝰ negociū: ꝓpter qđ
in eiꝰ abſentia dū eſſet dicto modo occupatus. ꝛ picu
lum eēt in mora ꝓſequēdi ſeba: Dauid cōmiſit abiſai
bellatores de domo ſua q̄ erāt aſſueti exire cū ioab et
obedire ei. verūtñ ioab ꝛ abiſai cū ſuis ſocietatibꝰ ꝯue
nerūt in vnū ſicut erat ꝯdictū: ꝛ ſm̄ iſta ꝑꝫ littera.
¶ n Cumqꝫ illi eſſent. Hec ē ꝑs incidētalis in qua agiť
de interfectōne amaſe q̄ occurrit ioab in dicta inſecu
tione ſeba. ¶ o Qui fabricatꝰ leui motu egredi ꝛc. in
hebreo hr̄. Et exijt et cecidit:qđ exponēs ra. ſa. dicit ꝙ
ioab a ꝓpoſito ſic diſpoſuit vt caderet ad ťrā de vagi
na: vt ſic amaſa crederet ꝙ ioab leuaret de terra ad re
ponendum in vagina:et nō ad percutiendum ipſum

l Dixit aūt rex amaſe. Cōuo
ca mihi oēs viros iuda ī di
em terciū: ꝛ tu adeſto p̄ns:
Abijt ꝗ amaſa vt ꝯuocaret
iudā ꝛ mortuꝰ ē ex palatiū
qđ ei ꝯſtituerat rex. Ait āt
dauid ad abiſai. Nunc ma
gis afflicturꝰ ē nos ſeba fili
us bochri q̄ abſlō. m Tol
le ꝗ ſeruos dñi tui et ꝓſeq̄re
eū ne forte inueniat ciuita
tes munitas: ꝛ effugiat nos
Egreſſi ſunt ꝗ cū eo viri io
ab celethi q̄ et phelethi:et
oēs robuſti exierūt de irl̄m
ad ꝓſequendū ſeba filiū bo
chri. n Cūqꝫ illi eſſent iuxta
lapidē grādē q̄ eſt in gaba
on. amaſa veniens occurrit
eis. Porro ioab veſtitꝰ erat
tunica ſtricta ad menſurā
habitꝰ ſui: ꝛ deſup accinctꝰ
gladio dependēte vſꝫ ad ilia
in vagina o qui fabricatꝰ le
ui motu egredi poterat ꝛ ꝑ
cutere. Dixit itaqꝫ ioab ad
amaſā. Salue mi frať. Et
tenuit manu dextera mētū
amaſe quaſi oſculans eum.
p Porro amaſa nō obſerua
uit gladiū quē hēbat ioab.
Qui ꝑcuſſit eū in latere.et
effudit ī teſtina eiꝰ in ťrā: ꝛ
mortuꝰ ē: nec ſcđm vulnꝰ ap
poſuit. Ioab autē ꝛ abiſai
fratˀ eiꝰ ꝓſecuti ſūt ſeba filiū
bochri. Jntea q̄dā viri cū
ſteriſſēt iux cadauer amaſe
de ſocijs ioab dixerūt. q Ecce
q̄ eē voluit pro ioab comes
dauid. Amaſa āt cōſperſus
ſāguie iacebat ī media via.
Uidit h̄ q̄dā vir ꝙ ſubſiſte
ret oīs ppl̄s ad vidēdū eū: ꝛ
amouit amaſā de via ī agrū
opuitqꝫ eū veſtimēto ne ſb
ſiſterēt trāſeuntes ꝓpť eū.
Amoto ꝗ illo de via trāſi
bat oīs vir ſequēs ioab ad
ꝓſeq̄ndū ſeba filiū bochri
r Porro ille trāſierat s ꝑ oēs
tribꝰ iſrl̄ t vſqꝫ in abelā v ꝛ in
bethmacha x omſqꝫ viri ele
cti aggregati fuerāt ad eū
y Uenerūt itaqꝫ ꝛ oppugbāt
eū in abela ꝛ ī bethmacha:
ꝛ circūdederūt munitōnibꝰ
ciuitatē:et obſeſſa eſt vrbs:
Oīs aūt turba q̄ erat cū io
ab moliebať deſtruere mu
ros. z Et exclamauit muli
er ſapiens de ciuitate. Au
dite audite: a dicite ioab: ap
propinqua huc ꝛ loq̄r tecū
Qui cū acceſſiſſet ad eā: ait
illi. Tu es ioab: Et ille rn̄
dit. Ego. Ad quē ſic locuta
eſt. Audi ſermones ancille
tue. Qui reſpōdit. Audio
Rurſumqꝫ illa: b Sermo inq̄t

ideo ſubditur. ¶ p Porro amaſa non obſeruauit.i.nō
ſe obſeruauit a ꝑcuſſiōe gladij: ꝛ interfecit eum ꝓditorie
ſub ſigno pacis ꝛ amicicie.d. Salue mi frať. erat ei eiꝰ co
gnatus germanus qꝛ erāt de duabus ſororibus. vt patet
ex predictis. xvij. ca. et ideo vocauit eum fratrē. Occidit
aūt eū ex inuidia
timēs ne ei equare
tur qꝛ dauid ei iu
rauerať. Hoc faci
at mihi deus ꝛ hoc
addat: ſi non magi
ſter militie fuerꝭ co
ram me oī tꝑe ꝓ io
ab vt dictū eſt ca.
precedenti: ꝓpter
qđ aliqui đ amicis
ioab videntes eū
mortuū dixerunt
inſultando.
¶ q Ecce qui eē vo
luit ꝓ ioab comes
dauid.q.d. ꝓpť ſuā
ambitionē reportā
uit mortē. Cetera
patent vſqꝫ ibi.
¶ r Porro ille trāſ
ierat.ſ.ſeba filiꝰ bo
chri.
¶ s Per oēs tribꝰ
iſrl̄ ſolicitando eoſ
vt ꝯſtituerēt eū re
gem.
¶ t Uſqꝫ in abelā.
nomē eſt ciuitatis
fortis ꝛ murate.
¶ v Et in bethma
cha. nomen eſt ter
ritorij in quo ciui
tas illa eſt ſita.
¶ x Oēſqꝫ electi ag
gre. fue. ad eū. iſtud
exponiť dupliciter
vno mō ꝙ fuiſſent
ꝯgregati ad ſeba fi
liū bochri. alio mō
ꝙ eſſent cōgregati
ad ioab. verūtamē
q̄lītcunqꝫ accipiať
ly oēs accipitur ꝓ
multis: qꝛ multi cō
gregati ſunt et ad
iſtū ꝛ ad aliū verū
tñ videť ꝙ fortior
ꝑs ꝯgregata fuerit
ad ioab: qꝛ ſeba ob
ſeſſus nō audebat
exire. ¶ y Uenerunt itaqꝫ. Hic ꝯñter deſcribiť ipſiꝰ ſe
ba occaſio. qꝛ ciuitas obſeſſa erat in periculo deſtructōis:
quod notatur cum diciť. Omnis autē turba q̄ erat cum
ioab moli. deſtru. muros. ꝛ iō excogitata fuit via ſaluatō
nis ciuitatis ꝑ modū q̄ ſequiť. ¶ z Et exclamauit mu
lier ſapiens. Dicūt hebrei ꝙ iſta mulier fuit ſara filia aſer
q̄ deſcēdit cū ioab in egyptum: vt hr̄ Geñ. xlvj. ꝛ ꝙ habu
it ſpm̄ ꝓphetie. ꝑ quē reuelauit iacob cū lugeret filiū ſu
um ioſeph eſtimās eū mortuū ꝙ ipe viuebat: licꝫ nō cre
diderit donec vidit plauſtra et mūera ſibi miſſa a ioſeph
de quibꝰ habeť Geñ. xlv. Dicūt etiā ꝙ ipſa oñdit moyſi ſe
pulcrū ioſeph. qñ filij iſrl̄ egreſſi fuerunt de egypto: et ſm̄
hoc exponunt quod ſequiť poſtea. Nōne ego ſum q̄ rn̄
deo veritatē in iſrl̄.ſ. reuelando iacob ꝛ moyſi q̄ dicta ſūt
ſꝫ iſtud videtur oīno ficticiū: quia ſm̄ predicta iſta mulier
añ deſcenſum iacob in egyptū habebat ſpiritū ꝓphetie: ꝛ
per conſequēs ad minus habebat. xx. annos vel circiter

Item a deſcenſu iacob in egyptū vſqȝ ad exitū filiorū iſrl' de egypto fluxerūt anni.ccxx.ſicut patȝ ex his q̄ dicta fuerunt Exo.xii. Item ab exitu de egypto vſqȝ ad fundationē templi qrto anno regni ſalomonis fluxerūt āni.cccclxxx.vt hȝ.iii.Reg.vj.qui ſimul iuncti faciūt ānos.xc. Seditio vō excitata p ſeba filiū bochri fuit circa finē vite dauid qȝ iam erat ſenex.cū igit ſalomō fuerit coronat⁹ ipo adhuc viuente.vt hr.j.iii.li.j.ca.⁊ tēplū fundauerit.iiii āno regni ſui:vt hr.j.iii.li.ca.vj.oportet dicere ꝙ iſta mulier tūc hēret ſeptingentos annos vel circiter:qd̄ ē inconueniens.p illo tempore in q̄ vita hūana ptendebat vſqȝ ad.c.annos ad plus coiter:⁊ iō dicendū ꝙ fuit alia mulier:⁊ dr ſapiēs nō pter ſpm̄ prophetie:ſȝ pter induſtriam naturalē et eloquētiā.ſicut dictū ē ſ.xiiii.de muliere thecuite.

dicebat in veteri pͥuerbio. [c]Qui interrogāt interrogēt in abela:[d]⁊ ſic pficiebāt.[e]Nōne ego ſuȝ q̄ rn̄deo veritatē in iſrl':[f]⁊ tu q̄ris ſubuertere ciuitatē.[g]Et euertere mrēȝ i iſrl'. Quare pcipitas hereditatē dn̄i. Rn̄diſqȝ ioab ait. [h]Abſit abſit h a me: nō pcipito neqȝ demolior. Non ſic hȝ res. [i]Sȝ hō de monte ephraim ſeba filius bochri cognomine: leuauit manuȝ ſuā ꝯ regeȝ dauid. Tradite illū ſolū et recedem⁹ a ciuitate. Et ait mulier ad ioab Ecce caput eius mittet ad te per muruȝ. [k]Ingreſſa eſt ergo ad oēm ppl'm.[l]Et locuta ē eis ſapiēter. Qui abſciſum caput ſebe filij bochri pieceꝛūt ad ioab. Et ille cecinit tuba:et receſſerunt ad vrbē vnuſqſqȝ in tabnacl'a ſua. Ioab aūt reuerſus eſt irl'm ad regem. [m]Fuit ergo ioab ſup omnē exercitū iſrael. Banaias aūt filius ioiade ſup ceretheos ⁊ phelethcos:[n]adurā vō ſup tributa. Porro ioſaphat fili⁹ abilud a cōmētarijs. Seba autem ſcriba:ſadoch vō ⁊ abiathar ſacerdotes:[o]hyram autem hiraites erat [p]ſacerdos dauid.

¶ Capl'm.xxi.

Facta eſt qȝ fames in [b]diebȝ dauid [c]tribȝ annis iugiter. [d]Et conſuluit

a ¶ Dicite ioab appropinqua huc.qȝ volebat loqui cū eo ſecrete q̄ntuȝ poterat fieri. b ¶ Sermo inq̄t dicit ve.pͥuer.vet⁹ pͥuerbiū hic accipit p lege.ſicut dcm̄ fuit ſ.j.li.xxiiii.ca.in qua pcipit filiis iſrl'.vt venientes ad expugnādū ciuitatē prio offerrēt ei pacē:vt hr Deu.xx.et hoc eſt qd̄ dicit hic. c ¶ Qui interrogāt interrogent in abela.i.filij iſrael qui expugnando ciuitateȝ debent prio interrogare de pace:ſic debēt facere in hac ciuitate. d ¶ Et ſic pficiebāt.qȝ ſic implerent legis mandatum ⁊ haberēt intentū. e ¶ Nōne ego ſuȝ qui rn̄deo veritatē in iſrl'.loquit in pſona ciuitatis.q.d.iſta ciuitas ſp tenuit veritatē ⁊ fidē regi.vn̄ in hebreo hr ſic.Ego pacificarȝ veraciū iſrl'.i.vna de numero pacificarȝ ciuitatum ⁊ veraciū regi. f ¶ Et tu queris euertere ciuitateȝ.q.d.malū facis. g ¶ Et euertere matrē in iſrl'.qȝ quelibet ciuitas eſt mr̄ ipſi ibideȝ nati ⁊ nutriti:in aliquib⁹ libris interponit.Ciuitatū:ſȝ nō eſt de textu:qȝ nō ē in hebreo nec in libris correctis. h ¶ Abſit abſit hoc a me:hoc verbū duplicat ioab ad maiorē aſſertionē.vel vt dicit Rabi ſa. Semel p rege ⁊ ſemel p ſe.q.d.nec rex q̄rit nec ego:ideo ſbdit. i ¶ Sȝ hō de mōte ephraim ⁊c̄.qui ꝯmouit ſeditionem ꝯtra regem:illū ſolū querem⁹. k ¶ Ingreſſa eſt ḡ ad oēm pplm̄.i.ad maiores ciuitatis in qbus pplꝰ v̄tualiter ꝯtinet. Sic eīn volebat loqui vt lateret ipm̄ ſeba. l ¶ Et locuta ē eis ſapiēter.quid aūt dixerit nō exprimit.ſȝ dicūt aliqui ⁊ pbabiliter ꝙ ipa oſ̄dit eis bona ipius dauid.⁊ mala ipius ſeba:et tota ciuitas erat ppinqua exterminio pter eū:et his ꝯcludens ꝙ meli⁹ erat ipm̄ ſolū occidi q̄ȝ ipm̄ ⁊ oēs alios pter ipm̄:⁊ ſic factū ē. m ¶ Fuit ergo. Hic conſequenter p⁹ reductionē dauid in regnuȝ ⁊ ſedationem cōmotionis excitate p ſeba cōuenient̄r repetit ordinatio dom⁹ dauid.et patet ſententia ex dict' ſ.viii.ca.in fine exceptis his. n ¶ Adurā aūt ſup tributa q̄ reddebant ipi dd̄ a nationib⁹ ſibi ſeruiētib⁹ ſb tributo.put dictū fuit ſ.viii.ca. o ¶ Hirā āt hiarites.dr hiarites a ciuitate de q̄ erat. p ¶ Sacerdos dd̄.i.magn⁹ apd̄ eum:ſicut dictū ē ſ.viii.ca.ꝙ filij dauid ſacerdotes erant Dicit aūt Ra.ſa.ꝙ dauid fecerat iſtum principeȝ ⁊ iudicem.i.magnum inter principes ⁊ iudices.

¶ In ca.xx.vbi dicit in poſtilla. Qui interrogāt interrogent in abela ⁊c̄.

¶ Additio.

Veritas hebraica ſic habȝ. Interrogare interrogant in abela:⁊ ſic ꝯfecerūt ſeu ꝯſummauerūt ego pacificarȝ ⁊ veraciū iſrl':quare ſubuertis ciuitatem ⁊ matreȝ in iſrl'. Ad cuius ſenſum pͥmum dicendū ꝙ cum ioab veniſſet pſeqndo ſeba:gētes ſue p viā q̄rebāt p ciuitate abela:eo ꝙ audiſſent ipȝ ſeba ibidē eē recluſū.⁊ non ceſſabant interrogare pro hac ciuitate donec ad eum peruenerit. Idcirco h mulier in pſona ciuitat' dicebat ipſi ioab. Audiui ꝙ tu ſeu gentes tue p viā interrogaſtis pro iſta ciuitate continue donec ad eaȝ perueniſtis et hoc eſt quod dicit. Interrogare interrogāt i.gentes tue. In abela.i.p abela:⁊ ſic pfecerūt viā ſuaȝ i.donec acceſſerūt ad eā:⁊ qȝ ipſe ioab veniebat cū exercitu diſpoſit⁹ ad bellū:⁊ illa ciuitas nō turbabat pacē regni iſrl':neqȝ ſubtrahebat veritatē fidelitatis ipi⁹ regni iſrl'.idcirco nō apparebat cā aliqua quare princeps milicie regis ipſam ciuitatē debuiſſet debellare.vn̄ ꝯter querebat ab ipſo ioab cām quare ſic veniebat interrogando p ciuitate in bellico apparatu.q.ad deſtructiōeȝ eius.⁊ hoc cum dicit. Ego pacificarum et veraciuȝ iſrael:quare ſubuertis ⁊c̄.

¶ Capi.xxi.

Facta eſt. Poſt punitioneȝ dauid de peccato luxurie:hic ꝯſequenter ponitur punitio p peccato negligētie:et primo narrat factū.ſcd̄o explicatur quadruplex bellū:ibi. Factū ē aūt. Circa primū ſciendū ꝙ ioſue ⁊ pͥncipes iſrl' iurauerunt gabaonitis:ꝙ nō interficerent:put habet Ioſue.ix.ca. Saul aūt cum regnaret multos eorum interfecit ꝯtra pdictum iuramentū:qd̄ obligabat non ſolū Ioſue ⁊ principes iſrl' illi⁹ tpis:ſȝ etiam poſteros eorȝ.factū aūt iſtd̄ erat notoriū:⁊ iō debuit puniri p dauid qui ſucceſſit ſaul.⁊ quia circa hoc fuit negligens ſecuta eſt vltio diuia cogens ad vindicandum iſtud factū. Sic igitur pcedit:quia primo ponit afflictio populi:ſcd̄o vindicatio delicti:ibi. Uocatis ergo. Primū ponitur cum dicitur. a ¶ Facta eſt quoqȝ fames.ſ.in terra iſrl'. b ¶ In diebus dauid.eo ꝙ negligens fuerat de iuſticia fieda modo predicto. c ¶ Tribus annis iugiter.i.cōtinue ſe habentibus. d ¶ Et conſuluit dauid oraculum dn̄i. dicit Ra.ſal.ꝙ primo anno non conſuluit.eo ꝙ credidit ꝙ ſterilitas terre contigiſſet ex curſu naturali tpis:ſcd̄o anno credidit ꝙ cōtigiſſet pter idolū miche.qd̄ adhuc erat in tribu dan vt dicit Rab.ſal.pter qd̄ illud idoluȝ deſtruxit.ſȝ quia ſterilitas terre p hoc nō ceſſauit:tunc conſuluit dn̄m de cauſa ſterilitatis.ſcd̄o ponitur reuelatio peccati:pter quod dicta ſterilitas acciderat cum dr. e ¶ Dixitqȝ dn̄s.pter ſaul ⁊ domuȝ

eius ſan. domꝰ ſaul vocaꞇ domus ſanguinum.i.digna ſanguis ſui effuſione. f Vocatis ḡ gabaonitis. Hic ꝯñter poniꞇ vindicatio delicti: circa qḋ pmo deſcribitur pene taxatio: ſcḋo executio ibi. Tulit itaqꝫ rex: tercio mortuoꝝ tumulatio ibi. Et nunciata ſunt. Circa primū dr̄.

veſtrum piaculum.i.emēda vob̄ ſufficiens. l Et benedicatis hereditati dñi.i. vt deus placatus emenda vobis ſufficienti: benedicat terre iſrael dando pluuiā ad terre fecundatōez. m Non eſt nobis ſup auro ꝛc. Erāt eñ pauperes: et ideo veriſimile eſt ꝙ dauid eis obtulerit primo emendā pecuniariā: ſ; ipſi renuerunt dicentes.

g Porro gabaonite nō erāt de filijs ꝛc. H̄ introduciꞇ dupli ci de cauſa. vna eſt vt ſciretur ꝓpter quam cauſam reſeruati fuerant a filijs iſrl̄ ceteris interfectis. ꝙ notaꞇ cū dicitur.

h Filij ꝗ; iſrl̄ iurauerant eis. ſ. ꝙ nō interficerentur: vnde aliqui libri ſic hn̄t. Ne perimerent eos. S; non eſt in hebreo nec in libris correctis. ſubintelligiꞇ tñ ꝓpter quod aliquis poſuit per modum gloſe ꝛ poſtea inſertum eſt textui ꝑ imperitiam ſcriptoꝝ. iuramentū autē factū gabaonitꝭ ꝛ modꝰ obligationis plene habetur ioſue. ix. ca. Alia cauſa ē vt dicit Ra. ſal. ꝗ; ſi gabaonite fuiſſent ō filijs iſrl̄

dauid oraculū domini. e Dixitqꝫ dñs. Propꞇ ſaul ꝛ domū eiꝰ ſāguinū ꝗ; occidit gabaonitas f Vocatiꝭ ḡ gabaonitꝭ rex: dixit ad eos. g Porro gabaonite ñ erāt ō filijs iſrl̄ ſ; reliq̄e amorreoꝝ. h Filij q̄ppe iſrl̄ iurauerāt eis i ꝛ voluit ſaul ꝑcutere eos zelo q̄ſi ꝓ filijs iſrl̄ ꝛ iuda. Dixit ergo dd̄ ad gabaonitas. Quid faciā vob̄: k et qḋ erit vr̄i piaculū l vt bn̄dicatꝭ hereditati dñi. Dixerūtqꝫ ei gabaonite. m Nō ē nob̄ ſup argēto ꝛ auro qō: ſ; ꝯ ſaul et ꝯ domū eiꝰ: neqꝫ volumꝰ vt interficiaꞇ hō ō iſrl̄. Ad quos rex ait. Quid ḡ vultꝭ vt faciam vob̄. Qui dixerūt regi. n Virū q̄ attriuit nos et opꝑſſit iniq̄ ita delere debemꝰ vt nec vnꝰ q̄dē reſiduꝰ ſit de ſtirpe eiꝰ in cūctis finibꝫ iſrl̄ Denꞇ nob̄ ſeptē viri ō filijs

eiꝰ o vt crucifigamꝰ eos dño in gabaa ſaul quōdā electi dñi. p Et ait rex. Ego dabo. Pepercit rex miphiboſeth filio ionathe filij ſaul ꝓpꞇ iuſiurādū qḋ fuit inꞇ dauid et ionathan filiū ſaul. q Tulit itaqꝫ rex duos filios reſpha filie ahia: quos peperit ſaul armoni ꝛ miphiboſeth: r et quinqꝫ filios michol filie ſaul quos genuerat hadrieli filio berzellai q̄ fuit demolathi: ꝛ dedit eos in manus gabaonitaꝝ qui s crucifixerūt eos in mōte corā dño. t Et ceciderūt hi ſeptē ſil' occiſi in diebꝫ meſſis ꝑme incipiēte meſſiōe hordei. v Tollens aūt reſpha filia ahia ciliciū ſubſtrauit ſibi ſupra petram ab initio meſſis x donec ſtillaret aqua y ſup eos de celo: ꝛ nō dimiſit aues lacerare eos ꝑ diē

n Virum q̄ attriuit ꝛ oppꝛeſſit nos ꝛc. ita ꝙ primo petiuerūt occiſionē oim̄ qui erant de domo ſaul: ſ; ꝗ; dd̄ ei ſuggeſſit: ꝙ nimis petebant fuerūt finaliter contenti de ſeptem viris.

o Vt crucifigamus eos dño.i. ad declaratōnē iuſticie diuine.

p Et ait rex ego dabo. tum ꝗ; ſciebat voluntatē dñi. ꝙ factū ſaulis puniretur: vt; ex predictis: tum ꝗ; magis erat ꝯdeſcendēdū toti pplo q̄ affligebaꞇ fame quouſqꝫ hoc factum vindicaretur.

q Tulit itaqꝫ. hic ponitur pene taxate executio cum dicitur. Tulit itaqꝫ rex duos filios ꝛc. Dicit Rabi Sa. ꝙ iſti duo ſpecialiter nominātur quia fuerunt in occiſione ſacerdotum cū doech.

fuiſſent magis miſericordes ꝛ indulſiſſent factū ꝯ ſaul ꝯtra eos: ſicut indulſerant ſacerdotes q̄ remāſerāt pꝰ mortē achimelech ꝛ alioꝝ q̄ fuerꞇ interfecti cū eo: vt hr̄ ſ. j. li. xxij. ca. ꝛ ſic pplꝰ nō fuiſſet fame punitus.

i Et voluit ſaul ꝑcutere eos ꝛc. Dicunt aliqui ꝙ nō interfecit gabaonitas ſ; ꝗ; interfecit ſacerdotes vt dcm̄ eſt: ꝛ gabaonite habebant ab eis victū et veſtitum: eo ꝙ ſeruiebāt eis portādo ligna et aquas ad locū cultꝰ diuini: ꝑut determinatū fuerat ꝑ ioſue ꝛ principes iſrl̄ vt hr̄ ioſue. ix. ꝓpter quod loquiꞇ ſcriptura ac ſi ſaul interfeciſſet gabaonitas: ꝗ; ille q̄dammodo dr̄ hominē interficere: q̄ aufert ſibi victū. S; lr̄a nō ꝯcordat huic expoſitōi: ꝗ; dr̄. Voluit eos ꝑcutē zelo q̄ſi ꝓ filijs iſrl̄ ꝛ iuda. ſaul aūt nō interfecit ſacerdotes ſ; zelo: ſ; ꝗ; dederant panes ꝛ gladiū ipſi dd̄: vt hr̄ ſ. li. j. xxij. ca. ꝛ iō dicūt alij ꝙ iſte zelus intelligiꞇ: ꝗ; ſaul cupiēs poſſeſſiones gabaonitaꝝ: eo ꝙ erāt in tribu beniamin: ꝛ occupabant vnā ciuitatē notabilē: dicebat ꝙ meliꝰ eſſet et deo acceptius ꝙ filij iſrl̄ ipſimet aquas ꝛ ligna miniſtrarēt in loco diuini cultus: ꝛ illi delerenꞇ ꝑ ſ; pallians cupiditatē ſuā. Sed hoc nō ē veriſile: ꝗ; illa ꝯportatō aquarum ꝛ lignoꝝ fuit gabaonitis impoſita tanq̄ ſeruitꝰ ꝛ mors ciuilis: ꝑut dictū fuit ioſue. ix. ca. ꝛ iō nō erat ꝓ filijs iſrl̄: ſ; ꝯtra ipos hāc ſuitutē ad eos trāſferre. ꝓpꞇ qḋ dicūt alij ꝙ ſaul motus cupiditate ꝑdicta dicebat ꝙ ioſue ꝛ principes tribuū malefecerāt dimittēdo gabaonitas: ꝗ; partem hereditatis iſrael occupabant: ꝛ ꝙ debebat hoc corrigere cum eſſet tante poteſtatis et maior in regimine populi q̄ ioſue et principes tribuū qui non habuerunt regiam poteſtatē. k Qḋ erit

r Et quinqꝫ filios michol ꝛc. iſti fuerunt filij merob ſororis michol naturales: ſ; michol eos nutriuit ꝛ adoptauit poſtea eo ꝙ non habebat filios naturales: ideo dicūtur eius filij: ꝛ ſm̄ hoc dicitur eos genuiſſe hadrieli: nō ꝗ; fuerit eiꝰ vxor: ſ; merob ſoror eius vt habetur. ſ. j. li. xviij.

s Qui crucifixerūt eos in monte.i. in loco patenti.

t Coram dño.i. ad declaratōēz diuine iuſticie.

v Tollens autē reſpha filia ahia ciliciū ꝛc. ꝗ; corpora illa dimiſſa fuerūt in patibulis: voluit ea ſeruare intacta ab auibus ꝛ feris: ideo parauit ſibi locū iuxta ea: nec tamen erat ſola: quia non poſſet ſic cuſtodire: quia aliquando oportebat eā dormire tñ ſola nominatur quia erat ꝑncipalis in hoc facto: ſed vr̄ ꝙ dauid fecerit ꝯtra legē deu. xxj. vbi ꝑcipiꞇ ꝙ adiudicatus morti ꝛ appenſus in patibulo deponaꞇ eadē die ꝛ ſepeliatur. Dicendum ꝙ illud erat fiendū de cōi lege. S; in ſ; facto fuit principaliter reuelatū ipi nathā ꝓphete ꝛ ꝑ nathā denunciatū dauid: ꝙ voluntas dei erat quod remanerēt in patibulis donec oſtēdereꞇ ſignum ꝓpitiatōnis diuine ꝑ datōnē pluuie: ꝗ; dicta ſterilitas ꝑ ſiccitatem contigerat: ꝛ ideo ſubditur.

x Donec ſtillaret aqua. madefaciēs terrā. y Super eos. nōiantꞇ iſti ſuſpenſi ſpāliter: ꝗ; deſcenſus pluuie erat ſignū ꝙ tūc deberēt dari ſepulture. Ra. ſa. aſſigꞇ etiā aliā cām morꝭ ipſoꝝ in patibulis. ꝗ; erāt iuꞇ viam cōem in q̄ multi gētiles tranſibant. ꝛ cū peterent quales hoīes fuiſſent. Rn̄debaꞇ eis de genere regio: et cum quererent vltra cauſam ſuſpenſionis. Reſpondebatur eis ꝙ hoc erat ꝓpter occiſionē gabaonitarum. qui de gentilitate ꝯuerſi fuerāt ad iudaiſmū: ꝗ; tempore Joſue fuit iſta ꝯuerſio

neq̃ beſtias ꝑ noctem. [a] Et
nũciata ſũt dd̃ q̃ fecerat re-
ſpha filia abia ꝯcubia ſaul
[b] Et abijt dauid ⁊ tulit oſſa
ſaul ⁊ oſſa ionathe filij eiꝰ a
viris iabes galaad q̃ furati
fuerãt ea de platea bethſaꝫ
in q̃ ſuſpenderãt eos phili-
ſtijm cũ interfeciſſẽt ſaul i gel
boe: et aſportauit inde oſſa
ſaul et oſſa ionathe filij eiꝰ.
[c] ⁊ colligẽtes oſſa eoꝝ q̃ affi-
xi fuerãt ſepelierũt ea cũ oſſi
bꝫ ſaul ⁊ ionathe filij eiꝰ i ter
ra bẽiamin [d] in latẽ in ſepul
cro cis p̃ris eiꝰ. Feceruntq̃
oĩa q̃ p̃cepat rex ⁊ repropi-
tiatꝰ ẽ deꝰ tre pꝰ h̃. [e] Factuꝫ ẽ
ãt rurſuꝫ p̃liũ philiſtinoꝝ
aduerſũ iſrl̃. ⁊ deſcẽdit dd̃ ⁊
ſerui eiꝰ cũ eo: ⁊ pugnabãt ꝯ̃
philiſtijm. Deficiẽte ãt da-
uid: [f] ieſbidenob q̃ fuit [g] d̃ ge
nere arafa cuius ferꝛum ha
ſte trecẽtas vncias appẽde-
bat [h] ⁊ accinctꝰ erat enſe nouo
niſus ẽ ꝑcutere dd̃: p̃ſidioq̃
ei fuit abiſai filius ſaruie ⁊
ꝑcuſſuꝫ philiſteũ interfecit

vt dictũ fuit Joſue.ix.ca. ⁊ ꝑ hoc multi gẽtiles mouebãt
ad hoc qḋ trãſirẽt ad fidẽ ⁊ ritũ iudeoꝝ. a ¶ Et nuncia
ta ſũt. Hic ꝯñr ponit̃ iſtoꝝ venerabilis tumulatio cũ dici-
tur. Et nũciata ſunt dd̃ q̃ fecerat reſpha ⁊c. ⁊ ſequit̃.
b ¶ Et abijt dauid ⁊ tulit oſſa ⁊c. q̃ erãt ſepulta in nemo-
re iabes vt habet̃
ſ.li.j.xxxj.ca. q̃ nõ
erat locus ſolenis
ꝓ talibꝰ ꝑſonis.
c ¶ Et colli. oſſa eo
rum. qui affixi fue.
ſepelie. ⁊c. in terra
beniamin. d̃ cuius
tribu erant.
d ¶ In latere in ſe
pulc. cis p̃ris eiꝰ. i.
iuxta latꝰ ſepulcri
cis p̃ris ſaul.
e ¶ Factũ eſt autẽ.
Hic ꝯñter ponit̃
quadruplex bellũ.
⁊ p̃io oñdit̃ qualr
dñs ꝓtexit dauid i
illis periculis. ſcḋo
grãꝝ actio reddit̃
ꝓ his et alijs bñfi-
cijs ca. xxij. Circa
primũ dr̃.
e ¶ Factũ ẽ ãt ruꝫ.
p̃liũ phili. Dicunt
aliq̃ q̃ iſtud accide
rat ań famẽ p̃dictã
q̃ʒ iam ań in ꝑſecu-
tione abſalõ ſerui
dd̃ non ꝑmiſerant
ipm ire cũ alijs ad
p̃liũ: vt hr̃ ſ. capi.
xviij. ſ3 hoc nõ vr̃
verũ ꝑ h̃ qḋ dr̃ hic.
Poſt h̃ ⁊c. ⁊ ſic vi-
det̃ referri ad fc̃m
narratũ ań immedia
te aliť non hr̃etur
aliq̃d certũ ad qḋ
referret̃. Preterea
iſtud bellũ videt̃ cõ
tigiſſe qñ vires dd̃
iã debilitate erãt ex
ſenectute vt oñdũt circũſtãtie lr̃e. Nec valet iſtud qḋ in-
ducit̃ de bello ꝯ̃ abſalon. Qz eñ ſerui dauid nõ ꝑmiſert
ipm ire ad p̃liũ fuit ex cã ſpali. ſ. q̃ʒ dauid principalr ⁊ ſin
gulariẽ q̃ſi ad mortẽ querebat̃: vtꝫ ibidem: et ca. xvij. Di
xit achitophel de dd̃. Vnũ eñ virũ tu q̃ris ⁊c. ⁊ iõ illḋ im
pedimentũ fuit ſingulare. Sꝫ in iſto bello videntes ſui da
uid ipm viribꝰ debilitatũ: ordinauerũt ⁊ iuramẽto firma-
uerũt q̃ decetero nõ iret ad p̃liũ in ꝓpria ꝑſona. f ¶ De
ſbidenob. Dicũt aliq̃ q̃ ſũt tres dictiões: ita q̃ de eſt ꝓpo-
ſitio: ⁊ nob nomẽ loci. ſ3 h̃ pꝫ falſũ: tũ q̃ʒ iſte ñ fuit de nob
ſ3 de geth: vtꝫ in fine hꝰ ca. tũ q̃ʒ i hebreo ly de nõ pt ẽẽ ꝓpo
ſitio: ⁊ iõ totũ ẽ vna dictio. g ¶ De genẽ arafa. i. gigan-
tea vt dicũt hebrei. h ¶ Et accin. erat enſe nouo. In he
breo hr̃. Et accictꝰ erat de nouo: ita q̃ ly enſe nõ ẽ de textu
Dicũt ei hebrei ⁊ ẽ veriſile q̃ illa die fuerat factꝰ miles de
nouo: ⁊ iõ nitebat̃ facere ꝓbitatẽ euidẽtẽ in ꝑcuſſione re-
gis. Cetera patẽt ex dictis. i ¶ Secõm q̃ꝫ fuit bellũ. ly ſe
cundũ nõ ſignificat h̃ ordinẽ tp̃is: q̃ʒ h̃ mõ narrant̃ h̃ iſta
bella: qḋ pꝫ ex hoc q̃ illḋ bellũ qḋ dr̃ hic terciũ fuit ſimplr
primũ: vt patebit. illud ãt qḋ dr̃ hic primũ fuit ſimplr vl-
timũ: q̃ʒ pꝰ illud dauid nõ iuit ad p̃liũ narrat̃ tñ hic p̃io:
ꝓpter ꝯtinuatõem ad p̃cedentia immediate. q̃ʒ ꝯtigit pꝰ fa-
mã ſupradictã in ſenectute dauid: ⁊ iõ nõ ẽ hic ordo tp̃is
ſ3 narratõis: q̃ʒ iſtud bellũ immediate narrat̃ poſt p̃cedẽs
⁊ ita dicendũ de alijs ſequentibꝰ. k ¶ Tunc ꝑcuſſit ſo-

Nũc iurauerũt viri dd̃ dicẽ-
tes. Iã nõ egredieris nobiſ-
cũ in bellũ ne extinguas lu-
cernã iſrl̃. [i] Secũ q̃ꝫ fuit bel-
lum in gob ꝯtra philiſteos
[k] Tunc ꝑcuſſit ſobochai de
[l] yſathi [m] zaph de ſtirpe ara
fa de genere gigãtũ. [n] Terci-
um q̃ꝫ fuit bellũ in gob con
tra philiſteos [o] in quo ꝑcuſ-
ſit adeodat [p] filiꝰ ſaltꝰ [q] poly
mitariꝰ [r] bethleemites [s] go-
liath getheũ cuiꝰ haſtile ha
ſte erat q̃ſi liciatoriũ texen-
tiũ. [t] Quartuꝫ bellũ fuit in
geth in q̃ vir fuit excelſus
[v] q̃ ſenos i manibꝫ pedibuſq̃
habebat digitos. i. viginti
et q̃tuor: et erat de origine
arafa: [x] ⁊ blaſphemauit iſrl̃
Percuſſit aũt eũ ionathas
filius ſammaa fr̃is dd̃. Hi
q̃tuor nati ſũt d̃ arafa i geth
⁊ ceciderũt in manu dd̃ ⁊ ſuo
rum eius. ¶ Ca. xxij.

Locutus eſt autẽ da-
uid dño v̓ba carminis
hꝰ in die qua liberauit eũ dñs
de manu oĩm inimicoꝝ ſuoꝝ

bochai. nomẽ ꝓpriũ militis. l ¶ De yſathi. i. de tali lo-
co. m ¶ Zaph alś ziph. nomẽ eſt gigantis ab eo ꝑ-
cuſſi. n ¶ Terciũ quoq̃ fuit belluꝫ in gob. iſtud fuit
bellũ in quo dauid interfecit goliath: vt patet ex ſeq̃n
tibus: propter qḋ dicendũ q̃ gob eſt nomen loci ſpeci
alis qui erat in
valle therebin-
thi i qua fuit il-
lud: ſicut habet̃
ſ. li. j. ca. xvij. ſi-
cut in valle ſueſ
ſionenſi ſũt mul
ta loca ꝑicula-
ria: ⁊ ſic iſtḋ bel-
luꝫ qḋ fuit i gob
tanq̃ in loco ꝑ-
ticulari: fuit eti-
am in valle the-
rebinthi ſicut lo
co ꝯmuni.
o ¶ In quo per
cuſſit adeo. i. da
uid q̃ fuit a deo
electus. et dat̃
ad regimen ꝑplĩ
vtꝫ. ex dictis ſ. j.
li. xvi. ca.
p ¶ Filiꝰ ſaltus
q̃ʒ longo tempo
re habitauit i ne
moribꝰ fugiẽs a
facie ſaul. vt pꝫ
ſ. li. j. ca. xxiij.
q ¶ Polymitari
us. q̃ʒ deſcendit
d̃ genere bezele-
el q̃ fuit princi-
palis in ope po
lymitario taber
naculi. vt habe-
tur Exo. xxxj. c.
r ¶ Bethleemi-
tes. quia ibi fuit
natus: vt patet
ex dictis: ⁊ habe
tur ſupra li. j. ca. xvj. s ¶ Goliath getheum. cuꝫ quo
pugnauit dauid ad ſingulare certamen: et ex hoc pꝫ
quod dictum eſt. ſ. q̃ iſtud belluꝫ ordine temporis fu-
it primũ. q̃ʒ ante bellum illud nõ fuit dauid in aliquo
bello. imo domi remanſerat alijs fratribꝰ ſuis ad bel-
lum poſt ſaul euntibꝰ tanq̃ nimis iuuenis.
t ¶ Quartum bellum eſt ⁊c. in quo fuit vir excelſus. i.
magnitudine excedens ꝯmunem ſtaturã hoim.
v ¶ Qui ſenos in manibus ⁊c. hoc ponit̃ ad oſtendẽ-
dum q̃ ſicut erat exceſſiue magnitudinis: ita etiã erat
terribilis in alijs.
x ¶ Et blaſphemauit iſrl̃. i. vituꝑauit ꝓuocando eos
ad p̃lium. ſicut de golia dicit̃ ſ. j. li. xvij. ca.

¶ Capitulum. xxij.

Locutus eſt aũt. Poſt liberationẽ dauid a pe-
riculis: hic ꝯſequenter ponitur canticum gra-
tiarum actionis: et primo ponitur gratiarum
actio pro preteritis. ſecundo vaticinatio de futuris ca
pitulo. xxiij. Circa primum p̃mittitur quedam p̃fa-
tio: ſecundo ſubditur gratiarum actio ibi. Dominus
petra mea. Circa primũ dicitur. a ¶ Locutꝰ eſt autẽ
dauid v̓ba carminis hꝰ. ſ. qḋ ſequit̃ poſtea. Et dicit̃ car-
men. quia pſalmus iſte in hebreo ꝯpoſitus ẽ metrice.

[e] ⁊ de mañu ſaul. Et ait: [o] Dominus petra mea [c] et robur meū ⁊ ſaluator meꝰ. Deus dñs fortis meꝰ: ſꝑabo in eū [f] Scutū meū [g] ⁊ cornu ſalutis mee: eleuator meꝰ ⁊ refugiū meū [h] ſaluator meꝰ ð iniqtate libabis me [i] Laudabilē inuocabo dñm: [k] ⁊ ab inimicis meis ſaluꝰ ero. [l] Quia circūdederūt me ꝯtritōnes mortꝭ: [m] torrētes belial turbauerūt me. [n] Fūes inferi circūdederūt me [o] ꝑuenerūt me laquei mortis. [p] In tribulatōe mea inuocabo dñm ⁊ ad deū meum clamabo. [q] Et exaudiet de tēplo ſctō ſuo vocē meā ⁊ clamor meꝰ veniet ad aures eiꝰ. [r] Cōmota ē ⁊ contremuit tra: fundamēta montiū ꝯcuſſa ſūt ⁊ ꝯquaſſata: qm̄ iratꝰ ē eis. [s] Aſcēdit fumꝰ de naribꝰ eiꝰ. [t] ⁊ ignis de ore eiꝰ volauit: carbones ſuccenſi ſūt ab eo. [v] Et inclinauit celos ⁊ deſcēdit: [x] ⁊ caligo ſub pedibꝰ eiꝰ. [y] Et aſcēdit ſuꝑ cherubin ⁊ volauit: ⁊ lapſus eſt ſuꝑ pēnas vēti. [z] Poſuit tenebras in circuitu ſuo latibulū: [a] cribrās aq̄s de nubibus celorū. [b] Pre fulgore in ꝯſpectu eiꝰ nubes: ſuccēſi ſunt carbones ignis. Tonabit ð celo dñs: ⁊ excelſus dabit vocem ſuam: [c] Miſit ſagittas ſuas ⁊ diſſipauit eos fulgura et conſumpſit eos. [d] Et apparuerūt effuſiones maris: [e] ⁊ reuelata ſūt fundamēta orbis ab increpatōne domini: ab inſpiratiōe ſpūs furoris eius. [f] Miſit de celo

ꝓ modū laudis diuine. b In die q̄ liberauit ⁊c. Ex quo pꝫ q iſte pſ. fuit factus a dauid poſt om̄es ꝑſecutōnes eiꝰ et ſedatis aduerſarijs ipſo exiſtente in q̄ete ꝯtemplatiōis. c Et de manu ſaul. iſta pſecutio ſpālr̄ exprimit: q: fuit diuturnior alijs ⁊ ꝑiculoſior.

d Dñs petra mea. Hic ꝯñter ponit cāticū ꝓ gratiarū actiōe: vbi primo ponit cā. tici narratio: et ſcđo intenta cōcluſio ibi. Viuit dñs. Canticum aūt iſtđ factū fuit a dd̄ ꝓ ſua liberatōe a ꝑiculis multis: vꝫ ex dictis: et iđ prio exprimit dei ipſ liberātis efficacia. ſcđo libatiōnis materia: ibi Saluator meꝰ. tercio modꝰ ſiue forma: ibi. Miſit ð excelſo. Circa primum dr̄. d Dñs petra mea. i. fundamētū me ſtabiliens ꝯtra m̄ltiplices impulſus.

e Et robur meum. me fortificans ꝯtra hoſtiles inſultus.

f Scutū meū muniens me ꝯtra hoſtiū ictus. g Et cornu ſalutis. repellens ⁊ ejciens aduerſariorū incurſus. h Saluator meus. Hic ꝯñter exprimit materia hꝰ liberatiōnis: videlicet multa mala ⁊ ꝑicula de quibꝰ liberatꝰ fuit virtute diuina. Circa qđ primo deſcribit ſua liberatio. ſcđo ſubdit liberatio ꝑpli de egypto. q. ꝓ exemplo: ibi. Cōmota ē. Circa ea que ſunt dicenda in h̄ cantico ꝯſiderandū qđ factū fuit metrice: vt dcm̄ ē: et iđ rōne metri hic ponunt aliqui modi loquēdi: qui nō ponūtur ꝯmuniter in orōne pſaica: q: frequēter accipit pteritū ꝓ pñti vel futuro ⁊ ecōuerſo: ⁊ aliqñ de figurata locutōe trāſit ad planā ⁊ ecōuerſo. dicit igit. h Saluator meus de iniquitate liberabis me. i. liberaſti. ⁊ notatur hic iniquitas dauid in facto berſabee: de qua fuit liberatꝰ q̄ntū ad culpā ꝑ verā ꝯtritōez ⁊ ꝯfeſſionē: et q̄ntū ad penā ꝑ diuinā vltōez: vꝫ ex ſupradictis. i Laudabilem inuocabo dñm. i. dignū om̄i laude. k Et ab inimicis meis ſaluus ero ⁊c. ſ. ab inimicis inuiſibilibꝰ qui ſunt maligni ſpūs ſicut iā liberatꝰ ſum ab inimicis viſibilibꝰ. l Qui circūdederūt me ⁊c. poſt mala ſpūalia a quibus liberatus fuit: enarrat corporalia ex pſecutōne ſaulis: in hoc qđ dr̄. Circūdederūt me. q: ſaul ⁊ viri eiꝰ cingebant dauid in modū corone: ita q dauid deſꝑabat ſe poſſe euadere: vt h̄r .j. li. j. xxiij. ca. m Torrētes belial. i. impetus pſecutōis ſaul: qui erat abſq; iugo diſcipline ⁊ legis diuine. n Funes inferi. In hebreo habet. Societates inferni. i. demones incitantes ſaulē ad me pſequendum. o Preuenerūt me laquei mortis. ſ. ziphei ⁊ alij inſidiatores q̄ querebāt tp̄s ⁊ locum quō dd̄ caperet: vt habet ſ. j. li. xxiij. c. p In tribulatōe inuocabo dominū. i. inuocaui. q Et exaudiet de tēplo. i. de celo qđ eſt templū glorie ſue. r Cōmota eſt. hic inducit exemplū de liberatōe ꝑpli iſrl̄ de egypto: vt dicit Rabi

ſa. q modus fuit hebreorū in liberationibus ꝑticularibꝰ facere mentiōez de liberatōne egyptiaca q̄ fuit generalis toti ꝑplo: vꝫ in pluribus locis ſacre ſcripture dicit igit. r Cōmota ē ⁊ ꝯtremuit terra. q: ꝓpter plagas inflictas egypto a dño oēs hitātes trā egypti fuerūt ꝯmoti ⁊ ꝯterriti: vt h̄r in Exo. et etiā ad lrām int plagas illas egypti fuerūt facte choruſcatōnes ⁊ tonitrua horribilia: vt h̄r Exo. viij. ita q videbat tremētota terra: ⁊ montiū fundamēta cōmoueri.

s Aſcendit fumꝰ de naribꝰ eiꝰ. loquitur de deo more hominis irati: de cuius naribus exit fumꝰ q: ira ē aſcēſio ſanguinis circa cor. et inde aſcēdūt ſpūs ad ſuꝑiora: ⁊ iđ ira maxie apparet i facie: vt in oclis ⁊ naribus. Sciendū tñ q ira et alie paſſiones in deo non hñt locū: niſi ſm̄ quendam modū: dr̄ eñ deꝰ iraſci qñ punit peccatores: q̄a ad modū hoīs irati ſe hꝫ. t Et ignis de ore eiꝰ vorauit. q: ignis et grando mixta pariter ferebant ad punitōez egyptiorū: vt h̄r Exo. ix. ⁊ dr̄ hic ꝓceſſiſſe de ore dei: q: de voluntate et precepto eius fiebat talis punitio. v Et incli. ce. et deſcēdit. nō ꝑ loci mutatōez ſed ꝑ effectus exhibitōez. ſ. ad punitiōem egyptiorū ⁊ liberatiōez hebreorū. x Et caligo ⁊c. q: fecit tenebras palpabiles tribus diebꝰ in egypto: vt h̄r Exodi. x. y Et aſcēdit ſuꝑ cherubin ⁊ volauit ⁊c. ꝑ h̄ deſignat velocitas diuini ſubſidij ad liberatōez ꝑpli ð egypto: q: oēs filij iſrl̄ eadē die ſūt eduxit. cū tñ eſſēt in nūero magno. vt h̄r Exo. xij. z Poſuit tenebras ⁊c. h̄ intelligit de nube exiñte inter filios iſrl̄ ⁊ exercitū egyptiorū ſuꝑ mare rubrū q̄ erat obſcuriſſima ⁊ denſiſſima ex pte egyptiorū: ita q nō poterant accedere ad filios iſrl̄: vt h̄r Exo. xiiij. a Cribrās aq̄s ⁊c. q: ex denſitate illiꝰ nubis fluebāt pluuie groſſe ad maius impedimētū egyptiorū. verūtñ q: illa nubes illūinabat noctē ex pte filiorū iſrl̄. vt ibidē dr̄: iđ ſubdit. b Pre fulgore ⁊c. ⁊ q: ex nube illa generata fuerūt fulgura ⁊ tonitrua q̄bꝰ rote curruū ferebant i ꝓfūdū. ſicut dcm̄ fuit ibidē. iđ ſubdit. Succēſi ſūt carbones ignis ⁊c. Miſit ſagittas ⁊c. i. fulgura ⁊ choruſcatōes q̄bꝰ territi dixerūt. Fugiamꝰ iſrlez. dñs eñ pugnat ꝓ eis ꝯ nos: q: tñ ſic ibidē dr̄. Fugiētibꝰ egyptijs occurrerūt aq̄: iđ ſubdit. d Et appa. eſ. ma. egyptios ſūmergētes. e Et reue. ſūt ⁊c. q: ſuꝑficies tre q̄ erāt i ꝓfundo maris fuit diſcooꝑta: ita q filij iſrl̄ trāſierūt ꝑ mediū maris: vt h̄r Exo. xiiij. Dr̄ autē terra q̄ ē ſub aq̄s maris fundamētū orbꝭ ad ſīitudinē fūdamēti domꝰ qđ ē ps inferior. Silr̄ tra q̄ ē in ꝓfundo maris hꝫ ſuꝑ ſe elementū aq̄ ⁊ poſtea aeris: ⁊ ꝯñter alias ptes orbis. Conſequenter oſtendit a quo talis punitio egyptiorū facta ſit cū dr̄. Ab increpatōne dñi ⁊c. f Miſit ð celo. Hic deſcribit forma ſiue modꝰ liberatōis ipiꝰ dauid q̄ modꝰ factꝰ eſt v̄tute diuina. ⁊ p̄ deſcribit modꝰ ſiue liberatōis ꝑ modū euaſionis ð māu aduerſariorū. ſcđo ꝑ modū inſecutōis ⁊ deſtructōis eorū: ibi. In te ei curram accinctꝰ

Prima in duas: in ꝑtem principalē ⁊ incidētalē. scđa ibi Cum scō. Circa primuʒ dr̄. a Liberauit me. s. de⁹ sua gra ⁊ v̄tute. b Ab inimico meo potētissimo. i. saule. c Et ab his q̄ oderāt me. i. absalon ⁊ suis sequacib⁹. d Qm̄ robustiores me erāt. ⁊ in h̄ ꝯfitet᷑ dd̄ se liberatū v̄tute diuina nō sua.

e Preuenit me i die afflictōis mee. q᷑ cū desperaret se non posse euadere a facie saul. vt habet᷑ ꝟ. j. li. ca. xxiij. Venit nuncius ad saul. d. Festina veni qm̄ philistijm infu derūt se sup terrā: qđ factū fuit ordia tione diuina: vt saul omittēt ꝑsequi dd̄

f Et eduxit me i latitudinē: q᷑ dd̄ q̄ a saul ⁊ viri ei⁹ erat circūdat⁹ in modū corone vt ibidē dr̄ recedente saule liber potuit ire quo voluit.

b Retribuet mi. do. ꝯm iusti. me. ⁊c. Ex h̄ em̄ ꝙ sauli pepercit: cū tn̄ posset eū occidere: vt h̄r ꝟ. li. j. ca. xxiiij. ⁊ xxvj. et q᷑ absalon se ꝑsequentē saluare voluit: ne in peccato mortali moreretur: ꝓut dctm̄ fuit ꝟ. ca. xviij. ex misericordia fuit dispositus ad hoc ꝙ de⁹ eēt sibi misericors ⁊ ꝓpiti⁹ i dādo sibi graʒ in p̄nti ⁊ glāʒ in futuro: ꝯm illud math. q̄nto. Beati miscdes qm̄ ipsi miscdiaʒ ꝯnt.

⁊ assūpsit me et traxit me de aq̄s multis. [a]Liberauit me [b]ab inimico meo potētissimo [c]⁊ ab his q̄ oderant me. qm̄ [d]robustiores me erant. [e]Preuenit me i die afflictōnis mee: ⁊ fact⁹ ē dn̄s firmamētū meū. [f]Et eduxit me i latitudiēʒ: liberauit me: q̄a ꝯplacui ei. [g]Retribuet mihi dn̄s ꝯm iusticiā meā. ⁊ ꝯʒ mūdiciā manuū meaꝝ reddet mihi. Quia custodiui vias dn̄i: ⁊ nō egi impie a deo meo. [h]Oia em̄ iudicia ei⁹ in ꝯspectu meo. et p̄cepta eius nō amoui a me. [i]Et ero perfectus corā eo. [k]et custodiaʒ me ab iniq̄tate mea. Et restituet mihi dn̄s ꝯʒ iusticiā meā ⁊ ꝯm mūdiciā manuū meaꝝ i ꝯspectu ocloꝝ suoꝝ. [l]Cū scō scs̄ eris. [m]⁊ cū robusto [n]ꝑfect⁹. [o]Et cū electo [p]elect⁹ eris: ⁊ cū ꝑuerso peruerteris. [r]Et ppl̄m paupeꝝ [s]saluū facies: oclisq̄ tuis excelsos hūiliabis. [t]Quia tu

lucerna mea dn̄e. [v]et tu dn̄e illumiabis tenebras meas. [x]In te ei[y] currā accict⁹ ꝯ i dō meo trāsiliā muꝝ. [a]De⁹ immaculata via ei⁹: [b]eloquiū dn̄i igne examiatū: [c]scutuʒ ē oim̄ ꝓpantiū i se. [d]Quis ē de⁹ p̄ter dn̄m: ⁊ q̄s de⁹ fortis p̄ter deū nr̄m. [e]De⁹ q̄ accinxit me fortitudine: [f]⁊ ꝯplanauit ꝑfectā viā meā. [g]Coequās pedes meos ceruis [h]⁊ super excelsa mea statuens me. [i]Docens man⁹ meas ad ꝓliū [k]⁊ ꝯponēs q̄si arcū ereum brachia mea. [l]Dedisti mihi clypeū salutis tue. [m]⁊ māsuetudo mea m̄tiplicauit me. [n]Dilatabis gressus meos subt⁹ me: ⁊ nō d̄ficiēt tali mei. Persēq̄r inimicos meos ⁊ ꝯterā: ⁊ nō ꝯuertar donec ꝯsumam eos. Consumā eos ⁊ ꝯfringaʒ vt n̄ ꝯsurgant; cadent sub pedibus meis. Accīxisti me fortitudine ad preliuʒ: incuruasti resistentes mihi subtus me

y In te ei currā. Hic ponit᷑ liberatio dd̄ per modū insecutionis ⁊ destructionis aduersariorū suoꝝ cum dr̄ x In te. i. tua v̄tute. y Curraʒ accinctus. i. ad ꝓliū expeditus. z In deo meo trāsiliā muꝝ. capiendo aduersarios intra suū fortalicīū. a Deus immaculata via ei⁹: via ista ē lex diuina in qua nō est aliq̄ imundicia ꝯcessa ⁊ tāq̄ licita lʒ aliq̄ mala fuerit ꝑmissa ꝓpt̄ maiora mala euitāda: sicut libellus repudij ꝑmissus fuit in le. ve. ⁊ vsura cū extraneis: ne vxores occiderent et ne frēs suos vsuris grauarent ꝓut dictuʒ fuit pleni⁹ Deut. xxiij. ⁊ xxiiij. b Eloquiū domini igne examinatū. i. purum ⁊ mundum: sicut metalluʒ in fornace ꝓbatum.

b Oia em̄ iudicia ei⁹ i ꝯspectu meo. vt caueā ab eoꝝ transgressione. i Et ero ꝑfect⁹ corā eo: q᷑ in ꝯiunctōne ad deū p charitate ꝯsistit eēntialiter ꝑfectio vite. k Et custodiā me ab iniquitate mea. cauendo diligenter decetero a recidiuo. l Cū sancto. Hec ē ps incidentalis q᷑ dauid locut⁹ fuerat de sua liberatione ꝓpter suā innocētiā: iō hic incidētalr̄ ośdit dei miscdiam ⁊ benignitatē generalr̄ erga bonos dicēs. Cū sancto sanctus eris. q᷑ sanctus te sanctum ꝯfitebit᷑ a quo sua sanctitas deriuat᷑. m Et cū robusto ad toleranduʒ aduersa patienter. n Perfectus. s. eris dādo sibi graʒ tolerādi aduersa: nō solū patiēter: ꝟ etiā suscipiēdi gaudēter sicut martyres gaudebant in passionibus qđ ē maxīe ꝑfectionis in virtute fortitudinis. o Et cū electo. ad vitā beatā ex tua liberalitate. p Electus eris. q᷑ eliget te oibus alijs ꝯtemptis. q Et cū ꝑuerso ꝑuerteris. reddendo ei penā ꝓpter ꝑuersitatē suā. iuste tn̄ ex ꝑte tua. vł aliter. q Cū ꝑuerso ꝑuerteris. s. ꝯm iudiciū suū erroneū: q᷑ hoīes ꝑuersi cū ab eo puniēt᷑ iuste: dicūt deū cuʒ eis ꝑuerse agere. r Et ppl̄m pauperē. i. abiectū ⁊ hūilem. s Saluū facies ⁊c. q᷑ ꝯm ꝙ dr̄ iaco. iiij. Deus supbis resistit: hūilib⁹ aūt dat grām. t Quia tu lucerna mea dn̄e. qđ pōt intelligi duplr̄. Lucerna em̄ ē lumē in testa: ⁊ iō lumē naturale intellect⁹ humani posituʒ in corpe terreo bene dr̄ lucerna dn̄i: q᷑ lumē naturale rōnis ē q̄dā impssio diuini luminis ꝯm illđ ps. iiij. Signatū ē sup nos

⁊c. Item deus p̄ns homini p suā graʒ dr̄ ei⁹ lucerna. q᷑ oīs creatura ad deū ꝯpata tenebra ē. ideo subdit᷑. v Et tu dn̄e illumi. tene. meas. Potest etiam dici ꝙ tenebre hic vocant᷑ opa meritoria p pctm̄ mortale superueniēs extincta: q̄ viuificant᷑ ⁊ illuminant᷑ recuperata gratia.

c Scutum ē oim ⁊c. s. ipse deus. d Quoniā quis ⁊c. q. d. nullus: q᷑ alij sunt dij participatiue. s. homines sancti. ꝯm illud ps. lxxxi. Ego dixi dij estis: vel dij falsi: sicut idola gētiū. e De⁹ q̄ ⁊c. corpali ꝯtra hostes visibiles: ⁊ spūali ꝯ inuisibiles. f Et cōplanauit ⁊c. auferendo offendicula corpalia ⁊ spūalia. g Coequās pedes ⁊c. dando m̄ agilitatem ad insequēdū hostes meos fugiētes. ⁊ ē locutō hyꝑbolica: q᷑ nō hūit tātā velocitatē currendi sicut ceruus: sicut dr̄ talis mulier est albior niuie ad designduʒ excellentiā sue albedinis: q̄uis nō sit ita alba sicut nix. h Et sup excelsa ⁊c. i. stabiliēs in regia dignitate. i Docēs man⁹ meas ⁊c. q᷑ artē ꝓliandi me docuit. k Et ꝯponens ⁊c. i. fortitudinē ad hoc ꝯuenientem mihi dedit. In hebreo habet᷑. Et ꝯcussus arcus ereus brachio meo: q᷑ arcū ereū facilit᷑ tendebat: vt dicit ra. sa. l Dedisti mihi clypeū ⁊c. q. d. fortitudo mea parum esset nisi adesset ꝓtectio tua. m Et mansuetudo ⁊c. est em̄ dispositio ad hoc ꝙ homo multiplicetur in bonis temporalibus ⁊ spiritualibus: ꝯm illđ math. v. Beati mites quoniam ipsi possidebunt terraʒ. In hebreo habetur. Et māsuetudo tua multiplicauit me et est sensus. ex benignitate tua ꝯuenit mihi multiplicatio in bonis temporalibus spiritualibus et prole et non ex merito meo.
n Dilatabis ⁊c. In hebreo habetur. Passus meos.

quãdo eñ pedes ſunt ꝯiuncti adinuicẽ: tũc bõ ẽ diſpo ſit⁹ ad cadendũ ꝫ qñ ſũt ꝯueniẽter elõgati: tũc ſtat fir mi⁹. p hãc igiẗ ſilitudinẽ intelligiẗ ꝙ firmitas in ſtatu regio inerat ipſi dd̃ a deo. Cetera patent ex dictis vſ ꝗ ibi. ¶ a ¶ Inimicos meos dediſti m̃ dorſuz. i. vertẽ tes dorſum corã me fugiendo.

¶ b ¶ Clamabũt. ad idola.

¶ c ¶ Et nõ erit ꝗ ſaluet. q̃a in eis nulla virt⁹ ẽ ſal uandi: vel aliter ¶ b ¶ Clamabũt. inuocãdo auxi liũ hũanũ: et nõ erit ꝗ audeat iu uare. ¶ d ¶ Ad dñm: ꝯuerteẗ ſe hũano auxilio deficiente.

¶ e ¶ Et nõ exau. eos. q: talis cla mor ꝓcedit ex ſuili timore.

¶ f ¶ Saluab me. id eſt ſaluaſti.

¶ g ¶ A ꝯtradicti onibus ppl̃i mei. i. in rebelliõe po puli mei contra me excitata per

[a]Inimicos meos dediſti mi hi dorſuz: odiẽtes me: ⁊ diſp dã eos. [b]Clamabũt [c]⁊ ñ erit ꝗ ſaluet [d]ad dñm: [e]⁊ ñ exau diet eos. Delebo eos vt pul uerẽ ẗre: q̃ſi lutũ platearuz ꝯminuaz eos atz ꝯfringam. [f]Saluab me [g]a ꝯdictõibus ppl̃i mei: [h]cuſtodies me i ca put gẽtiũ. [i]Ppl̃s quẽ igno ro ſeruiet mihi: [k]filij alieni reſiſtẽt mihi: [l]auditu auris obediẽt mihi. [m]Filij alieni defluxerũt: [n]⁊ ꝯhẽt ĩ ãguſtijs ſuis. [o]Viuit dñs [p]⁊ bñdict⁹ de⁹ me⁹ [q]⁊ exaltabiẗ de⁹ for tis ſalut[ꝫ] mee. [r]De⁹ qui das vindictas mihi ⁊ deijcis po pulos ſub me. Qui educis me ab inimic[ꝫ] meis: et a re ſiſtentib[ꝫ] mihi eleuas me: a viro iniquo liberabis me. [s]Propterea cõfitebor tibi dñe [t]in gentib⁹: et nomi tuo cãtabo. [v]Magnificas ſalu tes regis ſui. [x]⁊ faciẽs miſe ricordiaz xp̃o ſuo dauid [y]et ſemini ei⁹ in ſempiternum.

ſeba filiũ bochri. vt dictũ eſt ꝫ. xx. ca. h ¶ Cuſtodies me in caput gentiũ. i. in ſtatu regni. i ¶ Popul⁹ quẽ ignoro ſeruiet mihi. q: philiſtei amonite ⁊ moabite et idumei ſeruiebant ei ſub tributo. vtz ex ꝑdictis capi. viij. et. xij. qui tñ erãt gẽtiles ⁊ idolatre: ⁊ ſic erãt igno ti ipſi dd̃ noticia approbatõnis. k ¶ Filij alieni reſi ſtent mihi. i. illi qui deberẽt eſſe filij mei ꝑ maliciã ſuaz alienati reſtiteẽt mihi: vt patuit ꝫ. in rebellione abſa lon ⁊ alioꝝ exñtiuz cũ eo: ꝗ tñ debebãt obedire dauid ſicut patri. l ¶ Auditu auris obedient mihi. i. ſimula torie ⁊ nõ vere: q: abſalõ ⁊ ſui ſequaces ꝗ ſimulabant ſe dauid obediẽtes: de facto fuerũt rebelles. m ¶ Fi lij alieni defluxerũt. q: debellati fuerũt: ⁊ mortuo abſa lon fugeẽt: vt dictuz eſt ꝫ. xviij. n ¶ Et ꝯtrahẽtur in anguſtijs ſuis. In hebreo habeẗ. In clauſuris ſuis. q: ſeba cuz fautorib⁹ ſuis ꝑ timore recluſit ſe in abela vbi fuit decapitatus: vt dictũ eſt ꝫ. xx. o ¶ Viuit domi⁹ Hic poniẗ h⁹ cãtici intẽta ꝯcluſio: vicꝫ diui nois ma gnificatio ꝑ ꝑdictis bñficijs. et hoc eſt qđ diciẗ. Viuit dñs. q: ẽ ipa vita ꝑ eſſentiã ⁊ oia viuũt in eo: ſcḋm ꝙ di citur Io. j. qđ factũ ẽ. ſ. omis creatura: in ipõ vita erat q: creatura anteq̃z creeẗ nõ ẽ niſi ipe creatrix eſſentia: ꝗ eſt idẽ qđ intelligere diuinũ ſiue intelligẽtia diuina: ⁊ q: intelligere eſt ſupmus gradus vite: vt hr̃. ij. de aia ⁊ de⁹ ſol⁹ vnico actu intelligẽdi ꝑfecte ſe ꝯprehendit ⁊ oia: ꝗ quidẽ act⁹ eſt ſempitern⁹: ideo dicit phs. xij. me taphi. ꝙ de⁹ viuit vita nobiliſſima ſempiterna ⁊ optia p ¶ Et bñdictus ex beneficijs mihi collatis. q ¶ Et exaltabiẗ: nõ in ſe cũ ſit magnitudinis infinite ꝫ in cre aturis ipm laudãtib⁹. r ¶ Deus qui das vindictas mihi ⁊c. vtz ex ꝑcedentibus: ꝓpter qđ ꝯcludiẗ. s ¶ Propterea ꝯfite. ti. do. in pſalmis laudis tue. t ¶ In gẽtibus. q: pſalmi facti a dauid deriuati ſũt ad gẽtes ꝯuerſas ad fidẽ xp̃i in diuerſis ptibus orbis. v ¶ Magnificans ſalutes regis ſui. i. mei ꝗ ſuz ꝯſtitu tus rex ab eo. x ¶ Et faciẽs miſcdiaz xp̃o ſuo dauid ꝗ de mandato dauid vnctus fuit a ſamuele: vt habeẗ ꝫ. j. li. xvj. ca. y ¶ Et ſemini e⁹ vſq; in ſempiternũ. q: filij dauid regnauerũt ad captõez babylonicã. ⁊ p⁹ re uerſionẽ de babylone zorobabel ꝗ deſcendit de dauid habuit ducatũ ſup ꝓplm. et alij ꝯñter de tribu dd̃ vſq;

ad herodem alienigenã ſub ꝗ natus eſt xp̃c de ſemine da uid ſcḋm carnem: cuius regnũ ⁊ imperiũ manet in ſecla ſe culoꝝ amẽ. ⁊ iſta fuerũt diffuſi⁹ tractata Geñ. xlix. ⁊ mat. ij. et in quadã queſtione de quolibet quã de hac materia diffuſius diſputaui.

¶ Ca. xxiij.

[a]Hec aũt ſũt verba nouiſ ſima que dixit dd̃ fili⁹ iſai. [b]Dixit vir [c]cui ꝯſtitutũ eſt [d]de xp̃o dei iacob: [e]egregi us pſaltes iſrael [f]Spiritus

¶ Capi. xxiij.

Hec aũt ſũt. ꝑpoſita gr̃a ꝯſtructiõe de ꝑterit[ꝫ]. Hic ꝯñter deſcribiẗ ꝓphetia dauid de futuris: ⁊ primo poniẗ hmõi vaticiniũ. ſcḋo ca thalogus fortium: ibi. Hec noia. Cir ca primuz ꝑmittiẗ ꝓphetia dauid d̃ ꝑ miatõne bonoꝝ. ſcḋo de punitione maloꝝ: ibi. Preua ricatores aũt. Cir ca primũ ꝑrio oſtẽ diẗ excellẽtia pro phetie dauid verbo ſcḋo exemplo: ibi. Sicut lux auroꝛe: Circa primũ ſcien dũ ꝙ excellentia ꝓ phetie maxie acci piẗ ex duob⁹. ſ. ex materia reuelata. ⁊ ex modo reuelatõnis. primo ergo oſtendiẗ excellentiã ꝓphetie dauid ex primo. ſcḋo ex ſcḋo: ibi. Spiritus domi ni. Circa primũ ſciendũ ꝙ quanto aliquid futurum eſt ex cellentius: tanto reuelatio facta de illo ſiue ꝓphetia ẽ ex cellentior. q: cognitio nobilitatez ſortiẗ ex obiecto: vt hr̃ j. de aia. Tempe aũt ve. teſta. illud qđ fuit futurũ excellẽ tiſſimũ fuit incarnatõnis myſteriũ: qđ fuit reuelatũ ipſi dauid nõ ſolũ q̃tum ad futuritionis certitudinẽ: ꝫ etiaz q̃tum ad ei⁹ ꝓgeniẽ: vicꝫ ꝙ xp̃c de ſemine ſuo eſſet naſci turus: ⁊ ꝑ eũ mund⁹ eſſet ſaluand⁹ ſicut dauid a ꝑſecutio nibus inimicoꝝ ſuoꝝ fuerat virtute diuina ſaluat⁹: ⁊ hoc eſt quod dĩ. a ¶ Hec aũt ſunt verba nouiſſima. et ideo ꝑ ceteris memoriter retinẽda: ſcḋm ꝙ dicit Greg. omel. xx. Idcirco dñs tũc diſcipl̃os increpauit. cũ eos corpaliter reliquit: vt verba ꝗ recedens diceret: arti⁹ in corda audiẽ tiũ impſſa remanerẽt. b ¶ Dixit vir. i. dauid. c ¶ Cui ꝯſtitutũ eſt. i. firmiter ꝓmiſſuz abſq; retractatione. d ¶ De xp̃o dei iacob. i. de chriſto quẽ iacob ſpũſancto in ſpiratus ꝑdixit venturũ ad ſalutẽ hoim. ſcḋm ꝙ dr̃ Geneſ xlix. Non auferẽẗ ſceptrũ de iuda: ⁊ dux de femore ei⁹: do nec veniat qui mittend⁹ eſt: et ipſe erit expectatio gentiũ tanq̃ſ ſaluator eaꝝ. vbi notandũ eſt ꝙ tranſlatio chaldai ca hꝫ: donec veniat meſſias. i. xp̃c grece: et vnctus latine: ꝗ quidẽ ꝓphetia fuit impleta in dño nr̃o ihũ xp̃o vncto ꝑ ceteris plenitudine gr̃e: vt hr̃ Io. j. Vidim⁹ eũ quaſi vni genitũ a p̃re: plenũ gr̃a ⁊ veritatis. q: nat⁹ fuit de virgine tpe herodis regis: ſub ꝗ trãſlatũ ſceptꝝ regni ad alienige nã: vt dictum ẽ ca. ꝑcedenti: q: pater eius fuit idumẽ⁹. vt alſs ẽ diffuſius declaratuz. e ¶ Egregius pſaltes iſrl̃. q: cantica que cantabantur in templo erant de pſalmis dd̃. f ¶ Spũs dñi. Hic oſtenditur excellentia ꝓphetie dauid ex modo reuelatõnis ſibi facte. Circa quod ſciendum ꝙ licet reuelatio ꝓphetica fiat multis modis. vt plenius de claraui ſuper Danielem: ⁊ ſuper liberum pſalmoꝝ tamẽ duo modi ſunt magis generales quos accipio q̃tum ad pñs. vn⁹ eſt qñ menti ꝓphete fit reuelatio alicuius futuri ſupnaturaliter cogniti: ⁊ cũ hoc virtute imaginatiua pro phete virtute diuina formatur aliqua viſio imaginaria. in qua tanq̃ſ in ſpeculo inſpicitur veritas intellectualis: ſicut in cognitõne naturali cognitõ q̃ddita inſpiciẗ i fan taſmatib⁹ i ṽtute imagiatiã forãẗ ſcḋm ꝙ diẽ phs. iij. de aia.

Intelligentibus nobis neceſſe eſt fantaſmata ſpeculari: et hoc modo hieremias ꝓpheta vidit deſtructōez ciuitatis irlm futurā ꝑ intellectū in viſione imaginaria olle ſuccenſe ⁊ vge vigilāt̄. vt hr̄ hiere. j. Alio mō fit reuelatō veritatis ſupnaturalis abſq3 tali viſiōe imagiaria: ⁊ iſte modus ꝓphetie altior ē ꝑ prio: ſic melioris intellect⁹ iudicat̄ ille in cognitōne naturali q̄ veritatē intelligibilē ſibi ꝓpoſitā ſtati capit abſq3 exēplo ad h̄ manuductiuo q̄3 ille q̄ nō pt eā cape niſi ſibi ꝓponat̄ exēplū ſenſibile manuductiuū ⁊ ſilr ille q̄ cōcluſiōes geometricas itelligeret abſq3 deſcptōe alicui⁹ figure q̄3 ille q̄ non poſſet h̄ cape abſq3 tali deſcriptōne. Iſto aūt ſcḋo mō fuit cognitio ꝓphetica ipſius dauid vt hr̄ in ꝓlogo ſup pſalmiſtā: ⁊ hoc ē qḋ dr̄. f Spūs dn̄i locut⁹ ē ꝑ me. i. ſpūali viſiōe inſtruxit me abſq3 viſiōe imaginaria. g Et ſermo ei⁹ ꝑ ling. me. q2 nō ſolū illuiauit intellectū meū ad intelligēdū ſ3 etiā linguā meā ſpāli mō direxit ad loquendū. q2 ꝓphetias ſuas locut⁹ eſt per modum laudis diuie magis q̄3 alij ꝓphete. h Dixit. ſ. dauid. i De⁹ iſrl̄ mihi locutus eſt. licet em̄ ſit de⁹ oīm generaliter: tn̄ dr̄ de⁹ iſrl̄ ꝑ verā fidē ⁊ cultū latrie ſpāliter. k Fortis iſrl̄. i. ad ꝓtectōez iſrl̄: ſicut patuit in eductiōe iſrl̄ de egypto in ſignis mirabilib⁹. l Dn̄ator hoīm iuſtus: reddēs vnicuiq3 ſm̄ ꝓpria merita. m Et dn̄ator in timore dei: q2 a ſubditis ſuis vult timeri timore filiali n̄ timore ſeruili. n Sicut lux. Hic inducit exempla ad p̄dicta: ⁊ prio ad vltimū dictū. ſ. de ꝓpheta ⁊ viſiōe ſpūali abſq3 imaginaria. Ad cui⁹ intellectū ſciendū q̄ ſol dupl̄r videt̄. vno mō tect⁹ aliq̄ nubecula. Alio mō in ſua claritate ſine tali nube. ⁊ certū eſt q̄ ille ē acutioris viſus: q̄ pt eū videē ſine tali nube: q̄3 ille q̄ nō pōt videē abſq3 nube exceſſu3 claritatis ſolis ſuo viſui ꝯtēpante: ⁊ iō iſtud ꝑ exēplo inducit̄ ad oſtendendū excellentiam ꝓphetie dauid q̄ fuit ſine imaginib⁹: vt p̄dictū ē: q̄ ſt̄ q̄ſi quedā nubes cōtempantes veritatē intelligibilē debilitati intellect⁹ hūani: vt patet ex p̄dictis: ⁊ hoc ē qḋ dr̄. o Abſq3 nubib⁹ rutilat. i. abſq3 imaginib⁹ viſione intellectuali me illuſtrat ſcḋo induxit exēplū ad aliud dictū. ſ. de reuelatōe facta ipſi dd̄ de xp̄o naſcituro d̄ ſemie ſuo: qḋ factū ē ex diuia liberalitate ⁊ nō merito hūano: ⁊ h̄ ē qḋ dr̄ in exēplo. p Et ſicut pluuijs germiat ⁊c. t̄ra eni3 q̄ de ſe ē arida nō habet aptitudinē ad ꝓferendū herbam: ſ3 ea3 ꝓfert ex humore pluuie deſup deſcendētis. ſic xp̄c natus eſt de beata virgine ꝑfuſa plenitudine gratie. ſm̄ illud yſaie. xlv. Rorate celi deſup et nubes pluant iuſtum: aperiat̄ terra ⁊ germiat ſaluatorē: vnde ſubditur. q Nec tanta eſt domus ⁊c. id eſt tanti meriti. r Et pactū eternū ⁊c. de xp̄o naſcituro de domo mea cui⁹ regnū ſtabit ineternū: ſm̄ qḋ dicit̄ yſa. ix. Sup ſoliū dauid ⁊ ſup regnū ei⁹ ſedebit: vt confirmet illud ⁊ corroboret in iudicio ⁊ iuſticia āmodo ⁊ vſq3 in ſempiternū: iō ſubdit̄. s Cūcta em̄ ſalus mea. ſuple dependet ⁊ expectat̄ ab eo. t Et omis voluntas mea. i. om̄e deſideriū meū ſupple tendit in ip3. ⁊ eſt mod⁹ loquēdi q̄ apud hebreos vocat̄ decurtat⁹. ſ. qñ loq̄ns nō exprimit totū ꝯceptū ſuū. qḋ maxie ꝯtingit qñ loquit̄ ex exceſſu deuotōnis. ſicut erat in ꝓpoſito. v Nec ē q̄cq̄3 ex ea qḋ nō germinet. qḋ fit qñ ex volūtate nihil procedit deliberate: qḋ nō ordinet̄ in deū: ſm̄ q̄ dicit apl̄s. j. ad Cor. x. Oia in gl̄iam dei facite: ⁊ in ſtatu tali erat Dauid

domini locut⁹ eſt per me: [g] et ſermo eius ꝑ linguam meā. [h] Dixit [i] De⁹ iſrael mihi locutus ē [k] fortis iſrael. [l] Dn̄ator hoīm iuſt⁹. [m] dn̄ator i timore dei. [n] Sicut lux aurore oriente ſole mane [o] abſq3 nubibus rutilat. [p] et ſic pluuijs germiat herba de t̄ra [q] Nec tanta ē dom⁹ mea apḋ deu3: [r] vt pactū eternū iniret mecū firmū in oibus atq3 munitū. [s] Cūcta em̄ ſal⁹ mea [t] et oīs volūtas: [v] nec ē quicq̄ ex eo qḋ nō germinet. [x] Preuaricatores aūt q̄ſi ſpine euellent̄ vniuerſi: [y] q̄ nō tollunt̄ manib⁹. Et ſiqs tāge volue rit eas armabitur ferro ⁊ ligno lāceato: [z] igneq3 ſuccēſe [a] cōburent̄ vſq3 ad nihilum [b] Hec nomia fortium dauid [c] Dauid ſedens in cathedra ſapientiſſim⁹ [d] p̄ceps inter tres. [e] Ipſe eſt quaſi tenerrimus ligni vermiculus [f] qui

in fine vite ſue qñ dixit iſta vba. x Preuaricatores. Hic ponit̄ ꝓpheta dd̄ de punitione maloꝝ et primo q̄ntum ad penā tpale3. x Preuaricatores aūt ⁊c. et h̄ impletū fuit qñ iudei ꝑ tytū ⁊ veſpaſianū ꝓpt̄ p̄uaricatōe3 in xp̄m fuerūt de terra iſrl̄ euulſi. y Que nō tollitur manib⁹. q2 correctionē xp̄i ⁊ apl̄oꝝ māſuetā non receperūt: ſ3 ꝯ eos inſurrexerunt ⁊ iō miſſa ē correctio dura romanoꝝ q̄ notat̄ cū dicit̄. y Et ſiqs tangere ⁊c. q2 romani venerunt ſup iudeos cu3 exercitu magno et bene armato.

z Igneq3 ſuccenſe: quia romani cōmbuſerunt ciuitatem et templum ⁊ magnam partem populi ibidem exñtem ſcḋo tangit̄ pena eterna. cum ſubditur. a Comburent̄ vſq3 ad nihilū. q2 mortui in infidelitate deſcenderunt ad ignē gehēne. Poteſt etiā hoc intelligi de punitōe maloꝝ in generali in iudicio extremo. b Hec noia. Hic ponit̄ cathalogus fortiū dauid: et prio exprimunt̄ noia aliq̄ꝝ valde notabiliū: ſcḋo aliorū magꝭ ꝯmuniū: ibi. Aſabel. Circa primū ſciēdū q̄ aliter exprimunt̄ hic ⁊. j. palip. xj. ⁊ aliq̄ ibi exprimunt̄ q̄ hic tacent̄ ⁊ ecōuerſo: et aliqua hic tacent̄ q̄ ſup⁹ ſunt ſufficienter expſſa: ⁊ oia iſta ſunt ꝯſideranda ad intelligendū iſtum cathalogum. Sciendū igit̄ q̄ in vniuerſali fuert̄. xxxix. ꝯputatis dauid rege ⁊ ioab p̄cipe militie. ⁊ preter iſtos duos fuerūt. xxxvij. vt concluditur in fine h⁹ capituli quoꝝ ſeptē fuerūt valde notabiles quoꝝ tres primi dicūtur robuſtiſſimi: q2 quilib3 eoꝝ debellauit quaſi vnū exercitum. ⁊ primus de illis trib⁹ fuit ieſboam: de quo hr̄. j. palip. xj. ſcḋs fuit eleazar filius aboby. tercius fuit ſammaa filius agge: de quib⁹ habetur in hoc capitulo. Poſt iſtos fuerunt tres alij valde fortes. quoꝝ quilibet interfecit vnum gigantē et primus iſtoꝝ fuit abiſai frater ioab qui interfecit ieſbidenob: ſcḋs ſobochai qui interfecit zaph. terci⁹ ionathan filius ſammaa fratris dauid q̄ interfecit illu3 gigantē qui hēbat ſenos digitos in manib⁹ ⁊ pedibus et de iſtis tribus dictū eſt ſupra ca. xxj. Poſt iſtos tres fuit banaias filius ioiade de quo agitur in hoc ca. qui fuit valde fortis: et ideo ſingulariter nominatur poſt ſex precedentes. et ante. xxx. ſequentes. His viſis deſcendamus ad littera3. c Dauid ſedens ⁊c. plus em̄ ꝯmendatur de ſapientia q̄3 de fortitudine: quia ꝓuerbiorum. vj. dicitur. Melior eſt ſapientia q̄3 vires. d Princeps inter tres. i. excellentior in fortitudine q̄3 tres primi qui vocati ſunt robuſtiſſimi. e Ipſe eſt quaſi tenerrimus ⁊c. quia licet iſte vermiculus in ſe ſit nobiliſſimus tamen perforat lignu3 durum. ſic dauid in ſe manſuetiſſimus et mitiſſimus cōtra hoſtes rebellantes fuit fortiſſimus. f Qui octingentos interfecit impetu vno. quod nō eſt intelligendu3 ſic q̄ omnes interfecerit propria manu. ſed quia per eius probitatem fuerūt principaliter occiſi: vel quia fugientes eu3 pre timore aliqui ceciderunt in aqua3 vel loca ruinoſa. vbi fuerunt mortui: et ſm̄ iſtam expoſitionem de dauid oportet dicere q̄ ieſboam hic non nominatur: que immediate ſubditur

Poſt hunc eleazar ⁊c. In aliquibꝰ aūt libꝛis hebꝛaicꝭ et latinis fit hic punctus. David ſedens in cathedra ſapientiſſimus. et qđ ſequitur. Princeps inter tres intelligit̄ de ieſboā qui fuit primꝰ int̄ tres robuſtiſſimos vt dcm̄ ē. Ipſe ē q̄ſi tenerrimꝰ ⁊c. i. valde dulcis ⁊ amicabilis erga ſuos ⁊ durus contra aduerſarios. a Qui octigenta interfecit. i. paꝛalip. xi. di. De ipſe leuauit haſtam ſuā ſup. ccc. vulneratos. Dicendū ꝙ hic narrat̄ vna de victoꝛijs ſuis et maioꝛ: et ibi alia ſꝫ minor vn̄ ibidē dr̄. Leuauit haſtā ſuā ſup. ccc. vulneratos vna vice per hoc denotās aliam eiꝰ victoꝛiā. h Poſt hūc eleazar de huiꝰ ꝓbitate ſbdit̄. Ipſe ſtetit in bello ſocijs ſuis retrocedētibꝰ: vt patet ex ſequentibus. b Donec deficeret manus ⁊c. ex laboꝛe ⁊ ſanguie aduerſarioꝝ ad manū eiꝰ decurrente. i Fecitqꝫ dn̄s ſalutē magnam p eꝰ ꝓbitatē. vn̄ de ſubdit̄. k Et ppl̄s q̄ fugerat de eius ſocietate. l Reuerſus ē. ſcꝫ ad ſpoliā aiatꝰ ꝓbitate ipſiꝰ. et ſic pꝫ ꝙ ꝑ eū debellatus fuit exercitus aduerſariorum. m Ad ceſoꝝ ſpolia detrahenda. habita ꝑfecta victoria. n Et poſt hūc ſemma filiꝰ agge de cuius ꝓbitate ſbdit̄. Stetit ille in medio agri: fugientibus ſuis. o Et tutus eſt eum. qꝛ defendit agrum. p Et fecit dn̄s ſalutē magnā. qꝛ tunc ꝑ illum populus iſrael habuit victoꝛiam. q Necnō ⁊ ante deſcenderant. Iſtud factum de appoꝛtatione aq̄ ipſi dd̄ tam ꝑiculoſa in libro de hebꝛaicis queſtionibus exponit̄ de tribus foꝛtibꝰ ſequētibus. ſ. abiſai et alijs duobus poſt eum. Sed hoc non videt̄ verū quia in fine concludit̄. Hoc fecerunt tres robuſtiſſimi. ⁊ ideo de tribꝰ pꝛimis ſimplr̄ videt̄ intelligi et non de abiſai: ⁊ duobus ſibi adiunctis maxime. qꝛ ſubdit̄ poſtea ꝯmendatio abiſai. r Si quis daret mihi potum ⁊c. et dixit dauid hoc non ꝓpter ꝯcupiſcentia aque: ſꝫ qꝛ volebat audaciā ſuoꝝ expiri: vn̄

octigētos intfec̄ ipetu vno. g Poſt hūc eleazar filiꝰ patrui eiꝰ ahoites inter tres foꝛtes qui erāt cū dauid qn̄ exꝓbrauerūt philiſtijm ⁊ ꝯgregati ſt̄ illuc in pꝛeliū. Cumqꝫ aſcēdiſſent filij iſrl̄: ipſe ſtetit ⁊ ꝑcuſſit philiſteos: b donec deficeret manꝰ eiꝰ ⁊ obrigeſceret cū gladio. i Fecitqꝫ dn̄s ſalutē magnā in die illa: k ⁊ ppl̄s q̄ fugerat l reuerſus ē ad m ceſoꝝ ſpolia detrahēda. Et pꝰ hūc ſemma filius agge de arari. Et ꝯgregati ſūt philiſtijm in ſtatione: erat q̄ppe ibi ager lente plenus. Cūqꝫ fugiſſet ppl̄s a facie philiſtijm n ſtetit ille i medio agri: o ⁊ tutꝰ ē eum. Percuſſitqꝫ philiſteos: p et fecit dn̄s ſalutē magnā. q Necnō et ante deſcenderant tres q̄ erāt principes int̄ triginta ⁊ venerāt tꝑe meſſis ad dd̄ in ſpelūcā odollā. Caſtra aūt philiſtinoꝝ erāt poſita in valle gigantum: ⁊ dauid erat in ꝑſidio. Poꝛro ſtatio philiſtinoꝝ tūc erat i bethleē. Deſiderauit ergo dd̄ aquā de lacu et ait. r O ſi qs mihi daret potū aq̄ de ciſterna q̄ eſt in bethleem iuxta poꝛtā. Irruperunt ergo tres foꝛtes caſtra philiſtinoꝛum: et hauſerunt aquam de ciſterna bethleē que erat iuxta

de ſubditur. s At ille noluit ⁊c. ꝑ hoc oſtendens ꝙ exponens ſe ꝑiculis ꝯtra infideles facit ſacrificium dn̄o acceptiſſimū. t Abiſai quoqꝫ. Hic ponit̄ ꝯmendatio triū foꝛtiuꝫ qui erant in ſecundo gradu. quoꝝ primꝰ erat abiſai qui interfecit ieſbidenob gigātem. vt dcm̄ ē ſupra xxi. ca. et cū hoc fecit aliam ꝓbitatē notabilē: q̄ notat̄ cum dicit̄. v Ipſe eſt qui leuauit haſtā ſuā ⁊c. et pꝫ litera. Alij vo duo de iſto ternario. ſ. ſobochai ⁊ ionathan filius ſemma fratris dauid ſꝫ tacent̄ quia ſufficienter ſupra exꝓmunt̄. xxi. ca. x Et banaias. iſte eſt ſeptimꝰ ſpāliter nominatus ꝓpter ſpālem ꝓbitatem que exꝓmit̄ cum dicit̄. y Ipſe ꝑcuſſit duos leões Moab. i. duos milites illius populi audaces vt leones z Et ipſe deſcēdit ⁊c. hic accipit̄ leo ad lrām: qui ꝓpter niuem os fouee coopientē illuc cecidit: ad quem deſcendit banaias et eum interfecit. Cōſequenter oſtenditur eiꝰ alia ꝓbitas de interfectōne cuiuſdā egyptij q̄ ꝓpter magnitudinē appꝛopinq̄bat ad naturā gigantē q̄ cū dicit̄. a Ipſe q̄ꝫ intfecit ⁊c. In libꝛo de hebꝛaicis q̄ſtionibus exponit̄ hoc de ſemei quem intfecit banaias de mādato ſalomōis vt hꝫ. iij. libꝛo. ij. ca. ⁊ vocatur ſꝫ egyptius ꝑ imitatiōē eo ꝙ maledixit regi dauid ſicut egyptius quē interfecit moyſes in deſerto qꝛ maledixerat deo vt hꝫ Leui. xxiiij. ſꝫ hec expoſitio in nullo ꝯcoꝛdat textui. et iō eadē facilitate ꝯtēnit̄ qua ꝓbat̄. ꝓpter qđ et multa alia liber hebꝛaicaꝝ q̄ſtionū ſup libꝛos regū a pluribꝰ ꝑitis dr̄ nō eē hieronymi ſꝫ cuiuſdam iudei. et quia hieronymꝰ in libꝛo illuſtrium virorum inter libꝛos ſuos ſolum ſuper Geneſim nominat librū ſuū hebꝛaicarum queſtionum. b Ipſe noiatus inter tres robuſtos. ſecūdi gradus. nō quia eſſet de numero eoꝝ: ſꝫ quia ꝓpter ꝓbitates ſuas poterat quaſi equiparari vni eoꝝ ꝓpter quod nomiat̄ ante. xxx. ſeqn̄tes: vt predictū eſt. c Aſahel frater ioab. Hic ꝯſequenter nominant̄ alij. xxx. ⁊ legatur lr̄a ſicut iacet. Inter ꝑdictos foꝛtes nō nominat̄ ioab: quia erat ſup oēs. vt dicūt aliqui. Alij vo dicunt ꝙ nomen eius tacetur inter foꝛtes

poꝛtā ⁊ attulerūt ad dauid. s At ille noluit bibere ſꝫ libauit eā dn̄o dicens. Propitius ſit mihi dn̄s ne faciā hoc. Nū ſanguinem hoīm iſtoꝝ q̄ pfecti ſunt: ⁊ aīaꝝ ꝑiculū bibā? Noluit ergo bibere. Hec fecerūt tres robuſtiſſimi. t Abiſai qꝫ frater ioab filiꝰ ſaruie pꝛinceps erat de tribus. v Ipſe ē q̄ leuauit haſtā ſuā contra trecentos q̄s interfecit: noiatꝰ in tribꝰ ⁊ inter tres nobilioꝛ eratqꝫ eoꝝ princeps: ſꝫ vſqꝫ ad tres pꝛimos nō ꝑuenerat. x Et banaias filiꝰ ioiade viri foꝛtiſſimi magnoꝝ opeꝝ de capſeel. y Ipſe ꝑcuſſit duos leones moab. z ⁊ ipſe deſcēdit et ꝑcuſſit leonē in media ciſterna in diebus niuis. a Ipſe qꝫ intfecit viꝝ egyptiū virum dignū ſpectaculo habentē in manu haſtā. Itaqꝫ cum deſcendiſſet ad eū in virga: vi extoꝛſit haſtam de manu egyptij: ⁊ intfecit eū haſta ſua. Hec fecit banaias filiꝰ ioiade. b Et ipſe noiatꝰ inter tres robuſtos q̄ erāt int̄ triginta nobilioꝛes verūtamē vſqꝫ ad tres non ꝑuenerat. Fecitqꝫ eū ſibi dauid auricularium a ſecreto. c Aſahel frater ioab inter triginta. Eleanam filius patrui eiꝰ de bethleē. Semma de arari.

q2 poſuit maculã in glã ſuã: q2 occidit ꝓditiõſe Abner vt hr̃ ſupra. iij. ca. ⁊ Amaſam ſilr̃: vt habet̃ ĩ. xx. ca. ⁊ abſalõ ꝯtra inhibitiões regis: vt habet̃ ĩ. xviij.

Capitulum. xxiiij.

Et addidit furor. Hic deſcribit̃ punitiõ dauid ꝓpt̃ pctm̃ ſuperbie q2 ꝑcepit nũerare pplm̃ ex elatõne: igit̃ circa hoc p̃rio ponit̃ ipſi⁹ dauid iuſſio: ſcdo iuſſiõis executio ibi. Egreſſuſq; eſt ioab. tercio facti punitio: ibi. Percuſſit autẽ cor dauid. Circa p̃mũ ſciendũ q̃ iſtõ factũ ꝯtigit ante ea q̃ dicta ſũt in principio ꝑcedentis cap̃. q2 illa fuerũt verba nouiſſima dauid: vt dicit̃ ibidẽ p̃mittitur igit̃ origo trãſgreſſionis dd̃ in facto iſto cũ dr̃.

a Et addidit furor ⁊c. ex hoc eñ q̃ dñs volebat punire pplm̃ ꝑmiſit Dauid efferri ad nũerationez ppli. vñ dicit glo. Grego. ſup locũ iſtũ ꝓ qualitatibus ſubditorum diſponũtur acta regentiũ: vt ſepe pro pctõ gregis etiam vere boni luat vita paſtoris. Dauid eñ deo teſte laudatus tumore repentine elatõis inflat⁹ pplm numerando peccauit ⁊ ppls penã ſuſcepit: q̃a ꝑm meritũ plebiũ diſponũt̃ corda rectorum: q̃le aũt fuerit pctm̃ ppli q̃ demeruit in ira nõ habetur: ĩ libro d̃ hebraicis queſtionib⁹ dr̃ q̃ hoc fuit eo q̃ populus Dauid non reſtitit vt debuit in facto vrie: ⁊ iõ in cap̃. ꝑcedenti vltimus nominat̃: vt ſnia hui⁹ ca. precedenti aliqualiter copulet̃: ſed hoc dictũ videtur falſum: quia peccatũ dauid ꝯtra vriã vxorẽ ei⁹ polluendo ⁊ ipm̃ ꝓditioſe occidẽdo fuit ſecretũ q̃uſq; totuz fuit ꝯpletũ: vt patet ex ꝑdictis ca. xij. ꝓpter qd̃ dixit Nathan ad dauid: tu feciſti abſcondite ⁊c. Propter qd̃ patz q̃ ppls non potuit peccato dauid occurrere: ſilr̃ nec p⁹ factum qñ venit ad noticiã ppli debuit puniri: q2 pena iã determinata erat a ſummo iudice ſ. deo: vtz ibidem p verba nathan ꝓphete: ⁊ ideo melius dicit̃ q̃ pctm̃ ppli fuit rebellio eius ꝯtra dauid ſequendo ſeba filiuz bochri: q̃ erat homo peſſimus et ſeditioſus: ⁊ de hac rebellione ſolus ſeba fuerat punitus. vt habet̃ ĩ. xx. cap. ꝓpter quod populus erat puniendus: quod factũ eſt p peſtilentiam immiſſaz a deo ſup pplm̃: ꝓpter ei⁹ numerationem.

b Commouitq; dauid. ſ. ſathan. ipm̃ incitauit: vt habet̃ expſſe. j. palip. xxj.

c Uade numera iſrl̃ ⁊ iudam p ſe ꝑcepit tribum iude numerari: quia erat nobilior ⁊ bellicoſior. hãc autez numerationem ꝑcepit dauid ad ſui oſtentatõnem de tot milibus bellatorum.

d Quid ſibi dñs meus rex vult. Joab eñ videns regem ex elatõne moueri ⁊ voluit hoc impedire: ſed nõ potuit: ideo ſubditur.

e Obtinuit aũt ſermo regis. tuz quia ſuperior erat. tum q2 dñs pplm̃ punire diſpoſuerat.

Elicha de arodi. Heles de phalti. Hira filius acces de thecua. Abiezer d̃ anathot Mobõnai de vſathi: ſelmõ ahoites. Macharai nethophatites. Eleph fili⁹ baana: ⁊ ipſe netophatites. Ithai fili⁹ ribai de gebeeth filiorum beniamin. Banai pharatonites. Heltai de torrente gaas. Albialbon arbathites. Azamaueth d̃ beromi. Eliaba de ſalboni. Filij iaſen: ionathã: narã: Semma de orodi. Haiã filius ſarar arothites. Alifeleth fili⁹ Aaſbai filij maachati. Heliam filius achitofel gelonites. Eſrai de carmelo. Farai de arbi. Igaal filius nathan de ſoba. Bõni d̃ gaddi. Selech de ãmoni. Naarai berothites armiger ioab filij ſaruie. Hira hietrites. Gareb et ipſe hietrites. Urias ethe⁹. Omñs triginta ſeptez.

Capi. xxiiij.

Et addidit furor domini iraſci ꝯ iſrl̃ commouitq; dd̃ ĩ eis dicentẽ. Uade numera iſrl̃ ⁊ iudã. Dixitq; rex ad Joab principẽ exercitus ſui. Perambula omnes tribus iſrl̃ a dan vſq; ad berſabee: ⁊ numera populum vt ſciã numerum eius. Dixitq; Joab regi. Adaugeat dñs de⁹ tu⁹ ad pplm̃ tuũ quãtus nunc eſt: iterũq; centuplicet ĩ cõſpectu dñi mei regis. Sed quid ſibi dñs meus rex vult in re huiuſcemodi. Obtinuit aũt ſermo regis verba ioab: ⁊ principũ exercitus. Egreſſuſq; ẽ ioab ⁊ principes militũ a facie regis vt numerarẽt pplm̃ iſrl̃. Cũq; ꝑtrãſiſſent iordanẽ. venerũt in aroer ad dexterã vrbis q̃ ẽ in valle gad: et ꝑ iazer trãſierũt in galaad: et in terrã inferiorẽ hodſi: et venerunt in dan ſilueſtria. Circueuntesq; iux̃ ſidonẽ trãſierũt ꝓpe menia tyri ⁊ omnẽ terrã euei et chananei: venerũtq; ad meridiem iuda in berſabee: ⁊ luſtrata vniuerſa terra: affuerunt poſt nouem menſes ⁊ viginti dies in hieruſalem. Dedit ergo Joab numerũ deſcriptõis ppli regi. Et inuenta ſunt de iſrl̃ octigenta milia virorum fortium q̃ educerẽt gladiũ: ⁊ de

f Egreſſuſq; eſt ioab. hic ponit̃ dicte iuſſionis executio: et ꝯ2 lr̃a vſq; ibi.

g Et in terram inferiorẽ hodſi. In hebreo habet̃. In terrã locorum nouorum. i. de nouo hitatorum vel cultorum ꝑ abſciſionem nemorum. Cetera patent vſq; ibi.

h Et inuenta ſunt de iſrl̃ octingenta milia ⁊c. primo palip. xx. habetur. Numerus iſrl̃ mille milia ⁊. c. milia que diſſonantia ſoluit̃ ab hebreis: Uno modo per hoc qd̃ ioab nõ nũerauit tribuz leui: ⁊ tribũ beniamin vt habet̃ j. palip. xxj. quarum numer⁹ bene aſcẽdebat ad ccc. milia. et ſic in vniuerſo erat numer⁹ ſicut ponitur. j. paralip. hic aũt ponitur numer⁹ reſecatis illis de tribu bẽiami ⁊ leui. Alio modo, ⁊ melius vt videtur quia ioab inuitus exequebatur hoc mandatum ⁊ iõ nõ curauit multos omittere vt patet de tribu leui et beniamin. et quia videbat regem ex ſuperbia motum ideo tradidit ſibi minorem numerum q̃ eſſet in veritate ne nimis ſuperbiret: ⁊ hic ponitur numerus ipſi dauid traditus qui erat minor: aliis autẽ qui erat maior ſcḋm veritatẽ exprimit̃. j. palip. Cauſa aũt q̃re nõ numerauit tribũ leui ⁊ beniamin dicet̃. j. palipo. vbi habz locum

i Et de iuda quingenta milia. Aliqui libri habẽt hic quinquaginta milia. ſed in hebreo ⁊ in libris correctis habetur. Quingenta milia. Sed tunc occurrit dubiũ quomodõ tot erant in vna tribu: q2 numerus nouem tribuum aliarum que fuerunt numerate p ioab ñ aſcẽdit niſi ad mille milia et centum milia: vt ꝑdictuz eſt. Ad quod dicendũ q̃ tribus iuda fuit aliis bellicoſior et ideo plures habuit bellatores q̃ aliqua alia. Item q2 bellatores de aliis natiõib⁹ q̃ ꝯiungebant̃ cũ dauid ſicut patet ſupra. xv. capi. de ethei getheo qui cum. dc. bellatoribus erat ꝯiunctus ipſi dauid: et ſimiliter fuit de aliis natõibus. ⁊ oẽs iſti ꝯputabant̃ cum bellatoribus de tribu iuda de q̃ erat dauid: ꝓpter qd̃ nũer⁹ bellatorũ tribus iude tantũ aſcẽdebat. Sciendũ tamen

q. j. paralipo. xxj. dr. De iuda aũt. cccclxx. milia qd ſolnitur ab hebreis: vno modo q. xxx. milia que omittũtur. j. paralip. erãt capita alioꝝ: et ſic nõ nũerant̃ cuz eis ibi. Hic autez in numero cum alijs concluduntur Alio modo q in libro palip. ponitur numerus minor qui fuit traditus dauid ne nimis ſupbiret vt predictũ eſt. hic aũt ponit̃ numerus ſm veritatẽ qui maior erat oppoſito mõ q̃z de numero iſrl̃ vtz ex dictis. Necẽ in cõueniẽs ſic variari moduz loquẽdi: qr freq̃nter p talẽ modũ ſoluunt̃ apparẽtes diſſonantie euãgeliſtaꝝ.

k ¶ Percuſſit ãt Hic pñr deſcribitur punitio delicti. vbi pmo ponit̃ determinatio pene. ſcdo executõ iuſticie diuine: ibi. Immiſitq; dñs peſtilẽtiam: tercio placatio offenſe ibi Venit aũt gad. Circa primũ exprimit̃ pnia dauid cum dr.

k ¶ Percuſſit autẽ cor. i. pſcia eũ rephendit.

l ¶ Peccaui valde. peccato ſupbie: vt dictũ eſt. Itez ex mãdati diuini tranſgreſſione: qd habet̃ Exodi. xxx. vbi dr. Quando tuleris ſũmã filiorũ iſrl̃ dabũt ſinguli pciũ p aiabus ſuis dño: et nõ erit plaga in eis ⁊ q̃ntũ ſit illud pciũ ſubdit̃ ibidem. Dimidiũ ſicli ⁊c. nolebat eñi dñs q nũeratio generalis populi qualem pcepit dauid, fieri fieret p capita. ſed q quilibet offerret dño dimidium ſicli ⁊ tunc numerabantur ſicli: et ſic apparebat numerus populi quia erat dupl' ad numerum ſiclorum: vt dictum fuit Exo. xxx. Hec aũt numeratio non fuit ſic facta. ⁊ ſic ſecuta eſt plaga, conſequenter ponitur determinatio pene cum dr. Trium tibi datur optio ⁊c. et patet lr̃a vſq; ibi. m ¶ Coartor nimis. qr quodlibet illorum videbatur durũ. n ¶ Sed melius ẽ vt incidam ⁊c. eligẽdo peſtilentiã trium dierũ. tum quia de dei miſericordia ſperabat: tum qr ſi elegiſſet famẽ ſeptem annoruz ipſe ⁊ alij diuites puidiſſent ſibi de victu: ⁊ pauperes fuiſſent nimis afflicti. Item ſi elegiſſet fugam coram aduerſarijs ipſe et alij potentes fuiſſent ptecti auxilio pugnatorum: et refugio fortaliciorum ⁊ ceteri fuiſſent

iuda q̃ngenta milia pugnatoꝝ. Percuſſit ãt cor dauid eũ poſtq̃ nũerat' ẽ ppl's. Et dixit dauid ad dñm. [l] Peccaui valde in hoc facto: ſꝫ p̃cor dñe vt trãſferas iniq̃tatem ſerui tui qr ſtulte egi nimis. Surrexit itaq; dauid mane. ⁊ ſermo dñi fact' ẽ ad gad pphãm ⁊ vidẽtẽ dicens Vade ⁊ loq̃re ad dd. Hec dicit dñs. Trium tibi datur optio: elige vnũ qd volueris ex his vt faciã tibi. Cũq; veniſſet gad ad dd nunciauit ei dicẽs. Aut ſeptẽ annis veniet tibi fames in t̃ra tua: aut trib' mẽſib' fugies aduerſarios tuos ⁊ illi te pſequent̃: aut certe trib' dieb' erit peſtilẽtia in terra tua. Nũc ḡ delibera: ⁊ vide quẽ rñdeã ei q̃ me miſit ſmonẽ Dixit autem dauid ad gad [m] Coartor nimis [n] Sꝫ meli' ẽ vt icidã i man' dñi: mlte ei mie ei' ſũt q̃z in man' hoĩm [o] Immiſitq; dñs peſtilẽtiã in iſrl̃: [p] de mane vſq; ad tempus pſtitutũ: ⁊ mortui ſunt ex pplo a dan vſq; berſabee ſeptuagita milia virorum. Cũq; extẽdiſſet manũ ſuaz angel' dñi ſup hierlm vt diſpderet eã: miſt' ẽ dñs ſup afflictõez: ⁊ ait angelo pcutienti pplm. Sufficit nunc ptine manũ tuã. Erat autẽ angel' dñi [q] iux̃ areã areuna iebuſei. Dixitq; dd ad dñm cũ vidiſſet angelũ cedentez pplm. Ego ſum q̃ peccaui ⁊ ego iniq̃ egi: iſti q̃ oues ſunt q̃d fecerũt: Vertat̃ obſecro man' tua p me ⁊ ptra domũ pr̃is mei. [r] Venit autez gad pph̃a ad dd in die illa: ⁊ dixit ei. Aſcẽde ⁊ pſtitue altare dño in area areuna iebuſei. Et aſcẽdit dauid iuxta ſermonẽ gad quẽ pcepat ei dñs. Conſpiciẽſq; areuna aiaduertit regẽ ⁊ ſeruos ei' trãſire ad ſe: ⁊ egreſſus adorauit regẽ prono vultu i terram ⁊ ait. Quid cãe ẽ vt veniat dñs me' rex ad ſeruum ſuũ. Cui dd ait. Vt emaz a te areã: ⁊ edificẽ altare dño et ceſſet intẽrfectio q̃ graſſat̃ i pplo. Et ait areuna ad dauid. Accipiat et offerat dominus me' rex: ſicut placet ei. Habes boues in holocauſtum: et plauſtrum ⁊ iuga boum in vſum lignorum [t] Omnia dedit areuna regi. Dixitq; areuna ad regem. Dominus deus tuus ſuſcipiat votum tuum. Cui reſpondens rex ait. Nequaq̃ vt vis ſed emam precio

occiſi: et ideo elegit penã omnibus equalem: quia peſtilẽtia a deo immiſſa equaliter poterat cadere ſuper regem ⁊ pauperem. o ¶ Immiſitq; dñs peſtilentiã. Hic ponitur dicte pene executio cum dicitur.

p ¶ De mane vſq; ad tps conſtitutum. i. vſq; ad terciam diẽ incluſiue: vt dicunt aliqui quia ſic erat pena determinata. Sed hoc nõ videtur verꝫ. quia infra dicit̃. Venit aũt gad ad dauid i die illa: ⁊ videt̃ loq̃ ſcriptura de pria die peſtilẽtie. Ad h eñi venit gad vt dauid offerret holocauſtum ⁊ ceſſaret plaga inchoata: vt habetur. j. Ex quo videtur etiaz q tempus peſtilentie nõ erat pſummatũ. et ideo dicunt alij q tempus conſtitutum intelligit̃ tempus prandij. Sed tale tempus nõ videt̃ eſſe pſtitutum in lege: et ideo dicunt alij et melius vt videtur q tempus conſtitutũ intelligitur hora ſacrificij veſpertini. Illud enim ſtatutuz fuit i lege: Exo. xxix. ita q a mane prie diei vſꝫ ad horam illam mortui ſunt de populo. lxx milia virorum. Sꝫ tunc occurrit dubium: quia ſicut dictum eſt peſtilentia trium dierum erat determinata. et ſic videtur q ſit mutatõ facta i deo Ad quod dicendũ q nõ: quia peſtilẽtia trium dierum erat dicta per modum pminationis ſicut Ione. iij. Adhuc quadragita dies et niniue ſubuertetur que tamen nõ fuit ſubuerſa. ſic in propoſito duo dies peſtilentie vltimi fuerunt tm̃ per cõminationem dicti. primus vo dies per modum ſententie diffinitiue: pter quod fuit peſtilentia tm̃ illo die. ideo ſubditur. Miſert' eſt dominus ſuper afflictõnem ⁊c.

q ¶ Iuxta aream areuna. iſte erat binomius. qr cuz hac vocabatur ornan: vt habetur. j. paralip. xxj.

r ¶ Venit autem gad. Hic conſequenter deſcribitur placatio offenſe: per oblationem dauid ad dictum gad prophete per reuelationem domini: quod notatur cum dicit̃ Et aſcendit dauid iuxta ſermonez gad quem preceperat ei dominus ⁊c. s ¶ Et egreſſus adorauit regem. i. fecit ei reuerentiam regi debitam. Iſte eñi q̃uis eſſet gentilis erat amicus dauid et ei confederatus. quia per eum dauid habuerat partem ciuitatis hieruſalem. Cetera patẽt vſq; ibi. t ¶ Omnia dedit areuna regi. id eſt dare voluit

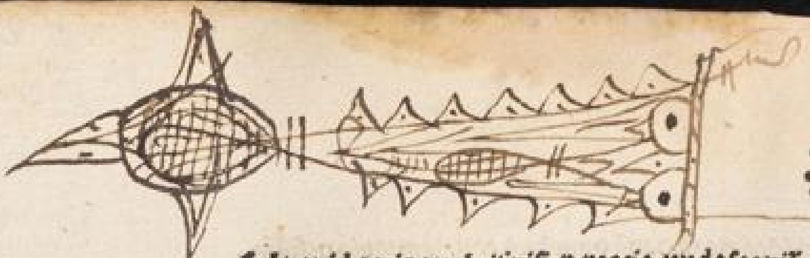

ſed dauid accipe noluit niſi ꝓ precio. vnde ſequitur.
v Emit ergo dauid aream ꝛc. j. paralip. xxj. dicitur. Dedit ergo dauid ornan ꝓ loco ſiclos auri iuſtiſſimi ponderis ſexcentū. Et ideo lr̃a que ſic habet dꝫ ſic punctari. Emit ergo dauid aream. ꝛ tacetur hic preciū qḋ. j. palip. nō exprimitur ſexcentuꝫ auri ſicloꝝ. ꝛ ſequitur.

Et boues argenti ſiclis quīquaginta. ſcꝫ ꝓ bobus tm̄. y Et edifica. ibi dauid altare dn̄o. ille locus eſt ī quo abraam voluit immolare yſaac filiū ſuū: vt dictum fuit Gen̄. xxij. et iacob vidit ibi ſcalam: vt dictū fuit Gen̄. xxviij. et ibi poſtea fundatuꝫ fuit templū ꝑ ſalomoneꝫ vt habetur infra tercō libro ſexto capitulo et ſecundo paralip. iij.

a te: et non offeram dn̄o deo meo holocauſta gratuita. v Emit ergo dauid areaꝫ x ꝛ boues: argēti ſiclis quinquagita: y ꝛ edificauit ibi dauid altare dn̄o ꝛ obtulit holocauſta ꝛ pacifica. Et ꝓpiciatus eſt dn̄s terre: ꝛ cohibita eſt plaga ab iſrl̃.

Explicit ſcḋs lib̄ ſamuel

Explicit ſecundus liber Regum.

Poſtilla ſup terciū librū Regū incipit. Ca. j.

Et rex dauid ſenuerat. In p̄cedentibus libris actum eſt de regno filioꝝ iſrl̃ vnico hic ꝯ̄uter agitur de regno eius diuiſo: ꝓpter qḋ apud hebreos duo libri precedentes ſūt vnus liber qui vocatur ſamuel ꝛ duo ſeq̄ntes ſūt vnus alius liber qui vocatur malachim. i. regū in plurali. Primo igitur de duplici regno agitur ꝓut floruit: ſecūdo ꝓut cadere cepit. ſ. q̄rto libro: q2 extūc gētes ſbdite hebreis ceperūt rebellare. et tandem dominari eis: et finaliter eos captiuare. Circa primū ſciēdū q̄ vbi vnū regimē terminatur ſequēs inchoatur: iō primo agitur de regni vnitate ſub ſalomone in pricipio regni ſui. ſcḋo de regni diuiſione circa finē vite ſue. xj. c. Prima ī duas q2 primo deſcribitur ipſius ſalomonis regis inſtitutio. ſcḋo inſtituti ꝯfirmatio ca. ij. prima in tres: q2 primo deſcribitur ipſius dd̄ ſenilis ꝯditio: ſcḋo adonie ambitio: ibi. Adonias autē. tercio ſalomonis ꝓmotio: ibi. Dixitq̄ꝫ nathā. Circa primuꝫ dr̄. a Et rex dauid ſe. et tñ nō hēbat niſi. lxx. ānos ad plus. q2. xxx. ānoꝝ erat qñ cepit regnare: ꝛ q̄dragita annis regnauit: vt hr̄ ſupra. ij. li. v. ca. Sꝫ ad ſenſum pꝫ q̄ aliq̄ citius ſeneſcūt ꝛ alij tardius ſꝫ diuerſitatē ꝯplexionū ꝛ laboꝝ ꝛ curaꝝ. b Cūq̄ꝫ operiretur veſtibus non caleſiebat: qḋ fuit ſatis mirabile de tāta frigiditate in hoīe bñ ꝯplexionato. Cuius vna cā aſſignatur: q2 a iuuentute fuit bellicoſus: ꝓpter qḋ mltos ictus ꝛ plagas ſuſtinuit: ex q̄b9 plimus ſanguis emanauit: ꝓpter qḋ citius ſenuit et infrigidatus fuit. Alia etiā cā additur q2 ex viſione angeli tenētis gladiū euaginatuꝫ ſup hierlm̄ vt dictū eſt ſ. ij. libro. xxiiij. ca. ſupra modū territus fuit: timor aūt infrigidat ꝛ maxie exceſſiuus: ꝓpter qḋ timētes palleſcūt ꝛ tremūt: ꝛ iō extūc dauid notabiliter infrigidatus fuit. Aliam etiā cāꝫ aſſignat Ra. ſa. dicens q̄ hoc fuit in penā peccati quo abſcidit orā veſtis ſaul: vt hr̄ ſ. j. li. ca. xxiiij. Qz eñi in hoc peccauerat videtur q2 ibidē ſubditur. Poſt hoc ꝑcuſſit cor ſuū dd̄. eo q̄ abſcidiſſet oraꝫ clamidis ſaul: q̄ꝫdiu eñi ſaul in regno tolerabatur a deo dauid debebat eū uereri: ꝛ q2 in hoc irreuerēter ſe habuit ad ipm̄ fuit punitus pena corrn̄dente. ſ. vt veſtibus nō caleficeret in ſenectute. ſm̄ illud Sap. xj. Per q̄ peccat q̄s per hec et torquetur. c Et queramus dn̄o nr̄o regi adoleſcentulam ꝛc. glo. Hiero. ſup locū iſtuꝫ dicit ſic. Nonne tibi videtur ſi occidentem litteram ſequaris figmentū eſſe vel athenarum ludicra q̄ frigidus ſenex obuolutus veſtimentis niſi complexu adoleſcentularuꝫ nō caleſcit ꝛc. et ideo dicitur q̄ hic eſt locutio parabolica: ita q̄ per abiſag virginem intelligitur ſapia que ē incorrupta que ꝯiungitur ſenibus. ſm̄ q̄ dicitur iob. xij. In antiquis eſt ſapiētia. et hoc maxime fuit in dauid in quo in ſenectute maxime viguit ſpiritus ꝓpheticus: prout dictum fuit ſ. ij. ca. xxiiij. et hec ſapientia caleſecit regem dauid ipſum ad amorem diuinum accendēdo. et talis modus loquendi parabolicus frequenter habetur in ſcriptura ſicut habetur iudicum nono. Ierunt ligna vt vngerent ſuper ſe regem ꝛc. ſicut fuit expoſitum ibideꝫ. Sed ſalua reuerentia hieronymi iſtḋ dictum ſtare non poteſt: vt videtur: quia circumſtantia littere oſtendit manifeſte. q̄ Abiſag fuit quedam